

Malmö stad

GRÖNPLAN FÖR MALMÖ 2003

GRÖNPLAN FÖR MALMÖ 2003,

har tagits fram gemensamt av gatukontoret, stadsbyggnadskontoret, fritidsförvaltningen och fastighetskontoret på uppdrag av planeringsgruppen.

Styrgrupp

Gunnar Ericson, stadsträdgårdsmästare, gatukontoret
Jan-Olof Jönsson, översiktsplanechef, stadsbyggnadskontoret
Lennart Jönsson, planeringssekreterare, fritidsförvaltningen
Börje Klingberg, avdelningschef, fastighetskontoret

Projektgrupp

Mats Wirén, ekolog, gatukontoret
Katarina Borg, landskapsarkitekt, stadsbyggnadskontoret
Karin Gullberg, landskapsarkitekt, gatukontoret (fram till 1999)
Camilla Anderson, landskapsarkitekt, gatukontoret (fram till 1999)
Gabriella Fricke, fritidsförvaltningen (avsnitt om särskilda fritidsområden)

Projektgrupp, pilotstudie Husie 1998 (förstudie till grönsplanen)

Karin Gullberg, landskapsarkitekt, gatukontoret
Camilla Anderson, landskapsarkitekt, gatukontoret
Anna Sohlberg, landskapsarkitekt, stadsbyggnadskontoret
Margareta Gustafsson, landskapsarkitekt, stadsbyggnadskontoret
Lennart Jönsson, planeringssekreterare, fritidsförvaltningen

Kartor och figurer

Mats Wirén, ekolog; Ann-Margret Rundqvist, karttekniker samt
Agneta Holmberg, karttekniker (s. 29)
Kartunderlag framtaget av stadsbyggnadskontorets stadsmät-
ningsavdelning

Layout

Katarina Borg, landskapsarkitekt, och Kristina Metz, karttekniker

Fotografier

Tine Guth Linse: s. II-III
Peter Ozberg: s. IV-V
Bertil Lindahl: s. VIII
Helén Rosengren: s. 50 (överst), s. 80 (överst), s. 82 (överst),
s. 89 (nederst), s. 104 (överst), s. 105 (båda), s. 106, s. 122
(näst nederst)
Anna Sohlberg: s. 97 (9), s. 103 (nederst till vänster)
Kjell Wihlborg: s.18, s. 34, s. 35 (båda), s. 99 (överst)
Mats Wirén: s.12 (överst), s. 40, s. 41 (båda)
Översiktsplaneavdelningen: s. 17 (näst överst), s. 23, s.38 (överst),
s.43 (vatten, strand), s. 53 (golfbana)
Ortofoto: Lantmäteriverkets ortofoto över Malmö 98 05 13
Flygfoto: stadsbyggnadskontorets foto/reproavdelning
Katarina Borg, övriga fotografier

Kartor är från sekretessynpunkt godkända för spridning av
Lantmäteriverket 2003-02-11

Information om grönsplanen lämnas av

Mats Wirén, mats.wiren@malmo.se
Katarina Borg, katarina.borg@malmo.se
Grönsplanens sammanfattning kan nås via Malmö stads hemsida

Beställning

Grönsplanen kan beställas i bokform eller på cd-skiva:
Malmö stad, Gatukontoret, 205 80 Malmö
tel 040 - 34 14 04
fax 040 - 34 14 37
epost: ingrid.carlsson@malmo.se

Tryckeri

Bäcklunds Malmö Sweden 2001. Kvalitet ISO 9002/ISO 14001.

Förord

En av Malmös viktigaste och mest uppenbara kvaliteter i stadsbilden är inslaget av gröna miljöer och vatten. Dessa miljöer har i Malmös fall huvudsakligen planerats och planerats i samband med att landsbygden har omvandlats till stad. Den resterande landsbygden utgörs av ett öppet slättlandskap som i sig har stora egna utvecklingsbara kvaliteter och resurser – småvägar och vackra gårdar, alléer och vegetationsridåer, mindre vattendrag och småvatten.

En stad skapar med andra ord mycket av sina egna kvaliteter – skapar dem genom långsiktiga beslut som sedan förverkligas över lång tid. Malmös alla stora parker har tillkommit som resultat av sådana strategier. Landsbygdens kvaliteter har i första hand uppstått genom markägares bruk och vård av jord och landskap.

1984 antog kommunfullmäktige den föregående grönplanen för Malmö. I den beskrevs dels värdet av de befintliga parkerna och rekreationsområdena dels behovet av att till skapa nya gröna miljöer för Malmö. I arbetet betonades främst det grönas estetiska, sociala och rekreativa aspekter.

I ett gemensamt förvaltningsövergripande arbete har nu gatukontoret, stadsbyggnadskontoret, fritidsförvaltningen och fastighetskontoret tagit fram ett förslag till ny grönplan för Malmö. Denna grönplan har ett huvudfokus på rekreativa och biologiska aspekter.

Även denna grönplan har ett långsiktigt perspektiv – den värnar och föreslår förbättringar för kommunens befintliga gröna värden men redovisar även förslag till framtida grön struktur samt utvecklingsförslag för det biologiska innehållet. Förslaget omfattar såväl staden som landsbygden – den landsbygd som långsiktigt även kommer att innehålla nya bostads- och verksamhetsområden. Grönplanen innehåller ej konkreta åtgärdsplaner – den lägger fast mål och utgör ett underlag för framtida planering.

Arbetet med grönplanen har bedrivits sedan 1996 med den ursprungliga avsikten att vara klart till översiktsplan 2000. Trots att tidplanen av resurs-skäl ej har kunnat hållas har många av grönplanens förslag och överväganden inarbetats i den av kommunfullmäktige antagna översiktsplanen. Staden har även haft nytta av den mer detaljerade pilot- och metodstudie som inledningsvis togs fram för stadsdelen Husie.

Grönplan för Malmö 2003 har varit på bred remiss och detta slutliga förslag föreläggs kommunfullmäktige för beslut.

Gunnar Ericson
Stadsträdgårdsmästare
Gatukontoret

Jan-Olof Jönsson
Översiktsplanechef
Stadsbyggnadskontoret

Lennart Jönsson
Planeringssekreterare
Fritidsförvaltningen

Börje Klingberg
Avdelningschef
Fastighetskontoret

Innehåll

Förord

Sammanfattning	I-VII
--------------------------	-------

DEL 1 INLEDNING

1 En grönplan för Malmö	1
Vad är en grönplan?	4
Innehåll och upplägg – läshänvisning	5
2 Grönpolicy och gröna mål	6
Grönpolicy	6
Generella mål	7
Rekreativa mål	7
Biologiska mål	8
3 Gröna variabler och värden	9
Gröna variabler och begrepp	9
Gröna värden	10

DEL 2 METOD OCH ANALYS

4 Grönmodellen	13
Grönmodellens klassificeringssystem	13
Grönmodellens riktvärden	16
Kategorier utan riktvärden i grönmodellen	18
5 Bristanalys	20
Gröningar	22
Grannskapspark	23
Stadsdelsparker	24
Stadsparker	25
Större natur- och rekreationsområden	26
Sammanvägd analys	27
Större natur- och rekreationsområden utanför kommungränsen	30
Särskilda fritidsområden	34
6 Strukturanalys	36
Befintliga gröna stråk	37
7 Biotopkartering – tätort	40
Avgränsning och klassificering av tätortsbiotoper	41
Tätortsbiotopernas strukturella fördelning	47
Tätortsbiotopernas ytfördelning	47
Tätortsbiotopernas fördelning inom olika täckningsklasser	49
8 Biotopkartering – landsbygd	50
Avgränsning och klassificering av landsbygdsbiotoper	51
Landsbygds biotopfördelning	55
Landsbygdsbiotopernas ytfördelning	56

DEL 3 STRATEGI OCH FÖRSLAG

9	Strategi – viktiga utgångspunkter för förslaget	57
	Generell strategi	57
	Rekreativ strategi	59
	Biologisk strategi	61
10	Grön struktur – stråk och områden	64
	Kuststråket	72
	Pildammsstråket	74
	Tygelsjöstigen	76
	Lindängestråket	77
	Risebergastråket	78
	Oxistråket	79
	Segeåstråket	80
	Sallerupsstråket	81
	Rosengårdsstråket	82
	Utflyktsstigen	83
	Bulltoftastråket	84
	Kirsebergsstråket	86
	Lernackestråket	87
	Skumparpsstråket	88
	Tygelsjöstråket	89
	Gessiestråket	90
	Större gröna områden	91
	Särskilda fritidsområden	98
11	Biotopsammansättning – landskapstyper och karaktärsområden	100
	Öppet kustlandskap	103
	1 Södra strandängarna	104
	2 Klagshamn	105
	3 Norra strandängarna	106
	4 Sibbarp – Ribersborgskusten	107
	5 Hamnen	108
	Träd- och buskrikt stadslandskap	109
	6 Innerstaden centrum	110
	7 Innerstaden väster	111
	8 Innerstaden söder	112
	9 Innerstaden öster	113
	Öppet och halvöppet stadslandskap	114
	10 Ytterstaden väster	115
	11 Ytterstaden söder	116
	12 Ytterstaden öster	117
	Småbiotoprikt slättlandskap	118
	13 Västra slättlandskapet	119
	14 Östra slättlandskapet	120
	15 Tygelsjö	121
	Biotoprikt backlandskap	122
	16 Oxie	123
	17 Södra backlandskapet	124
	18 Norra backlandskapet	125

BILAGOR

Tabellbilaga 1: Ytsammanställning karaktärsområden	127
Tabellbilaga 2: Sammanställning biotopförändringar	133
Kartbilaga A: Markägokarta	134
Kartbilaga B: Riksentressen, Natura 2000, strandskydd mm	135
Utvikskartor: Förslagskarta – Referenskarta med områdesnamn	
Bristanalys – Tätortsbiotoper-täckningsgrad	
Tätortsbiotoper – Landsbygdsbiotoper	

Sammanfattning

Malmö är sedan länge känt som parkernas stad. Framförallt är det förstås de unika centrala stadsparkerna – Kungsparken, Slottsparken och Pil-dammsparken – som givit staden detta epiteta. Men säkert har också kan-alerna, stränderna och de många uppskattade stadsdelsparkerna bidra-git till stadens gröna rykte.

Det gröna ryktet till trots kan man i ett nationellt perspektiv konstatera att andelen grön mark i Malmö kommun är mycket begränsad. En jämförelse med andra svenska kommuner visar att Malmö ligger långt under genomsnittet när det gäller tillgången till parker och andra allmänna grönytor.

Malmö befinner sig idag i ett expansivt skede, med snabb utbyggnadstakt och hård konkurrens om marken. Därför är det extra angeläget att kommunen formulerar mål och riktlinjer för arbetet med den gröna marken. En medveten, långsiktig och strategisk grönplanering är viktig för att det skall vara möjligt att sätta den planerade exploateringen i relation till befintlig och önskvärd framtida grönstruktur. Med nya miljöbalken och den reviderade plan- och bygglagen har också de gröna frågorna lyfts fram i lagstiftningen med högre krav på att kommunerna skall planera för en ändamålsenlig grön struktur och värna om sina gröna områden. I detta sammanhang är grönplanen ett viktigt redskap.

Vad är en grönplan?

Grönplanen är ett kommunomfattande planeringsunderlag som med utgångspunkt i omfattande inventeringar och analyser presenterar utvecklingsförslag för Malmö kommuns gröna struktur och gröna kvalitet utifrån en rekreativ och biologisk utgångspunkt. Utvecklingsförslagen är relativt översiktliga och redovisas i två delar:

- ett förslag till *grön struktur* (en grön stomme) som beskriver grönyternas storlek, placering och inbördes samband
- ett förslag till *biotopsammansättning* (ett biotoputvecklingsförslag) som beskriver de gröna miljöernas biotopinnehåll och uppbyggnad.

Grönplanen går inte närmare in på utfomningen/ gestaltningen av de gröna arealer som föreslås.

Grönplanen utgör ett underlag för den fysiska planeringen och skall vara vägledande för beslut i allmänna skötsel- och naturvårdsfrågor samt i förändrings- och förnyelsearbete. I likhet med övriga sektorsprogram är grönplanen inte någon självständigt reglerande markanvändningsplan utan utgör ett underlag till bland annat översikts- och detaljplaner där avvägningar görs mot andra intressen.

Grönpolicy och gröna mål för Malmö

I grönplanen redovisas en grönpolicy samt mer preciserade mål för det grönas uppbyggnad och kvalitet. Tanken är att policy och mål skall inarbetas i kommunens verksamhet och utgöra en grund för allt arbete med det gröna i kommunen.

Grönpolicy

Malmö kommun skall erbjuda en god livsmiljö med ett kvalitativt och tillgängligt utbud av olika gröna miljöer. Staden, tätorterna och landsbygden skall präglas av en rik och varierad natur- och kulturmiljö med höga rekreativa och biologiska värden.

Generella mål

Generellt är målen för den gröna planeringen:

- att öka den sammanlagda arealen grön mark i Malmö
- att säkerställa värdefull grön mark så att denna skyddas från exploatering

Rekreativa mål

Från rekreationssynpunkt är målen:

- att skapa ett varierat utbud av parker och natur- och rekreationsområden som tillsammans med särskilda fritidsområden och gröna bostadsgårdar uppfyller malmöbornas ”gröna” behov
- att inom hela kommunen åstadkomma ett sammanhängande grönt nätverk med god tillgänglighet

Biologiska mål

Från biologisk synpunkt är målen:

- att skapa ett rikare och mer varierat utbud av arter och biotoper inom kommunen
- att förstärka kommunens olika landskapstyper och utveckla olika karaktärsområden inom varje landskapstyp

Gröna variabler och begrepp

Begreppet *grön mark* är centralt i grönplanen. Grön mark är en samlande benämning på all mark som inte är bebyggd eller på annat sätt hårdgjord. I grönplanen ingår inte heller åker och vall i begreppet grön mark.

Den gröna marken omfattar en rad olika typer av *gröna objekt* exempelvis parker, trädgårdar, kyrkogårdar, vattendrag, åkerholmar och alléer. De gröna objekten brukar delas upp i *ytor* (områden) och *linjer* (stråk, förbindelser, länkar).

Ett annat viktigt begrepp är ”*grönstruktur*”. Med grön struktur, eller grönstruktur, avses den struktur som byggs upp av de gröna objekten, dvs hur gröna ytor och linjer är placerade i förhållande till varandra.

Gröna värden

De gröna miljöerna har stor betydelse för människors hälsa. Stärkt immunförsvar, förbättrad kondition och rörlighet, ökad kreativitet, förbättrad koncentration och inlärningsförmåga och minskad stress är några av de positiva effekter som vistelse i gröna miljöer har. Den rekreativa och sociala betydelsen av gröna områden kan inte nog värderas. Områden för lek, promenader, naturupplevelser, idrott, solbad, kulturevenemang, fester och avkoppling i tätortsmiljöerna är oerhört viktiga för trivsel och välbefinnande.

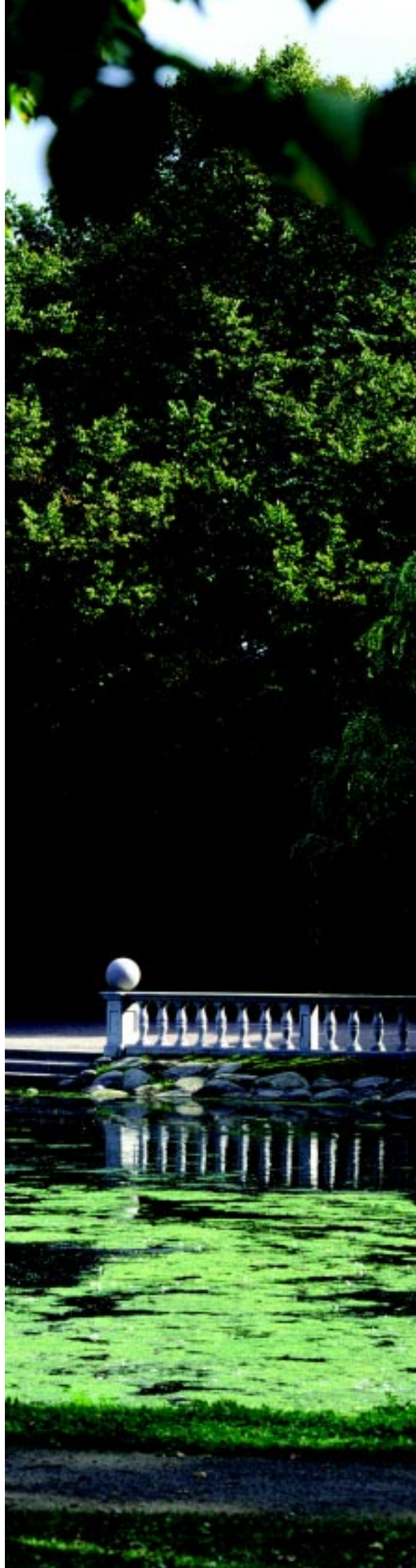
Gröna ytor i staden och på landsbygden är en förutsättning för att ett rikt och varierat utbud av arter och biotoper skall kunna utvecklas. De naturmiljöer som finns på landsbygden har naturligtvis ett stort biologiskt värde, men också stadens gröna miljöer är viktiga för många växt- och djurarter. Faktum är att stadsnaturen har förutsättningar att utveckla ett mycket rikt och varierat utbud av arter och biotoper, vilket kan komplettera landsbygdens gröna miljöer.

För barn utgör grönytor oöverträffade miljöer för lek, för fysisk träning och för inläring. Tillgång till naturlika lekområden har visat sig påverka barns rörelseutveckling positivt. Barn behöver plats och möjlighet att leka, springa och röra sig fritt för att bli lugna och harmoniska. Vistelse i gröna miljöer kan ge ökad kunskap om och förbättrad förståelse för växter och djur, biologiska kretslopp, miljöfrågor och ekologiska samband i naturen.

Grönyterna bidrar till ett mer hälsosamt och behagligt klimat. I staden förbättrar vegetationen klimatet genom att rena luften från föroreningar, utjämna temperatursvängningar, dämpa vind, höja luftfuktigheten och fungera som filter som tar upp damm och stoft från luften. Även på landsbygden är vegetationen viktig som dammsamlare, vindskydd mm.

Det gröna utgör, tillsammans med bebyggelse, gator och vatten, en av stadens grundläggande byggstenar – ett stadsbyggnadselement. Parker, kanaler, koloniområden, trädgårdar, kyrkogårdar alléer och andra gröna ytor ger identitet och karaktär åt staden och bidrar till att göra den trevlig och attraktiv att bo och verka i. Det har visat sig att företag gärna söker sig till områden som upplevs som gröna, där de kan understryka sin miljömedvetenhet och där de kan locka arbetskraft med en trevlig arbetsmiljö.

De gröna miljöerna har också en viktig historisk och kulturhistorisk betydelse. Gröna miljöer i staden och på landsbygden hyser ofta spår av vår historia – historiska parker, gamla vägar, pilevallar, ägo gränser, bybildningar, gamla gårdar och fornlämningar. Kulturlandskapets karaktär har varit mer eller mindre bestående under århundraden – ett kulturarv som speglar regionens särart.

Grönmodellen

Grönmodellen är grönplanens redskap för att från rekreationssynpunkt klassificera olika typer av grönytor och för att analysera utbudet av gröna rekreativsmiljöer i Malmö.

Sammanlagt omfattar grönmodellen åtta kategorier av grönytor: parker, natur- och rekreationsområden, särskilda fritidsområden, begravningsplatser, institutions- och arbetsplatsanknutna grönytor, bostadsanknutna grönytor, jordbruksmark och impediment. Tillsammans täcker dessa in alla förekommande grönytor i Malmö.

Riktvärden har tagits fram för malmöbornas tillgång till kategorierna parker (gröning, grannskapspark, stadsdelspark, stadspark) samt större natur- och rekreationsområden. Riktvärdena behandlar avstånd från bostad till respektive grönyta samt trafikbarriärer på vägen dit mätt i trafiktäthet och hastighet. Bakom riktvärdena ligger en bedömning av vad som kan anses vara en acceptabel tillgång till rekreationsmark med tanke på de behov människor har och vilka möjligheter som finns att uppfylla dessa i Malmö.

Grönytornas innehåll och utformning behandlas inte i grönmodellen. Analyser och förslag bygger på ett generaliserat samband mellan grönytors storlek och deras potential att hysa ett intressant innehåll och en god utformning.

Det totala utbudet av grönytor i Malmö har inventerats och klassificerats enligt grönmodellen och de grönytor som har bedömts ha allmänt rekreativsvärde har sammanställts på en karta.

Bristanalys

Tillgången till olika typer av parker och natur- och rekreationsområden i kommunen har analyserats utifrån grönmodellens riktvärden. Analysen visar vilka områden som har ett fullgott utbud av allmänna grönytor och var det är brist på någon av de analyserade kategorierna.

Av bristanalysen framgår att den största bristen på grönytor finns i de centrala delarna av staden, i Tygelsjö samt i delar av Limhamn och Husie. Stor brist finns även i hamnområdet och på stora delar av landsbygden. Tillgången till de befintliga men icke säkerställda naturområdena exempelvis strandängarna, Klagshamnsudden, Robotfältet, Gyllins trädgård och Husie mosse, har stor betydelse för rekreativsmöjligheterna, liksom tillgången till större natur- och rekreationsområden utanför kommungränsen, exempelvis Torup, Risebjär och Alnarpsparken.

Strukturanalys

En analys av Malmös gröna struktur visar hur olika gröna objekt är placerade i förhållande till varandra, var det finns stora kvaliteter, var det finns barriärer och brister och var det finns förutsättningar för strukturella förbättringar.

Av strukturanalysen framgår att Malmö idag har en gles grön struktur med spridda, isolerade grönytor samt några få sammanhängande gröna stråk. Huvuddelen av de stråk som kan urskiljas löper från relativt centrala delar till stadens utkant där de slutar tvärt utan fortsättning i landskapet och utan kopplingar till andra stråk. Flera av stråken har stor potential att utvecklas och förlängas genom nya/ förbättrade gröna områden och gröna länkar.

Biotopkartering – tätort

Den biologiska kvaliteten i kommunens tätorter har analyserats genom en biotopinventering och kartering. Av karteringen framgår vilka biotop typer (naturtyper) som finns i tätorterna och hur stor andel av marken som är grön (täckningsgraden).

Analysen visar att den strukturella fördelningen av olika biotop typer är mycket varierad. Vissa delar av tätorterna präglas av *en* dominerade biotop typ, medan andra delar består av en mer mosaikartad blandning av olika biotoper. Andelen grönt (täckningsgraden) skiftar också påtagligt inom tätorten. Några typiska karaktärsdrag för Malmö är att en relativt stor del av tätorten består av industriområden med höga andelar hårdgjord yta och ruderatmark. De centrala delarna av Malmö domineras av hårdgjorda ytor och olika parkbiotoper med en relativt låg täckningsgrad och de östra och västra delarna av tätorten har mycket gröna biotoper, framförallt trädgårdsbiotoper, med en relativt hög täckningsgrad.

Biotopkartering – landsbygd

En biotopinventering och kartering på landsbygden har gjorts för att beskriva landsbygdens biologiska kvalitet.

Analysen av det karterade resultatet visar att biotoperna åker och vall upptar ca 70% av landsbygdsarealen och öppen gräsmark upptar ca 10%. En analys av den strukturella fördelningen av olika biotop typer visar att gräsmarksbiotoperna förekommer både som stora och små enheter, att koloniområden och golfbanor generellt utgör större och sammanhängande områden, medan träd- och buskbestånd, vatten, vattendrag och ruderatmark generellt är mindre och mer utspridda. Närmare hälften av landsbygdens vattendrag, som till stor del ligger i södra slättområdet, är kulverterade. Det går att urskilja fyra större landskapsavsnitt med sinsemellan olika karaktär och uppbyggnad – kustområdet, slättlandskapet, området kring Oxie samt backlandskapet.

Strategi

Strategin för att uppnå de uppställda gröna målen för Malmö sammanfattas i ett antal punkter som är direkt kopplade till de generella, rekreativa och biologiska målen. Grönplanens strategi ligger till grund för förslagen.

Ett urval punkter ur grönplanens strategi:

- att säkerställa befintliga värdefulla grönytor
- att utveckla befintliga grönytor med potentiella rekreativa kvaliteter
- att anlägga nya grönytor i bristområden
- att förbättra tillgängligheten i befintliga grönytor
- att bygga upp ett grönt nätverk kring ett system av gröna stråk
- att utgå från definierade landskapstyper vid nyanläggning och utveckling av biotoper
- att inom varje landskapstyp utveckla flera sammanhängande karaktärsområden

Grön struktur – stråk och områden

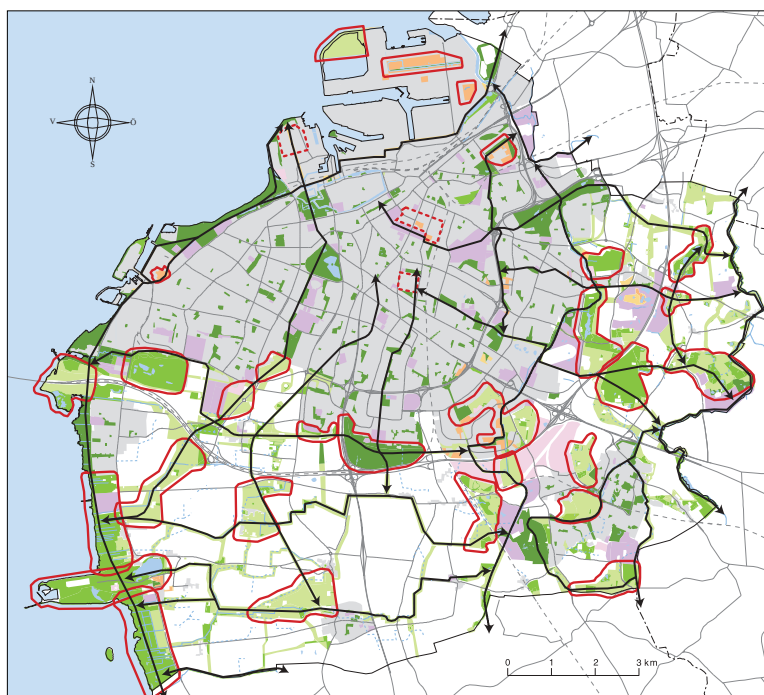
Grönplanens strukturförslag visar hur det är möjligt att bygga upp ett sammanhängande grönt nätverk i Malmö med en grov stomme av gröna stråk och områden. Nätverket inbegriper hela kommunen – såväl tätort som landsbygd – och binder samman större delen av kommunens befintliga grönytor. Totalt omfattar förslaget 16 gröna stråk. Därtill kommer förslag på 33 nya områden och ett antal särskilda fritidsområden, varav de flesta ingår som delar i de gröna stråken.

Att skapa ett grönt nätverk är ett sätt att förbättra rekreationsmöjligheterna i kommunen. Genom att ordna olika typer av förbindelser mellan gröna områden blir det möjligt att utnyttja grönytorna tillsammans – som större promenad- och rekreationslandskap. Därigenom kan ett sammantaget större rekreationsutbud åstadkommas.

Huvuddelen av förslagets nya stråk och områden ligger på landsbygden där det är möjligt att med relativt enkla medel utveckla nya stråk i anslutning till vattendrag, småvatten, dungar och andra småbiotoper. Många av de befintliga stråken har en naturlig fortsättning ut i landskapet och flera av de gröna stråken har en fortsättning in i grannkommunerna Burlöv, Staffanstorps, Svedala och Vellinge. Att förlänga stråken ut i landskapet och därmed göra landsbygden mer tillgänglig och attraktiv för rekreation är ett mål som återkommer i kommunens översiktsplan.

I den täta stadsmiljön är det svårt att skapa nya stråk och områden. Istället blir det extra angeläget att utveckla (förstärka, förlänga och binda samman) befintliga stråk samt att förbättra den gröna strukturen genom att t ex anlägga nya parker, plantera träd på torg och längs gator och anlägga gröna skolgårdar och bostadsgårdar.

Förslaget utgör en grov stomme som inte innefattar mindre ytor och strukturer. Den finare strukturen av grönt inne i tätorterna och på landsbygden kommer att behandlas närmare i det fortsatta arbetet med det gröna på stadsdels- och områdesnivå. I samband med att fördjupningar görs för olika delområden är det också angeläget att den föreslagna stommens exakta utbredning och avgränsning studeras mer noggrant.

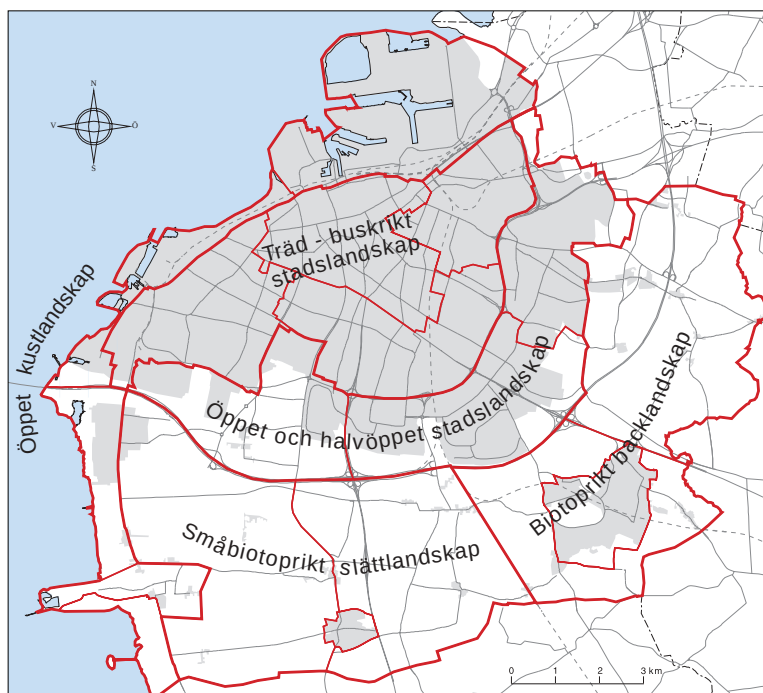
Biotopsammansättning – landskapstyper och karaktärsområden

Grönplanens förslag till biotopinnehåll i de föreslagna gröna arealerna innebär att ett antal områden med likartad biotopsammansättning och struktur utvecklas i kommunen. Till grund för förslaget ligger en uppdelning av kommunen i fem olika landskapstyper: öppet kustlandskap, träd- och buskrikt stadslandskap, öppet och halvöppet stadslandskap, småbiotoprikt slättlandskap och biotoprikt backlandskap.

Inom varje landskapstyp föreslås ett antal karaktärsområden, i vilka en eller ett par dominerande biotop typer utvecklas. Sammanlagt är kommunen indelad i 18 karaktärsområden. Till varje område finns ett biotopförändringsförslag som anger vilka biotoper som behöver öka och vilka som bör minska för att önskad biotopsammansättning skall uppnås. Generellt föreslås öppna biotoper av typen ängs- och betesmark och våtmark i de karaktärsområden som ligger ute på landsbygden och längs kusten, halvöppna biotoper i tätortsranden och slutna biotoper med större träd och buskbestånd i staden. I karaktärsområden med industrimiljöer föreslås generellt ett bevarande av värdefull ruderatmark.

Förslaget går ut på att inom varje karaktärsområde minimera barriärer och åstadkomma mer enhetliga sammansättningar av biotoper. Därigenom förbättras möjligheterna för djur och växter att etablera sig, sprida sig och hålla livskraftiga populationer. Samtidigt skapas en stor variation mellan de olika karaktärsområdena, vilket ger ett sammantaget stort biologiskt utbud i kommunen. En viktig utgångspunkt för förslaget är att förstärka och förädla stadens och landsbygdens befintliga karaktärer och kvaliteter. En förutsättning för att artrikedomen i kommunen skall öka är att andelen grön mark ökar betydligt.

Tanken med grönplanens karaktärsområden är att biotopförändringsförslagen skall vara en utgångspunkt vid allt arbete med det gröna i kommunen, såväl vid skötsel och utveckling av befintliga grönytor som vid nyanläggning av gröna områden – allt från småtor, som refuger, till stora park- och naturområden.

Genomförande och tidsperspektiv

Jämfört med dagsläget, då ca 12% av kommunens yta utgörs av säkerställd (planlagd eller på annat sätt skyddad) grön mark, föreslås i grönplanen att ytterligare 19% av kommunens mark säkerställs som grön. Detta skulle innebära att antalet kvadratmeter grön mark per invånare ökar från 33 till 48 inom tätorten och att mängden tillgänglig grön mark på landsbygden ökar från 2% till 33%.

Grönplanens förslag utgår både från dagens behov av att göra kommunen grönare och från kommande behov av en grön infrastruktur vid framtida utbyggnad av tätorten. När stadens expanderar är det viktigt att *tidigt* ta ställning till vilken mark som skall utnyttjas för att utveckla den gröna strukturen så att det finns en beredskap för att möta framtidens gröna behov.

Förslagen i grönplanen är långsiktiga och kan genomföras successivt under en längre tid och av olika aktörer. Kommunen kan genom planläggning, reservatsbildning, inrättande av biotopskydd eller avtal med markägare verka för att mark säkerställs för grönt ändamål och får ett långsiktigt skydd mot exploatering. Kommunen kan också genom förvaltning och skötsel av sin mark utveckla de rekreativa och biologiska värden som föreslås i grönplanen.

När det gäller den mark som inte ägs av kommunen finns det ett stort utrymme för markägarna att hitta inspiration i grönplanen och genom omvandling av sin mark bidra till att delar av grönplanens förslag genomförs. Detta kan ske exempelvis genom att delar av åkermarken omvandlas till ängs- eller betesmark, att obrukade zoner lämnas längs diken och åkerkanter, att våtmarker anläggs, att kulverterade vattendrag öppnas osv. Det finns idag flera ekonomiska stödformer för denna typ av åtgärder. Förutom förhöjda rekreativa och biologiska värden kan dessa förändringar ge andra värden för markägarna, såsom förbättrade jakt- och fiskemöjligheter.

Grönplanens förslag till grön struktur och biotopsammansättning kan fungera som inspirationskälla och som riktmärke för de privata markägarnas frivilliga åtaganden. I det vidare arbetet med närmare avgränsning och genomförande av grönplanens föreslagna stråk och områden på landsbygden blir kontakten och samarbetet med markägare, boende och andra intressenter mycket viktig.

Det är önskvärt att förändringar av markanvändningen i de föreslagna gröna arealerna påbörjas så fort som möjligt. Stora delar av grönplanens föreslagna grönytor ligger på mark som idag används som åker. Denna mark har i de flesta fall begränsade värden att bygga vidare på, varför utvecklingen av gröna biotoper kommer att ta lång tid. God framförhållning innebär att förändringar i markanvändning måste påbörjas tidigt. Parallellt med detta är det förstås angeläget att arbeta med säkerställande av grön mark. Viktigt att notera är att stora delar av de föreslagna områdena har naturkaraktär, vilket generellt innebär lägre skötselkostnader än traditionell parkskötsel och kräver ny kunskap hos entreprenörerna.

Grönplanen är ingen självständigt reglerande markanvändningsplan utan utgör dels en fördjupning av översiktsplan 2000 vad avser de gröna frågorna och dels ett planeringsunderlag för kommande detalj- och översiktsplaner, där avvägningar görs mot andra intressen. I de fall grönplanens förslag skiljer sig från beslut om markanvändning som tagits i gällande planer, skall grönplanen utnyttjas som fakta- och planeringsunderlag som redovisar var befintliga och potentiella gröna värden finns, så att det blir möjligt att ta hänsyn till dessa om det blir aktuellt att genomföra eller förändra planerna, bebygga eller på annat sätt förändra markanvändningen.

1 En grönplan för Malmö

Malmö är sedan länge känt som parkernas stad. Framförallt är det förstås de fantastiska stadsparkerna som givit staden detta epitet. Få städer kan stoltsera med så storslagna centrala parkområden som Malmö. Kungsparken, Slottsparken och Pildammsparken spelar en viktig roll för Malmös identitet och bidrar till att staden av malmöborna upplevs som grön. Till kommunens gröna skatter kan man också räkna kanalerna, de många uppskattade stadsdelsparkerna, trädgårdarna och den långa kuststräckan med Ribersborgsstranden, Sibbarp och strandängarna.

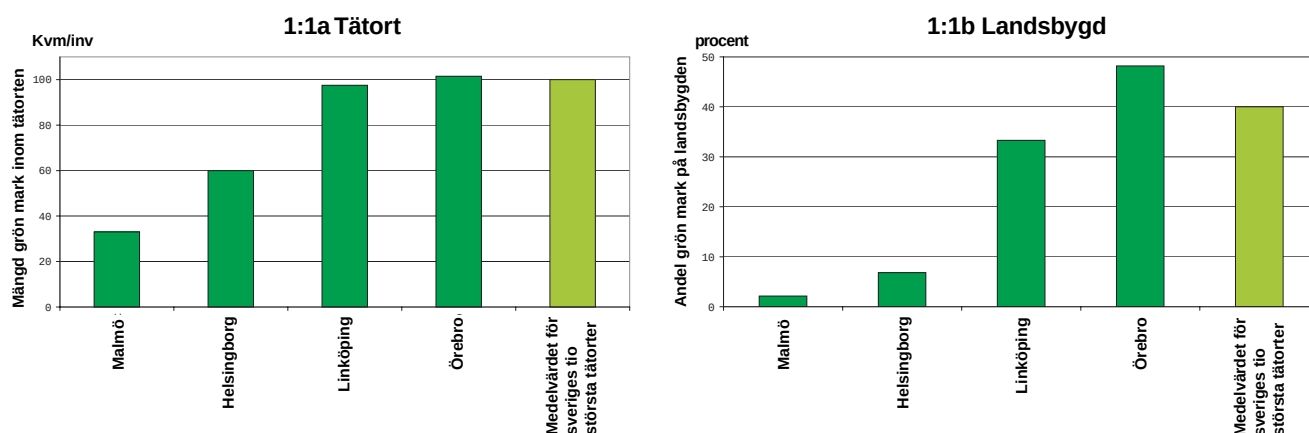
Liten andel grön mark i Malmö

Malmö är en förhållandevis liten och tätbefolkad kommun med ca 250 000 invånare på en landyta om ungefär 15 840 hektar. Det gröna ryktet till trots kan man konstatera att det i kommunen idag finns en brist på allmänna grönytor som parker och natur- och rekreationsområden.

Malmös storslagna stadspark har gjort staden känd som parkernas stad. Trots detta är andelen grön mark i kommunen förhållandevis liten.

I ett nationellt perspektiv är andelen grönytor i Malmö extremt liten. Inom Malmö tätort finns ca 33 kvadratmeter allmänt tillgänglig grön mark per invånare. Detta kan jämföras med 100 kvadratmeter per invånare som är genomsnittet för Sveriges tio största tätorter. Ännu större är skillnaden om man ser till den hälften av kommunen som inte är tätort. Endast ca 2 % av Malmös landsbygd är tillgänglig. Motsvarande siffra för Sveriges större städer är 40 %. En stor del av de gröna miljöer som finns på landsbygden är dessutom svårtillgängliga.

Utöver den allmänt tillgängliga marken finns det förstås andra gröna ytor i kommunen som har stora rekreativa och biologiska värden, exempelvis koloniområden, idrottsplatser, golfbanor, begravningsplatser, trädgårdar och bostadsgårdar.

1:1a och 1:1b Allmänt tillgänglig grön mark i några svenska slättstäder

Figuren visar andelen allmänt tillgänglig grön mark (mark som inte är bebyggd eller hårdgjord och som inte utgörs av åker, begravningsplatser eller särskilda fritidsområden) i några svenska slättstäder. Figur 1:1a behandlar grön mark inom respektive tätort och figur 1:1b behandlar grön mark inom fem kilometer från tätortsgräns. Som referens visas motsvarande genomsnittsvärden för de tio största tätorterna i Sverige. Figuren behandlar inte mark med begränsad tillgänglighet, såsom begravningsplatser och särskilda fritidsområden. (Uppgifter från SCB 1990)

Den natur som finns i sydvästra Skåne har i allmänhet mycket höga naturvärden. Malmö kommun äger värdefulla naturområden både innanför och utanför kommungränsen. Strandängarna i södra Malmö har så stora värden att de är av riksintresse för naturvården. (Strandängarna vid Stenören)

De gröna områdena i och utanför staden har stor rekreativ och social betydelse. Här finns t ex plats för avkoppling, promenader, idrott, naturstudier, lek och solbad. (Gyllins trädgård, Husie)

Malmö – en stad på slätten

Den begränsade andelen grön mark kan delvis förklaras av det landskap som Malmö ligger i. Staden har vuxit fram i ett trädöst slättlandskap som länge präglats av intensiv odling. Nästan all mark har någon gång varit uppodlad och det finns därför få sparade naturområden i kommunen. Huvuddelen av alla parker och andra gröna områden har på ett eller annat sätt skapats av människan.

Slättlandskapet har inte satt några naturliga gränser eller ramar för stadens utbredning och uppbyggnad. Malmö har utvecklats till en kompakt stad med hög exploatering och ett relativt litet inslag av gröna ytor inne i stadsbebyggelsen. Dessutom har det intensiva och storskaliga jordbruket reducerat utbudet av tillgängliga gröna miljöer i landskapet runt staden till ett minimum.

Bristen på allmänt tillgänglig grön mark berör inte bara Malmö. Likartade förhållanden råder i stort sett hela sydvästra Skåne. Många sydväst-skånska kommuner arbetar nu på olika sätt med att förbättra rekreativsmöjligheterna genom att anlägga nya gröna områden och genom att förbättra tillgängligheten i befintliga områden.

Natur och rekreation

Trots den begränsade andelen grön mark hyser Malmö kommun höga naturvärden. Det gynnsamma klimatet, jordarna och vattentillgången har skapat förutsättningar för en för svenska förhållanden mycket rik flora och fauna. Utöver kommunens från natursynpunkt mest kända områden – Limhamns kalkbrott med den gröNFLäckiga paddan och den sällsynta kalkkrassingens samt kuststräckan med de värdefulla strandängarna – kan t ex nämnas de många trädgårdarna med sin mångfald av växt- och djurarter, hamnområdenas rika fågelfauna och jordbrukslandskapets artrika småbiotoper.

Även utanför kommungränsen äger Malmö mark med höga naturvärden. Två betydelsefulla naturområden är Vombs furu och bokskogen i Torup. Bokskogen är ett mycket populärt strövområde som ligger ca en mil från Malmö tätort. Området har köpts in av kommunen för att fungera som rekreativområde för malmöborna. Ett annat område med stora rekreativa och biologiska värden är havet. Nära hälften av kommungränsen går längs Öresundskusten. Stränderna tillhör kommunens mest populära gröna miljöer.

De gröna miljöernas sociala och rekreativa betydelse kan inte nog värderas. I kommunens parker och naturområden finns plats för promenader, idrott, naturstudier, lek, solbad, avkoppling, kulturella evenemang och festligheter. Här kan man uppleva naturen och följa årstidsväxlingarna. För barn är grönyrtorna oöverträffade miljöer för lek, där rörelseutveckling, kreativitet, koncentrationsförmåga och inlärningsförmåga stimuleras.

Folkhälsa

Den senaste forskningen visar att de gröna miljöerna har större effekt på människors hälsa och välbefinnande än man tidigare trott. Visst har man länge vetat att det är ”nyttigt att vara ute i det gröna”, men idag har man också på vetenskapliga grunder visat att vistelse i gröna miljöer ger stärkt immunförsvar, förbättrad kondition och rörlighet, ökad kreativitet och förbättrad koncentrationsförmåga. I gröna miljöer motverkas depressioner, människor kopplar av från stress och återfår krafter att klara av vardagen. I förlängningen betyder förstås detta att en god tillgång till grönområden – såväl närliggande för vardagens behov som områden längre bort för promenader och utflykter – bidrar till minskade sjukhuskostnader, minskad sjukfrånvaro och ökad effektivitet.

En attraktiv kommun att bo och verka i

Parker och andra gröna områden fungerar som byggstenar som bidrar till att ge karaktär och identitet åt våra tätorter och att göra dem trevliga och attraktiva att bo och verka i. Studerar man bostadsannonser framgår det tydligt att det är områden med mycket grönt som är de mest attraktiva att bo i. Allra helst vill man ha utsikt över ett grönområde eller vatten. Även vid arbetsplatsen vill människor gärna ha grönt omkring sig. Det har visat sig att företag gärna söker sig till områden som upplevs som gröna, där de kan locka arbetskraft med en trevlig arbetsmiljö. Forskning visar att den som har grönt utanför sitt fönster på kontoret arbetar bättre, blir mindre stressad, mer effektiv och har bättre koncentrationsförmåga.

Kommunens ansvar

Malmöborna har rätt att kräva en livsmiljö med tillgång till olika typer av grönytor och kommunen har ett ansvar för att dessa kvaliteter skall finnas. Dessutom har Malmö ett etiskt/biologiskt ansvar för att bevara, skydda, vårda och utveckla gröna miljöer så att alla i kommunen naturligt förekommande arter (nu levande och nyligen försvunna) skall kunna fortleva. Detta ansvar förstärks genom en rad internationella, nationella och regionala ålägganden.

Jämfört med andra delar av Sverige, där andelen bevarad naturmark är större, har Malmö en mycket krävande uppgift när det gäller att tillgodose invånarnas behov av gröna miljöer och att utveckla den biologiska rikedomen. Malmö har inga naturområden gratis. Ny grön mark måste avsättas och skapas aktivt. Detta ställer förstås höga krav på den kommunala planeringen, och det ställer också krav på det regionala samarbetet kring de gröna frågorna. Det är angeläget att kommunerna i sydvästra Skåne samverkar kring de värdefulla områden som finns och gemensamt tar fram en strategi för planering och utveckling av den gröna marken. Ett förslag till strategi för den gröna strukturen i hela Skåne har tagits fram av Region Skåne i samverkan med de skånska kommunerna.

Gröna frågor lyfts fram i ny lagstiftning

De gröna frågorna har på senare år lyfts fram allt tydligare i lagstiftningen. *Miljöbalken* från 1999 ger skydd åt mark- och vattenområden med särskilt höga värden (natur- och kulturvärden eller värden för friluftslivet). Områden som bedöms vara speciellt skyddsvärda kan avsättas som t ex naturreservat, kulturresevat eller biotopskyddsområden. I miljöbalken ställs också skärpta krav på att exploateringsförslag skall innehålla miljökonsekvensbeskrivningar, vilket bidrar till att projektens påverkan på bland annat naturmiljön analyseras och beskrivs tydligare.

Den reviderade *plan- och bygglagen* (PBL) från 1996 ger förbättrade möjligheter att planera för en ändamålsenlig grönstruktur och att värna om nödvändiga utrymmen för gröna ytor i stadsbebyggelsen. Särskilt värdefulla natur-, kultur- och miljövärden kan ges ökat skydd med hjälp av skyddsbestämmelser i detaljplan.

De gröna frågorna i ett nytt perspektiv

Sedan den förra grönplanen togs fram för Malmö 1984 har synen på de gröna miljöerna och på den gröna planeringen förändrats. Åttiotalets grönplan behandlade grönytor främst ur ett rekreativt perspektiv. Idag tillmäts helheten och sambanden större betydelse, och fler "gröna värden" vävs samman. Den gröna planeringen har vidgats till att omfatta även biologisk mångfald, kretslopps- och klimatfrågor, pedagogik, hälsoaspekter, kulturhistoria, stadsbild mm. Tyngdpunkten i denna grönplan ligger vid rekreativa och biologiska värden.

Parker och naturområden ger karaktär och identitet åt tätort och landsbygd och gör kommunen attraktiv och trevlig att bo och verka i. (Pildammsparken)

Kommunen har ansvar för att bevara, skydda, vårda och utveckla gröna miljöer så att alla i kommunen naturligt förekommande arter (nu levande och nyligen försvunna) skall kunna fortleva.

På senare år har den gröna planeringen fått ett tydligare stöd i lagstiftningen genom bland annat miljöbalken och den reviderade plan- och bygglagen.

Den gröna planeringen spänner över ett brett fält och innefattar utöver rekreativa frågor även biologisk mångfald, kretslopps- och klimatfrågor, naturpedagogik, hälsoaspekter, kulturhistoriska och arkitektoniska värden mm.

En långsiktig och strategisk planering av den gröna marken gör det möjligt att sätta planerad exploatering i relation till befintlig och tänkt framtida grönstruktur.

Med den utbyggnad som planeras i Malmö kommer det vara nödvändigt att anlägga stora arealer ny grön mark för att kommunen i framtiden skall kunna garantera en hög standard när det gäller gröna miljöer.

Inom den "gröna" sektorn finns flera planer och program som har starka kopplingar till grönplanen, bland annat naturvårdsprogram, miljöprogram och handlingsprogram för arkitektur och stadsbyggnad.

Malmö i ett expansivt skede

Malmö befinner sig idag i ett expansivt skede, med snabb utbyggnadstakt och hårt exploateringstryck. Därför är det särskilt angeläget att kommunen fokuserar på de gröna frågorna och formulerar mål och riktlinjer för arbetet med den gröna marken. Grönplaneringen behöver lyftas upp till en övergripande nivå där den gröna strukturen har en lika självklar status som bebyggelse- och infrastrukturen. En medveten, långsiktig och strategisk grönplanering är viktig för att det skall vara möjligt att sätta den planerade exploateringen i relation till befintlig och tänkt framtida grönstruktur. Med den utbyggnad som planeras i Malmö kommer det att vara nödvändigt att avsätta stora arealer grön mark där rekreativa och biologiska värden kan utvecklas för att kommunen fortsättningsvis skall kunna garantera en hög standard och god kvalitet. Arbetet med de gröna frågorna är också en viktig del i kommunens strävan mot en långsiktigt hållbar samhällsutveckling. Gröna miljöer är avgörande för möjligheterna att skapa ett kretsloppssamhälle och bevara den biologiska mångfalden.

Vad är en grönplan?

Grönplanen är ett kommunomfattande planeringsunderlag som med utgångspunkt i omfattande inventeringar och analyser presenterar utvecklingsförslag för Malmö kommuns gröna struktur och gröna kvalitet utifrån en rekreativ och biologisk utgångspunkt. Utvecklingsförslagen är relativt översiktliga och redovisas i två delar:

- ett förslag till *grön struktur* (en grön stomme) som beskriver grön- ytornas storlek, placering och inbördes samband
- ett förslag till *biotopsammansättning* (ett biotoputvecklingsförslag) som beskriver de gröna miljöernas biotopinnehåll och uppbyggnad.

Grönplanen går inte närmare in på utformningen/gestaltningen av de gröna arealer som föreslås.

I grönplanen redovisas en grönpolicy för Malmö samt mer preciserade mål för det grönas uppbyggnad och kvalitet. Tanken är att målen skall inarbetas i kommunens verksamhet och utgöra en grund för allt arbete med det gröna i kommunen.

Grönplanen utgör ett underlag för den fysiska planeringen och skall vara vägledande i förändrings- och förnyelsearbete samt i allmänna skötsel- och naturvårdsfrågor i kommunen. I likhet med övriga sektorsprogram är grönplanen inte någon självständigt reglerande markanvändningsplan utan utgör ett underlag till bland annat översikts- och detaljplaner där avvägningar görs mot andra intressen.

Koppling till andra planer och program

Inom den "gröna" sektorn finns ett flertal kommunala planer och program som har starka kopplingar till varandra. Naturvårdsprogram¹, miljöprogram², handlingsprogram för arkitektur och stadsbyggnad³ och vattenplan⁴ är några exempel. De olika dokumenten kompletterar och stärker varandra genom att de behandlar det gröna ur olika perspektiv och med olika inriktning. Dokumenten har i vissa fall samma eller liknande mål. I andra fall är målen olika och kompletterar varandra genom att de fokuserar på olika aspekter av det gröna.

Naturvårdsprogrammet och grönplanen har många beröringspunkter. Båda dokumenten är kommuntäckande och behandlar den gröna marken. En skillnad är att naturvårdsprogrammet fokuserar på befintliga naturvärden och redovisar en betydligt högre detaljeringsgrad för enskilda naturvårds-

1 Naturvårdsprogram, Malmö stad 2000.

2 Miljöprogram för Malmö stad 1998-2002. Ett nytt miljöprogram är under framtagande.

3 Handlingsprogram för arkitektur och stadsbyggnad. Pågående projekt.

4 Vattenplan för Malmö. Pågående projekt.

objekt. Grönplanen ligger på en mer övergripande nivå och behandlar gröna miljöer ur ett heltäckande perspektiv med tyngdpunkten vid att *utveckla* det gröna, såväl strukturellt som innehållsmässigt. Detta innebär att grönplanen, förutom bevarande av befintlig grön mark, även föreslår ny grön mark, där rekreativa och biologiska värden behöver utvecklas. Ytterligare en skillnad mellan de två dokumenten är att naturvårdsprogrammet huvudsakligen är inriktat på biologiska värden, medan grönplanen behandlar såväl rekreativa som biologiska aspekter.

Malmös naturvårdsprogram fokuserar på **befintliga** naturvärden och beskriver enskilda naturvårdsobjekt, medan tyngdpunkten i grönplanen ligger vid att **utveckla** det gröna. Detta innebär att grönplanen även föreslår ny grön mark.

Innehåll och upplägg – läshänvisning

Del 1: Inledning

I del ett, som omfattar kapitel 1-3, ges en allmän bakgrund och introduktion till grönplanen. Avsnittet innefattar en grönpolicy och gröna mål för Malmö samt en förklaring till ett antal variabler och begrepp som tillämpas. Del ett omfattar även en beskrivning av ”gröna värden”, dvs de gröna miljöernas betydelse ur socialt, rekreativt, biologiskt, pedagogiskt, arkitektoniskt, ekonomiskt, historiskt och kulturellt perspektiv.

Del 1: Inledning

- 1 En grön plan för Malmö
- 2 Grönpolicy och gröna mål
- 3 Gröna variabler och värden

Del 2: Metod och analys

Del två, som omfattar kapitel 4-8, är grönplanens inventerings- och analyskapitel. I del två beskrivs arbetssätt, metoder och analysresultat. Här presenteras grönmodellen, som är den metod som använts för att analysera utbudet av gröna rekreativmiljöer, samt en bristanalys gjord enligt grönmodellen. Del två innefattar även en analys av Malmös gröna struktur (hur de gröna miljöerna är fördelade) samt en inventering av biotoper på landsbygden och i tätorterna. Till del 2 hör fyra utvikskartor: bristanalys, tätortsbiotoper, tätortsbiotoper-täckningsgrad och landsbygdsbiotoper. Den som inte vill fördjupa sig i bakgrunden till grönplanens förslag kan hoppa över metod- och analysdelen (markerad med grå marginalspalt) och i stället koncentrera sig på strategi och förslag (del 3).

Del 2: Metod och analys

- 4 Grönmodellen
- 5 Bristanalys
- 6 Strukturanalys
- 7 Biotopinventering – tätort
- 8 Biotopinventering – landsbygd

Del 3: Strategi och förslag

Del tre omfattar kapitel 9 (strategi) samt kapitel 10 och 11 (förslag). I kapitel 9 redovisas den strategi som tillämpas för att uppnå de uppställda gröna målen för Malmö och som ligger till grund för grönplanens förslag. I kapitel 10 beskrivs den föreslagna gröna strukturen uppbyggd kring ett nätverk av gröna stråk och större gröna områden. I kapitel 11 redovisas den föreslagna biotopsammansättningen, med en beskrivning av biotopinnehåll i olika karaktärsområden. Till kapitel 10 och 11 hör förslagskartan (utvikskarta).

Del 3: Strategi och förslag

- 9 Strategi – viktiga utgångspunkter för förslaget
- 10 Grön struktur – områden och stråk
- 11 Biotopsammansättning – landskapstyper och karaktärsområden

Tabellbilagor

- 1) Sammanställning av mängden befintlig och föreslagen grön mark för Malmö totalt samt för respektive karaktärsområde.
- 2) Sammanställning av föreslagna biotopförändringar i kommunens karaktärsområden.

Kartbilagor

- A) Markägokarta
- B) Riksintressen, Natura 2000, strandskydd mm

Utvikskartor

- Förslagskarta
- Bristanalys
- Tätortsbiotoper
- Tätortsbiotoper – täckningsgrad
- Landsbygdsbiotoper
- Malmökartan med områdesnamn

2 Grönpolicy och gröna mål

Under arbetet med grönplanen har en grönpolicy samt gröna mål för Malmö utarbetats. Grönpolicyen är mycket övergripande och syftar framförallt till att utifrån grönplanens inriktning och roll slå fast en riktning för arbetet med det gröna i kommunen. De gröna målen är underordnade policyen och mer preciserade än denna när det gäller det grönas uppbyggnad och innehåll. Tanken är att policy och mål skall inarbetas i kommunens verksamhet och utgöra en grund för allt arbete med det gröna i kommunen.

Utgångspunkt för kommunens grönpolicy och gröna mål är de internationellt, regionalt och lokalt antagna mål som berör den gröna planeringen.

Kommunens grönpolicy och gröna mål kan successivt inarbetas i kommunens verksamhet och ligga till grund för allt arbete med det gröna – från planering till skötsel.

Utgångspunkter för policy och mål

Utgångspunkt för grönpolicyen och de gröna målen är internationellt, nationellt, regionalt och lokalt antagna mål som berör den gröna planeringen. På nationell nivå tog riksdagen 1991 fram fem övergripande miljömål, av vilka tre varit särskilt relevanta för arbetet med grönplanen: att skydda människors hälsa, att bevara den biologiska mångfalden samt att skydda natur- och kulturlandskapet. Regionala miljömål finns bland annat i Miljövårdsprogram för Skåne (1995) samt Naturvårdsprogram för Skåne (1996), vilka tagits fram av länsstyrelsen. Lokala mål som rör den gröna planeringen finns i Malmös miljöprogram (1998), översiktsplan (2000) och naturvårdsprogram (2000).

Redovisningen av Malmös gröna mål är uppdelad i tre avsnitt – generella mål, rekreativa mål och biologiska mål. I realiteten finns det naturligtvis ingen sådan uppdelning. Målen går in i varandra och flera av de mål som redovisas som rekreativa, är viktiga även ur biologisk synvinkel osv. Även andra gröna värden än de biologiska och rekreativa (se kapitel 3) ingår indirekt i de gröna målen.

Målen motiveras och förklaras under rubriken ”kommentar”. I grönplanens kapitel 9 redovisas vilken strategi som tillämpas för att uppfylla målen och som ligger till grund för de framtagna förslagen. För närmare förklaring till och definition av de gröna variabler och begrepp som nämns i målbeskrivningen hänvisas till kapitel 3.

Grönpolicy

Malmö kommun skall erbjuda en god livsmiljö med ett kvalitativt och tillgängligt utbud av olika gröna miljöer. Staden, tätorterna och landsbygden skall präglas av en rik och varierad natur- och kulturmiljö med höga rekreativa och biologiska värden.

Generella mål

Generellt är målen för den gröna planeringen

- att öka den sammanlagda arealen grön mark i Malmö
- att säkerställa värdefull grön mark så att denna skyddas från exploatering

Kommentar

Idag är andelen grön mark i Malmö liten och flera av de grönytor som finns i kommunen hotas av exploatering. Det är därför angeläget att säkerställa de områden som saknar skydd, dvs att planlägga eller på annat sätt långsiktigt skydda dem från exploatering. Dessutom är det angeläget att avsätta och säkerställa nya områden för gröna ändamål. Det kan vara områden som idag används på annat sätt, t ex jordbruksmark eller obebyggd industrimark, men som är viktiga för utvecklingen av gröna miljöer.

Naturligtvis är det viktigt att inte exploatera redan skyddade områden. Skyddad grön mark får inte betraktas som en extra resurs som kan naggas i kanten vid behov, utan måste ha samma självklara berättigande som t ex bebyggelse och vägar.

För att uppnå de generella målen bör man följa principen att kompensera för eventuella förstörda gröna värden (kompensationsprincipen) och att vidta största försiktighet då gröna värden kan påverkas negativt (försiktighetsprincipen).

Rekreativa mål

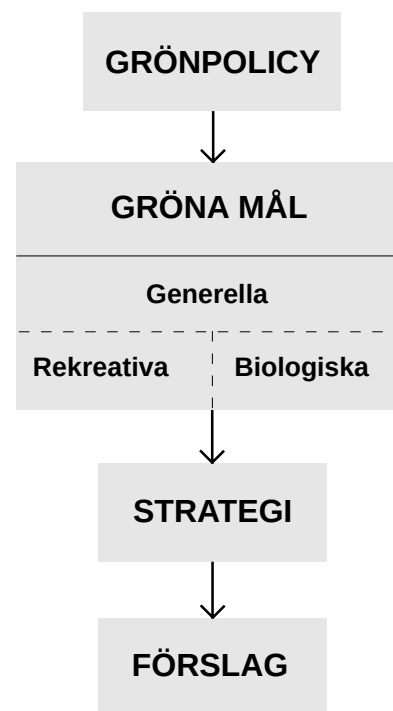
Från rekreationssynpunkt är målen för den gröna planeringen

- att skapa ett varierat utbud av parker och natur- och rekreationsområden som tillsammans med särskilda fritidsområden och gröna bostadsgårdar uppfyller malmöbornas "gröna" behov
- att inom hela kommunen åstadkomma ett sammanhängande grönt nätverk med god tillgänglighet

Kommentar

För att tillgodose malmöbornas behov av gröna miljöer, behöver det i Malmö finnas ett mångsidigt utbud av parker och natur- och rekreationsområden med olika storlek, funktion och karaktär. Det behöver finnas såväl bostadsnära grönytor för vardagens behov, som lättillgängliga större områden för naturupplevelser och rekreation på fritid och helger. Det är viktigt att det finns gröna miljöer tillgängliga för alla invånare. Barn, äldre och funktionshindrade har särskilda behov när det gäller närhet och framkomlighet. Riktvärden för vad som kan anses vara acceptabel tillgång till olika typer av områden redovisas i grönmodellen.

Grönyrtornas karaktärer och egenskaper har mycket stor betydelse för hur de upplevs, vad de används till och hur mycket de utnyttjas. Variationen mellan områden är viktig – ju mer omväxlande utbudet av områden är, desto mer utnyttjas det. Det är därför angeläget att sträva efter stor variation inom och mellan områden för diverse rekreativa aktiviteter. Ett brett och varierat utbud av områden är också gynnsamt ur biologisk synvinkel.

För att malmöbornas gröna rekreationsbehov skall kunna tillgodoses måste det finnas ett mångsidigt utbud av parker och natur- och rekreationsområden med olika storlek, funktion och karaktär.

Med ett **grönt nätverk** menas här en sammanhängande struktur av grön mark där det är möjligt att gå eller cykla i en grön miljö till och mellan olika typer av gröna områden. Nätverkets huvudbeståndsdelar är gröna stråk, områden och länkar (förbindelser).

Ett heltäckande grönt nätverk är en garanti för att grönytor finns integrerade i alla boendemiljöer och att de ligger jämnt fördelade i kommunen.

Med ett grönt nätverk avses en sammanhängande struktur av grön mark som är tillgänglig för allmänheten och som fungerar som ett system där det är möjligt att gå eller cykla i en grön miljö till och mellan olika typer av områden. Ett heltäckande grönt nätverk är en garanti för att grönytor finns integrerade i alla boendemiljöer och att de ligger jämnt fördelade i kommunen. Grunden för detta mål ligger i det grönas rekreativa betydelse. Det gröna nätverket är emellertid en lämplig struktur att utgå ifrån även ur biologisk synvinkel, då det ger goda förutsättningar för en hög biologisk status. Viktigt att poängtera är att vissa biologiskt känsliga områden kräver begränsad tillgänglighet för att inte förlora sina värden.

Nätverkets huvudbeståndsdelar är gröna områden (t ex parker, natur- och rekreationsområden), gröna länkar (förbindelser mellan olika gröna objekt/ områden) och gröna stråk (breda linjeobjekt som kan innefatta såväl områden som länkar). Det är angeläget att de gröna stråken är sammanhållna och lätta att röra sig i utan kraftiga barriärer. De binder samman stadens grönytor med varandra och med det omgivande landskapets gröna natur- och kulturmiljöer, och fungerar därigenom som viktiga förbindelser mellan stad och landsbygd. Stråken kan också vara betydelsefulla spridningsvägar för fauna och flora.

Biologiska mål

Från biologisk synpunkt är målen för den gröna planeringen

- att skapa ett rikare och mer varierat utbud av arter och biotoper inom kommunen
- att förstärka kommunens olika landskapstyper och utveckla olika karaktärsområden inom varje landskapstyp

Med ett **rikt och varierat utbud av arter och biotoper** menas här:

- ett stort antal växt- och djurarter
- ett stort antal växt- och djurindivid inom varje art (stora populationer)
- ett stort antal biotopstyper som var och en upptar en sammantaget stor yta

Kommentar

Eftersom ett rikt och varierat utbud kan tolkas på olika sätt, krävs en precisering av vad som avses i grönplanens målbeskrivning. Med rikt avses här ett stort antal i vid bemärkelse. Variation, eller diversitet är ett komplext begrepp, som här inbegriper både antalet objekt och proportionerna mellan objekt. Högst diversitet åstadkoms genom en kombination av ett stort antal och jämna proportioner. Ett rikt och varierat utbud av arter innebär i detta mål en rikedom (ett stort antal) av djur- och växtarter samt ett stort antal djur- och växtindivid, med andra ord stora populationer inom respektive art. Ett rikt och varierat utbud av biotoper avser på liknande sätt dels ett stort antal olika biotopstyper och dels att respektive biotop utgör en stor del av kommunens yta.

Kommunen kan indelas i fem större landskapstyper och inom dessa ett antal mindre karaktärsområden. Indelningen bygger på befintliga förhållanden samt på den potential de olika delarna har att utvecklas. Ett viktigt syfte med att utveckla landskapstyper och karaktärsområden är att åstadkomma mer sammanhängande områden med samma typ av biotoper, vilket ökar förutsättningarna för att utveckla en flora och fauna med starka och livskraftiga populationer. Ett rikt och varierat biologiskt utbud har mycket stor rekreativ betydelse, inte minst för den pedagogiska verksamheten.

För att uppnå de biologiska målen är det av stor vikt att skydda värdefull grön mark och att följa kompensations- och försiktighetsprincipen (se vidare kapitel 9).

3 Gröna variabler och värden

I grönplanen ligger fokus vid de gröna miljöernas rekreativa och biologiska betydelse. Till grund för förslaget ligger emellertid även andra gröna värden – kulturella, arkitektoniska, historiska, pedagogiska, ekonomiska osv. Nedan följer en kort beskrivning av de värden som beaktas. Nedan presenteras och definieras också några av de centrala variabler och begrepp som används i grönplanen, såsom ”grön mark”, ”biotop” och ”grönstruktur”.

Gröna variabler och begrepp

Eftersom grönplanen har fokus på det gröna i ett övergripande perspektiv har det varit naturligt att tillämpa variabler och begrepp som brukar användas inom den landskapsekologiska forskningen. Landskapsekologi är en relativt ung forskningsgren inom biologin, vilken behandlar ekosystem på landskapsnivå. Nedan följer definitioner av några viktiga variabler och begrepp samt en kort förklaring till varför och på vilket sätt dessa behandlas i grönplanen.

Begreppet **”grön mark”** innefattar all mark som inte är bebyggd eller på annat sätt hårdgjord. I grönplanen inräknas inte heller åker och korttidsvall i begreppet.

Grön mark och gröna objekt

Grön mark är en samlande benämning på all mark som inte är bebyggd eller på annat sätt hårdgjord. I grönplanen innefattas ej heller mark som används som åker och korttidsvall i begreppet. Den gröna marken omfattar olika typer av gröna objekt av varierande markanvändning och funktion. Till de gröna objekten räknas:

- privata trädgårdar och bostadsgårdar samt gårdsmiljöer på landsbygden
- parker, institutionsområden, skol- och daghemsgårdar, idrottsplatser, golfbanor, begravningsplatser och andra anlagda gröna områden
- koloniträdgårdar och odlingslotter
- sparad naturmark i staden
- vatten, våtmarker och stränder
- gröna restområden, både natur- och kulturpräglade, t ex ruderatmarker och vägrenar
- småbiotoper i jordbrukslandskapet såsom åkerholmar, alléer, gravhögar, stenrösen, vattendrag, mörkelgravar och andra småvatten
- naturmark på landsbygden

Viktiga faktorer att behandla vid grönplanering är t ex:

- den sammanlagda arealen av gröna objekt
- objektens storlek
- antalet gröna objekt
- den proportionella fördelningen av olika typer av gröna objekt

3:1 Linjeobjekt, ytobjekt och matrix

Figuren visar ett exempel från landsbygden utanför Malmö. Här består landskapet av en tydlig matrix (grundbiotop) av åkermark som omger olika typer av småbiotoper (ytobjekt och linjeobjekt).

Grön mark byggs upp av **gröna objekt**. De gröna objekten delas upp i **ytobjekt** och **linjeobjekt**. Om någon marktyp dominerar och utgör grunden (grundbiotopen) inom ett avgränsat område kallas den **matrix**.

Grönstruktur är den struktur som byggs upp av gröna objekt, dvs hur ytor och linjer är placerade i förhållande till varandra.

En **biotop** (livsmiljö) är ett avgränsat område med en specifik sammansättning av mark, vatten, växter och djur.

Biotoper byggs upp av **fysiska element**, t ex träd, buskar, gräs och vatten.

Ytor, områden, linjer och matrix

Inom landskapsekologin delas de gröna objekten upp i ytor (öar, områden, målpunkter) och linjer (stråk, förbindelser, länkar, korridorer). Om vatten eller någon annan marktyp dominerar och utgör grunden (grundbiotopen) inom ett avgränsat område kallas den matrix. Är det avgränsade området en sjö utgör vattenytan matrix medan öar, vassbälten och liknande utgör yt- och linjeobjekt. Inom ett jordbrukslandskap betraktas lapptäcket av de öppna fälten som matrix medan vägarna, mellanfältsytorna och gårdarna utgör yt- och linjeobjekten (se figur 3:1). I den tätastaden utgör stadsbebyggelsen matrix medan parker, gröna gårdar och trädplanterade torg och gator utgör yt- och linjeobjekt. Ett landskapsavsnitt behöver inte innehålla matrix, ytor och linjer, utan kan t ex vara uppbyggt av olika typer av ytor där ingen typ utgör grundstomme. Vad som i praktiken utgör en yta, en linje eller matrix är beroende av vad som analyseras och i vilken skala.

Viktigt i samband med grönplanering är form, innehåll och uppbyggnad hos enskilda ytor, linjer och matrix. Dessa egenskaper har en avgörande roll för de gröna objekters funktion.

Grönstruktur

En viktig faktor i samband med grönplanering är den gröna strukturen - grönstrukturen. Med grönstruktur avses den struktur som byggs upp av de gröna objekten, dvs hur ytor och linjer är placerade i förhållande till varandra. Vad som räknas till den gröna strukturen kan variera. Ibland begränsas en analys till att omfatta gröna objekt på offentlig mark, dvs mark som är allmänt tillgänglig. I andra fall behandlas alla gröna objekt, vilket betyder att även t ex privata trädgårdar, grönytor längs vägar och åkermark inkluderas. Den strukturella uppbyggnaden av områden och förbindelser dem emellan har stor betydelse, såväl ur rekreativ synvinkel som ur biologisk.

Biotoper och fysiska element

I biologiska sammanhang klassas de gröna objekten till olika biotoper (livsmiljöer). En biotop är ett avgränsat område med en specifik sammansättning av mark, vatten, växter och djur. Även människor som utnyttjar biotopen ingår i den. Biotoperna kan omfatta stora områden (t ex en skog, en sjö eller en park) eller utgöra mindre delar av stora biotoper (t ex en alsumpskog, ett kalkrikkärr eller en trädunge).

Biotoperna byggs upp av fysiska element, t ex träd, buskar, gräs, vatten, sten och grus. I urbana miljöer kan även asfalt, betong, huskroppar och andra artefakter fungera som fysiska element. Avgörande faktorer för hur en biotop skapas och fungerar är samspelet mellan växter och djur och påverkan från miljön (mark, hydrologi och klimat).

Gröna värden

De gröna miljöernas rekreativa och biologiska kvaliteter i Malmö har inventerats och analyserats noga. Utöver dessa kvaliteter har grönytorerna och den gröna strukturen förstås andra värden. Dessa har inte behandlats lika ingående, men de har likväl haft betydelse för utformningen av förslaget. Nedan presenteras några olika aspekter som vägts in i arbetet.

Folkhälsa

Människor har ett grundläggande behov av naturliga och gröna miljöer och mår bättre såväl fysiskt som psykiskt vid vistelse i dessa. Blotta åsynen av "natur" har påtagliga effekter på hälsa och välmående. Forskning har visat att de som från sin arbetsplats har utsikt över något grönt är piggare, mindre irriterade och mindre stressade än de som inte har det. På samma sätt har utsikten från sjukhusfönster betydelse. Patienter som har

grön utsikt använder mindre smärtstillande medicin och tillfrisknar snabbare. Investering i grön mark är investering i folkhälsovård, vilket ger minskade sjukhuskostnader.

Rekreation och samvaro

De gröna miljöernas sociala och rekreativa värden kan inte nog värderas. I gröna områden finns plats för promenader, idrott, naturstudier, lek, solbad, avkoppling, kulturella evenemang etc. Många tätortsnära parker, natur- och rekreationsområden fungerar som offentliga mötesplatser, där människor i alla åldrar samlas vid midsommarfesten, valborgsbålet, höstmarknaden etc.

Forskning visar att det är ytterst viktigt att det finns någon grönyta av hög kvalitet inom några minuters avstånd från bostaden. Grönytan kan vara den egna trädgården, odlingslotten eller kvartersgården likväl som en allmän park eller ett grönt promenadstråk. När människor väl kommit ut är de mer benägna att gå ytterligare ett stycke, till en park på lite större avstånd. Närliggande, lättillgängliga gröna områden med bra sittplatser har en särskilt viktig social funktion för äldre människor samt för småbarn och deras föräldrar, vilka är de flitigaste användarna av de bostadsnära grönyterna.

Biologiska värden

Det gröna i staden och på landsbygden utgör basen för den biologiska mångfalden i kommunen. De gröna ytorna är en förutsättning för att ett rikt och varierat utbud av växter, djur och biotoper skall kunna utvecklas. Avgörande för växt- och djurförekomsten är också de gröna ytornas placering i förhållande till varandra, förekomsten och fördelningen av olika biotoper samt de gröna ytornas areal. Många organismer kräver större, sammanhängande områden av en viss dominerande biotoptyp för att kunna hålla livskraftiga populationer. I det intensivt brukade landskapet kring Malmö, där variationen successivt har minskat är de spridda resterna av naturmiljöer och biotoper oerhört viktiga för flora och fauna.

Betydelsen av staden som livsmiljö för vilda djur och växter underskattas många gånger. Faktum är att staden har förutsättningar att utveckla ett mycket rikt och varierat utbud av arter och biotoper. Dessutom skiljer sig stadsnaturens biologiska kvaliteter från landsbygdens, vilket gör att miljöerna kompletterar varandra och det totala utbudet av arter och biotoper blir större. Ur biologisk synvinkel har stadens gröna miljöer särskilt stor betydelse i en kommun som Malmö, där sparade naturområden i princip saknas och där landsbygden domineras av åkermark.

Lek och pedagogik

Barnen är de stora användarna av bostadsnära gröna områden. För barn utgör grönytor oöverträffade miljöer för lek, samt för fysisk och mental träning. Ny forskning visar att tillgång till naturlika lekområden påverkar barns rörelseutveckling positivt. Barn behöver plats och möjlighet att leka, springa och röra sig fritt för att bli lugna och harmoniska. Vistelse i gröna miljöer, i och utanför staden, kan ge ökad kunskap om och förbättrad förståelse för växter och djur, biologiska kretslopp, miljöfrågor och ekologiska samband i naturen. De gröna miljöernas pedagogiska värde ligger även i att de kan utnyttjas i skolundervisningen inom flera ämnen, eftersom de utgör särskilt kreativa inlärningsmiljöer. Att skolgårdarna är gröna och att det finns tillgång till gröna miljöer för spontanidrott i anslutning till skolorna är särskilt viktigt eftersom barnen tillbringar så stor del av sin vardag där.

Gröna utemiljöer engagerar inte bara barn, utan kan få även vuxna att känna engagemang i sin omgivning och därmed bli mer hänsynstagande och intresserade av staden och landsbygden som livsrum för människor, växter och djur.

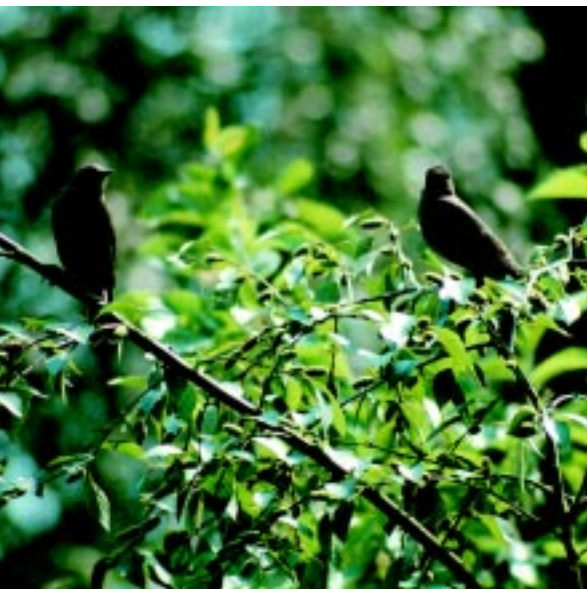

Gröna områden är oöverträffade miljöer för barns lek, inlärning och rörelseutveckling. (Alnarpsparken)

I parker och naturområden kopplar man av från stress, koncentrationsförmågan förbättras, immunförsvaret stärks, kondition och rörlighet förbättras och depression motverkas. (Pildammsparken)

En grön omgivning och närhet till parker och naturområden är kvaliteter som väger tungt vid val av bostadsområde. Även vid val av lokaliseringsort för företag är den gröna utemiljön en viktig faktor.

Staden har förutsättningar att utveckla ett rikt och varierat utbud av arter och biotoper som kompletterar landsbygdens naturmiljöer.

Gröna områden fungerar som offentliga rum med plats för olika typer av festligheter och kulturella arrangemang. (Valborgsfirande i Folkets park)

Den gröna marken är en resurs för lokala kretslopp med förutsättningar för omhändertagande av dagvatten, odling och kompostering. Vegetationen bidrar till ett mer hälsosamt och behagligt klimat.

Gröna miljöer i staden och på landsbygden hyser ofta spår av vår historia – gamla vägar, pilevallar, ägo gränser, bybildningar, fornlämningar, gamla gårdar och historiska parker.

Lokaliseringsfaktor

Den gröna marken är en kvalitet som kan ha stor ekonomisk betydelse – som lokaliseringsfaktor. En grön omgivning har visat sig ge områden en högre status och kan därigenom fungera som konkurrensfördel gentemot andra områden. Förutom bra kommunikationer, närhet till kunder, rimliga lokalkostnader, efterfrågar företag också områden med status. Framgångsrika företag är angelägna om en tydlig image, och man vill gärna understryka sin miljömedvetenhet genom att lokalisera sig i en omgivning som upplevs som grön. Detta gäller särskilt de nya, kunskapsintensiva företagen. Istället för att bygga i, eller för nära befintliga gröna miljöer och därigenom riskera att förstöra de kvaliteter som finns, är det angeläget att ny vegetation etableras i strategiska lägen där den kan bidra till högre status och ökad trivsel för de anställda.

På samma sätt är en grön omgivning och närhet till parker och naturområden en trivselfaktor som påverkar priserna på bostadsmarknaden. Detta syns tydligt när man studerar bostadspriser. Mest attraktivt är det att bo i ”gröna” områden med uppvuxen vegetation och med utsikt mot vatten, park eller natur. Det är också i sådana områden det är mest attraktivt att bygga nya bostäder.

Kretslopp och klimat

Gröna områden är en resurs för lokala kretslopp och spelar därigenom en viktig roll för en långsiktigt hållbar samhällsutveckling. Omhändertagande och rening av dagvatten, kompostering och odling är exempel på kretsloppsfunktioner som kan lokaliseras just till parker och andra gröna områden i och kring staden.

Grönytorna bidrar också till ett mer hälsosamt och behagligt klimat. I staden förbättrar vegetationen klimatet genom att rena luften från föroreningar, utjämna temperatursvängningar, dämpa vind, höja luftfuktigheten och fungera som filter som tar upp damm och stoft från luften. På landsbygden är vegetationen viktig som dammsamlare, vindskydd mm. I många fall är vegetationen viktig för att begränsa störningar genom att den fungerar som ett visuellt, känslomässigt och i viss mån bullerdämpande skydd mot t ex industrier och vägar.

Kulturhistoriska, arkitektoniska och estetiska värden

Det gröna utgör, tillsammans med bebyggelse, gator och vatten, en av stadens grundläggande byggstenar – ett stadsbyggnadselement. Parker, kanaler, koloniområden, trädgårdar, kyrkogårdar alléer och andra gröna ytor ger identitet och karaktär åt staden, avgränsar stadsdelar från varandra och fungerar som orienterande element. Vegetation och vatten representerar det mjuka, levande och bidrar genom sin måttliga storlek till att ge staden en mänsklig skala. Dessutom gör grönskan staden vackrare och mer trivsamt att leva i. Gröna stadsdelar anses i allmänhet mer attraktiva än områden med mindre grönt.

Det gröna har en historisk och kulturhistorisk betydelse som är viktig att beakta i planeringssammanhang. Ofta kan man i stadens gröna miljöer avläsa något av stadens historia. I äldre parkanläggningar kan man ta del av gamla tiders gestaltungsideal och traditioner och i de nyare finner man vår nutida stadshistoria.

På landsbygden är de kulturhistoriska sammanhangen fortfarande tydliga på många platser. Gamla vägar, pilevallar, ägo gränser, bybildningar, gårdar och fornlämningar i form av tex gravhögar, minner om äldre tiders bosättningar och strukturer. Kulturlandskapets karaktär i Malmö har varit mer eller mindre bestående under århundraden. Landskapet är ett kulturarv som speglar regionens särart och som det därför är viktigt att ta hänsyn till, inte minst i samband med planering och skötsel av de gröna miljöerna.

4 Grönmodellen

På en vanlig karta över Malmö redovisas alla grönytor – parker, koloniområden, kyrkogårdar, vägzoner mm – med samma gröna färg. Detta ger naturligtvis ingen bra bild av tillgången till grönytor med rekreativa värden. Från rekreationssynpunkt är det angeläget att kunna skilja på grönytor av olika typ så att det faktiska utbudet av ytor som är tillgängliga för rekreation kan analyseras och utvärderas.

Kategorier och riktvärden

”Grönmodellen”, som presenteras nedan, är en vidarebearbetning av den så kallade grönstrukturmodell som utvecklades i ett pilotprojekt som föregick grönplanen. Modellen har tagits fram som ett redskap för att klassificera grönytor och att analysera tillgången till olika typer av grönytor med rekreativt värde. Grönmodellen omfattar ett *klassificeringssystem* där olika kategorier och underkategorier av grönytor definieras samt *riktvärden* för malmöbornas tillgång till ett antal underkategorier.

Inventering och klassificering

Grönmodellen har legat till grund för en klassificering av samtliga grönytor i Malmö samt en kartering av de grönytor som har ett allmänt rekreativt värde. Malmöbornas tillgång till olika typer av grönytor har också analyserats utifrån grönmodellens riktvärden i en så kallad bristanalys (kapitel 5).

Grönmodellens klassificeringssystem

I grönmodellens klassificeringssystem definieras åtta kategorier av grönytor och sammanlagt tjugotre underkategorier till dessa (figur 4:1). Till sammans täcker de olika kategorierna in alla förekommande grönytor i Malmö.

Markanvändning och offentlighetsgrad

Den främsta faktorn bakom grönmodellens klassificeringssystem är grönytorernas *markanvändning* (t ex skolgård, stadspark, trädgård, idrottsplats etc). En annan viktig faktor är grönytorernas *grad av offentlighet* (tillgänglighet för allmänheten). Det är från rekreationssynpunkt viktigt att kunna skilja mellan exempelvis en stadspark och en park till ett vårdhem, ett sjukhus eller en arbetsplats, eftersom de senare i allmänhet inte är lika tillgängliga (har samma grad av offentlighet) som stadsparken, även om markanvändningen i princip kan vara densamma.

Area – vistelseyta

När det gäller kategorierna *parker* och *natur- och rekreationsområden* har ytterligare en faktor inkluderats vid indelningen i underkategorier, nämligen *arean*. Arealen har generellt stor betydelse för vilka rekreativa möjligheter det kan finnas i ett område och för hur mycket det utnyttjas. Det är således angeläget att kunna skilja mellan områden av olika storlek.

Grönmodellen är ett redskap för att från rekreationssynpunkt klassificera grönytor och analysera utbudet av gröna rekreativmiljöer i Malmö. (Pildammsparken)

Grönmodellen definierar åtta kategorier av grönytor samt ett flertal underkategorier till dessa.

Styrande i grönmodellens klassificeringssystem är markanvändning, grad av offentlighet/tillgänglighet och area/vistelseyta.

Kategorin parker är indelad i storleksklasserna gröningar, grannskapsparker, stadsdelsparker och stadsparker.

Kategorin natur och rekreationsområden är indelad i större natur- och rekreationsområden och mindre naturområden.

Grönplanens analyser bygger på ett generaliserat samband mellan grönytors storlek och deras potential att hysa ett intressant innehåll och en god utformning.

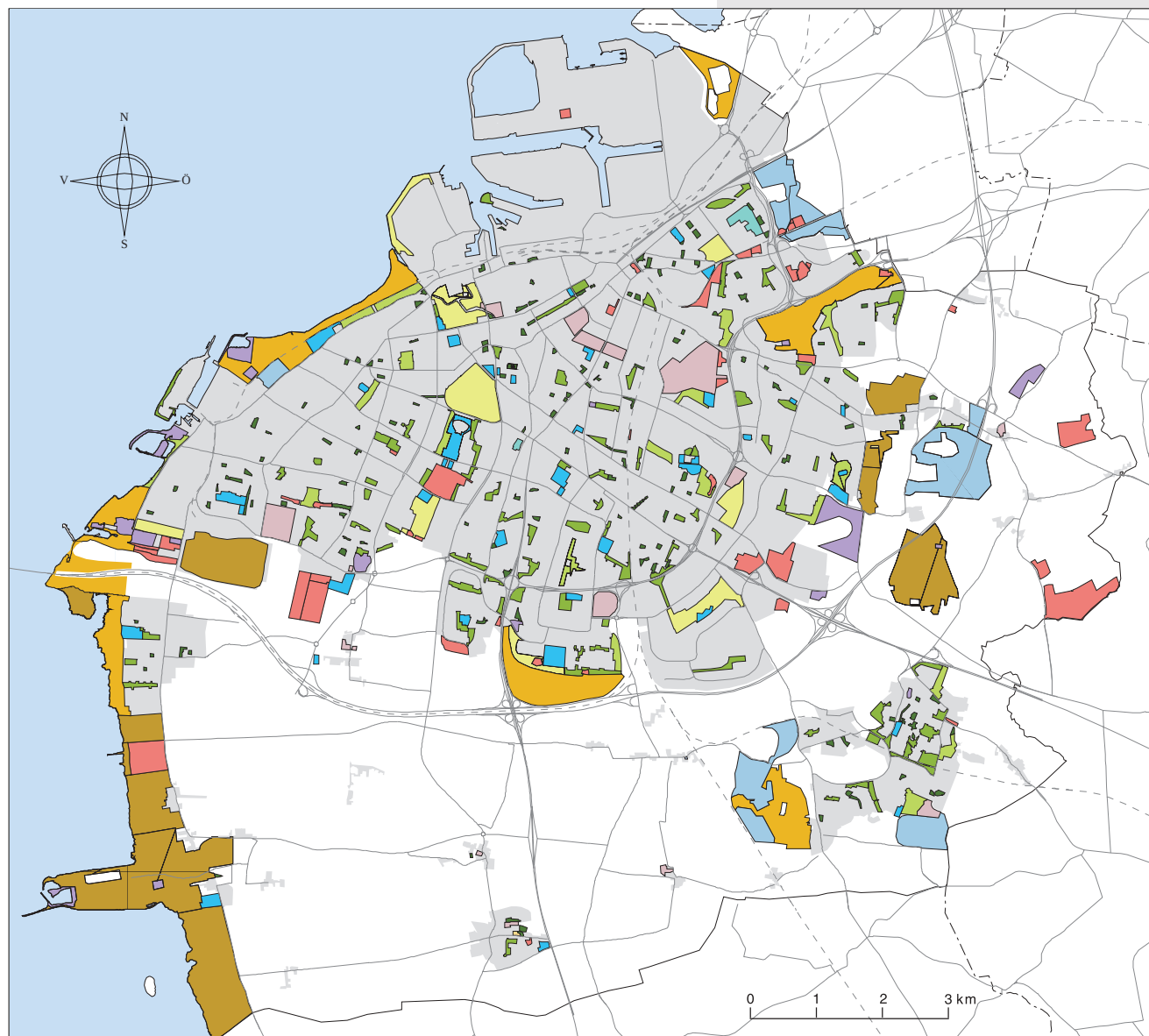
Kategorier	Redovisas i figur 4:2	Ingår i bristanalysen (kapitel 5)
Underkategorier		
Parker		
- gröningar (0,2-1ha)	x	x
- grannskapsparker (1-5ha)	x	x
- stadsdelsparker (5-10ha)	x	x
- stadsparker (>10ha)	x	x
Natur- och rekreationsområden		
- större natur- och rekreationsområden(>35ha)	x	x
- mindre naturområden (<35ha)		
Särskilda fritidsområden		
- idrottsplatser	(x)	
- koloniområden	x	
- golfbanor	x	
- övriga särskilda fritidsområden	(x)	
Begravningsplatser		
- begravningsplatser och kyrkogårdar	x	
Institutions- och arbetsplatsanknutna grönytor		
- sjukhus- och vårdhemsparker	(x)	
- daghemsgårdar		
- skolgårdar		
- gårdar till handikapp- eller äldreboenden		
- arbetsplatsanknutna grönytor		
Bostadsanknutna grönytor		
- bostadsträdgårdar		
- kvartersgårdar		
- gårdsmiljöer		
Jordbruksmark		
- åker och vall (behandlas här ej som "grön mark")		
- småbiotoper		
Impediment (små / smala restytor)		
- grönytor vid gator och vägar		
- skyddszoner		

4:1 Grönmodellen – klassificeringssystem för grönytor

Markerade i tabellen är de underkategorier som finns med i den kartografiska redovisningen av grönytor med allmänt rekreationsvärde (figur 4:2) och de som har riktvärden och ingår i bristanalysen (kapitel 5). Parentesen markerar att vissa områden i den aktuella underkategorin inte bedöms ha allmänt rekreationsvärde.

I grönmodellens storleksklasser avses den vistelsebara arean – vistelseytan. Vistelseyta används som begrepp för en väl sammanhållen grön yta som har rekreativa värden. Genom att bestämma de gröna områdenas vistelseyta är det möjligt att urskilja vilka gröna ytor som kan betraktas som värdefulla från rekreationssynpunkt och i vilken av grönmodellens kategorier och underkategorier dessa hamnar.

Kategorin parker har delats in i storleksklasserna gröningar (0,2-1ha), grannskapsparker (1-5ha), stadsdelsparker (5-10ha) och stadsparker (>10ha). Natur- och rekreationsområden har på motsvarande sätt delats in i storleksklasserna större natur- och rekreationsområden (>35ha) och mindre naturområden (<35ha). Områden vars vistelseyta är så liten att de inte bedöms ha några större rekreativa värden (väldigt små eller väldigt smala områden), klassas som impediment.

Grönytor med allmänt rekreativvärde

Grönmodellen har legat till grund för en klassificering av samtliga grönytor i Malmö samt en kartering av de grönytor som har ett allmänt rekreativvärde. Dessa grönytor redovisas i figur 4:2. Förutom alla allmänt tillgängliga parker och natur- och rekreationsområden, redovisas även områden som har begränsad tillgänglighet, men som trots detta bedöms ha ett allmänt värde för rekreation. Detta gäller underkategorierna särskilda fritidsområden, begravningsplatser och kyrkogårdar samt sjukhusparker. Inom kategorin särskilda fritidsområden redovisas inte områden som är kringbyggda eller mycket svårtillgängliga för allmänheten.

Innehåll och utformning

Grönytornas innehåll och utformning är inte styrande i grönmodellens klassificeringssystem, även om dessa faktorer naturligtvis har stor betydelse för vilka aktiviteter som kan utövas och vilken attraktionskraft grönyterna har. Grönplanens analyser och förslag bygger på ett generaliserat samband mellan grönytors storlek och deras potential att hysa ett intressant innehåll och en god utformning. Viktiga upplevelsequaliteter som tystnad, rofylldhet, rumslighet m fl tas därmed inte upp i grönplanen. Inte heller trygghetsaspekter behandlas närmare. Dessa frågor är mycket komplexa och kräver andra typer av analyser.

4:2 Grönytor med allmänt rekreativvärde

På kartan redovisas allmänt tillgängliga grönytor (parker och natur- och rekreationsområden) samt andra grönytor som bedöms ha ett allmänt värde för rekreation. Kartan bygger på uppgifter från 1999.

Parker

- Gröning (0,2-1ha)
- Grannskapspark (1-5ha)
- Stadsdelspark (5-10ha)
- Stadspark (>10ha)

Natur- och rekreationsområden

- Större natur- och rekreationsområde (>35ha)
- Ej säkerställt större natur- och rekreationsområde (>35ha)

Särskilda fritidsområden

- Koloniområde
- Golfbana
- Idrottsplats (ej kringbyggd)
- Övriga särskilda fritidsområden

Övrigt

- Sjukhuspark
- Begravningsplats

I grönmodellen ingår riktvärden för malmöbornas tillgång till parker och större natur- och rekreationsområden. Riktvärdena anger maximalt avstånd från bostad till respektive grönyta samt maximal trafikbarriär på vägen dit. (Pildammsparken)

Tillgängligheten är avgörande för hur mycket grönytor används. För det vardagliga nyttjandet bör det inte vara mer än 5-10 minuters promenad till en grönyta, vilket motsvarar ca 300 meter utan trafikbarriärer eller andra hinder. (Slottsparken)

Grönmodellens riktvärden

I grönmodellen ingår riktvärden för malmöbornas tillgång till underkategorierna gröning, grannskapspark, stadsdelspark, stadspark samt större natur- och rekreationsområde (figur 4:3). Gemensamt för dessa underkategorier är att de i allmänhet har ett rekreativt värde och är öppna för allmänheten. Utifrån grönmodellens riktvärden är det möjligt att göra bristanalyser för att utreda var tillgången till respektive underkategori är god och var det finns brister. Sådana bristanalyser presenteras i kapitel 5.

Grönmodellens riktvärden har tagits fram utifrån en bedömning av vad som kan anses vara en acceptabel tillgång till grönytor för kommunens invånare mätt i möjligheten att nå/ ta sig till olika typer av områden från den egna bostaden. Bedömningen av vad som kan anses vara acceptabelt har gjorts med hjälp av:

- forskning om hur långt människor är beredda att ta sig till olika typer av områden och om vilken betydelse tillgången till dessa områden har för hälsa och välmående,
- vedertagna riktvärden och normer som normalt brukar tillämpas i planeringssammanhang,
- en uppskattning av vad som är realistiskt att åstadkomma i Malmö med hänsyn till de speciella förutsättningar och möjligheter som en kommun på slätten har.

Avstånd och barriärer

Möjligheten att nå ett område (områdets tillgänglighet) bestäms av avståndet till det aktuella området och förekomsten av barriärer på vägen dit. Forskning har visat att tillgängligheten är en avgörande faktor för hur mycket grönytor används. För det vardagliga nyttjandet bör det inte vara mer än 5 - 10 minuters promenad till en grönyta, vilket motsvarar ca 300 meter utan trafikbarriärer eller andra hinder. Äldre och barn går ofta långsammare vilket innebär att avståndet helst bör vara kortare.

Grönmodellens avståndsriktvärden avser den faktiska sträckan mellan bostaden och grönytan. Intressant att notera är att det upplevelsemässiga avståndet till en park, ett naturområde eller ett rekreationsområde minskar om vägen dit är grön och trevlig. Insatser för att göra vägen mellan bostaden och grönytan attraktiv kan således bidra till ökad tillgänglighet och därmed ett ökat användande.

Barriärer kan utgöras av t ex gator och vägar med hög trafikintensitet. Barriäreffekterna ökar väsentligt vid trafikmängder över 8000 fordon / dygn. Barn och äldre har svårt att ta sig över även måttligt trafikerade gator. Ju oftare en grönyta skall kunna användas och ju yngre barn som skall kunna ta sig dit på egen hand, desto mindre bör trafikmängden vara. Vissa barriärer utgör direkta *fysiska hinder* som kräver speciella anordningar för att vara möjliga att passera, t ex vatten, järnvägar och motorvägar. Barriärer kan också vara av mer psykologisk karaktär. Ett område som är otrevligt att passera, t ex ett bullrigt eller ogästvänligt industriområde kan upplevas som en barriär mellan bostadsområdet och parken.

I grönmodellen ingår riktvärden för avstånd och trafikbarriärer. För gröning, som är en liten offentlig grönyta på 0,2-1 hektar, anges t ex riktvärdena "max 300 meter" för avstånd och "max 3000 bilar/dygn", "max 30 km/h" för trafikbarriär. Ett område med större areal, t ex en grannskapspark på 1-5 hektar, kan ersätta gröningen om den ligger inom gröningens riktvärden, dvs om den ligger inom 300 meter från bostaden med en barriär av högst 3000 bilar/dygn med hastigheten 30 km/h. I analysen kan således ett bostadsområde ha en acceptabel tillgång till grönytor trots att det saknar gröningar om det finns en eller flera större grönytor som "täcker in" gröningens riktvärden.

Gröning**Vistelseyta:** 0,2-1 hektar**Karaktär:** Liten offentlig grönyta som kan ha varierande innehåll och utformning. Viktig grön träffpunkt/ mötesplats i stadsmiljön. Viktigt strukturerande stadsrum och orienterande element.**Riktvärde för avstånd:** max 300 meter från bostad (ca fem minuters promenad)**Riktvärde för trafikbarriär:** max 3000 bilar/dygn, max 30 km/h**Grannskapspark****Vistelseyta:** 1-5 hektar**Karaktär:** Liten park nära bostaden som, tillsammans med gröningar, kompletterar bostadens och kvartersgårdens grönytor. Viktig social funktion.**Riktvärde för avstånd:** max 500 meter från bostad (ca åtta minuters promenad)**Riktvärde för trafikbarriär:** max 3000 bilar/dygn, max 50 km/h**Stadsdelspark****Vistelseyta:** 5-10 hektar**Karaktär:** Medelstor, mångfunktionell park som fungerar som stadsdelsens viktigaste gröna målpunkt.**Riktvärde för avstånd:** max 1 km från bostad (ca 15 minuters promenad)**Riktvärde för trafikbarriär:** max 8000 bilar/dygn, max 50 km/h**Stadspark****Vistelseyta:** >10 hektar**Karaktär:** Stor, mångfunktionell park som kan vara av intresse för hela kommunen. Erbjuder, utöver stadsdelsparkens utbud, ofta någon särskild attraktion. Kan fungera som plats för kulturarrangemang och festligheter.**Riktvärde för avstånd:** max 2 km från bostad (ca 30 minuters promenad)**Riktvärde för trafikbarriär:** max 8000 bilar/dygn, max 50 km/h**Större natur- och rekreationsområde****Vistelseyta:** >35 hektar**Karaktär:** Stort, naturpräglad område med möjligheter till tätorts-nära rekreation. Karaktär och innehåll kan variera från rena naturområden till anlagda naturliknande rekreationsområden.**Riktvärde för avstånd:** max 3 km från bostad (ca 15 minuters cykeltur)**Riktvärde för trafikbarriär:** max 8000 bilar/dygn, max 50 km/h**4:3 Grönmodellen – riktvärden för tillgänglighet**

I uppställningen ovan redovisas vistelseyta, karaktär samt grönmodellens riktvärden för avstånd och trafikbarriär.

Gröning (Torekovsplan)

Grannskapspark (Augustenborgsparken)

Stadsdelspark (Mellanhedsparken)

Stadspark (Slottsparken)

Större natur- och rekreationsområde (Sibbarp)

Många av de grönytor som saknar riktvärden i grönmodellen har stort rekreativt värde, tex särskilda fritidsområden, begravningsplatser, institutions- och arbetsplatsanknutna grönytor och bostadsanknutna grönytor.

Kategorin särskilda fritidsområden omfattar grönytor som är iordningställda för en eller flera aktiviteter, t ex idrottsplatser, golfbanor, ridanläggningar, friluftsbad och koloniområden.

Kategorier utan riktvärden i grönmodellen

De kategorier och underkategorier som inte har tilldelats riktvärden i grönmodellen, är förstås inte ointressanta i utvärderingen av Malmös utbud av gröna rekreativmiljöer. Många områden som inte är allmänt tillgängliga har ändå ett stort rekreativt värde. Dessutom har de ofta andra värden – biologiska, estetiska, historiska/kulturella, pedagogiska osv.

Mindre naturområden

Mindre naturområden förekommer främst ute på landsbygden och är i allmänhet svårtillgängliga, då de ligger omgivna av åkermark eller på privat mark. Ur biologisk synvinkel har dessa områden ett mycket stort värde.

Särskilda fritidsområden

Kategorin särskilda fritidsområden omfattar grönytor som är särskilt iordningställda för en eller flera rekreativa funktioner, som till exempel idrottsplatser, golfbanor, ridanläggningar, friluftsbad och koloniområden. De särskilda fritidsområdena ligger ofta i anslutning till andra grönytor och utgör en viktig del i kommunens gröna struktur. Kommunens befolkning efterfrågar olika typer av gröna ytor för sin rekreation och de särskilda fritidsområdena utgör ett värdefullt komplement till kommunens parker, natur- och rekreationsområden.

Det är angeläget att utforma de särskilda fritidsområdena som en del av den gröna miljön, samt att öka tillgängligheten även för besökare som inte utövar aktiviteterna. Särskilda fritidsområden placeras med fördel i anslutning till andra grönytor samt gång- och cykelvägar. Kommunen har framtagna riktvärden för tillgång till olika typer av särskilda fritidsområden, men dessa ingår inte i grönmodellen. En separat bristanalys för särskilda fritidsområden presenteras kortfattat i kapitel 5.

Särskilda fritidsområden utgör ett värdefullt komplement till parker och natur- och rekreationsområden. Det är angeläget att de utformas som en del av den gröna miljön och att de blir tillgängliga även för besökare som inte utövar aktiviteterna.

Begravningsplatser

Begravningsplatser och kyrkogårdar är viktiga komplement till stadens parker. Många äldre begravningsplatser har en parklik och lummig karaktär med höga, gamla träd. Förutsättningarna för kontemplation, promenader och rekreation av stillsam typ är i allmänhet goda. Flera kyrkogårdar ligger centralt i staden och är lätta att ta sig till vilket är värdefullt inte minst för de många äldre som ofta besöker dessa platser.

Institutions- och arbetsplatsanknutna grönytor

Inom kategorin institutions- och arbetsplatsanknutna grönytor, skiftar den allmänna tillgängligheten mellan de olika underkategorierna. Vissa parkanläggningar intill sjukhus och vårdhem utnyttjas som allmänna parker, medan flertalet grönytor vid arbetsplatser, daghem och skolgårdar är av mer privat karaktär.

Bostadsanknutna grönytor

Bostadsanknutna grönytor har en viktig rekreativ funktion, trots att de sällan är allmänt tillgängliga annat än som "skådebröd". Gröna småhusområden är populära promenadområden, och gröna kvartersgårdar har en ovärderlig betydelse för de boendes vardagsrekreation.

Jordbruksmark

Jordbruksmarken i det tätortsomgivande landskapet är i allmänhet inte tillgänglig för rekreation. Åkrarna får inte beträdas och de sparsamt förekommande småbiotoperna, som åkerholmar, gravhögar, märgelgravar och diken är svåra att ta sig till.

Impediment

Impediment, grönytor vid gator och vägar och andra skyddszoner, är ofta störda miljöer och har därmed ett begränsat egenvärde för rekreation. Dessa ytor kan emellertid vara viktiga ur strukturell, biologisk och estetisk synpunkt och fungerar ofta som viktiga länkar i den gröna strukturen.

Bostadsgårdar har en viktig rekreativ funktion, inte minst för barn, småbarnsföräldrar och äldre, vilka är de flitigaste användarna av bostadsnära grönytor. (Bostadsgård i Limhamn)

Begravningsplatser och kyrkogårdar är värdefulla komplement till stadens parker. Många kyrkogårdar fungerar som lugna och rofyllda oaser i staden. (S:t Pauli mellersta kyrkogård)

5 Bristanalys

Malmöbornas tillgång till olika typer av parker och natur- och rekreationsområden har bedömts med hjälp av en bristanalys som gjorts utifrån grönmodellens riktvärden. Analysen visar var tillgången till grönytor är god och var det finns brister. Bristanalysen utgör ett viktigt underlag till grönplanens förslag till grön struktur, vilket redovisas i kapitel 10 samt på förslagskartan (kartbilaga). Till grund för förslaget ligger även en analys av tillgången till särskilda fritidsområden. Till kapitlet hör en utvikskarta: Bristanalys.

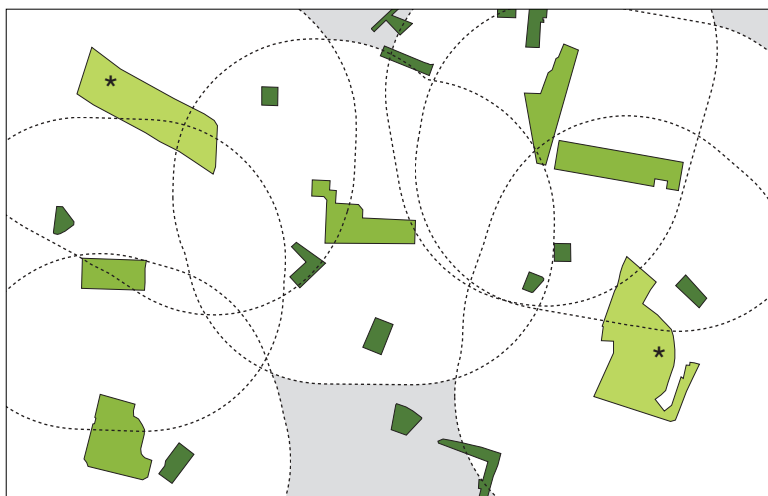
Fem delanalyser

I bristanalysen ingår alla underkategorier som har tilldelats riktvärden i grönmodellen, dvs gröningar, grannskapsparker, stadsdelsparker, stadsparker och större natur- och rekreationsområden (se figur 4:1 och 4:3). Resultatet presenteras i fem delanalyser där respektive underkategori och dess riktvärden är utgångspunkt. Av analyserna framgår var det är brist på respektive underkategori.

Digital analys

Bristanalyskartorna (figur 5:3a-e) har tagits fram digitalt. I varje analys har alla områden som ingår i den aktuella underkategorin tilldelats en buffertzona (upptagningsområdet). Buffertzonen utgår från respektive områdes ytterkant och har en bredd som motsvarar avståndsriktvärdet för den analyserade underkategorin (figur 5:1). Eftersom större områden kan ersätta mindre har även de områden som är större än den aktuella underkategorin tilldelats en buffertzona. I den analys som görs för tillgången till den minsta typen, gröningar, ingår därför även övriga underkategorier. Alla områden får gröningens buffert på 300 meter. De delar av

En bristanalys har gjorts för parkkategorierna gröning, grannskapspark, stadsdelspark, stadspark samt för kategorin större natur- och rekreationsområde.

5:1 Digital bristanalys

En buffertzona som motsvarar riktvärdet (500m) markeras runt alla grannskapsparker och större gröna områden (markerade med *). Gröningarna har ingen buffert, eftersom de ej ingår i analysen. Grå yta markerar här brist på grannskapspark.

kommunen som inte täcks av buffertzoner har brist på gröning. Avståndet till de olika underkategorierna har i analyserna beräknats fågelvägen, eftersom det varit svårt att mäta och matematiskt analysera det faktiska avståndet. Detta betyder att den faktiska bristen är större än vad som framgår av analysen.

Optisk analys

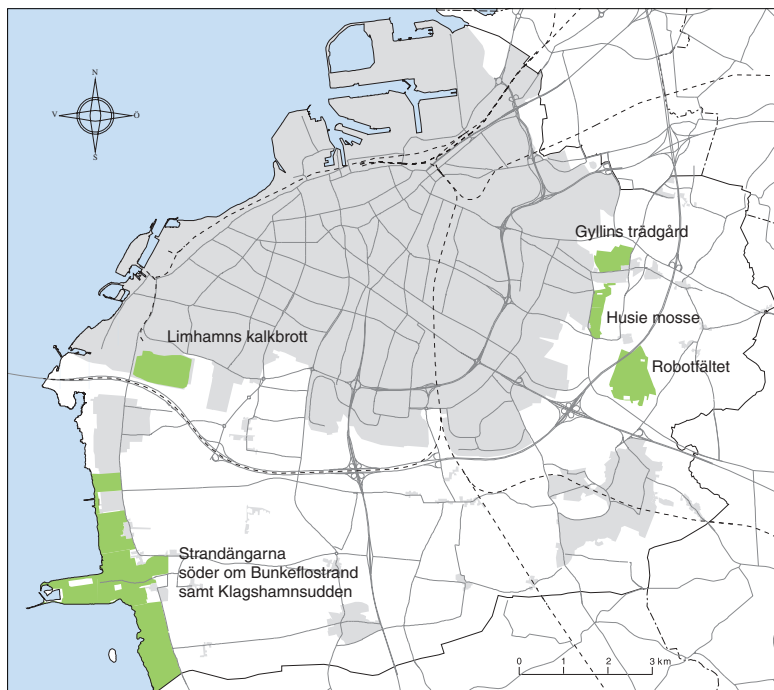
Av tekniska skäl har den digitala bristanalysen begränsats till att behandla riktvärden för avstånd. Trafikbarriärer, och riktvärden för dessa, har inte kunnat analyseras på samma sätt. En ”optisk” granskning och utvärdering av hur de stora och hårt trafikerade vägarna påverkar bristen har emellertid gjorts. Denna har ingått som underlag för utformningen av grönplanens förslag.

Befintlig bebyggelse – utbyggnadsområden

Av bristanalyserna 5:3a-e framgår om bristen på de olika analyserade underkategorierna berör områden med bostadsbebyggelse, verksamhetsområden eller övrig mark (åkermark mm). Figur 5:6 visar hur bristsituationen ser ut i förhållande till befolkningstätheten i kommunen. Av analyserna framgår också hur tillgången till grönytor ser ut i kommunens planerade utbyggnadsområden ¹.

Ikke säkerställda större natur- och rekreationsområden

Av bristanalyserna framgår vilka av kommunens större natur- och rekreationsområden som är säkerställda, dvs detaljplanlagda eller avsatta som naturreservat (inga ännu i Malmö) och vilka som inte är säkerställda. Det är därigenom möjligt att se hur bristsituationen påverkas av tillgången till kommunens stora, idag oskyddade, områden. Till dessa räknas Limhamns kalkbrott, Robotfältet, Husie mosse, Gyllins trädgård, Klagshamnsudden och Strandängarna mellan Strandhem och kommungränsen i söder (figur 5:2). Dessa har stor potential att utvecklas till attraktiva och tillgängliga natur- och rekreationsområden. På strandängarna pågår arbete med bildande av naturreservat.

5:2 Ikke säkerställda större natur- och rekreationsområden

På kartan redovisas de större natur- och rekreationsområden som idag ej är skyddade genom detaljplan eller naturreservat. På strandängarna pågår arbete med bildande av naturreservat.

I Malmö finns flera stora naturområden som idag inte är skyddade/säkerställda genom detaljplan eller som naturreservat. Av bristanalyserna framgår vilken betydelse dessa områden har för tillgången till gröna miljöer i olika delar av kommunen. (Husie mosse)

¹ Planerad utbyggnad enligt Översiktsplan för Malmö 2000

Gröningar är små offentliga grönytor (0,2–1 ha) som kan ha varierande innehåll och utformning. Ofta är gröningarna viktiga mötesplatser med strukturerande och orienterande funktion i stadsmiljön. (Torekovsplan)

Gröningar

Bristanalysen visar att den bostadsbebyggelse som saknar tillgång till gröning återfinns i såväl tät kvartersstad som i småskaliga bebyggelseområden. Bristområdena ligger jämnt spridda över staden. Större bristområden finns bl a i västra Limhamn, Hästhagen, Rådmansvången, Rosengård, Viretofta, Valdemarsro, Östra Skrävlinge, norra Bunkeflostrand och i området kring Sorgenfri industriområde. Dessutom ligger större delen av kommunens byar inom bristområden: Klagshamn, Vintrie-Bunkeflo, Skumparp, Västra Klagstorp, Lockarp, Glostorp, Toarp, Kvarnby, Södra Sallerup och Tullstorp.

Nästan hela hamnområdet (Norra Hamnen, Mellersta Hamnen samt stora delar av Västra Hamnen) har brist på gröningar. I hamnen finns idag inga bostäder, men delar av området är aktuellt för omvandling, vilket betyder att det på sikt kan komma att inrymma såväl bostäder som kontor och institutioner mm. Det kommer då att vara nödvändigt att anlägga nya grönytor. Gröningar saknas även i övriga utbyggnadsområden som planeras runt Malmö. I stort sett all planerad utbyggnad i Bunkeflostrand, Klagshamn, Hyllie, Tygelsjö, Husie och området kring brofästet ligger inom bristområden. I samband med att dessa områden exploateras behöver omfattande satsningar göras för att tillgodose behovet av gröningar.

Icke säkerställda större natur- och rekreationsområden har i dagsläget relativt liten påverkan på bristsituationen avseende gröningar i kommunen. Dock kan nämnas att strandängarna täcker in bristområden i Klagshamn, Gyllins trädgård täcker in området kring Östra Skrävlinge och Robotfältet täcker in Kvarnby. Dessutom kommer flera av de icke säkerställda områdena att vara viktiga för tillgången till närliggande grönytor i delar av kommunens planerade utbyggnadsområden. Detta gäller t ex strandängarna, Limhamns kalkbrott, Gyllins trädgård och Husie mosse.

5:3a Bristanalys – gröningar

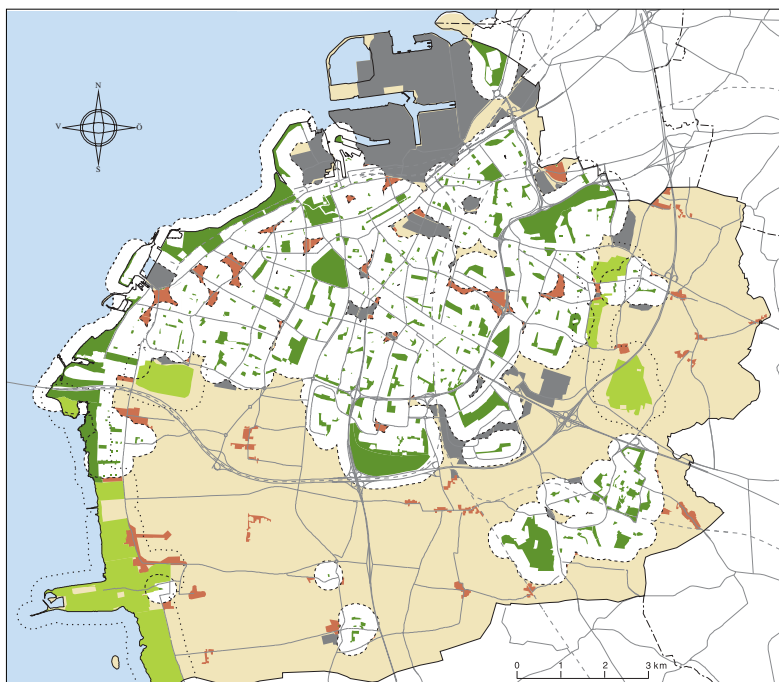
Kartan visar vilka områden som ej har tillgång till gröning (eller större grönyta som kan ersätta gröning) inom 300 meter.

Bristområden

- Bostadsbebyggelse
- Verksamhets- och institutionsområden
- Övrig mark

Grönytor och upptagningsområden

- Grönytor som ingår i analysen (>0,2 ha) med upptagningsområde 300 meter.
- Ej säkerställda större natur- och rekreationsområden med upptagningsområde 300 meter.

Grannskapsparker

Bristanalysen visar att bristen på grannskapsparker är koncentrerad till några tydliga områden i kommunen: Gamla Staden, Västra Sorgenfri, Limhamn (Annetorp, Gamla Limhamn och Bellevue), Södra Innerstaden (Södervärn) samt Håkanstorp, Valdemarsro och Östra Skrävlinge. Bristen berör huvudsakligen stadsdelar med tät kvartersstad och villa-/ radhusbebyggelse. Större delen av kommunens byar har brist på grannskapspark: Klagshamn, Vintrie-Bunkeflo, Skumparp, Västra Klagstorp, Lockarp, Glostorp, Toarp, Kvarnby, Södra Sallerup och Tullstorp.

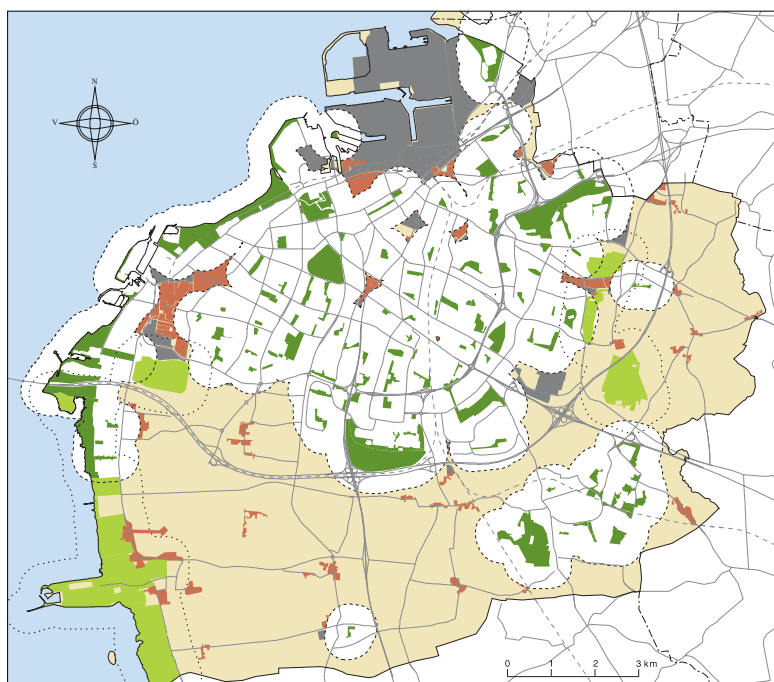
En stor brist på grannskapsparker finns i hamnområdet (Norra Hamnen, Mellersta Hamnen, Frihamnen samt delar av Västra Hamnen). I hamnen finns idag inga bostäder, men delar av området är aktuellt för omvandling, vilket betyder att det på sikt kan komma att inrymma såväl bostäder som kontor och institutioner mm. Det kommer då att vara nödvändigt att anlägga nya grönytor.

Grannskapsparker saknas även i övriga utbyggnadsområden som planeras runt Malmö: Bunkeflostrand, Klagshamn, Hyllie, Tygelsjö, området kring brofästet samt Husie. I samband med att dessa områden exploateras behöver omfattande satsningar göras för att tillgodose behovet av grannskapsparker.

Ikke säkerställda större natur- och rekreationsområden har relativt stor betydelse för att begränsa bristerna. Strandängarna täcker in bristområdet i Klagshamn, Limhamns kalkbrott täcker in delar av bristområdet i Limhamn, Gyllins trädgård täcker in Östra Skrävlinge och Robotfältet täcker in Kvarnby. Dessutom kommer de icke säkerställda områdena på sikt att ha betydelse för tillgången till närliggande parker i kommunens planerade utbyggnadsområden.

Grannskapsparker är små parker (1–5ha) nära bostaden med viktig social funktion. (Augustenborgsparken)

5:3b Bristanalys – grannskapsparker

Kartan visar vilka områden som ej har tillgång till grannskapspark (eller större grönyta som kan ersätta grannskapspark) inom 500 meter.

Bristområden

- Bostadsbebyggelse
- Verksamhets- och institutionsområden
- Övrig mark

Grönytor och upptagningsområden

- Grönytor som ingår i analysen (>1,0 ha) med upptagningsområde 500 meter.
- Ej säkerställda större natur- och rekreationsområden med upptagningsområde 500 meter.

Stadsdelsparker är medelstora, mångfunktionella parker (5–10 ha) som i många fall fungerar som stadsdelarnas viktigaste gröna målpunkter med många olika funktioner och karaktärer. (Mellanhedsparken)

Stadsdelsparker

Bristanalysen visar att de stora bristerna på stadsdelsparker är koncentrerade till några tydliga områden i kommunen. Det största omfattar stora delar av hamnen (Inre hamnen, Mellersta hamnen och Norra hamnen) och den täta kvartersstaden (delar av gamla staden, Slussen, Rörslöjstaden, Värnhem, Östervärn, Ellstorp, Västra Sorgenfri, Sorgenfri industriområde samt delar av Möllevången och Sofielund). Bristområden finns också längs Klågerupsvägen i nordöstra Husie, vid Bunkeflostrand, Klagshamn och delar av Oxie samt i flertalet mindre byar i Malmö: Vintrie-Bunkeflo, Skumparp, Västra Klagstorp, delar av Lockarp, Glostorp, Toarp, Kvarnby, Södra Sallerup och Tullstorp. Stor brist på stadsdelsparker finns också i Tygelsjö.

Den del av hamnen som har brist på stadsdelspark omfattar idag inga bostäder. Delar av inre hamnen kommer emellertid att omvandlas på sikt, vilket betyder att området kan komma att inrymma såväl bostäder som kontor och institutioner mm. Det kommer då att vara nödvändigt att anlägga nya grönytor.

Stadsdelsparker saknas idag i stora delar av de utbyggnadsområden som planeras runt Malmö. Den planerade utbyggnaden i Bunkeflostrand, Klagshamn, Hyllie, Tygelsjö, i området kring brofästet samt i Husie ligger till stor del inom bristområden. I samband med att dessa områden exploateras behöver omfattande satsningar göras för att tillgodose behovet.

De icke säkerställda större natur- och rekreationsområdena har relativt stor betydelse för att begränsa bristerna. Strandängarna täcker in bristområdet i Klagshamn, Limhamns kalkbrott täcker in delar av bristområdet i Limhamn och Bunkeflostrand, Gyllins trädgård täcker in Östra Skrävlinge och Robotfältet täcker in Kvarnby. Dessutom kommer de icke säkerställda områdena på sikt att ha stor betydelse för tillgången till grannskapsparker i delar av kommunens planerade utbyggnadsområden.

5:3c Bristanalys – stadsdelsparker

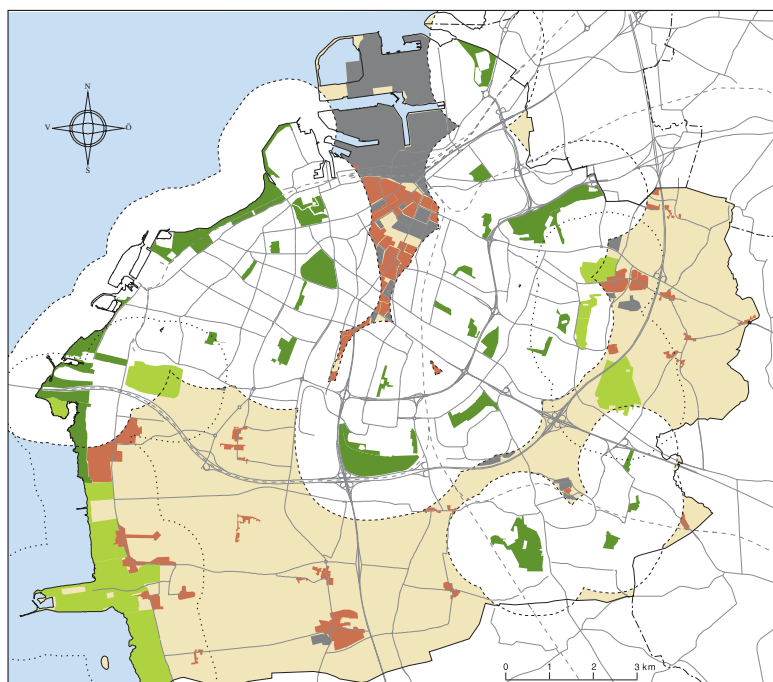
Kartan visar vilka områden som ej har tillgång till stadsdelspark (eller större grönyta som kan ersätta stadsdelspark) inom 1000 meter.

Bristområden

- Bostadsbebyggelse
- Verksamhets- och institutionsområden
- Övrig mark

Grönytor och upptagningsområden

- Grönytor som ingår i analysen (>5,0 ha) med upptagningsområde 1000 meter.
- Ej säkerställda större natur- och rekreationsområden med upptagningsområde 1000 meter.

Stadsparker

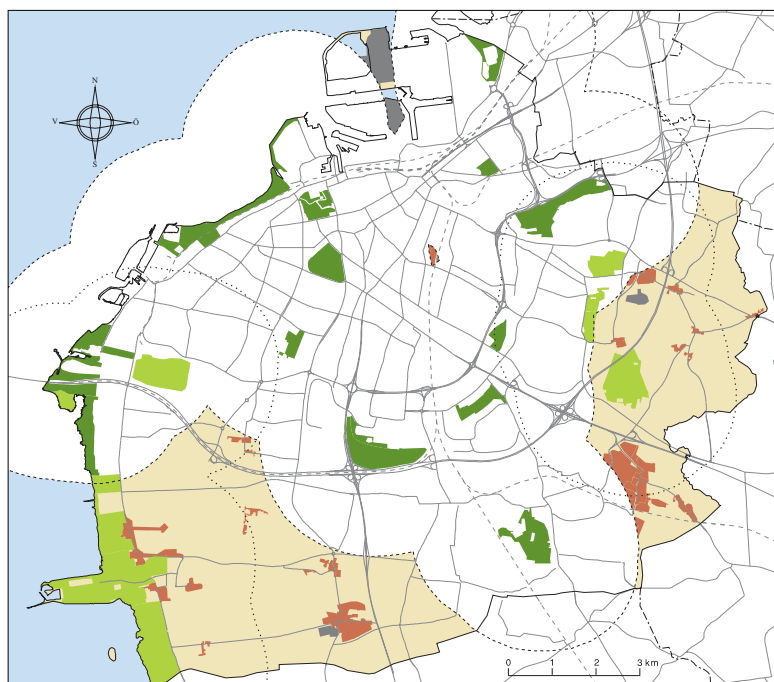
Bristanalysen visar att större delen av Malmö tätort har tillgång till stadsparker. Viss brist finns dock längs Klågerupsvägen i östra Malmö. Dessutom finns brister i tätorterna Klagshamn, Tygelsjö och Oxie (östra delen) samt i flertalet av Malmös byar: Vintrie-Bunkeflo, Skumparp, Västra Klagstorp, Toarp, Kvarnby och Södra Sallerup.

Större delen av kommunens planerade utbyggnadsområden ligger så att de har tillgång till stadsparker. Undantag utgör den planerade utbyggnaden i Tygelsjö, i Oxie samt i Husie.

De icke säkerställda större natur- och rekreationsområdena Robotfältet, Gyllins trädgård, Husie mosse samt Strandängarna har stor betydelse för att reducera bristerna i Oxie, i östra Malmö, i Klagshamn samt i byarna Vintrie-Bunkeflo, delar av Skumparp, Kvarnby och Södra Sallerup. Större delen av kommunens planerade utbyggnadsområden täcks in av befintliga stadsparker.

Stadsparker är stora, mångfunktionella parker (>10 ha) som kan vara av intresse för hela kommunen. Här finns i allmänhet plats för särskilda attraktioner, som kulturarrangemang eller andra festligheter. (Slottsparken)

5:3d Bristanalys – stadsparker

Kartan visar vilka områden som ej har tillgång till stadspark (eller större grönyta som kan ersätta stadspark) inom 2000 meter.

Bristområden

- Bostadsbebyggelse
- Verksamhets- och institutionsområden
- Övrig mark

Grönytor och upptagningsområden

- Grönytor som ingår i analysen (>10 ha) med upptagningsområde 2000 meter.
- Ej säkerställda större natur- och rekreationsområden med upptagningsområde 2000 meter.

Större natur- och rekreationsområden är stora, naturpräglade områden (>35 ha) som erbjuder möjligheter till tätortsnära rekreation. (Sibbarp)

Större natur- och rekreationsområden

Bristanalysen visar att större delen av kommunens invånare har tillgång till större natur- och rekreationsområden inom 3 km. Undantag utgör boende i Tygelsjö, i mindre delar av Sofielund, i Klagshamn samt i byarna Torup och Södra Sallerup.

Större delen av kommunens planerade utbyggnadsområden täcks in av befintliga natur- och rekreationsområden. Undantag utgör den planerade bebyggelsen i Tygelsjö och Klagshamn.

De icke säkerställda större natur- och rekreationsområdena reducerar bristen i Klagshamn, Södra Sallerup och Lockarp.

Ribersborgsstranden är ett av kommunens mest populära större natur- och rekreationsområden.

5:3e Bristanalys – större natur- och rekreationsområden

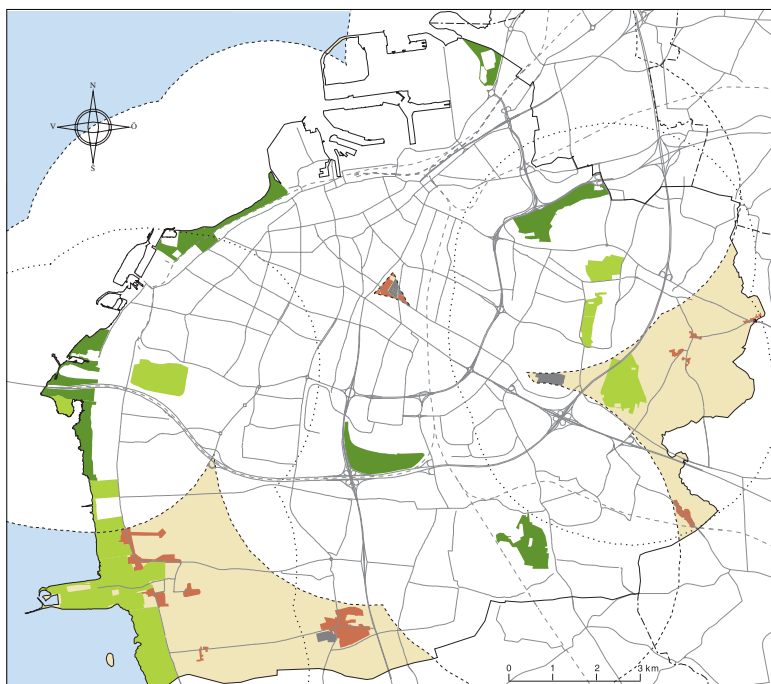
Kartan visar vilka områden som ej har tillgång till större natur- och rekreationsområde inom 3000 meter.

Bristområden

- Bostadsbebyggelse
- Verksamhets- och institutionsområden
- Övrig mark

Grönytor och upptagningsområden

- Grönytor som ingår i analysen (>35 ha) med upptagningsområde 3000 meter
- Ej säkerställda större natur- och rekreationsområden med upptagningsområde 3000 meter.

Sammanvägd analys

En sammanslagning av bristanalyserna (5:3a-e) redovisas i figur 5:4. Den sammanslagna bristanalyskartan visar den ”graderade” bristen, dvs hur stor andel av de fem analyserade underkategorierna som det är brist på i olika delar av kommunen.

Områden med *brist på fyra och fem* underkategorier förekommer på landsbygden samt i hamnen. Den bostadsbebyggelse som berörs ligger i de mindre byarna kring Malmö. Brist på fyra underkategorier förekommer även i delar av Tygelsjö.

Områden med *brist på tre* underkategorier finns i Tygelsjö, i byarna på landsbygden, i hamnen samt i Sorgenfri industriområde.

Brist på två underkategorier förekommer i gamla staden, Bunkeflostrand, Limhamn, Sofielund, Sorgenfri, Valdemarsro, Jägersro industriområde samt i hamnen. Relativt stora områden med bostadsbebyggelse ligger inom bristområden.

Brist på en underkategori förekommer spritt i kommunen och omfattar en stor andel bostadsbebyggelse. Störst bristområden finns i innerstaden och Limhamn samt i Rosengård, Sofielund och Kulldal. Även Bunkeflostrand berörs av brist på en underkategori.

Malmöbornas tillgång till grönytor påverkas förstås av tillgången till kommunens icke säkerställda större natur- och rekreationsområden, dvs Limhamns kalkbrott, Robotfältet, Husie mosse, Gyllins trädgård, Klagshamnsudden och Strandängarna. I figur 5:4 är dessa områden medtagna i analysen och i figur 5:5 har de inte tagits med. En jämförelse av de två figurerna visar att de icke säkerställda områdena reducerar bristen i stora delar av Klagshamn, Bunkeflostrand, Limhamn, Östra Skrävlinge och Oxie.

Barriärer

En optisk granskning och utvärdering av barriäreffekter visar att *fysiska hinder* (motorvägar och järnvägar som kräver planskilda korsningar för passage) inte nämnvärt påverkar malmöbornas tillgång till stadens parker. När det gäller tillgången till natur- och rekreationsområden bedöms ett fåtal bostadsområden beröras negativt. Orsaken till detta är att natur- och rekreationsområdena har ett stort upptagningsområde och att de ligger perifert, vilket också de flesta fysiska barriärer gör.

Om man tar hänsyn till övriga trafikbarriärer (3000 respektive 8000 bilar/ dygn beroende på parkkategori), ökar antalet bostadsområden som får försämrad tillgång. Störst problem finns i centrala och nordvästra Malmö (från innerstaden till Limhamn). I bostadsområden som är planerade utifrån trafikseparerande ideal, som Rosengård och Oxie finns inte detta problem.

Befolkningstäthet

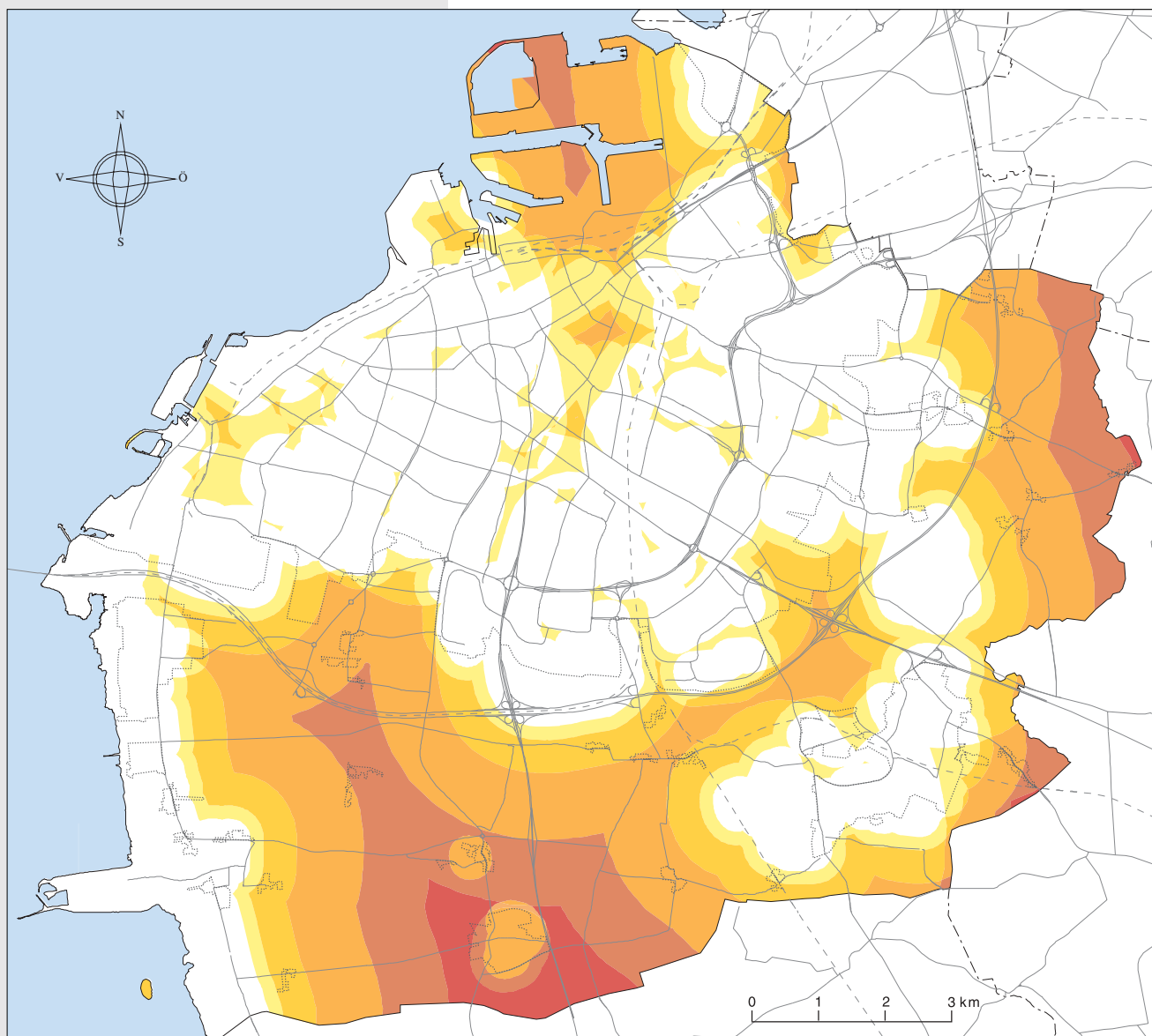
Figur 5:6 visar sammanslagningen av bristanalyserna tillsammans med en redovisning av befolkningstäthet. Kortfattat kan konstateras att en stor andel av befolkningen har tillgång till flertalet av de analyserade underkategorierna. Brist på tre till fem underkategorier berör i huvudsak områden där befolkningstätheten är låg, exempelvis hamn- och industriområden samt delar av landsbygden. Tygelsjö och några av byarna utgör undantag. Tätbefolkade områden med brist på en till två underkategorier finns i de centrala delarna av Malmö samt norr om Limhamn. Brist på en till två underkategorier berör även delar av Bunkeflostrand, Klagshamn och Oxie.

En sammanslagning av de fem bristanalyserna visar att den största bristen på gröna rekreationsmiljöer finns i de centrala delarna av staden samt i Tygelsjö, i delar av Limhamn och i hamnområdet. Stora delar av byarna på landsbygden har också stor brist.

Malmöns icke säkerställda större natur- och rekreationsområden reducerar bristen på gröna rekreationsmiljöer i Klagshamn, Bunkeflostrand, Limhamn, Östra Skrävlinge och Oxie.

De gröna områdenas tillgänglighet påverkas av trafikbarriärer. Störst problem med trafikbarriärer finns i centrala och nordvästra Malmö

Många människor bosatta i de centrala delarna av Malmö har brist på någon av de analyserade underkategorierna. Störst är bristen på stadsdelsparker, dvs parker som är minst 5 hektar och som kan nås inom 1 km från bostaden.

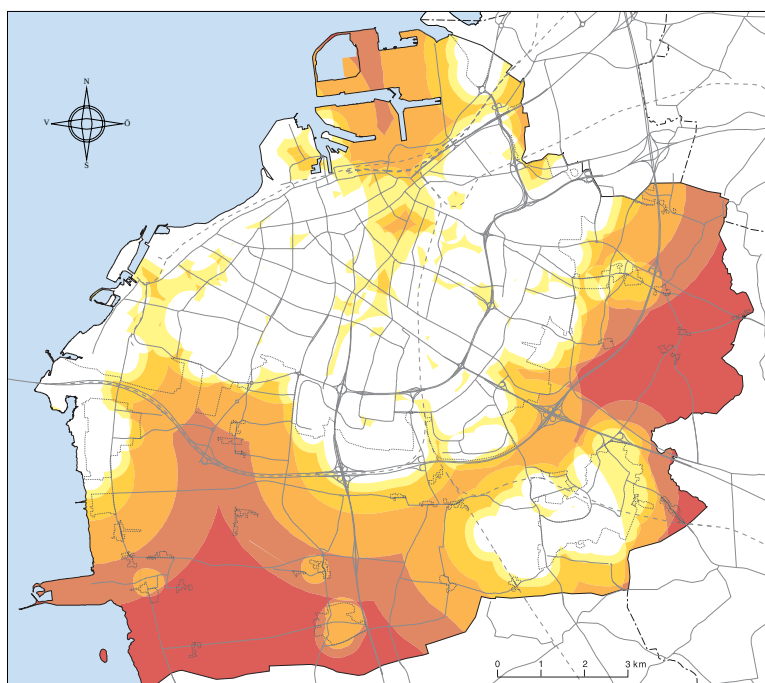

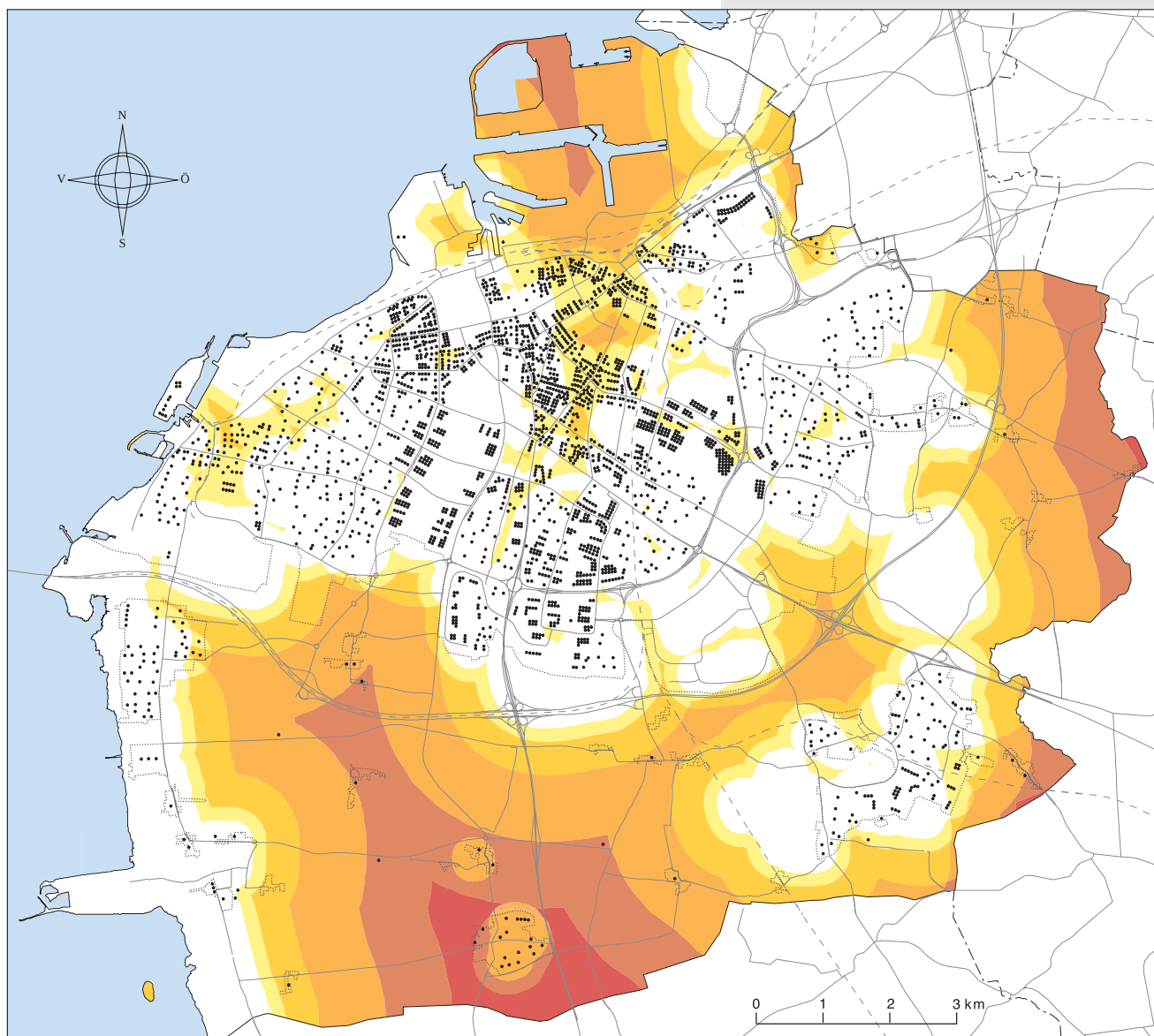
5:4 Bristanalys, alla kategorier (även områden som inte är säkerställda)

Kartan visar en sammanslagning av analyserna 5:3a-e och beskriver hur många underkategorier som det är brist på i olika delar av kommunen. Större natur- och rekreationsområden som inte är säkerställda är inkluderade i analysen.

5:5 Bristanalys, alla kategorier (endast säkerställda områden)

Som ovan. Endast säkerställda områden är inkluderade i analysen.

5:6 Bristanalys – befolkningstäthet

Kartan visar en sammanslagning av bristanalyserna 5:3a-e samt en redovisning av befolkningstätheten.

- 100 personer
- Ingen brist
- Brist på 1 underkategori
- Brist på 2 underkategorier
- Brist på 3 underkategorier
- Brist på 4 underkategorier
- Brist på 5 underkategorier

Risebjär, strax söder om Oxie, är ett mycket variationsrikt landskapsavsnitt i Vellinge kommun. Flera av området moränkullar har efter täktverksamhet omvandlats till sjöar.

Bokskogen i Torup, Svedala kommun, har köpts in av Malmö kommun för att fungera som rekreationsområde för Malmöborna.

Alnarpsparken är en botanisk park som vår- och sommartid är ett populärt utflyktsmål på cykelavstånd från Malmö.

Större natur- och rekreationsområden utanför kommungränsen

Till malmöbornas rekreationsutbud kan man också räkna områden utanför kommunen. Runt Malmö finns åtta större natur- och rekreationsområden som kan nås inom tre kilometer från kommungränsen och som därmed påverkar resultatet i bristanalysen. Dessa områden är mycket värdefulla för malmöborna och det är viktigt att de bevaras och förblir tillgängliga. Det är angeläget att ett samarbete mellan grannkommunerna kommer till stånd kring områden och förbindelser som är av gemensamt intresse.

1 Strandängarna i Vellinge

Strandängarna i Malmö fortsätter obrutet söderut längs kusten till Falsterbohalvön i Vellinge kommun. Strandängarna i Vellinge har motsvarande kvaliteter som de strandängar som finns söder om Klagshamn i Malmö och ingår i ett riksintresseområde för naturvården. Delar av strandängarna i Vellinge har avsatts som naturreservat.

2 Risebjär – Gavelsbjär

Det kuperade landskapet kring Arrie, strax söder om Oxie, är mycket variationsrikt. Flera av området moränkullar har nyttjats för täktverksamhet och är idag omvandlade till sjöar. Gavelsbjär är en bevarad moränkulle som är skyddad som naturreservat. Från den betade kullen har man en vidsträckt utsikt över landskapet.

3 Bönnarps backar

Strax norr om Bönnarps gård ligger ett omväxlande kulturlandskap med betesmark, dungar och våtmarker. Området ligger på en knapp kilometers avstånd från Oxie och är en viktig tillgång för oxieborna.

4 Törringelund

Törringelund är ett mindre skogsområde med lundkaraktär i Svedala kommun. Stora delar av området används av markägaren för extensivt skogsbruk. Stigar i området vittnar om att det även nyttjas för rekreation.

5 Sege å

Längs Segeås sträckning genom Svedala kommun är landskapet kring ån till stora delar tillgängligt för rekreation. Ån kantas av betesmarker, trädungar och större bokskogspartier.

6 Bokskogen, Torup

Bokskogen i Torup är ett mycket populärt strövområde som ägs av Malmö kommun. I Bokskogen ligger bland annat Torups slott och friluftss- och motionslokaler med café. Området utnyttjas flitigt av Malmö naturskola. Via utflyktsstigen, en cykelväg som anlagts på en gammal banvall från östra Malmö, är det lätt att nå området med cykel.

7 Spillepengen – Tågarps hed – Alnarps fälä

Spillepengen är ett avfallsupplag som fortfarande är i drift men som successivt omvandlas till rekreationsområde. Från området har man imponerande utsikt mot kuststräckan i norr. Norr om rekreationsområdet sträcker sig Tågarps hed och Alnarps fälä – öppna, betade strandängar med mycket rikt djur- och växtliv. Tågarps hed är den enda kvarvarande resten av Segeå-deltat.

8 Alnarpsparken

Alnarpsparken är en botanisk park som förvaltas av Sveriges lantbruksuniversitet i Alnarp. Parken är ett populärt utflyktsmål på cykelavstånd från Malmö. På helgerna vår- och sommartid fylls parken av besökare som vill ströva i den vackra miljön och studera park- och trädgårdsväxter.

5:7 Större natur- och rekreationsområden utanför kommungränsen

På kartan redovisas de områden som ligger inom en radie av tre kilometer utanför Malmös kommungräns.

- 1 Vellinge strandängar
- 2 Riesebyr-Gavelsbjär
- 3 Bönnarps backar
- 4 Törringelund
- 5 Sege å
- 6 Bokskogen, Torup
- 7 Spillepengen-Tågarpsked-Alnarps fålad
- 8 Alnarpsparken

I malmöbornas rekreationsutbud ingår även områden utanför kommunen. Runt Malmö finns åtta större natur- och rekreationsområden som kan nås inom tre kilometer från kommungränsen.

Några områden med god tillgång till allmänna grönytor

Många av Malmös storskaliga bostadsområden från 1960- och 70-talen är relativt välförsedda med allmänna grönytor i form av parker/ grönområden kring husen. Dessutom är tillgängligheten ofta god, med gång- och cykelvägar mellan bostäder och parker. (Holma)

Grannskapsenheten Mellanheden är ett område med god tillgång till allmänna grönytor. Bostadsbebyggelse, skola, idrottsplats och service ligger samlade kring Mellanhedsparken, vilken fungerar som stadsdelspark. I området finns också flera mindre grönytor.

Stadsdelen Ribersborg ligger mellan Ribersborgsstranden, Slottsparken och Rönneholmsparken och är därigenom välförsedd med större grönytor. I delar av området är det emellertid brist på små bostadsnära parker.

Några områden med brist på allmänna grönytor

Stora delar av den täta staden i Malmö har brist på en eller två av de analyserade parkkategorierna. Störst är bristen på kategorin stadsdelspark. (Möllevången)

Tygelsjö ligger som en isolerad ö i åkerhavet söder om Malmö. Den lilla tätorten har brist på alla de större parkkategorierna. Detsamma gäller flertalet av de små byarna i Malmö.

Delar av villabebyggelsen i Limhamn och Bunkeflostrand har brist på de mindre parkkategorierna gröning och grannskapspark. Däremot är tillgången till större gröna områden relativt god genom närheten till Ribersborgsstranden, Sibbarp och strandängarna. (Bunkeflostrand)

Malmös utbud av särskilda fritidsområden har analyserats med hänsyn till olika anläggningars funktion och upptagningsområde.

Särskilda fritidsområden

Kommunens utbud av särskilda fritidsområden har analyserats på liknande sätt som utbudet av kategorierna parker- och natur- och rekreationsområden. Analysen, som gjorts av fritidsförvaltningen, omfattar idrottsplatser, ridanläggningar, friluftsbad, golfbanor och andra särskilda fritidsområden, dock inte koloniområden och småbåtshamnar som har annan kommunal huvudman². Analyserna har gjorts med hänsyn till olika anläggningars funktion och upptagningsområde kopplat till befolkningsstrukturen. Förutom det faktiska avståndet till anläggningarna har även en studie där andra faktorer av betydelse för tillgängligheten gjorts, såsom förekomsten av cykelvägar, kollektivtrafik och trafikbarriärer inom anläggningarnas upptagningsområden. Analysen pekar på behovet av några nya särskilda fritidsområden, dels i anslutning till befintlig bebyggelse och dels i anslutning till planerade utbyggnadsområden.

Idrottsplatser

Analysen visar att de befintliga idrottsplatsernas upptagningsområden (1 km) inte täcker nordvästra delen av stadsdel Innerstaden (Gamla staden, Slussen och Östervärn samt den planerade bebyggelsen i Västra Hamnen), västra delen av stadsdel Västra innerstaden (Västervång, Fridhem, Bellevue och Nya Bellevue), östra och norra delarna av stadsdel Limhamn (Djupadal, Hyllieby, Rosenvång och Gamla Limhamn) samt nordöstra delen av stadsdel Husie (Riseberga, Östra Skrävlinge och Virentofta). I dessa områden finns även behov av nya idrottsplatser för skolornas idrottsundervisning.

I stadsdel Södra innerstaden finns på grund av den stora andelen barn och ungdomar ett behov av en ny idrottsplats. I denna del av staden finns flera större barriärer, vilka begränsar tillgängligheten till befintliga idrottsplatser.

I Tygelsjö behöver den befintliga idrottsplatsen flyttas för att få en bättre lokalisering i förhållande till befintliga och planerade bostadsområden och skolor.

Idrottsplatser beräknas ha ett upptagningsområde på 1 kilometer. Brist på idrottsplatser finns bland annat i delar av innerstaden, i västra Malmö samt i nordöstra Husie. (Malmö stadion)

Övriga särskilda fritidsområden

Befintliga ridanläggningars upptagningsområden (3 km) täcker inte in Oxie, centrala och norra delen av Innerstaden samt Kirseberg.

Utanför havsbadens och de befintliga friluftsbadens upptagningsområden (3 km) ligger Oxie, nordöstra delen av stadsdelen Husie samt Tygelsjö.

Läget för flera av skjutbanorna kan ifrågasättas i samband med stadens expansion och det behövs framförhållning i markplaneringen för detta. I Översiktsplanen redovisas Lunnebjärs fritidsområde i Fosie som en möjlig plats för lokalisering av svårplacerade fritidsanläggningar av denna typ.

Ridanläggningar beräknas ha ett upptagningsområde på 3 kilometer. Utanför befintliga ridanläggningars upptagningsområden ligger Oxie, delar av innerstaden samt Kirseberg. (Klagshamn)

Västra delarna av Malmö har god tillgång till havs- och friluftsbad. Längs Ribersborgsstranden finns även ett handikappsbad.

² Fritidsförvaltningen har även analyserat den geografiska fördelningen av mindre markkrävande fritidsanläggningar, såsom idrottshallar, badhus etc.

6 Strukturanalys

Den gröna strukturen i Malmö har studerats och analyserats i syfte att utforska möjligheterna att utveckla ett sammanhängande grönt nätverk i kommunen. Strukturanalysen är en studie av hur olika gröna objekt (ytor och linjer) är placerade i förhållande till varandra – var det finns gröna områden, var det går att urskilja gröna stråk och var det finns större barriärer och brister. Analysen har varit ett viktigt underlag till grönplanens förslag till grön struktur, vilket presenteras i kapitel 10 samt på förslagskartan (kartbilaga).

6:1 Gröna stråk, gröna områden och gröna länkar. Gröna stråk är längre sammanhängande stråk som är lätta att röra sig i. Stråken byggs upp av gröna områden och länkar.

Med ett grönt nätverk avses ett sammanhängande system av grönytor där det är möjligt att gå eller cykla i en grön miljö till och mellan olika områden. Stommen i ett grönt nätverk utgörs av gröna stråk.

Ett grönt nätverk

Med ett grönt nätverk avses en sammanhängande struktur av grön mark som är tillgänglig för allmänheten och som fungerar som ett system där det är möjligt att gå eller cykla i en grön miljö till och mellan olika områden. I analysen ligger fokus vid ett grovmaskigt nätverk på landskapsnivå (se fig. 6:1). Mellan maskorna i detta nätverk finns det inom tätorten och på landsbygden en mer finmaskig struktur av grönt. Detta behandlas inte närmare i grönplanen.

Gröna stråk

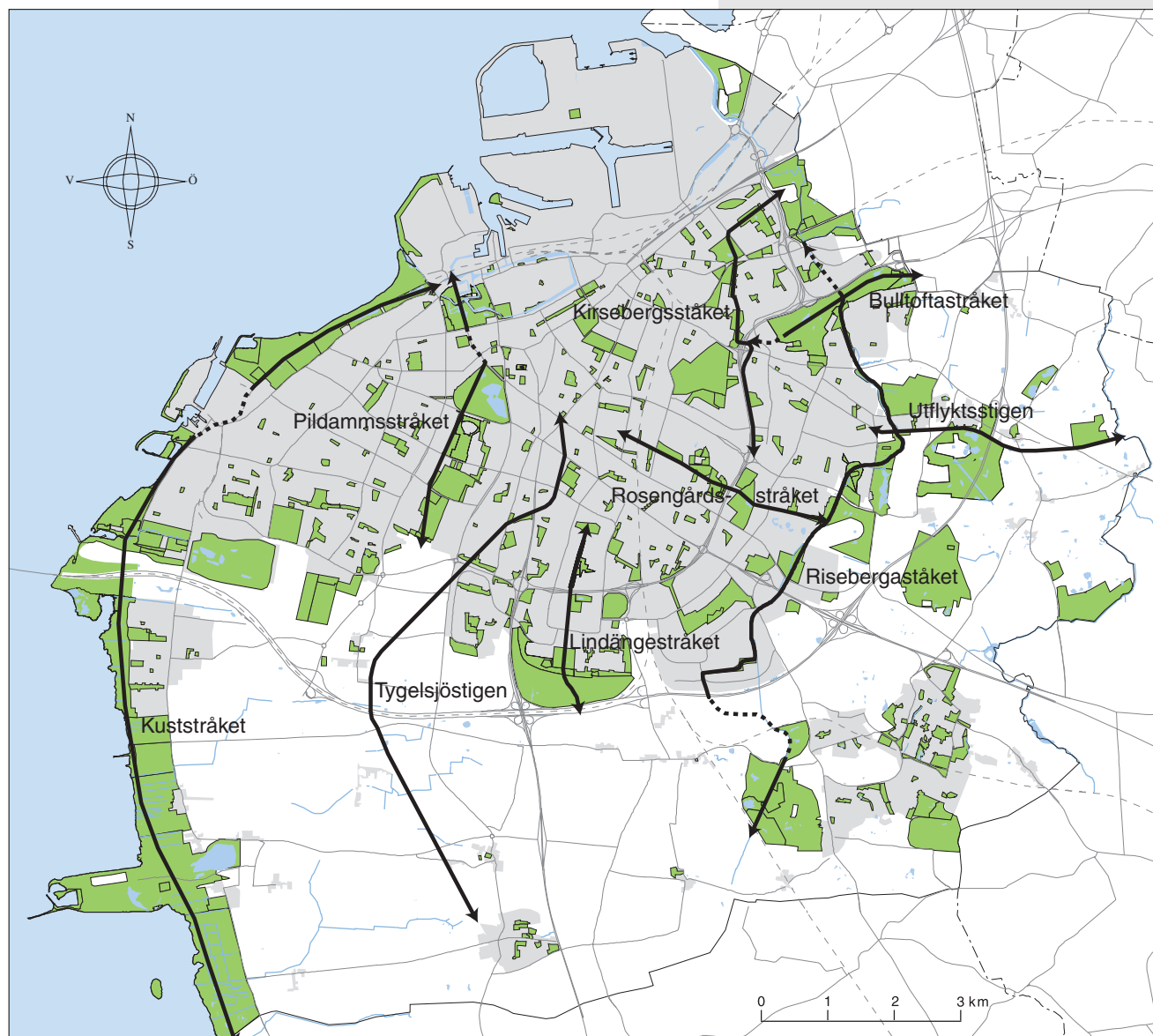
Stommen i ett grönt nätverk utgörs av gröna stråk. Gröna stråk är längre sammanhängande stråk som är lätta att röra sig i och som inte bryts av kraftiga barriärer. De gröna stråken byggs upp av gröna områden och länkar. De binder samman stadens grönytor med varandra och med det omgivande landskapets gröna natur- och kulturmiljöer, och fungerar därigenom som viktiga förbindelser mellan stad och landsbygd. De gröna stråken kan också vara betydande spridningsvägar för fauna och flora. Samtidigt har stora delar av de gröna stråken vistelsevärde. De fungerar med andra ord inte bara för förflyttning, utan är ofta i sig trevliga och intressanta att vistas i.

Gröna områden

Med gröna områden avses områden som har vistelseyta (se kapitel 4) och som är allmänt tillgängliga och attraktiva för rekreation, dvs parker och natur- och rekreationsområden. Viktiga områden kan också vara tillgängliga kyrkogårdar, sjukhus- och vårdhemsparkar samt särskilda fritidsområden.

Gröna länkar

Gröna länkar fungerar som förbindelser mellan grönytor. En grön länk kan binda samman gröna områden, stråk och andra länkar. Länkarna är ofta smala och används för förflyttning mellan grönytor, men de kan även ha ett eget vistelsevärde.

6:2 Strukturanalys – gröna stråk och gröna områden

- Befintligt grönt stråk
- - - Brister i grönt stråk

Befintliga gröna stråk

Analyserna av sambandet mellan olika gröna objekt i Malmö visar att det går att urskilja en huvudstruktur av gröna stråk (figur 6:2). Det finns idag två långa och väl sammanhållna gröna stråk – Kuststråket, och Risebergastråket. Därtill kommer ett antal mindre sammanhållna och/eller korta stråk med potential att utvecklas – Pildammsstråket, Lindängestråket, Rosengårdsstråket, Bulltoftastråket och Kirsebergsstråket. Dessutom finns det i kommunen två viktiga gröna cykelstråk – Tygelsjöstigen och Utflyktsstigen.

Figur 6:2 visar att Malmös gröna nätverk idag är mycket glest uppbyggt. Huvuddelen av de gröna stråk som kan urskiljas löper från relativt centrala stadsdelar ut till stadens utkant där de slutar tvärt utan fortsättning ut i landskapet och utan kopplingar till andra stråk. Med undantag av Kuststråket, Tygelsjöstigen och Utflyktsstigen finns inga gröna stråk på landsbygden. Flertalet befintliga grönytor ligger varken i, eller i anslutning till, något av de gröna stråken. Många av kommunens gröna områden saknar idag helt kontakt med andra grönytor.

Långa och väl sammanhållna stråk:

Kuststråket och Risebergastråket.

Mindre sammanhängande eller korta stråk:

Pildammsstråket, Lindängestråket, Rosengårdsstråket, Bulltoftastråket och Kirsebergsstråket.

Gröna cykelstråk:

Tygelsjöstigen och Utflyktsstigen.

Kuststråket är ett långt sammanhängande stråk som löper längs Malmös kust.

Risebergastråket är ett långt nord-sydligt stråk som följer Risebergabäckens sträckning.

Malmös befintliga gröna stråk

Kuststråket

Kuststråket är ett långt sammanhängande stråk som löper längs kusten från Ribersborgsstranden i norr till strandängarna vid kommungränsen i söder. Längs Malmös kust ligger flera stora och attraktiva gröna områden av varierande karaktär.

Kuststråket har stor andel gröna ytor och få barriärer. Det finns emellertid en bristande länk vid Limhamns industriområde mellan Ribersborg och Strandparken. Stråket saknar fortsättning norrut mot Spillepengen.

Risebergastråket

Risebergastråket är ett långt nord-sydligt stråk som följer Risebergabäckens sträckning från Segeå i norr till kommungränsen i söder. Stråket passerar såväl bostads- som industrimiljöer och binder samman många olika parker och natur- och rekreationsområden, bl a Bulltofta rekreationsområde, Gyllins trädgård, Husie Mosse och Käglinge rekreationsområde. Risebergastråket korsar Bulltoftastråket, Utflyktsstigen och Rosengårdsstråket. Under senare år har många åtgärder genomförts i syfte att göra stråket mer tillgängligt för rekreation.

Risebergastråket bryts av två kraftiga fysiska barriärer, Ystadvägen/ E65 och Kontinentalbanan. Stråkets fortsättning söder om Ystadvägen mot Käglinge är otydlig, liksom dess sträckning norrut genom Valdemarsro, där Risebergabäcken delvis är kulverterad.

Pildammsstråket

Pildammsstråket är ett av Malmös mest välkända gröna stråk som binder samman några av kommunens största parker – Kungsparken- Slottsparken, Pildammsparken och Kroksbäcksparken samt idrottsanläggningarna vid Stadion och koloniområdet Ärtholmen. En förlängning av stråket mot kusten i sydväst – det så kallade Ekostråket – är aktuell, liksom en förlängning norrut, till Västra Hamnen. Anknäytning till andra gröna stråk saknas.

Andelen allmänt tillgänglig mark varierar kraftigt utmed Pildammsstråket. Brister finns i form av flera stora trafikbarriärer i den norra delen. Cykelvägen mellan Slottsparken och Pildammsparken fungerar otillfredsställande som grön länk. Mellan Pildammsparken och Kroksbäcksparken är förbindelsen bitvis bristfällig med relativt smala parkremsor vid sidan av Stadionområdet och Ärtholmens koloniområde.

Lindängestråket

Lindängestråket är ett väl sammanhängande grönt stråk som leder från Nydalaparken via Hermodsdalsparken och Lindängen ut mot ett av Malmös nya natur- och rekreationsområden – Lindängelund. Stråket löper längs hela sin sträckning genom miljonprogrammets stadsdelar och parkerna har typisk 1960-70-talskaraktär.

Hela sträckan är grön och trafiksäker med planskilda korsningar. En nybyggd bro över Yttre Ringvägen möjliggör en förlängning söderut i landskapet. Norrut saknas en förlängning mot stadens centrala delar. Anknäytning till andra gröna stråk saknas också. Flera stora trafikbarriärer försvårar förlängningen norrut. Den täta stadsbebyggelsen gör att möjligheterna att skapa nya grönytor är mycket begränsad.

Rosengårdsstråket

Rosengårdsstråket är ett väl sammanhållet stråk som tar sin början vid Persborg i väster, där det löper via 60-talsparkerna Västra och Östra Rosengårdsfältet samt Ögårdsparken fram till Remonthagen vid Jägersro i öster. Rosengårdsstråket har kopplingar till Risebergastråket och Kirsebergsstråket.

Stråket är relativt kort men hela sträckan är grön och trafiksäker med planskilda korsningar. Stråket saknar förlängning mot centrala staden. Minnesdals ekopassage under Yttre Ringvägen möjliggör en förlängning av stråket österut.

Bulltoftastråket

Bulltoftastråket börjar vid Granbackshagen, där det möter Kirsebergsstråket, och fortsätter via Flygfältsparken till Bulltofta rekreativsområde, där det korsar Risebergastråket. Bulltofta rekreativsområde innehåller områden för fritidsaktiviteter, men har i övrigt en naturlig karaktär med större skogsbestånd och öppna ängsytter.

Kopplingen mellan Granbackshagen och Bulltofta rekreativsområde är otydlig, främst beroende på att Bulltofta delar entré med IKEA. Fortsättning på stråket saknas såväl in mot staden som ut i landskapet.

Kirsebergsstråket

Kirsebergsstråket binder samman tre stora och trädrika parker: Östra sjukhusets park, Beijers park och Flygfältsparken, och fortsätter söderut öster om Inre ringvägen. Stråket korsar Bulltoftastråket vid Flygfältsparken.

Planskilda korsningar finns vid de två största barriärerna, men kring Beijers park korsas stråket av flera mindre trafikbarriärer. Kopplingen mellan Östra sjukhusets park, Beijers park och Flygfältsparken är idag otydlig. Stråket är relativt kort. Stråkets fortsättning mot Malmö golfbana/ Segeåstråket i norr och mot Ögårdsparken/ Rosengårdsstråket i söder är otydlig.

Tygelsjöstigen

Tygelsjöstigen är ett viktigt grönt cykelstråk som förbinder Malmö centrala delar med Västra Klagstorp och Tygelsjö. Stråket är anlagt på en gammal banvall med början vid Nobelvägen, nära Södervärn, och slut i Tygelsjö. Det löper genom bostadsområden med skilda karaktärer och genom det öppna jordbrukslandskapet. Stråket har stort värde genom att det gör jordbrukslandskapet tillgängligt.

Tygelsjöstigen korsar få befintliga gröna områden. Stråkets främsta kvalitet är att det är väl sammanhållet längs hela sin sträckning och förbinder staden med landsbygden. Två större trafikbarriärer korsar Tygelsjöstigen, i övrigt är större delen av stråket trafiksäkert. Tygelsjöstigen ligger inom planområdet för Hyllievång och kommer att påverkas av framtida planering.

Utflyktsstigen

Utflyktsstigen är ett viktigt grönt cykelstråk som förbinder Malmö med Bokskogen i Torup. Utflyktsstigen, som tar sin början i Videdal, är lik som Tygelsjöstigen anlagd på en gammal banvall och löper som ett smalt men frodigt grönt stråk genom det öppna jordbrukslandskapet i östra Malmö. Vid Husie mosse korsar Utflyktsstigen Risebergastråket.

Utflyktsstigen är ett väl sammanhållet stråk, utom där det bryts av Videdalsvägen som delar Videdalsparken i två delar. Stråket saknar idag en tydlig startpunkt i väster.

Pildammsstråket (mellan Ärtholmen och Stadion)

Lindängestråket (Hermosdalsparken)

Utflyktsstigen

Tygelsjöstigen

7 Biotopkartering – tätort

En biotopinventering har gjorts i Malmö tätort samt i tätorterna Oxie, Tygelsjö och Bunkeflostrand. Inventeringen har legat till grund för klassificering och kartering av tätortsbiotoper samt för analys av den biologiska kvaliteten i tätorterna. Kartering och analys har utgjort ett viktigt underlag till grönplanens förslag, vilket presenteras i kapitel 10 och 11 samt på förslagskartan (kartbilaga). Till kapitlet hör två utvikskartor: Tätortsbiotoper samt Tätortsbiotoper – täckningsgrad.

Städer och tätorter inrymmer en stor mosaik av miljöer för växter och djur. Förutom de offentliga parkerna är tex trädgårdar, koloniområden, banvallar och rivningstomter viktiga för växt- och djurlivet. (Flugbagge)

Den biologiska kvaliteten i städer och tätorter påverkas av hur mycket grönt det finns, hur sammanhållna de gröna ytorna är och vad de innehåller (biotopinnehållet).

Tätortsnatur

Städer och tätorter inrymmer, genom sin blandning av bebyggelse, verksamheter, vägar, parker och sparad naturmark, en stor mosaik av livsmiljöer för växter och djur. Tätortsnaturen har länge varit förbisedd, och det är först på senare år som intresset vaknat och tätortens biotoper och dess flora och fauna ägnats någon större uppmärksamhet. Det finns därför inte några gängse benämningar på tätortsbiotoper och inte heller något vedertaget system för klassificering och kartering av tätortsnatur. Ett klassificeringssystem har därför tagits fram inom ramen för grönplanen.

Tätorten som livsmiljö för växter och djur

En vanlig missuppfattning när det gäller de biologiska förutsättningarna i städer och tätorter är att det är enbart de offentliga grönyterna (parker och naturområden) som är viktiga som livsmiljöer och spridningsvägar för växter och djur. Det finns många andra tätortsmiljöer som är minst lika betydelsefulla: trädgårdar och koloniområden är viktiga för många vilda stadsdjur, gator kan fungera som spridningsvägar för växtfrön, banvallar och rivningstomter kan hysa en exotisk flora osv. Bedömningen av en tätorts biologiska kvaliteter kan därför inte begränsas till att behandla parker och andra offentliga grönytor, utan måste omfatta hela staden, oavsett markanvändning, förvaltning och markägoförhållanden.

Andelen grönt i tätorten

Den biologiska kvaliteten i städer och tätorter påverkas i hög grad av hur mycket grönt det finns och hur sammanhållna de gröna ytorna är. Ofta är det gröna i tätorterna fragmenterat med små, uppsplittrade, störda ytor med problem i form av kanteffekter, spridningssvårigheter och barriäreffekter. Viktiga faktorer för den biologiska kvaliteten är förstås bebyggelsens och vägnätets utformning och utbredning. Vägar med hög trafikintensitet påverkar det biologiska livet i tätorten dels genom det fysiska hinder de utgör (barriäreffekter), dels genom buller och föroreningar från fordonen. Även bebyggelse fungerar i många fall som barriär mellan grönytor. I vissa fall kan dock hårdgjorda ytor, och då framförallt byggnader, ha positiv inverkan på den biologiska kvaliteten genom att de exempelvis fungerar som häckningsplatser för fåglar eller övervintringsplatser för fladdermöss och småkryp.

Tätortsinventering

En inventering har gjorts i kommunens tätorter under 1999 och 2000. Tätortsinventeringen omfattar Malmö tätort samt tätorterna Oxie, Tygel-sjö och Bunkeflostrand, sammanlagt 7620 hektar, vilket motsvarar lite mindre än hälften av kommunens landareal. Inventeringen bygger huvudsakligen på flygbildstolkning¹, information från gatukontorets skötselregister samt studier i fält. Inventeringsarbetet har resulterat i en klassificering och avgränsning av olika tätortsbiotoper samt en heltäckande kartering av tätorterna där avgränsade områden redovisas med avseende på biototyp och täckningsgrad (hur stor del av området som är grönt). Dessa faktorer är av avgörande betydelse för tätorternas biologiska kvalitet. Det kartografiska resultatet av tätortsinventeringen redovisas i figurerna 7:3 och 7:4.

Avgränsning och klassificering av tätortsbiotoper

Biototyp

I tätortsinventeringen har områden med enhetligt biotopinnehåll och likartad strukturell uppbyggnad avgränsats och klassificerats med avseende på biototyp. Utgångspunkt för avgränsning och klassificering av tätortsbiotoper är de fysiska element som bygger upp de gröna (icke hårdgjorda) delarna av tätorten (figur 7:1). Exempel på sådana element är trädvegetation, buskvegetation, gräsmatta och vatten. Hur många element en biotop är uppbyggd av varierar. Exempel på en biototyp som domineras av få element är "park-grästyp", som innehåller klippta gräsmattor samt ett fåtal träd och buskar. Biotopen "trädgård" kan innehålla många element, t ex träd, buskar, gräsmattor, rabatter, grus, sten och betongplattor.

Grön yta, hårdgjord yta och gråyta

Biotopkarteringen omfattar hela tätortens yta, vilket betyder att även hårdgjorda ytor som bebyggelse, asfalt, sten och betong ingår i de tätortsbiotoper som avgränsats. Biotopklassificeringen av varje avgränsat område bestäms emellertid endast av den gröna ytans innehåll, med andra ord de ingående gröna fysiska elementen. De ytor av sten, betong, asfalt och byggnader som ingår i ett avgränsat område påverkar med andra ord inte klassificeringen, trots att de kan uppta stor andel av den sammanlagda ytan. Undantag utgör de områden som till >95% består av hårdgjorda ytor. Dessa områden klassificeras som biotypen gråyta.

Dominerande biototyp redovisas

Huvuddelen (86 %) av de områden som avgränsats består av en biototyp. Resterande områden innehåller två, eller i enstaka fall tre biotyper. I områden med två eller tre biotoper dominerar i allmänhet en av dessa, medan de andra ingående biotoperna är små eller bildar en svårkarterbar mosaik av biotoper. På tätortsbiotopkartan figur 7:3 redovisas bara den dominerade biotypen. Grönplanens beräkningar och analyser tar emellertid hänsyn till all inventerad data, vilket t ex betyder att ett mindre vattdrag som på kartan ingår i biotypen park, behandlas som vatten i beräkningarna.

684 avgränsade områden

Totalt har 684 områden avgränsats i Malmös tätorter. Storleken på de minsta av dessa ligger på runt 0,25 hektar, och de största runt 100 hektar. Medianvärdet är 5,1 hektar och medelvärde 11,0 hektar.

Växter och djur bryr sig inte om vem som äger marken. Den biotopinventering som gjorts i kommunens tätorter omfattar därför hela tätorterna, oavsett markanvändning, förvaltning och markägoförhållanden. Även hårdgjorda ytor som bebyggelse och asfalt ingår i inventeringen. (Blomfluga)

Vid karteringen har områden med enhetligt biotopinnehåll och likartad strukturell uppbyggnad avgränsats och klassificerats till biototyp och täckningsgrad (andel grönt). (Stor ängssmygare)

¹ Lantmäteriverkets ortofoto 98 02 13

Biotoptyp	Element	sötvatten	brackvatten	trädvegetation	buskvegetation	gräsmatta	äng/gräsmark	örtskikt	rabatter	grönsaksodling	sand	grus	sten	betong	asfalt	byggnader	anmärkning
Gräsmatta						x											
Park-grästyp				(x)	(x)	x					(x)	(x)					I dessa tre parkbiotoper ingår
Park-busktyp				(x)	x	x					(x)	(x)					både offentlig och privat mark
Park-blandtyp				x	x	x					(x)	(x)	(x)				
Buskage					x												Större sammanhängande buskage
Trädbestånd				x	(x)			x									
Våtmark		x	x		(x)		x	(x)			(x)						Främst damm, kanal och sjö
Vatten		x															Främst konstgjorda havsvikar
Lagun			x														
Strand			(x)				(x)				x						
Ruderatmark					(x)		x				x	x					
Öppen gräsmark							x										
Halvöppen gräsmark				(x)	x		x										
Kyrkogård				(x)	x	(x)			x			x	x				
Trädgård		(x)		x	x	x			x	x		(x)	(x)	(x)			
Odling									x	x		x					Mindre "privata" grönsaksodlingar
Hårdgjord yta (trafikerade vägar)											x	x	x	x	x	x	Inkluderar byggnader
												x	(x)	(x)	x		
Täckningsgrad																	
Klass:		A			B			C		D			E				Klass E, <5% grönyta
Biotoptäckning:		>90%			90-50%			50-20%		20-5%			<5%				benämns Gråyta

7:1 Klassificeringssystem för tätortsbiotoper – biotoptyp och täckningsgrad. Dominerande element i en biotoptyp är markerad med x. Parentes anger att elementet kan förekomma sparsamt.

Täckningsgraden beskriver hur stor andel av marken som är grön (icke hårdgjord). Som mått på täckningsgraden används täckningsklasserna A-E, där A är områden med mer än 90% grönyta och E är områden med mindre än 5% grönyta.

7:2 Avgränsning och klassificering av tätortsbiotoper. Exemplet visar ett avgränsat område som klassas som biotoptypen trädgård inom område av täckningsklass C (20-50% grönyta).

Täckningsgrad

För att erhålla ett mått på hur stor andel av marken i staden som är grön har varje avgränsat område karterats med avseende på *täckningsgrad* (figur 7:4). Täckningsgraden beskriver hur stor del av området som utgörs av grönyta (icke hårdgjord yta) och redovisas i fem klasser: A = >90% grönyta, B = 90-50% grönyta, C = 50-20% grönyta, D = 20-5% grönyta och E = <5% grönyta (se figur 7:1). Klass E definieras som "gråyta" eftersom andelen grön mark är så liten som <5%. I de beräkningar som redovisas i figur 7:6 används medelvärdet av biotoptäckningen, dvs A = 95%, B = 70%, C = 35%, D = 12,5%, E = 2,5%.

Avgränsning och klassificering

Av exemplet i figur 7:2 framgår hur ett område med enhetligt biotopinnehåll och med likartad strukturell uppbyggnad avgränsas och klassificeras med avseende på biotoptyp och täckningsgrad. Områdets gröna yta klassas som biotoptypen "trädgård" eftersom det innehåller element som gräsmatta, buskvegetation, rabatt mm. Förhållandet mellan gröna ytor och hårdgjorda (inklusive bebyggelse) uppskattas till 40% grön yta mot 60% hårdgjord yta. Täckningsgraden är således 40%, vilket betyder att området ingår i klass C (biotoptäckning 20-50%).

Täckningsklasser

För att tydliggöra hur täckningsgraden varierar inom tätorterna och mellan biotop typerna redovisas i figur 7:3a-d hur biotopfördelningen ser ut vid olika täckningsgrad. Karta 7:3a, med gränsvärdet >5%, visar områden som har större andel grönyta än 5%. Karta 7:3b visar områden som har större andel grönyta än 20%, osv. Beräkningar som gjorts utifrån de framtagna kartorna visar hur stora andelar de olika biotop typerna upptar inom respektive täckningsklass (figur 7:6).

Biotop typer enligt grönplanens klassificeringssystem för tätortsbiotoper

Gräsmatta

Park - grästyp

Park - busktyp

Park - blandtyp

Buskage

Trädbestånd

Våtmark

Vatten

Lagun

Strand

Ruderatmark

Öppen gräsmark

Halvöppen gräsmark

Kyrkogård

Trädgård

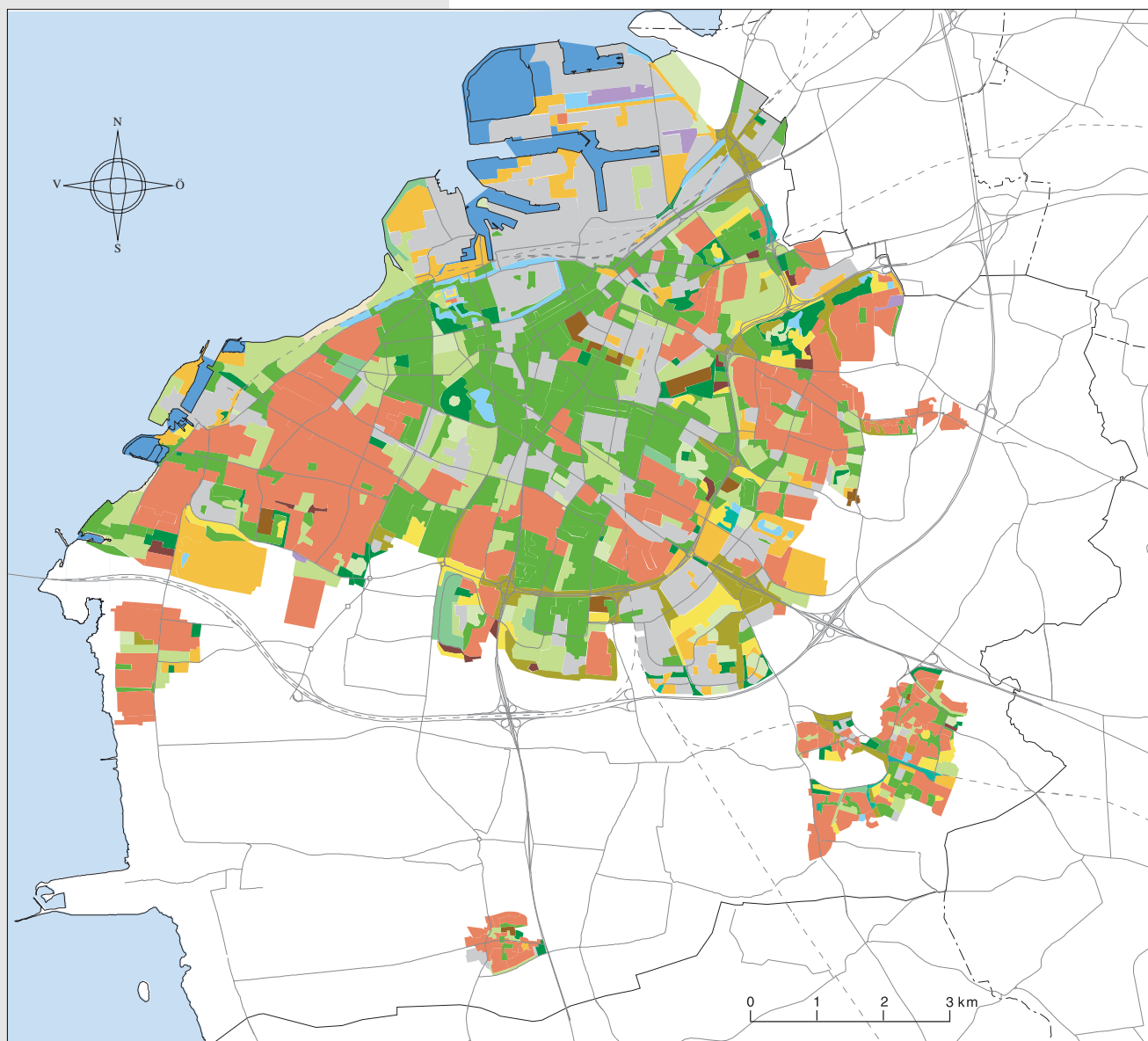
Odling

Hårdgjord yta

Trafikerade vägar

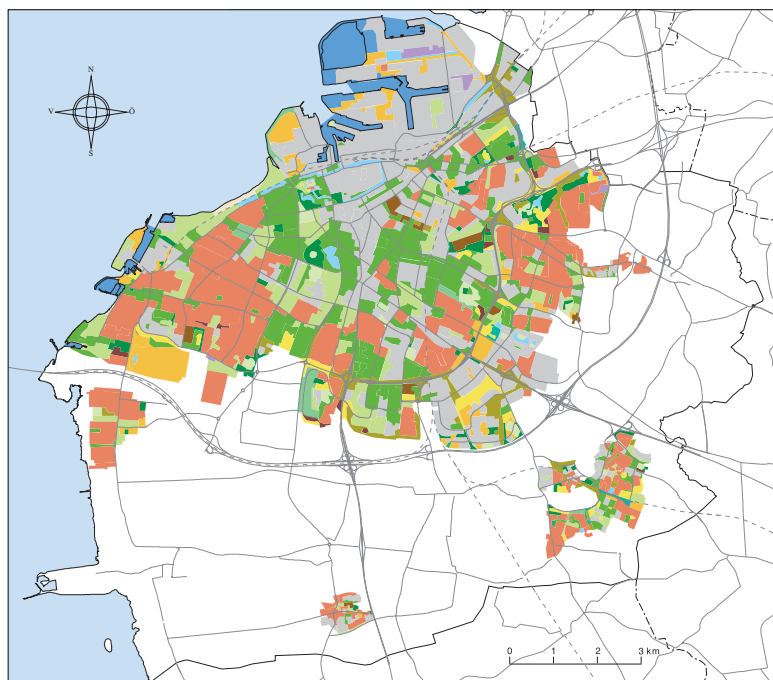

Biotoptyp

- Gräsmatta
- Park-grästyp
- Park-busktyp
- Park-blandtyp
- Buskage
- Trädbestånd
- Våtmark
- Vatten
- Lagun
- Strand
- Ruderatmark
- Öppen gräsmark
- Halvöppen gräsmark
- Kyrkogård
- Trädgård
- Odling
- > x % grönyta. Olika gränsvärden för andelen grönyta redovisas i figur 7:3a-d.

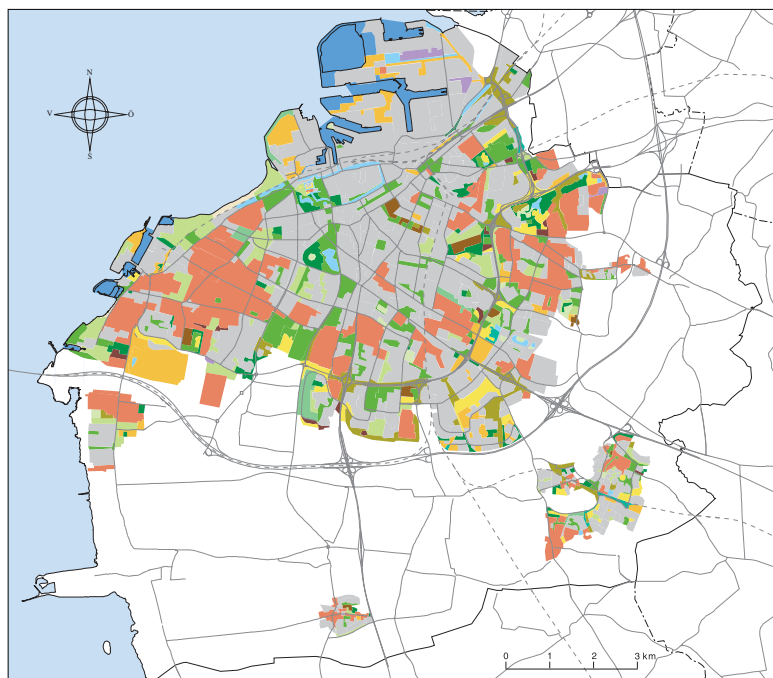
7:3a Biotopfördelning – tätort (täckningsklass A-D)

Kartan visar den strukturella fördelningen av biotoper i tätorterna. Områden där andelen grön yta understiger 5% (klass E, gråyta) redovisas som grå yta.

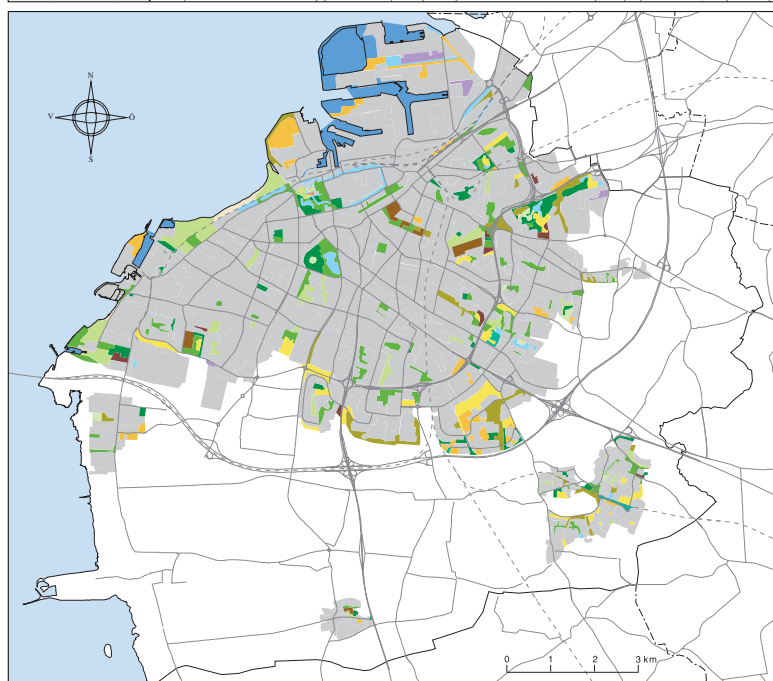
7:3b Biotopfördelning – täckningsklass A-C

Kartan visar den strukturella fördelningen av biotoper i tätorterna. Områden där andelen grön yta understiger 20% redovisas som grå yta.

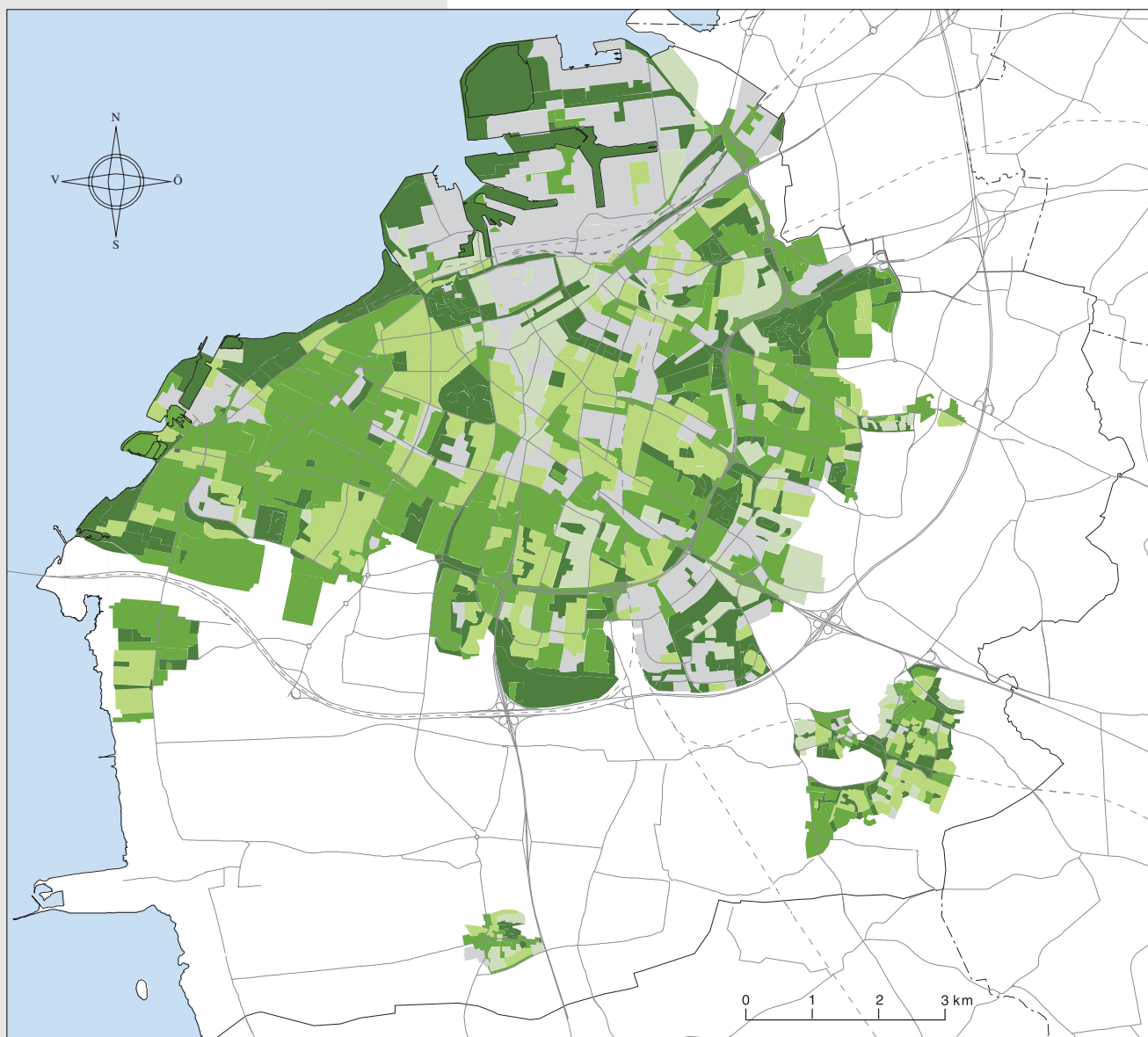
7:3c Biotopfördelning – täckningsklass A-B

Kartan visar den strukturella fördelningen av biotoper i tätorterna. Områden där andelen grön yta understiger 50% redovisas som grå yta.

7:3d Biotopfördelning – täckningsklass A

Kartan visar den strukturella fördelningen av biotoper i tätorterna. Områden där andelen grön yta understiger 90% redovisas som grå yta.

7:4 Tätortsbiotopernas täckningsgrad

Kartan visar hur stor andelen grön yta är i varje avgränsat biotopområde (se figur 7:3). Täckningsgraden redovisas i fem klasser: A-E.

Täckningsklasser

- A (>90% grönt)
- B (90–50% grönt)
- C (50–20% grönt)
- D (20–5% grönt)
- E (gråyta, <5% grönt)

Tätortsbiotopernas strukturella fördelning

Figur 7:3a visar att den strukturella fördelningen av olika biotop typer är mycket varierad. Vissa delar av tätorterna präglas av *en* dominerade biotop typ, medan andra delar består av en mer mosaikartad blandning av olika biotoper. Av figur 7:4 framgår att också andelen grönt (täckningsgraden) skiftar påtagligt inom tätorterna.

Malmös norra delar

Malmö tätorts norra delar, inklusive innerstaden, präglas av områden med väldigt lite grönt (gråytor med täckningsgrad <5%) samt områden med mycket grönt (täckningsgrad >90%). Bland de biotoper som har högst täckningsgrad ingår lagun, ruderatmark och våtmark.

Malmös centrala och södra delar

Malmös centrala och södra delar präglas av olika parkbiotoper samt, framförallt i området kring inre ringvägen, biotop typen trädgård. Spridda områden med gråyta upptar också relativt stora ytor. Merparten av de avgränsade områdena, trädgårdarna undantaget, har låg täckningsgrad (<50%).

Malmös östra delar

Malmös tätorts östra delar domineras, fränsett ett sammanhängande område med trädgårdsbiotoper i Riseberga-Videdalsområdet, av en fin mosaik av många biotop typer med skiftande täckningsgrad. I Fosie är andelen gråytor mycket stor.

Malmös västra delar

I Malmös västra delar finns det största sammanhängande området med samma biotop typ – trädgård. Detta område har hög täckningsgrad, men är splittrat av genomgående större vägar. Kustområdet från Västra hamnen till Lernacken har till stora delar en täckningsgrad som överstiger 90%. Längs kustremsan finns parkbiotoper, laguner, stränder samt en del ruderatmark.

Bunkeflo, Tygelsjö och Oxie

I tätorterna Bunkeflo, Tygelsjö och Oxie dominerar trädgårdsbiotoperna med varierande täckningsgrad. Oxie präglas också av en tydlig mosaik med inslag av framförallt olika parkbiotoper och gräsmarker.

Tätortsbiotopernas ytfördelning

En analys av hur stor andel av tätorternas totala areal som de olika biotop typerna upptar oberoende av täckningsgrad, visar att de olika parkbiotoperna upptar ca 30%, trädgårdarna ca 24%, gråytorna ca 20% och ruderatmarken ca 6% (figur 7:5).

Ett biologiskt mer relevant analysmaterial, som bättre speglar det faktiska förhållandet, erhålls om täckningsgraden tas med i beräkningen. Andelen grönyta blir då mindre och andelen hårdgjord yta större eftersom t ex vägar och byggnader som ligger inom de avgränsade ”gröna” biotop typerna lyfts ut och behandlas separat som hårdgjord yta.

Beräkningar som inkluderar täckningsgraden (figur 7:5) visar att tätorterna i Malmö till ungefär 50% består av hårdgjord yta (hårdgjord yta + biotop typen gråyta). Dominerande gröna biotoper är trädgård (15%), park (10%) och park-grästyyp (6%). Övriga 13 biotop typer utgör var och en mindre än 4% av den totala ytan. Minst frekventa, <1% av tätortens yta, är biotop typerna strand, större buskage, våtmark, odling, kyrkogård, parkbusktyyp och områden med bara gräsmatta.

Vissa delar av tätorterna domineras av en biotop typ, medan andra delar består av en blandning av biotoper. I västra delarna av Malmö finns kommunens största sammanhängande område av samma biotop typ: trädgård.

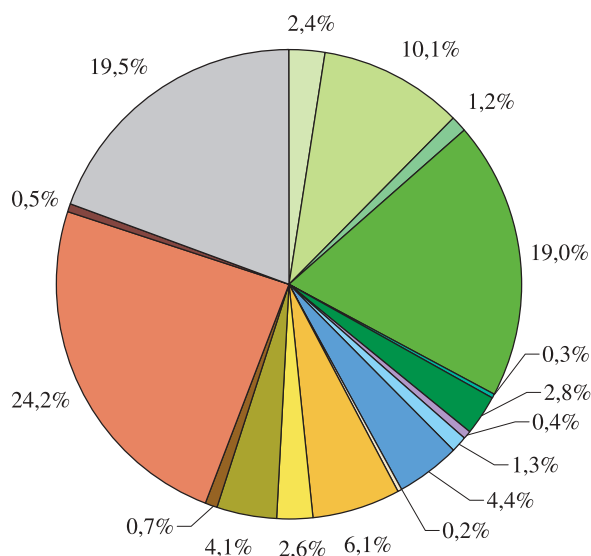
Andelen grönt (täckningsgraden) skiftar påtagligt inom tätorterna.

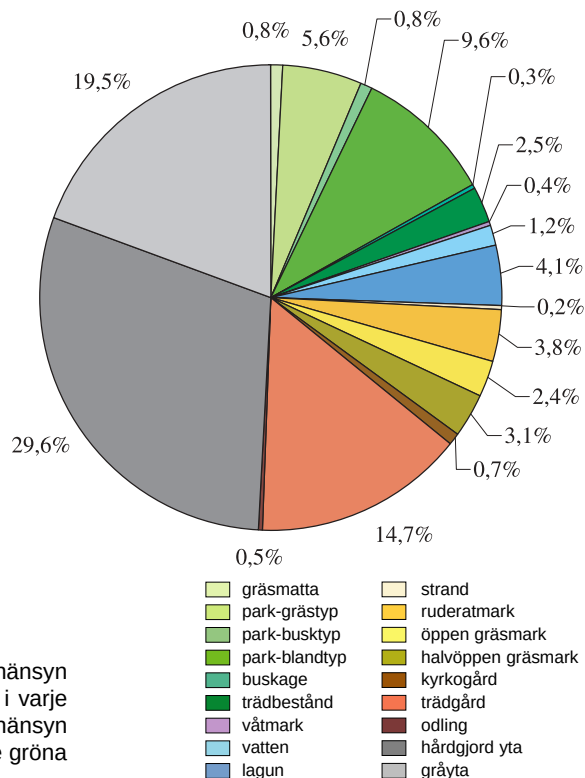
Arealberäkningar som inkluderar täckningsgraden visar att tätorterna i Malmö till ca 50 % består av hårdgjord yta. Dominerande gröna biotoper är trädgård och park. (Folkets park)

Ytproportioner mellan tätortsbiotoperna

7:5a Utan hänsyn till täckningsgrad

7:5b Hänsyn tagen till täckningsgrad, andel hårdgjord yta separerad

7:5 Biotopfördelning inom Malmös tätorter

Figur 7:5a visar ytproportionerna mellan olika biotop typer utan hänsyn till hur mycket hårgjorda ytor (inklusive byggnader) som ingår i varje avgränsat biotopområde. Figur 7:5b visar ytproportionerna med hänsyn till täckningsgraden (arealen hårdgjord yta är separerad från de gröna biotoperna).

Biotopfördelning

Biotoptyp	Klass A-D + gråytor		Klass A (>90% grönt)		Klass B (90-50% grönt)		Klass C (50-20% grönt)		Klass D (20-5% grönt)	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Grasmatta	65	0,8	19	1,1	12	0,5	25	1,8	8	1,3
Park-grästyp	428	5,6	190	11,2	114	4,8	111	7,9	13	2,0
Park-busktyp	64	0,8	27	1,6	33	1,4	4	0,3	1	0,1
Park-blandtyp	730	9,6	269	15,8	220	9,3	208	14,8	34	5,0
Buskage	20	0,3	2	0,1	18	0,8	<1	<0,1		
Trädbestånd	194	2,5	154	9,0	39	1,6	<1	<0,1	1	0,1
Våtmark	32	0,4	32	1,9						
Vatten	93	1,2	93	5,5						
Lagun	314	4,1	294	17,3	19	0,8				
Strand	18	0,2	18	1,1						
Ruderatmark	292	3,8	147	8,6	113	4,8	19	1,3	13	2,0
Öppen gräsmark	182	2,4	142	8,3	40	1,7			<1	0,1
Halvöppen gräsmark	238	3,1	128	7,5	101	4,3	6	0,4	3	0,5
Kyrkogård	50	0,7	40	2,3	10	0,4				
Trädgård	1123	14,7	35	2,1	937	39,7	140	10,0	10	1,6
Odling	37	0,5	27	1,6	10	0,4				
Hårdgjord yta (A-D)	2252	29,6	85	5,0	697	29,5	893	63,5	585	87,5
Gråyta, hårdgjord yta	1450	19,0								
Gråyta, grön mark	37	0,5								
Summa (ha):	7618		1700		2359		1404		668	
andel av tätorten (%)		100		22,3		31,0		18,4		8,8

7:6 Ytfördelning mellan olika biotoper inom Malmös tätorter

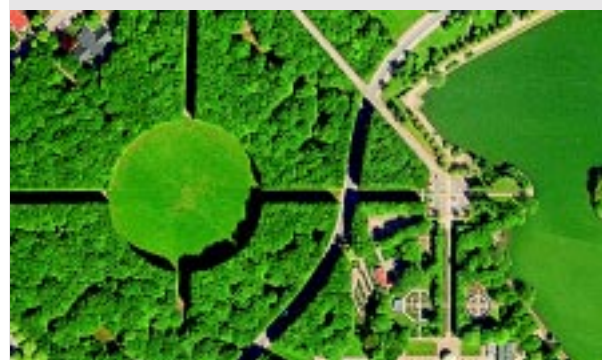
Ytfördelningen, i hektar och procent, mellan de olika biotoperna samt hårdgjord yta redovisas för tätorten totalt och för respektive täckningsklass. Klass E, gråyta, redovisas ej separat.

Tätortsbiotopernas fördelning inom olika täckningsklasser

En analys av det inventerade materialet (figur 7:6) visar hur täckningsgraden varierar inom tätorten samt hur de olika tätortsbiotoperna procentuellt fördelar sig inom olika täckningsklasser. Täckningsklasserna illustreras här med ortofoton. Utsnitten är gjorda i samma skala.

Täckningsklass A, >90% grönt

Klass A, som upptar ca 22% av tätortsarealen i Malmö, har litet inslag av hårdgjorda ytor. Denna klass rymmer en hög biotopdiversitet, dvs en mängd olika biotoper med relativt jämna proportioner dem emellan. Alla de 16 klassificerade tätortsbiotoperna är representerade. Biotoperna parkblandtyp, lagun och park-grästyp har lite större andelar (mellan 200-300 ha) medan åtta biotop typer är underrepresenterade (<40 ha), däribland våtmarks- och trädgårdsbiotoperna.

Täckningsklass A, > 90% grönt

Täckningsklass B, 90-50% grönt

Täckningsklass B, 90-50% grönt

Inom klass B, som upptar ca 31% av tätortsarealen i Malmö, dominerar biototypen trädgård med 945 ha, vilket motsvarar ca 40 % av den yta som klassen upptar av tätorten. Andra framträdande biotoper är de olika parktyperna som tillsammans upptar 360 ha (ca 15 %) samt de halvöppna gräsmarkerna och ruderatmarken.

Täckningsklass C, 50-20% grönt

Täckningsklass C, 50-20% grönt

Inom klass C, som upptar ca 18% av tätortsarealen i Malmö, dominerar biotoperna parkblandtyp (206 ha), trädgård (133 ha) och park-grästyp (104 ha). Dessa upptar tillsammans inte mer än ca 33% av klassens yta, medan de hårdgjorda ytorna sammanlagt upptar 65%. De gröna ytorna i klass C-områden är ofta fragmenterade (uppsplittade) och/eller smala.

Täckningsklass D, 20-5% grönt

Täckningsklass D, 20-5% grönt

I klass D, som upptar ca 9% av tätortsarealen i Malmö, och som innehåller 87,5% hårdgjord yta, består de gröna delarna av framförallt biotoperna parkblandtyp, park-grästyp och ruderatmark. De gröna ytorna i klass D-områden är ofta fragmenterade och/eller smala.

Täckningsklass E, <5% grönt

Täckningsklass E, <5% grönt

Klass E, gråyta, som upptar ca 20% av tätortsarealen i Malmö, innehåller över 95% hårdgjord yta. Resterande yta utgörs av fragmenterade småytor som främst består av biotop typer som gräsmatta och ruderatmark. De gröna ytorna i klass E-områden är ofta fragmenterade och/eller smala.

8 Biotopkartering – landsbygd

En biotopinventering har gjorts på kommunens landsbygd. Inventeringen har legat till grund för klassificering och kartering av biotoper samt för analys av den biologiska kvaliteten på landsbygden. Kartering och analys har utgjort ett viktigt underlag till grönplanens förslag, vilket presenteras i kapitel 10 och 11 samt på förslagskartan (kartbilaga). Till kapitlet hör en utvikskarta: Landsbygdsbiotoper.

Flertalet växt- och djurarter på landsbygden är helt beroende av de biotoper som avviker från åkermarken, t ex träd- och buskdungar, vattendrag, alléer och öppna gräsmarker. (Strandängarna)

Ett öppet jordbrukslandskap

Landsbygden kring Malmö består av ett öppet och storskaligt jordbrukslandskap. I detta landskap är träd- och buskdungar, koloniområden, vattendrag, öppna gräsmarker och andra biotoper som avviker från den artfattiga åkermarken, oerhört viktiga för den biologiska kvaliteten. Många arter är helt beroende av förekomsten och fördelningen av denna typ av biotoper.

Landsbygdsinventering

Grönplanens landsbygdsinventering är gjord under 1999 och 2000 och omfattar kommunens landsbygd, exklusive tätorterna Oxie, Tygelsjö och Bunkeflostrand. Landsbygden omfattar 8520 hektar, vilket utgör lite mer än hälften av kommunens landareal. Inventeringen bygger huvudsakligen på flygbildstolkning¹ samt information om dikningsföretag och kulverterat vatten från VA-verket. Inventeringsarbetet har resulterat i en klassificering och avgränsning av landsbygdsbiotoper samt en heltäckande kartering av landsbygden där avgränsade områden redovisas med avseende på *biotoptyp*. Det kartografiska resultatet redovisas i figur 8:2.

Allé (Gottorp)

¹ Lantmäteriverkets ortofoto 98 02 13

Avgränsning och klassificering av landsbygdsbiotoper

Biotoptyp

Kommunens landsbygd har inventerats och karterats med avseende på biotoptyp. Utgångspunkt för klassificering och benämning av landsbygdsbiotoper är de fysiska element som bygger upp biotoperna samt till viss del markanvändningen (figur 8:1).

Landsbygdens uppbyggnad

Landsbygden har en helt annan biotopuppbyggnad än tätorterna, med en tydlig grundbiotop, så kallad matrix (se definition kapitel 3) av åkermark som omger ett flertal småbiotoper. Metodiken för landsbygdsinventeringen skiljer sig från tätortsinventeringens metodik, framförallt avseende skalnivå för avgränsning av områden. Eftersom förekomsten och fördelningen av även mycket små biotoper är faktorer som styr förutsättningarna för florin och faunan i det storskaliga landskapet, måste landsbygdsinventeringen göras med större noggrannhet.

Grön mark

Till skillnad från tätortsbiotoperna så klassificeras inte landsbygdsbiotoperna med avseende på täckningsgrad. Eftersom flertalet avgränsade landsbygdsbiotoper till mer än 90% består av grön mark är det inte befogat att dela in biotoperna i olika täckningsklasser. Noteras bör dock att biotoperna gårdsmiljö/by, koloniområde, rudatområde samt större väg och järnväg ofta innehåller större andelar hårdgjord yta än övriga landsbygdsbiotoper (se figur 8:3).

1560 avgränsade områden

Totalt har 1560 biotopområden avgränsats på landsbygden. Storleken på de minsta av dessa ligger på runt 100 kvadratmeter (åkermarken, vägsystemet och vattendragen ej inräknade) och de största på ca 70 hektar (undantaget Klagshamnsudden och Strandängarnas 300 ha). Medianvärdet är 0,4 hektar och medelvärdet 1,5 hektar, vilket kan jämföras med tätortsinventeringens median- och medelvärde som ligger på 5,1 respektive 11,0 hektar.

Landsbygden består av en tydlig så kallad matrix av åkermark som omger olika typer av småbiotoper. (Klagshamn)

Områden på landsbygden med enhetligt biotopinnehåll och likartad strukturell uppbyggnad har avgränsats och klassificerats till biotoptyp.

Våtmarksområde (Bild från Kalebörs mosse, Staffanstorps kommun)

Biotoptyp	Element	sötvatten	trädvegetation	buskvegetation	gräsmatta	äng/gräsmark	åker	örtskikt	rabatt	grönsaksodling	sand	grus	sten	betong	asfalt	byggnader	anmärkning
Träd- & buskbestånd			x	x		(x)		x									Åkerholmar, alléer, skogsdungar mm
Halvöppen gräsmark			(x)	x		x		(x)									Gräsmarkerna innefattar betesmark, olika
Öppen gräsmark						x											ängstyper, våtmarker, gravhögar mm
Golfbana			(x)	(x)	x	x		(x)			x	(x)					Gräsmark med speciella förutsättningar
Åker och vall						(x)	x										Vall avser korttidsvall
Vatten		x															Sjö, damm, mangelgrav och dylikt
Vattendrag		x															Å, bäck, dike och dylikt
Kulverterat vatten		(x)															
Gårdsmiljö/ by		(x)	x	x	x			x	x	x		x	x	x	x	x	
Koloniområde			x	x	x				x	x	(x)	x	(x)			x	
Ruderatområde				(x)							x	x	x	(x)			Bebyggelseområde, rivningstomter och dylikt
Gråyta				(x)	(x)	x					x	x	x	x	x	x	Industriområde, bilsprot, elstation mm
(Större väg & järnväg)						(x)						x		x	x		

8:1 Klassificeringssystem för landsbygdsbiotoper

Dominerande element i en biotoptyp är markerad med x. Parentes anger att elementet kan förekomma sparsamt.

Pilevall, Vintrie

Biotop typer enligt grönplanens klassificeringssystem för landsbygdsbiotoper

Öppen gräsmark

Halvöppen gräsmark

Golfbana

Gårdsmiljö / by

Koloniområde

Träd- och buskbestånd

Vatten

Vattendrag

Gråområde

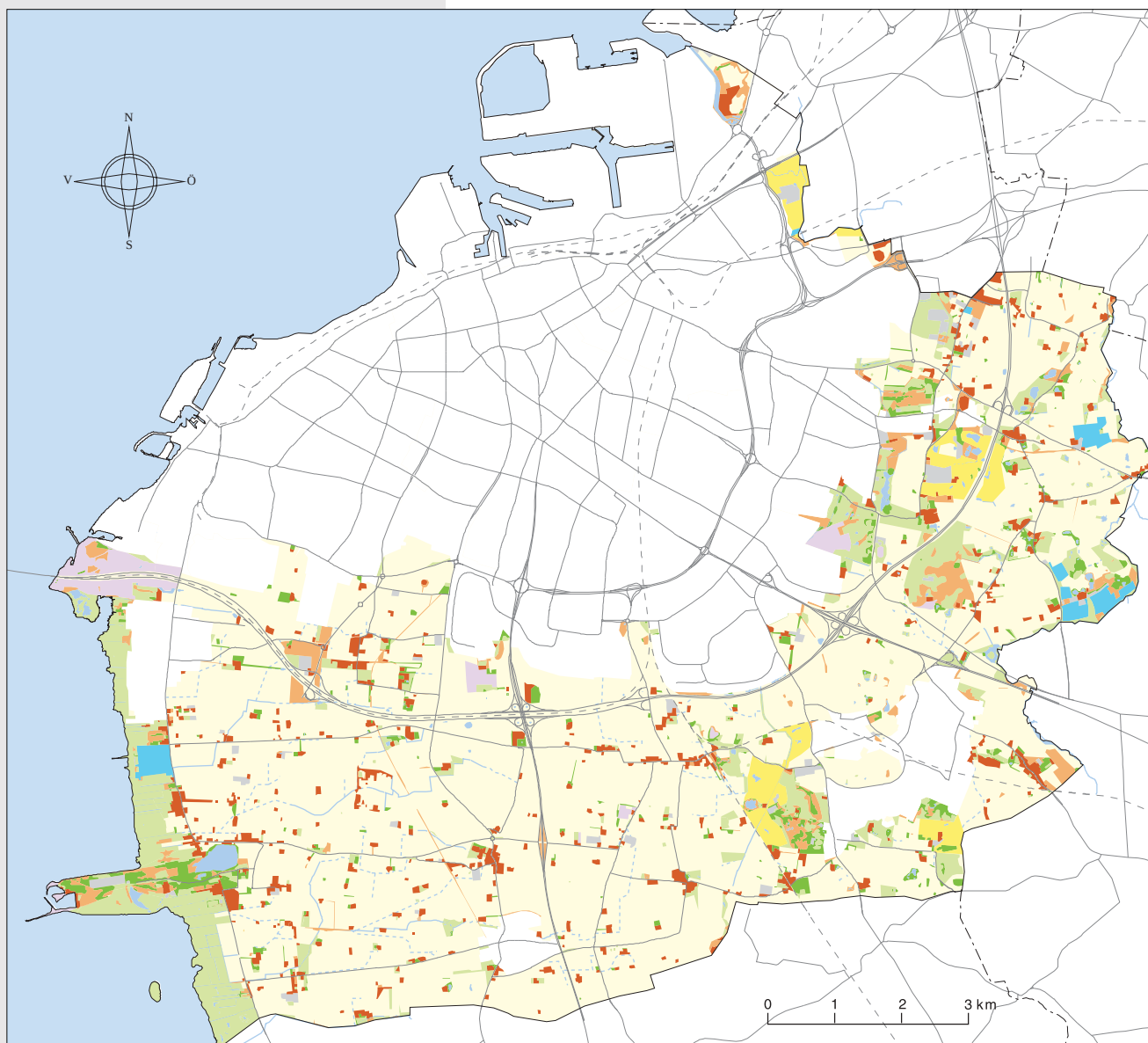
Ruderatområde

Åker och vall

Större väg (och järnväg)

8:2 Biotopfördelning – landsbygd

Biotoptyp

- Träd- och buskdungar
- Halvöppen gräsmark
- Öppen gräsmark
- Golfbana
- Åker och vall
- Vatten
- Vattendrag
- Kulverterat vatten
- Gårdsmiljö/by
- Koloniområde
- Ruderat område
- Gråyta
- Tätort

Landsbygdens biotopfördelning

På landsbygdsbiotopkartan går det att urskilja fyra större områden med sinsemellan olika karaktär och uppbyggnad: kustområdet, slättlandskapet, området kring Oxie och Malmös östra landsbygd.

Kustområdet

Kustområdet från Lernacken till Malmös sydgräns består huvudsakligen av öppna gräsmarker (betesmark, våtmark och långtidsträda). Andra betydande biotoper i området är träd- och buskdungar, halvöppen gräsmark, större vatten samt gårdsmiljöer och byar.

Slättlandskapet

Mellan kustområdet och kontinentalbanan (Lockarp och Käglinge), ligger slättlandskapet med storskaligt jordbruk och spridda småbiotoper i form av bland annat gårdsmiljöer, småbyar, öppna gräsmarker och ruderaområden. Jämfört med andra delar av landsbygden innehåller slättlandskapet mer vattendrag, dock till stor del i kulverterad form (samtanlagt ca 60 km öppna och 50 km kulverterade). Yttre ringvägen passerar norra delen av området.

Området kring Oxie

I det kuperade området kring Oxie ligger flertalet småbiotoper samlade i några större områden. Väster och söder om Oxie ligger två sammanhängande och varierade områden som framförallt består av biotoptyperna golfbana, vatten, öppna och halvöppna gräsmarker samt större träd- och buskbestånd. Ett annat sådant sammanhängande område är bymiljön kring Toarp, där det bl a finns halvöppna och öppna gräsmarker samt träd- och buskdungar.

Malmös östra landsbygd

Malmös östra landsbygd, som till stora delar är kraftigt kuperad, har en varierad karaktär med såväl små, spridda biotoper som större sammanhängande områden med varierad biotopsammansättning. De mindre områdena består till stor del av utspridda gårdsmiljöer och småvatten (dammar, mangelgravar o.dyl.). Av de större sammanhängande områdena kan nämnas Jägersro, Husie, Robotfältet, Kvarnby, Gyllins trädgård och Toftanäs samt området runt Almåsa koloniområde och området norr om Södra Sallerups by. Dominerande biotoptyper i dessa områden är öppna- och halvöppna gräsmarker, golfbanor och koloniområden. I vissa områden är också träd- och buskbestånd samt större vatten frekventa biotoptyper. Yttre ringvägen delar Malmös östra landsbygd i två delar.

Kustområdet – öppen gräsmark

Slättlandskapet – storskaligt jordbrukslandskap med spridda småbiotoper

Området kring Oxie – kuperad mark med samlade småbiotoper

Malmös östra landsbygd – kuperad mark, stor variation

Biotoperna åker och vall upptar ca 80 % av landsbygdens totala yta och biotopen öppen gräsmark upptar ca 10%. Ca 7% av landsbygdens yta är hårdgjord. (Åkermark, Hyllie)

Landsbygdsbiotopernas ytfördelning

Den procentuella ytfördelningen mellan de olika biotoptyperna, mängden objekt, samt vattendragens och de större vägnas och järnvägnas utbredning framgår av figur 8:3.

Stor andel åker och vall

En analys av hur stor andel av den totala arealen som de olika biotoperna på landsbygden upptar, visar att åker och vall upptar ungefär 70% av ytan. Av de övriga biotoperna är öppen gräsmark en förhållandevis vanlig biotop, med en total yta av drygt 830 hektar (ca 10% av ytan). De andra biotoperna som utgör mer än 2% är gårdsmiljö/by, halvöppen gräsmark, träd- och buskbestånd samt golfbana. Mindre frekventa är biotoperna vatten, vattendrag, koloniområde och ruderat område (brofästet ej inräknat).

Hårdgjorda ytor

Om man ser till de cirka 30% som inte utgörs av åker och vall är en relativt betydande del hårdgjord yta (se figur 8:3). Totalt innehåller biotoperna gårdsmiljö/by, koloniområde, ruderat mark och större väg och järnväg ca 700 hektar icke grön mark. Detta motsvarar lite mer än 7% av landsbygdens totala yta.

Stora och små biotop typer

Av landsbygdsbiotopkartan framgår att koloniområden och golfbanor generellt utgör större, sammanhängande enheter medan träd- och buskbestånd, vatten, vattendrag och ruderat område generellt är mindre och mer utspridda. Detta gäller även by- och gårdsmiljöer. Gräsmarksbiotoperna förekommer både som stora sammanhängande områden och som mycket små områden. Påtagligt är att en mycket stor del av kommunens större vattendrag ligger i kulvert (44%).

Biotopytfördelning

Biototyp	Totalyta (ha)	Andel (%)	Objekt (st.)	Totallängd (km)	Hårdgjord yta (ha)	Andel av biotop (%)
Öppen gräsmark	828	9,7	292	-	-	-
Halvöppen gräsmark	303	3,6	222	-	-	-
Golfbana	194	2,3	7	-	-	-
Gårdsmiljö/by	360	4,2	408	-	180	50
Koloniområde	49	0,6	7	-	15	30
Träd- & buskbestånd	237	2,8	395	-	-	-
Vatten	81	0,9	220	-	-	-
Lagun	20	0,2	2	-	-	-
Vattendrag	37	0,4	-	62,1	-	-
Kulverterat vatten	-	-	-	49,4	-	-
Gråområde	106	1,2	70	-	85	80
Ruderat område	122	1,4	14	-	-	-
Större väg & järnväg	256	3,0	-	ca 100	230	90
Åker och vall	5929	69,6	-	-	-	-
Summa:	8522	100	1652		619	6,0

8:3 Ytfördelning mellan olika biotoper på landsbygden (antal hektar och procentuell andel). För varje biototyp anges även antal avgränsade områden, eventuella längder (vägar och vattendrag) samt andelen hårdgjord yta (ungefärligt genomsnitt).

9 Strategi – viktiga utgångspunkter för förslaget

Nedan presenteras den strategi som tagits fram för att uppnå de gröna målen (se kapitel 2). Strategin redovisas i ett antal punkter som direkt knyter an till de generella, rekreativa och biologiska målen. Nedan ges även en närmare beskrivning av, och förklaring till strategin. I kapitel 10 och 11 redovisas hur strategin konkret tillämpas i grönplanens förslag.

Generell strategi

I kapitel 2 redovisas två generella gröna mål för Malmö:

- att öka den sammanlagda arealen grön mark i Malmö
- att säkerställa värdefull grön mark så att denna skyddas från exploatering

Strategi för att uppnå kommunens generella mål:

- att säkerställa befintliga värdefulla grönytor och skydda dem från exploatering
- att anlägga nya grönytor
- att i möjligaste mån undvika exploatering av grön mark
- att följa försiktighetsprincipen vid all påverkan på gröna värden
- att följa kompensationsprincipen vid eventuell exploatering av värdefull grön mark

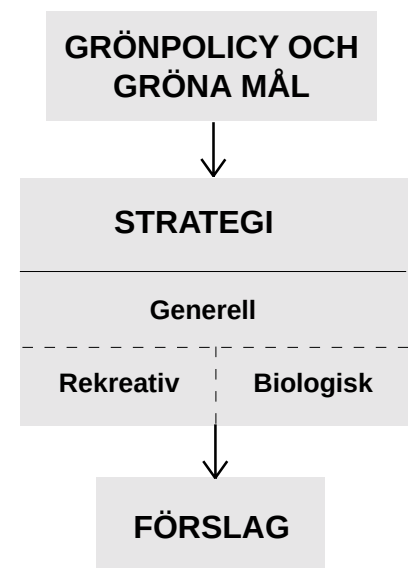
Skydd med stöd av plan- och bygglagen

Det finns flera olika sätt att säkerställa och skydda värdefulla områden. I stadsmiljö brukar normalt plan- och bygglagen tillämpas. Säkerställande kan ske genom upprättande av detaljplan. Beteckningar som kan tillämpas för att skydda grön mark i detaljplan är t ex ”natur”, ”park” och ”fri-luftsområde”. I många fall har värdefulla gröna miljöer utvecklats på mark som har planlagts för annat ändamål. För att ge dessa områden ett långsiktigt skydd mot exploatering är det nödvändigt att upprätta en ny detaljplan.

Skydd med stöd av miljöbalken

I miljöbalken regleras ett antal olika skyddsformer, bl a nationalpark, strandskydd, biotopskydd, naturreservat, kulturresevat, naturminne, djurskyddsområde och växtskyddsområde. Malmö kommun berörs idag av strandskydd och biotopskydd (se kartbilaga B). Arbete pågår med att inrätta ett naturreservat på strandängarna söder om Lernacken.

Strandskyddet omfattar generellt 100 meter längs alla stränder, men kan också utökas till 300 meter om skäl finns. Om ett område är detaljplane-lagt eller saknar värden att skydda, kan strandskyddet i vissa fall inskränkas. I Malmö omfattas endast kuststräckan upp till Lernacken samt Segeå av strandskydd. I samband med att man tar upp vattendrag som idag är kulverterade, kan det bli aktuellt att återinföra strandskydd.

Grön mark kan säkerställas och skyddas genom planläggning, reservatsbildning, biotopskydd och strandskydd eller genom avtal med markägare.

Biotopskyddsområden är mindre mark- eller vattenområden som är särskilt skyddsvärda. Vissa småbiotoper, t ex alléer, pilevallar, åkerholmar och våtmarker i jordbrukslandskapet, omfattas av ett generellt biotopskydd. Andra biotoper måste avgränsas av länsstyrelsen för att avsättas som biotopskyddsområden. Avgränsningen av befintliga småbiotoper i kommunen bör ses över. Detta gäller även nya biotoper som anläggs på icke detaljplanerad mark.

För att säkerställa några av de mest värdefulla områdena i kommunen kan det vara aktuellt att inrätta naturreservat. Naturreservat inrättas i syfte att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla natur- och kulturmiljöer eller tillgodose behov av områden för friluftsliv. I samband med att ett reservat inrättas tas en skötselplan fram för att säkra lämplig skötsel. Naturreservat kan inrättas såväl av kommunen som länsstyrelsen. När en fråga om skydd har väckts kan kommunen eller länsstyrelsen meddela interimistiskt förbud mot ingrepp under högst tre år i väntan på beslut.

Försiktighetsprincipen:

- ta stor hänsyn till befintliga gröna värden vid all typ av förändring.
- avvakta med förändring tills konsekvenser för befintliga värden är klarlagda.

Riksintressen, Natura 2000, strandskydd, CW-område

Av betydelse för säkerställande och skydd av värdefulla områden är nationella och internationella utpekanden, såsom riksintressen, Natura 2000, CW-områden och landskapsbildsskydd. Natura 2000 är ett nätverk av värdefulla naturområden som byggs upp inom EU. I Malmö är två områden föreslagna som Natura 2000-områden: strandängarna söder om Klagshamn och östra delen av Limhamns kalkbrott. En del av kuststräckan har också utpekats av våtmarkskonventionen (Convention of Wetlands) som CW-område (internationellt betydelsefullt våtmarksområde). I Malmö finns två områden av riksintresse för naturvård (kust och hav i södra Malmö och backlandskapet i östra Malmö) samt ett mindre område med landskapsbildsskydd. (Se kartbilaga B) En mer detaljerad beskrivning av internationella, nationella, regionala och kommunala naturvårdsintressen finns i kommunens naturvårdsprogram.

Andra skyddsformer

Andra sätt att "säkerställa" värdefulla områden är att genom samråd med markägare, eller i arrende- och skötselavtal, komma överens om hur ett område skall användas och skötas. Denna form av säkerställande lämnar naturligtvis inte samma långsiktiga garantier för skydd som exempelvis inrättande av naturreservat.

Det är viktigt att alla planerade förändringar som kan påverka befintliga gröna värden föregås av en **miljökonsekvensbeskrivning (MKB)**.

Försiktighetsprincipen, miljökonsekvensbeskrivning

Med försiktighetsprincipen avses här dels att man vid all typ av förändring (exploatering, vägbreddning, kabelgrävning, vegetationsföryngring osv) iakttar stor försiktighet i arbetet och tar hänsyn till befintliga gröna värden som kan påverkas (sparar träd och skyddar deras rötter, undviker att ha uppställningsplatser på värdefull grön mark etc), dels att man helt avvaktar med en förändring tills det är klarlagt vilka konsekvenser den aktuella förändringen får för befintliga värden. Det är viktigt att en miljökonsekvensbeskrivning, MKB, föregår alla förändringar som direkt eller indirekt kan komma att påverka befintliga gröna värden. En självklar del av MKB:n måste vara att genom inventeringar utreda vilka befintliga gröna värden som finns.

Kompensationsprincipen:

Förlorade gröna värden ersätts med likvärdiga arealer och värden.

Kompensationsprincipen (balanseringsprincipen)

För att uppnå de gröna målen är det av stor betydelse att värdefulla områden inte försvinner. Vid eventuell exploatering av grön mark bör kompensationsprincipen följas. Detta innebär att de gröna värden som går förlorade ersätts med likvärdiga arealer och värden.

Rekreativ strategi

I kapitel 2 redovisas två rekreativa gröna mål för Malmö:

- att skapa ett varierat utbud av parker och natur- och rekreationsområden som tillsammans med särskilda fritidsområden och gröna bostadsgårdar uppfyller malmöbornas ”gröna” behov
- att inom hela kommunen åstadkomma ett sammanhängande grönt nätverk med god tillgänglighet

Strategi för att uppnå kommunens rekreativa mål:

- att bevara befintliga grönytor med rekreativa värden
- att utveckla befintliga grönytor med potentiella rekreativa kvaliteter (genom att bygga på dem i storlek och/eller förbättra deras kvalitet)
- att anlägga nya grönytor i bristområden
- att reducera barriäreffekter från vägar och andra barriärer (genom nya/bättre passager, minskad hastighet på vägar mm)
- att förbättra tillgängligheten i gröna områden som idag har begränsad tillgänglighet (t ex golfbanor och koloniområden)
- att bygga upp ett grönt nätverk som inbegriper hela kommunen
- att förlänga, förstärka och knyta samman befintliga gröna stråk genom att anlägga nya grönytor – gröna områden och gröna länkar – i anslutning till stråken
- att anlägga nya gröna stråk i lägen där de har stor potential att utvecklas, t ex längs vattendrag (även kulverterade), i befintliga naturmiljöer, längs befintliga och planerade gång- och cykelvägar och ridstigar
- att genom gröna gång- och cykelvägar mm göra gröna områden mer tillgängliga från kommunens bostadsområden.

Utbudet av tillgängliga

parker samt natur- och rekreationsområden

Utbudet av olika typer av grönytor har analyserats utifrån de riktvärden som satts upp i grönmodellen (se kapitel 4 och 5). Analyserna visar vilka områden i Malmö som lider brist på olika typer av grönytor. För att reducera bristen behöver nya grönytor anläggas. Dessutom är det angeläget att göra de områden som finns mer tillgängliga genom att anlägga nya gång- och cykelvägar och genom att begränsa barriäreffekter från vägar och andra hinder. Noggrannheten i grönplanens förslag ligger på landskapsnivå (en relativt grov skala), vilket innebär att inga konkreta förslag på nya gröningar eller andra mindre parker redovisas, trots att en brist på sådana konstaterats i vissa delar av kommunen.

Prioritering mellan olika bristområden

Bristanalysen visar att bristen på grönytor är spridd över i stort sett hela kommunen och den återfinns i såväl den täta kvartersstaden som i småskaliga bebyggelseområden. Behovet av allmänt tillgängliga grönytor kan tyckas vara mindre i småhusområden, där de boende har egna trädgårdar, än i områden med flerbostadshus. Dock finns det även i villaområden ett behov av sociala samlingsplatser och lekplatser på neutral mark, i synnerhet för barn, småbarnsföräldrar och äldre som har begränsad förmåga att röra sig långt. Det behöver således inte vara självklart att ett flerbostadshusområde skall prioriteras framför ett villaområde i fördelningen av resurser för nya grönytor.

Utbudet av allmänna grönytor kan ökas genom att nya områden anläggs och genom att befintliga områden görs mer tillgängliga.

Det är viktigt att nya grönytor anläggs i bristområden. Även i villaområden, där de boende har egna trädgårdar, finns ett behov av sociala samlingsplatser, promenadområden och lekplatser på allmän mark.

Prioritering mellan olika parkkategorier

Avståndet till närmaste grönyta av god kvalitet har stor betydelse för det generella utnyttjandet av grönytor. Därför är det viktigt att *alla* typer av brister åtgärdas, från brist på gröning till brist på natur- och rekreationsområde. Ju större grönyta som kan tillskapas i ett bristområde desto bättre, eftersom större ytor generellt har möjlighet att hysa fler olika funktioner och kvaliteter än små ytor.

Ett sätt att minska bristen på rekreationsmark är att göra särskilda fritidsområden mer tillgängliga för rekreation genom att t ex anlägga gångstigar och passager genom dem där så är möjligt.

Innehåll och utformning

För att malmöbornas behov av gröna miljöer skall tillgodoses behöver det finnas ett brett och varierat utbud av parker, natur- och rekreationsområden, särskilda fritidsområden och gröna bostadsgårdar med olika karaktär och egenskaper. Metodik för analys av grönyternas innehåll och utformning ingår inte i grönplanen. Grönplanens analyser och förslag bygger på ett generaliserat samband mellan grönytors storlek och deras potential att hysa ett intressant innehåll och en god utformning.

Förbättrad tillgänglighet i särskilda fritidsområden

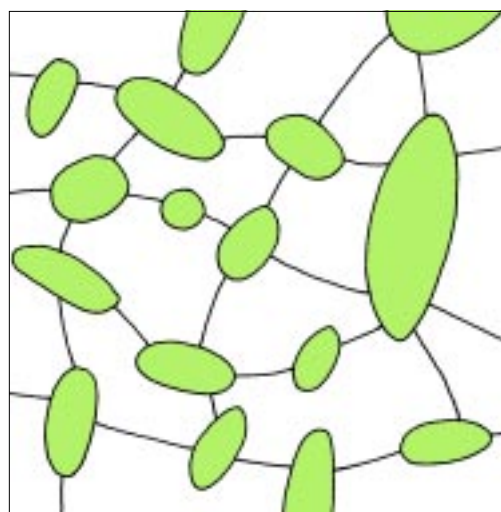
En del av Malmös rekreationsmark utgörs av särskilda fritidsområden. Dessa har ett stort rekreativt värde för utövarna av de aktiviteter de är utformade för. Ett sätt att minska bristen på rekreationsmark i kommunen är att göra de särskilda fritidsområdena mer attraktiva och tillgängliga även för andra besökare. Det är angeläget att dessa områden får en grön och inbjudande utformning, att de placeras i anslutning till andra gröna miljöer, att de så långt möjligt hålls öppna och att det är möjligt för allmänheten att passera genom dem på anvisade gång- och cykelvägar. Det är viktigt att även svårplacerade fritidsanläggningar som skjutbanor och motorbanor ges en grön inramning och anpassas till landskapet.

Ett grönt nätverk

Genom att den gröna strukturen i kommunen förbättras och kompletteras med nya stråk, länkar och områden, kan ett heltäckande och sammanhängande grönt nät åstadkommas (se figur 9:1). En viktig åtgärd blir att förbättra förbindelser och begränsa barriärer för att åstadkomma god framkomlighet i och mellan nätets olika delar så att kommunens gröna miljöer blir mer tillgängliga för malmöborna.

På landsbygden finns goda förutsättningar att förlänga de befintliga stråken ut i landskapet och att skapa nya stråk genom att utnyttja befintliga vattendrag, naturområden, småbiotoper mm. Flera av de befintliga stråken, tex Kuststråket och Segeå, har en fortsättning i grannkommunerna Burlöv, Svedala och Vellinge. Det är angeläget att kommunerna samverkar kring ett övergripande grönt nät som kan bidra till att minska den stora brist på grön mark som berör flera av kommunerna i sydvästra Skåne.

I den täta stadsmiljön är det svårt att skapa nya stråk. Istället kan den gröna strukturen förbättras på andra sätt. Cykelvägarnas gröna kvaliteter kan förstärkas, framkomligheten kan förbättras, nya parker och gröningar kan anläggas, gator och torg kan trädplanteras, skolgårdar och bostadsgårdar kan göras grönare osv.

9:1 Ett grönt nätverk – principskiss

En viktig strategi för att förbättra rekreationutbudet är att utveckla ett "grönt nätverk" i kommunen. Ett nätverk med goda förbindelser mellan olika gröna områden ger ett sammantaget större rekreationsutbud genom att de ingående grönyterna kan utnyttjas tillsammans som ett sammanhängande rekreationslandskap. Se även sid. 64.

Ett heltäckande och sammanhängande grönt nätverk kan åstadkommas genom att befintliga gröna stråk förstärks, förbättras och kompletteras med nya stråk, länkar och områden.

Biologisk strategi

I kapitel 2 redovisas två biologiska gröna mål för Malmö:

- att skapa ett rikare och mer varierat utbud av arter och biotoper inom kommunen
- att förstärka kommunens olika landskapstyper och utveckla olika karaktärsområden inom varje landskapstyp

Strategi för att uppnå kommunens biologiska mål:

- att bevara befintliga grönytor med biologiska värden
- att förbättra den biologiska statusen i befintliga områden genom att komplettera med nya biotoper och arter
- att utgå ifrån definierade landskapstyper vid anläggning av nya grönytor och utveckling av biotoper
- att inom varje landskapstyp utveckla flera sammanhängande karaktärsområden med likartad biotopsammansättning och struktur (och begränsade barriärer inom varje karaktärsområde)
- att utgå ifrån regionalt förekommande och historiskt dokumenterade biotopstyper vid nyanläggning av områden samt vid förbättring av befintliga områden
- att skapa bra förutsättningar för biotoper som idag är underrepresenterade i kommunen

Variation

Ett av de biologiska målen handlar om att skapa ett rikt och varierat utbud av arter och biotoper i kommunen. Begreppet variation kan tolkas på olika sätt. I vissa sammanhang likställs variation med rikedom, vilket innebär att ett varierat utbud av arter och biotoper är detsamma som ett stort antal, oberoende av hur stor andel de olika biotoperna och arterna upptar.

I andra sammanhang är proportionerna en faktor som ingår i definitionen av begreppet variation (av biotoper). Då används ofta begreppet diversitet som tar hänsyn både till antalet och den proportionella fördelningen. Ett område där antalet biotoper sammantaget är stort, men där endast en eller ett par biotoper dominerar, kan med en sådan tillämpning ha lägre variation/diversitet än ett område med färre ingående biotoper där ytfördelningen är jämnare. Ibland ingår också en värdering av biotoper. En mycket artrik biotop kan exempelvis värderas högre än en artfattig.

Målet att skapa ett rikt och varierat biologiskt utbud i Malmö innebär att man ser till hela kommunens rikedom och den proportionella fördelningen av biotoper och djur- och växtarter. Målet är med andra ord att totalt sett för hela kommunen skapa en högre diversitet – ett stort antal och jämna proportioner. En viktig förutsättning för att artrikedomen skall öka är att andelen grön mark i kommunen ökar betydligt.

Målet att skapa ett rikt och varierat biologiskt utbud i Malmö innebär att man ser till hela kommunens yta och skapar en sammantaget stor variation.

En viktig generell förutsättning för att artrikedomen i Malmö skall öka är att andelen grön mark ökar betydligt. Samtidigt är det angeläget att befintliga områden förbättras med nya arter och biotoper

Rumslig fördelning – struktur

En viktig dimension att väga in i samband med grönplanering är den rumsliga fördelningen av olika biotoper. Den rumsliga fördelningen är en strukturell faktor som har stor betydelse för de ekologiska sambanden och processerna.

De strukturer som figur 9:2 visar, har olika för- och nackdelar. Grönplanen utgår generellt ifrån principen ”lös gruppering” för utveckling av stadens biologiska kvalitet. Den lösa grupperingen av biotoper är i detta fall en lämplig struktur att utgå ifrån av såväl ekologiska och rekreativa som praktiska skäl.

Strikt uppdelat

Lös gruppering

Jämn spridning

9:2 Tre typer av strukturell biotoppbyggnad

Figuren visar tre olika typer av strukturell uppbyggnad av biotoper: "strikt uppdelat", "lös gruppering" och "jämn spridning". Grönplanens strategi bygger på principen "lös gruppering". Denna struktur skapar ett mer varierat utbud än om de olika biotoperna är strikt uppdelade i stora enheter eller i många småområden.

Ett sätt att uppnå en "lös gruppering" av biotoper är att utveckla större, sammanhängande delområden med en likartad/ specifik biotopsammansättning och struktur. I grönplanen föreslås fem olika "landskapstyper" och inom dessa ett antal "karaktärsområden".

Den löst grupperade strukturen ger en variation av små "isolerade" områden och större områden av samma biototyp. Detta skapar ett mer varierat utbud än om de olika biotoperna var strikt uppdelade i sammansatta stora enheter eller i en mängd småområden. En kombination av få stora och många små områden ger i allmänhet goda förutsättningar för en rik fauna och flora med starka och livskraftiga populationer, eftersom olika arter behöver olika typer av miljöer.

En viktig skillnad mellan stora och små områden är den kanteffekt som påverkar varje område. De små områdena drabbas hårdare av störningar från omgivningen eftersom en förhållandevis stor del av deras yta utgörs av "kant". Speciellt i tätortsmiljöer kan detta ha stor betydelse då trafikstörningar minskar möjligheterna för ett flertal arter att trivas. Å andra sidan är kanter/bryn också viktiga livsmiljöer för många arter.

Landskapstyper

När det gäller de gröna miljöernas biotopinnehåll går grönplanens strategi ut på att inom kommunen utveckla större, sammanhängande delområden med likartad biotopsammansättning och struktur. En analys av den kommuntäckande biotopkarteringen (kapitel 7 och 8) visar att det i Malmö går att urskilja några större områden med likartad karaktär och uppbyggnad (biotopsammansättning och landskapsstruktur). Utifrån denna analys och med beaktande av de olika områdenas historiska förhållanden och deras potential att utvecklas, har fem större landskapstyper avgränsats.

Karaktärsområden

För att uppnå den löst grupperade strukturen har grönplanen som strategi att inom respektive landskapstyp utveckla olika karaktärsområden. Med karaktärsområden avses större, sammanhängande områden bestående av en speciell biotopsammansättning och struktur. Huvudprincipen för karaktärsområden är den lösa grupperingen som kan variera mellan strikt grupperat till mer mosaikartat, beroende på förutsättningarna. Inom varje avgränsat karaktärsområde bör det inte finnas några större barriärer, så att spridningen inom området fungerar och så att störningar i form av kanteffekter mm begränsas.

Det är viktigt att biotopsammansättningen i varje karaktärsområde utvecklas med hänsyn till områdets naturliga förutsättningar och nuvarande karaktär samt dess landskapshistoriska innehåll. Mer detaljerade kulturhistoriska analyser kommer att krävas för att komplettera grönplanens generella beskrivningar. I varje konkret fall behövs kunskap om exempelvis var olika typer av småbiotoper traditionellt har legat i landskapet och hur nya tillägg skall utformas för att smälta in i den kulturhistoriska miljön.

I nya utbyggnadsområden kan det ibland vara nödvändigt att frånga grönplanens föreslagna biotopstyper och ta större hänsyn till skalan och karaktären på bebyggelsen (se kapitel 10).

Historiskt landskap

Den landskapshistoriska forskningen har visat att det öppna och trädfattiga landskapet har mycket lång kontinuitet i Malmö. Faktum är att dagens landskap är förhållandevis trädrikt beroende på att staden, och därmed de trädrika parkerna och trädgårdarna, har expanderat på den öppna jordbruksmarkens bekostnad. Landsbygden är emellertid fattig på träd jämfört med äldre tider, då vägarna kantades av alléer och ägo-gränserna av pilevallar.

En annan skillnad är att andelen småbiotoper i landskapet minskat under 1900-talet i och med jordbruksrationaliseringen. En stor del av Malmös vatten (våtmarker och vattendrag) har dikats ut, fyllts igen och kulverterats, vilket medfört att våtmarks- och fuktängsbiotoperna försvunnit. Bortsett från en bred remsa kustbetesmark, har det inte funnits några större sammanhängande betesmarker i kommunen. Visst bete har förekommit på trädesvångar och på ängar intill vatten.

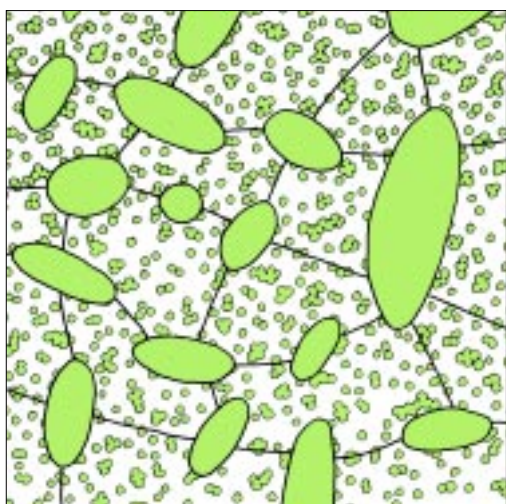
Topografiskt domineras Malmös tätort och södra landsbygd av ett flackt landskap medan den östra delen är ett kuperat dödislandskap. Intensivt utnyttjande med lång kontinuitet har inneburit att de två olika landsbygdsdelarna utvecklats ganska lika. De skiljer sig idag inte nämnvärt åt beträffande andelen högre vegetation eller mängden betesmarker. Bortsett från topografin har de större skillnaderna legat i förekomsten av vatten. På slätten fanns rikligt med små vattendrag och våtmarker medan backlandskapet präglades av stillastående vatten i form av kärr och mindre sjöar samt ett par större vattendrag (bland annat Segeå).

I Malmös naturvårdsprogram finns en mer utförlig beskrivning av kommunens naturförutsättningar och landskapshistoria.

Det öppna och trädfattiga landskapet har lång kontinuitet i Malmö, men andelen småbiotoper har minskat kraftigt under 1900-talet. Att återskapa småbiotoper i landskapet är ett sätt att knyta an till landskapets historia och regionala särart, samtidigt som en biologiskt och rekreativt mer intressant miljö skapas.

10 Grön struktur – stråk och områden

Grönplanens inventeringar och analyser har definierat behovet av nya grönytor och visat på möjligheterna att förbättra den gröna strukturen i kommunen. Nedan presenteras grönplanens förslag till grön struktur i Malmö vilket beskriver de gröna ytornas storlek, placering och inbördes samband. De viktigaste underlagen för strukturförslaget har utgjorts av bristanalysen (kapitel 5), strukturanalysen (kapitel 6) och landsbygdsinventeringen (kapitel 8). Även naturvårdsprogrammet och översiktsplanen samt en separat analys av kommunens utbud av särskilda fritidsområden har utgjort viktiga underlag. Till strukturförslaget hör grönplanens förslagskarta som utvikskarta.

Grönplanens grova nätverk kompletteras av en finare struktur av grön mark (principskiss)

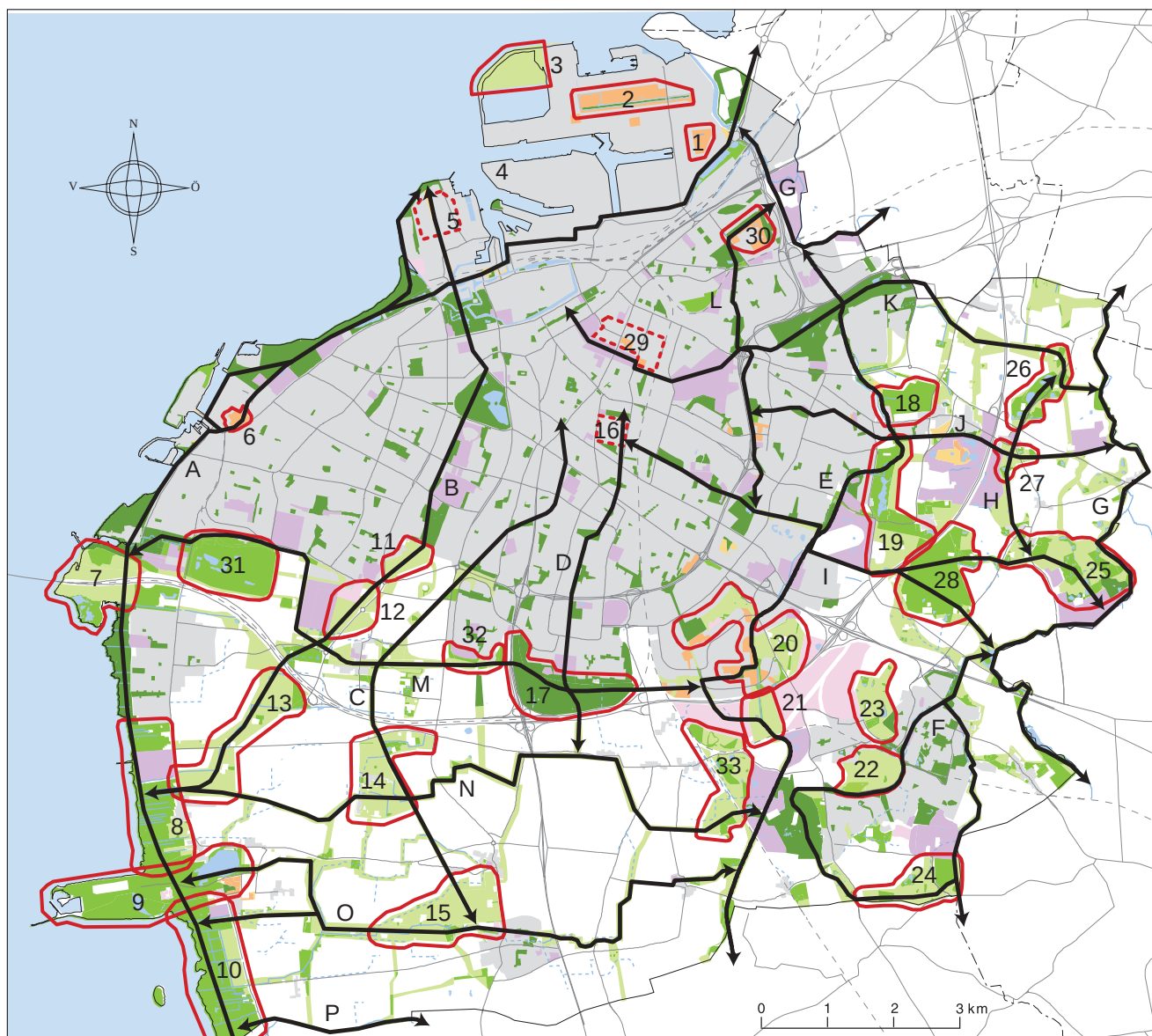
Grönplanens strukturförslag utgörs av ett grovt grönt nätverk uppbyggt av stråk, större områden och länkar. Den finare strukturen av grönt inne i tätorterna och på landsbygden (t ex små parker, bostadsgårdar, skolgårdar, alléer, villatradgårdar och småvatten) behandlas inte närmare. I arbetet med det gröna på stadsdels-, områdes- och kvarternivå är det viktigt att konkreta förslag på mindre grönytor tas fram så att dessa kan komplettera den grova strukturen. Se även figur 9.1.

Strukturförslaget – en grön stomme

Strukturförslaget visar hur det är möjligt att bygga upp ett sammanhängande grönt nätverk med en stomme av gröna stråk, större gröna områden och gröna länkar. Nätverket inbegriper hela kommunen, såväl tätort som landsbygd, och binder samman större delen av kommunens befintliga, större grönytor samt ett stort antal nya, föreslagna grönytor. Avståndet mellan stråken (maskvidden i nätverket) är ca 2 km. Totalt omfattar förslaget 16 gröna stråk. Därtill kommer förslag på 33 nya större områden som ingår i eller ligger i anslutning till de gröna stråken.

Noggrannheten i grönplanens förslag ligger på landskapsnivå (en relativt grov skala), vilket innebär att förslaget inte innefattar mycket små och smala gröna ytor (se figur). Den finare strukturen av grönt inne i tätorterna och på landsbygden behandlas inte närmare och inga konkreta förslag på nya gröningar eller andra mindre grönytor ges, trots att en brist på sådana finns i vissa delar av kommunen. I det fortsatta arbetet med det gröna på stadsdels- och områdesnivå är det förstås angeläget att eliminera bristen på mindre grönytor genom att tillskapa nya parker. Där detta inte är möjligt bör man sträva efter att göra stadsmiljön grönare på andra sätt t ex genom träd på gator och torg, gröna refuger, gröna promenadstråk, gröna skolgårdar, gröna tak och grönare bostadsgårdar. På samma sätt är det viktigt att arbeta vidare med små grönytor på landsbygden genom att t ex plantera träd eller anlägga våtmarker.

Strukturförslaget visar på en önskad grön struktur utan att gå närmare in på de föreslagna grönyternas innehåll och utformning. Den gröna färgen på förslagskartan symboliserar "grön mark" i allmänhet och definierar inte närmare vilken biotoptyp som skall anläggas. Det gröna skall med andra ord inte tolkas som skog eller högre växtlighet, utan kan i många fall utgöras av mer öppna biotoper, som ängs- och våtmark. När det gäller de gröna miljöernas biotopinnehåll hänvisas till kapitel 11, där föreslagen biotopsammansättning redovisas för avgränsade landskapstyper och karaktärsområden.

10:1 Förslagna gröna stråk och större områden

Gröna stråk

	Sidan		
A. Kuststråket	72	8. Bunkeflo strandängar (södra delen)	92
B. Pildammsstråket	74	9. Klagshamnshalvön	92
C. Tygelsjöstigen	76	10. Strandängarna söder om Klagshamn	93
D. Lindängestråket	77	11. Område söder om Kroksbäcksparken	93
E. Risebergastråket	78	12. Område öster om Elinelund och Mossängen	93
F. Oxiestråket	79	13. Område öster om Bunkeflostrand	93
G. Segeåstråket	80	14. Område kring Skumparps by	93
H. Sallerupsstråket	81	15. Område vid Tygelsjö	93
I. Rosengårdsstråket	82	16. Grannskapsparkspark i Sofielund	93
J. Utflyktsstigen	83	17. Lindängelunds rekreationsområde	94
K. Bulltoftastråket	84	18. Gyllins trädgård	94
L. Kirsebergsstråket	86	19. Husie mosse och Östra fältet	94
M. Lernackestråket	87	20. Naturmark i Fosie industriområde	94
N. Skumparpsstråket	88	21. Del av Lunnebjär	94
O. Tygelsjöstråket	89	22. Kristinebergsparken	94
P. Gessiestråket	90	23. Oxie backar/Kungshögarna	95

Föreslagna större områden

1. Sydkrafts gasverk	91	27. Område kring Södra Sallerups by	95
2. Oljesjön	92	28. Robotfältet	95
3. Norra hamnen	92	29. Stadsdelspark i Sorgenfri industriområde	95
4. Mellersta hamnen utgår	92	30. Östra sjukhusets park	96
5. Stadsdelspark i Västra hamnen	92	31. Limhamns kalkbrott	96
6. Naturpark i Limhamns industriområde	92	32. Område söder om Lindeborg	96
7. Lernacken	92	33. Område kring Lockarp - Sofiedal	96

Det föreslagna nätverket inbegriper såväl tätort som landsbygd och binder samman större delen av kommunens större grönytor (befintliga och föreslagna nya).

Den gröna marken på förslagskartan kan utgöras av alltifrån tätare och högre vegetation i stadens parker till öppen ängsmark eller våtmark ute på landsbygden. Det biologiska innehållet i olika delar av kommunen beskrivs närmare i kapitel 11.

Förslaget omfattar totalt 16 gröna stråk. Huvuddelen av de nya stråken ligger på landsbygden. I tätorten förlängs, förstärks och förbättras befintliga stråk. Många av stråken har en naturlig fortsättning i intilliggande kommuner.

I förslaget presenteras 33 föreslagna större områden. Bland dessa ingår dels områden som har gröna värden idag men som ej är säkerställda (t ex strandängarna), dels områden där gröna värden behöver utvecklas (t ex Lindängelund).

På förslagskartan redovisas, förutom parker och natur- och rekreationsområden, även särskilda fritidsområden (befintliga samt föreslagna i Översiktsplan för Malmö 2000)

Gröna stråk

Grönstrukturförslaget omfattar totalt 16 gröna stråk (figur 10:1). Några av de föreslagna stråken är redan idag relativt väl sammanhängande och består av säkerställd grön mark, andra stråk är nya. I förslaget redovisas hur stråken kan byggas upp och utvecklas genom att befintliga grönytor knyts samman, nya grönytor anläggs, nya områden skapas och tillgängligheten förbättras.

Huvuddelen av förslagens nya stråk och områden ligger på landsbygden. Där är det möjligt att med ganska enkla medel utveckla nya stråk och områden i anslutning till vattendrag, småvatten, dungar, alléer och andra småbiotoper. Många av de befintliga stråken har en naturlig fortsättning ut i landskapet och flera stråk har också en fortsättning in i de kringliggande kommunerna Burlöv, Svedala och Vellinge. Det är angeläget att kommunerna samverkar kring ett övergripande grönt nät som kan bidra till att minska den stora brist på grön mark som berör flera av kommunerna i sydvästra Skåne.

I den täta stadsmiljön är det svårt att skapa nya stråk. Istället blir det aktuellt att utveckla befintliga stråk genom att förstärka, förlänga och binda samman dem. Exempelvis kan cykelvägarnas gröna kvaliteter utvecklas och framkomligheten förbättras, nya parker anläggas och gator och torg trädplanteras.

Gröna områden

Sammanlagt föreslås 33 nya större områden, varav flertalet ingår i, eller ligger i anslutning till stråken (figur 10:1). Med föreslagna större gröna områden avses dels områden som har gröna värden idag men som ej är säkerställda och dels områden som föreslås bli säkerställda, där gröna rekreativa och biologiska värden behöver utvecklas. Dessutom presenteras några områden som är säkerställda genom plan men ännu ej anlagda. Utöver grönplanens föreslagna områden ingår förstås också befintliga säkerställda områden i stråken.

Placeringen av och storleken på de områden som föreslås, bygger på att olika kategorier av grönytor skall vara jämnt fördelade över kommunen så att bristerna minimeras. En strävan är förstås också att så långt möjligt ta till vara och säkerställa befintliga rekreativa och biologiska kvaliteter. I det fortsatta arbetet med det gröna i kommunen är det angeläget att mer noggrant studera de föreslagna områdenas exakta utbredning och avgränsning.

Särskilda fritidsområden

På förslagskartan redovisas befintliga och föreslagna (enligt översiktsplan för Malmö 2000) särskilda fritidsområden med allmänt rekreationsvärde. De särskilda fritidsområdena spelar, trots att de delvis har en begränsad tillgänglighet och riktar sig till specifika aktiviteter och utövare, en mycket viktig roll för det rekreativa utbudet. Rekreativt värde för andra besökare än aktivitetsutövarna ökar ju grönnare och mer öppna och inbjudande områdena är. Det är angeläget att man kan ta sig till de särskilda fritidsområdena på ett säkert sätt och helst i gröna omgivningar. Flertalet av kommunens särskilda fritidsområden, såväl befintliga som planerade, ligger i anslutning till de föreslagna gröna stråken där de utgör en viktig del av den gröna strukturen.

Ökning av andelen grön mark

Grönplanens strukturförslag innebär en betydande ökning av andelen grön mark i kommunen. Idag finns det ca 1800 hektar säkerställd grön mark i Malmö, vilket motsvarar ca 11% av kommunens landyta. Om man räknar bort ytor med begränsad tillgänglighet, som golfbanor, idrottsplatser, koloniområden och begravningsplatser, återstår endast ca 7% (figur 10:2 och tabellbilaga 1). Av dessa 7% ligger större delen inom tätorten. I grön-

planen föreslås ytterligare ca 19% av kommunens yta avsättas som grön mark, vilket motsvarar ca 3050 hektar. Av denna yta ligger ca 400 hektar inom tätorten och 2650 hektar på landsbygden.

För Malmö tätort skulle förslaget innebära en ökning från ca 12% till 19% grön mark. Detta motsvarar en ökning från 33 till 48 kvadratmeter allmänt tillgänglig grön mark per person (figur 10:3). Medelvärdet enligt SCB:s beräkningar för Sveriges tio största tätorter ligger på ca 100 kvm per person.

På landsbygden skulle förslaget innebära att andelen grön mark ökar från dagens 2% till 33%, vilket kan jämföras med 40%, som är medelvärdet för Sveriges största tätorter (figur 10:3).

Av de arealer som föreslås avsättas som grön mark utgörs ungefär 40 % av mark med befintliga, rekreativa och biologiska värden (se bilaga). Den återstående delen av grönplanens föreslagna gröna arealer behöver utveckla rekreativa och biologiska värden. Dessa 60 % utgörs idag framförallt av åkermark.

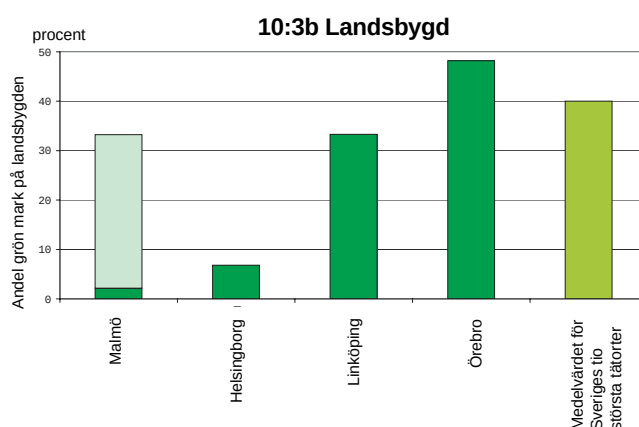
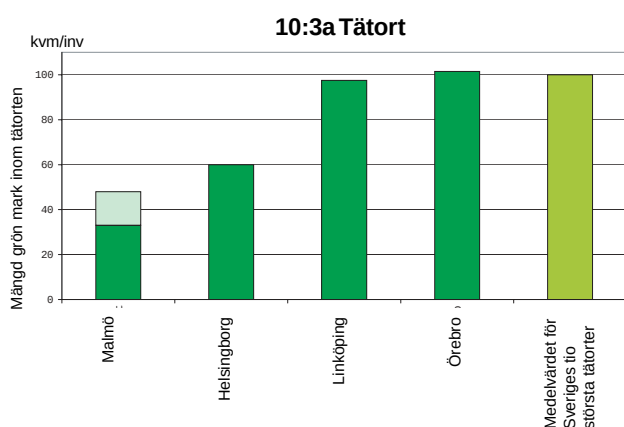
Grönplanens strukturförslag innebär att andelen allmänt tillgänglig grön mark i tätorten ökar från 33 till 48 kvadratmeter per invånare (genomsnittet för Sveriges största tätorter ligger på 100 kvadratmeter).

Andelen grön mark på landsbygden ökar från 2 till 33 procent (genomsnittet för Sveriges största tätorter ligger på 40 procent).

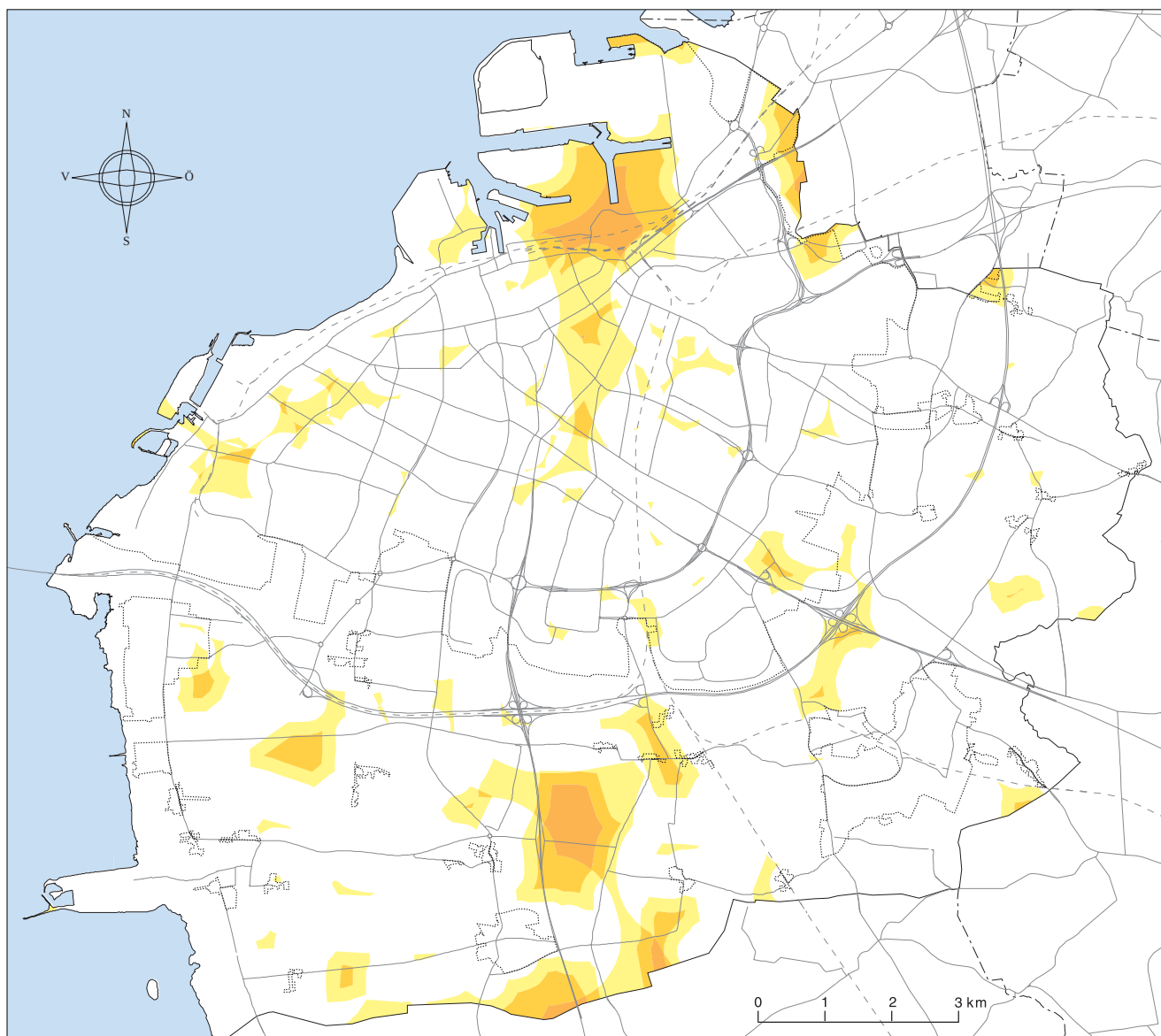
10:2 Malmös landareal (befintlig och föreslagen)

I figuren är grönplanens föreslagna nya arealer av allmänt tillgänglig grön mark inkluderade. "Annan markanvändning" innefattar bl a åker, bebyggelse och vägar.

10:3a och 10:3b Allmänt tillgänglig mark efter genomförande av grönplanen

Figuren visar hur andelen allmänt tillgänglig grön mark i Malmö ökar om grönplanens förslag genomförs. Figur 10:3a behandlar grön mark inom tätorten och figur 10:3b behandlar grön mark inom fem kilometer från tätortsgården. Som referens visas värden för några andra svenska slättstäder samt genomsnittsvärden för de tio största tätorterna i Sverige. Figuren behandlar inte mark med begränsad tillgänglighet, såsom begravningsplatser och särskilda fritidsområden. (Uppgifter från SCB 1990)

10:4 Bristanalys – grönplanens föreslagna stråk och områden

Figuren visar en sammanslagning av bristanalyserna för gröning, grannskapspark, stadsdelspark, stadspark och större natur- och rekreationsområde (se kapitel 5). I analysen är grönplanens föreslagna stråk och områden inkluderade.

- Ingen brist
- Brist på 1 underkategori
- Brist på 2 underkategorier
- Brist på 3 underkategorier
- Brist på 4 underkategorier
- Brist på 5 underkategorier

Reducering av bristområden

Med den föreslagna gröna strukturen reduceras bristen på olika typer av grön mark avsevärt. En bristanalys, gjord efter att grönplanens föreslagna nya områden inkluderats, visar att endast ett fåtal områden får brist på mer än en av de analyserade underkategorierna (figur 10:4, jämför även figur 5:4). De områden som har brist på flera underkategorier ligger huvudsakligen utanför tätorterna. Vid en eventuell exploatering i dessa och andra bristområden är det viktigt att tillskapa fler grönytor, utöver de som föreslås i grönplanen, så att de boendes behov kan tillgodoses.

Även inne i stadsbebyggelsen finns relativt stora och tätbebyggda områden där bristen kvarstår trots att grönplanens föreslagna nya områden inkluderas i analysen. Det är förstås mycket angeläget att arbeta med gröna insatser i dessa områden. Att plantera träd på gator och torg, anlägga gröna refuger och gröna tak och att skapa gröna promenadstråk, gröna skolgårdar och gröna bostadsgårdar kan vara sätt att göra stadsmiljön grönare där det inte finns plats för nya parker.

Avvikelser från översiktsplan eller detaljplan

Av de 410 hektar som föreslås avsättas som grön mark inom tätorten omfattas ungefär en tredjedel av detaljplan som föreskriver något annat ändamål, t ex bebyggelse eller vägar. Detta gäller bland annat stora delar av de arealer som föreslås i hamnen samt arealer i Fosie industriområde. Det gäller också industriområdena Sofielund och Sorgenfi, där läget för två

Den föreslagna gröna strukturen reducerar bristen på olika typer av grönytor avsevärt. (Jämför figuren ovan med figur 5:4)

Där det är svårt att tillskapa nya större grönytor är det extra angeläget att arbeta med grönt i andra former – träd på gator och torg, fasadgrönska, gröna tak, gröna innergårdar, gröna promenad- och cykelstråk, beträddor, grönt kring byar och gårdar osv. Denna typ av åtgärder kan bidra till att ge en grön karaktär till de delar av staden som har brist på grön mark. (Gustav Adolfs torg)

Trädkantat torg (David Halls torg)

"Botanisk takträdgård" (Augustenborg)

"Esplanad" (Kungsgatan)

10:5 Avvikelser från översiktsplan

Kartan visar de områden där grönplanens förslag avviker från beslut om markanvändning som tagits i översiktsplan för Malmö 2000. Färgerna på kartan är de färger som redovisas på översiktsplanens markanvändningskarta.

- Grönplanens föreslagna gröna struktur
- Område inom vilket grönplanen föreslår en större grönyta samt idrottsanläggning

Markanvändning i Översiktsplan för Malmö 2000 (där grönplanen avviker från översiktsplanen)

- Bostäder
- Bostäder och service
- Service
- Hamn
- Utredningsområde
- Skola
- Service och småindustri
- Industri
- Trafik

föreslagna stadsdelsparker ej preciserats. I många fall har de naturvärden som finns i de föreslagna områdena varit okända eller ännu ej utvecklade vid det tillfälle detaljplan upprättades, varför det kan vara lämpligt att se över planerna innan dagens markanvändning förändras.

Av de ca 2650 hektar grön mark som föreslås avsättas på landsbygden är en mycket liten del (1 %) planlagd för icke grönt ändamål. En stor del av de föreslagna arealerna har i översiktsplanen beteckningen odlingslandskap. Detta står inte i konflikt med grönplanens intentioner, eftersom grönplanens förslag inte behöver betyda ändrad markanvändning i den meningen att jordbruket upphör. Tvärtom kan i många fall odlingslandskapet med fördel bibehållas om det görs mer tillgängligt för rekreation samt mer biologiskt intressant t ex genom att åkermark omvandlas till ängs- eller betesmark. Att utveckla jordbrukslandskapet så att det får större rekreativa och biologiska värden är ett mål som återkommer i kommunens översiktsplan.

I figur 10:5 redovisas områden där grönplanens förslag skiljer sig från beslut om markanvändning som tagits i översiktsplanen. I dessa områden skall grönplanen fungera som fakta- och planeringsunderlag som beaktas när det blir aktuellt att genomföra eller förändra planerna, bebygga eller på annat sätt förändra markanvändningen. Grönplanen redovisar var befintliga och potentiella gröna värden finns så att det blir möjligt att ta hänsyn till dessa och helt eller delvis utnyttja dem som en tillgång i planeringen.

Genomförande och tidsperspektiv

Grönstrukturförslaget utgår både från dagens behov av att göra kommunen grönare och att göra det gröna mer tillgängligt, och från kommande behov av en grön infrastruktur vid framtida expansion av tätorten. Malmö ligger i en expansiv region och det är tänkbart att staden får en snabb tillväxt. I detta perspektiv är det viktigt att tidigt ta ställning till vilken mark som skall utnyttjas för att utveckla den gröna strukturen så att det finns en beredskap för att möta framtidens behov.

Grönplanens förslag är långsiktiga och kan genomföras successivt under en längre tid och av olika aktörer. Kommunen kan genom planläggning, reservatsbildning eller avtal med markägare verka för att mark säkerställs för grönt ändamål. Kommunen kan också genom förvaltning och skötsel av sin mark utveckla de rekreativa och biologiska värden som föreslås i grönplanen.

När det gäller den mark som inte ägs av kommunen (se kartbilaga A) finns det ett stort utrymme för markägarna att hitta inspiration i grönplanen och genom omvandling av sin mark bidra till att delar av grönplanens förslag genomförs. Detta kan ske exempelvis genom att delar av åkermarken omvandlas till ängs- eller betesmark, att obrukade zoner lämnas längs diken, att våtmarker anläggs, att kulverterade diken öppnas osv. Det finns idag flera ekonomiska stödformer för denna typ av åtgärder. Förutom förhöjda rekreativa och biologiska värden kan dessa förändringar ge andra värden för markägarna, såsom förbättrade jakt- och fiskemöjligheter.

Grönplanens förslag till grön struktur och biotopsammansättning kan fungera som inspirationskälla och som riktmärke för de privata markägarnas frivilliga åtaganden. För de markägare som är intresserade av att ställa om till ekologisk odling, kan grönplanen bli ett särskilt viktigt redskap. I det vidare arbetet med närmare avgränsning och genomförande av grönplanens föreslagna stråk och områden på landsbygden blir kontakten och samarbetet med markägare, boende och andra intressenter mycket viktig.

Det är önskvärt att förändringar av markanvändningen i de föreslagna gröna arealerna påbörjas så fort som möjligt. Stora delar av grönplanens föreslagna grönytor ligger på mark som idag används som åker. Denna mark har i de flesta fall begränsade värden att bygga vidare på, varför utvecklingen av gröna biotoper kommer att ta lång tid.

Parallellt med förändringar av markanvändningen är det förstärkt angeläget att arbeta med säkerställande av grön mark så att denna får ett långsiktigt skydd mot exploatering. Viktigt att notera är att stora delar av de föreslagna områdena har naturkaraktär, vilket generellt innebär lägre skötselkostnader än traditionell parkskötsel och kräver ny kunskap hos entreprenörerna.

Strukturförslaget är långsiktigt och utgår både från dagens behov av att göra kommunen grönare och behovet av en framtida grön struktur inför kommande utbyggnad.

Grönplanens förslag kan genomföras successivt under lång tid och av olika aktörer.

Kommunens markägare kan hitta inspiration och idéer i grönplanen och genom omvandling av sin mark bidra till att delar av grönplanens förslag genomförs.

Kontakten med kommunens markägare blir viktig i det vidare arbetet med att närmare avgränsa och genomföra grönplanens föreslagna stråk och områden.

Att åstadkomma nya gröna värden tar lång tid och det är därför önskvärt att förändringar av markanvändningen i de föreslagna gröna arealerna påbörjas tidigt.

Grönplanen är ingen självständigt reglerande markanvändningsplan utan utgör dels en fördjupning av översiktsplan 2000 vad avser de gröna frågorna och dels ett planeringsunderlag för kommande detalj- och översiktsplaner, i vilka avvägningar görs mot andra intressen. I de fall grönplanens förslag skiljer sig från beslut om markanvändning som tagits i gällande planer, skall grönplanen utnyttjas som fakta- och planeringsunderlag som redovisar var befintliga och potentiella gröna värden finns, så att det blir möjligt att ta hänsyn till dessa om det blir aktuellt att genomföra eller förändra planerna, bebygga eller på annat sätt förändra markanvändningen.

Kuststråket

Kuststråket

Befintliga, säkerställda större områden

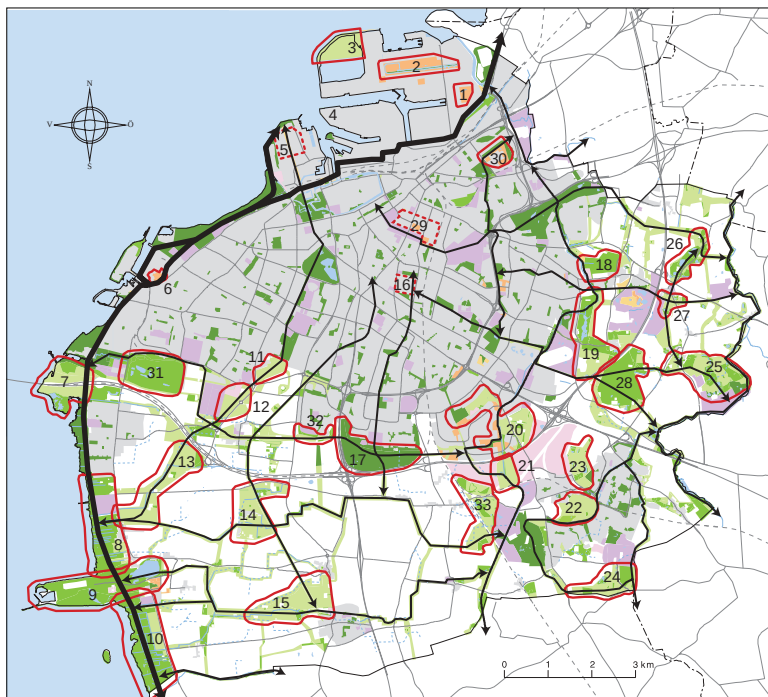
Spillepengen, Ribersborgsstranden, Öresundsparken, Strandparken, Sibbarp, Hammars park, Bunkeflo strandängar (norra delen)

Föreslagna större områden

Sydkrafts gasverk (1), Oljesjön (2), Norra hamnen (3), Stadsdelspark i Västra hamnen (5), Naturpark i Limhamn (6), Lernacken (7), Bunkeflo strandängar (södra delen) (8), Klagshamnsudden (9), Strandängarna söder om Klagshamn (10)

Kopplingar till andra stråk

Segeåstråket, Pildammsstråket, Lernackestråket, Skumparpsstråket, Tygelsjöstråket, Gessiestråket

Det kustnära läget är en av de stora rekreativa kvaliteterna i Malmö. Närheten till stränderna, strandängarna och de spännande ruderatmarksbiotoperna i hamnen kan utnyttjas i större utsträckning än idag. (Oljesjön, Norra hamnen)

Kuststråket, som löper längs Malmös kust, är ett av kommunens mest sammanhållna gröna stråk. Längs kusten ligger flera stora och attraktiva områden av mycket varierande karaktär: industrimiljöer i hamnen, badparker vid Ribersborg och Sibbarp och värdefulla naturmiljöer vid strandängarna söder om Lernacken samt på Klagshamnsudden. Kustråket har stor andel gröna ytor och få barriärer. Det finns emellertid två bristande länkar, en i hamnområdet mellan centrala Malmö och Spillepengens rekreativområde och en vid Limhamns industriområde mellan Ribersborg och Strandparken.

Det kustnära läget är en av de stora kvaliteterna i Malmö, vilket kan utvecklas ännu mer. Förslaget innefattar ett antal områden och länkar som tillsammans bidrar till att göra Kuststråket tillgängligt och attraktivt längs hela sin sträckning. Stråket fortsätter såväl norrut som söderut genom flera skånska kommuner och har ett flertal kopplingar till andra befintliga och planerade gröna stråk i kommunen.

Kuststråket fortsätter norrut och söderut genom flera skånska kommuner. (Strandängarna och Stenören från Lernacken)

Grön förbindelse mellan Ribersborgsstranden och Spillepengen

Mellan Ribersborgsstranden och Spillepengens rekreationsområde föreslås en grön förbindelse. Malmös hamnområden står inför stora förändringar och möjligheterna att skapa allmänt tillgängliga gröna miljöer bör tas tillvara i planeringen. Detta gäller bland annat Västra Hamnen, Universitetsholmen, Centralstationen och Nyhamnen. Nuvarande cykelförbindelse norrut mot Spillepeng längs Kustvägen kan flyttas och förbättras så att den får en mer grön och trevlig karaktär. Spillepengens tillgänglighet kan förbättras genom en ny bro över Segeå väster om Spillepengens trafikplats.

Kuststråket kan förlängas norrut, via hamnens ruderatmarksmiljöer mot Spillepengen. (Vy från Spillepengen norrut mot strandängarna i Lomma)

Grön förbindelse mellan Ribersborgsstranden och Strandparken

En grön förbindelse föreslås mellan Ribersborgsstranden och Strandparken i Limhamn. Detta är den enda bristande länken mellan Ribersborgsstranden och kommungränsen i söder. Länken kan skapas dels som ett grönt gångstråk vid vattnet och dels som en naturpark inne i Limhamns industriområde.

Vid Ribersborgsstrandens norra del finns en naturlig koppling mellan Kuststråket och det system av kanaler som omsluter Slottsparken, Kungsparken och Gamla staden. (Gamla begravningsplatsen)

Koppling till kanalpromenaden

Vid Ribersborgsstrandens slut i norr finns en naturlig koppling mellan Kuststråket och det system av kanaler som omsluter Slottsparken-Kungsparken och gamla staden i Malmö. En visuellt tydlig och fysiskt sammanhängande grön kanalpromenad med attraktiva platser för vistelse och lek föreslås skapas längs kanalerna. Exempel på platser som är möjliga att utveckla är bastionerna. Att utveckla kanalpromenaden är ett sätt att förbättra rekreationsmöjligheterna i centrala staden, som har brist på mindre parker. En utvecklad, grön kanalpromenad kan också fungera som koppling mellan Kungs- och Slottsparken och den gröna Kungsgatan/ St Pauli Kyrkogårdar (se Bulltoftastråket).

Kuststråket har en bristande länk vid Limhamns industriområde, som ligger som en barriär mellan Ribersborgsstranden och Strandparken i Limhamn. Kopplingen kan förbättras med en grön promenadväg och en naturpark i Limhamns industriområde.

Pildammsstråket

Pildammsstråket

Befintliga, säkerställda större områden

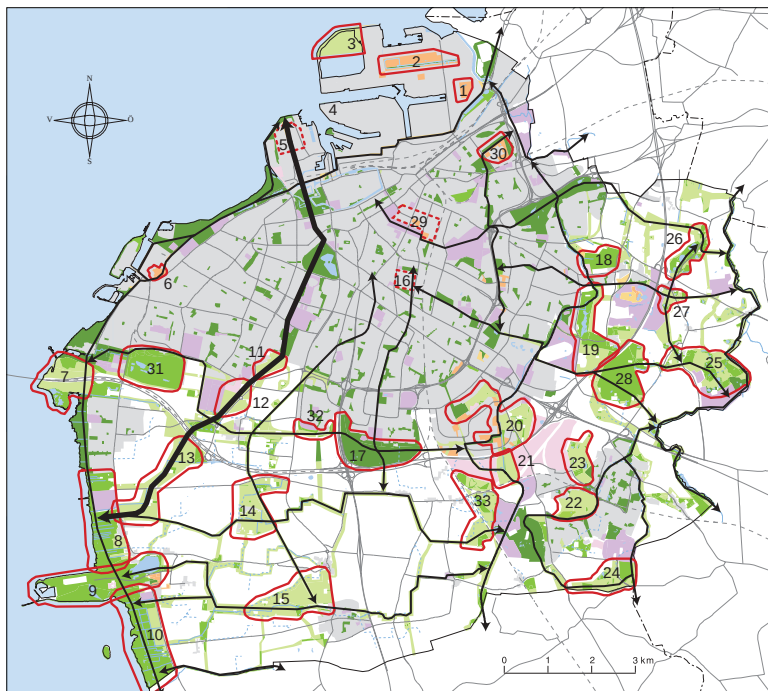
Slottsparken, Kungsparken, Pildammsparken, Östra och västra Stadionparken, Ärtholmsparken, Södertorpsparken, Kroksbäcksparken

Föreslagna större områden

Stadsdelspark i Västra hamnen (5), Område söder om Kroksbäcksparken (11), Område öster om Elinelund och Mossängen (12), Område öster om Bunkeflostrand (13), Bunkeflo strandängar (södra delen) (8)

Kopplingar till andra stråk

Kuststråket, Lernackestråket, Skumparpsstråket

Pildammsstråket binder samman några av Malmös största och mest uppskattade gröna miljöer: Slottsparken, Pildammsparken, Stadionområdet, Ärtholmens koloniområde och Kroksbäcksparken. En grön gång- och cykelväg längs Carl Gustavs väg fungerar som länk mellan Slottsparken och Pildammsparken. Förbindelsen kan förtydligas i sin start- och målpunkt.

Pildammsstråket är ett av Malmös mest välkända gröna stråk som binder samman några av kommunens största och mest uppskattade parker Kungsparken–Slottsparken, Pildammsparken och Kroksbäcksparken – samt idrottsanläggningarna vid Stadion och koloniområdet Ärtholmen. En förlängning av stråket mot kusten i sydväst – det så kallade Ekostråket – är aktuell, liksom en förlängning norrut, till Västra Hamnen. Med dessa förlängningar får stråket kopplingar till Kuststråket, Lernackestråket och Skumparpsstråket.

Andelen allmänt tillgänglig mark varierar kraftigt utmed Pildammsstråket. Brister finns i form av flera stora trafikbarriärer i den norra delen. Cykelvägen mellan Slottsparken och Pildammsparken fungerar otillfredsställande som grön länk. Mellan Pildammsparken och Kroksbäcksparken är förbindelsen bitvis bristfällig med relativt smala parkremsor vid sidan av Stadionområdet och Ärtholmens koloniområde.

Bitvis är förbindelserna i Pildammsstråket mycket smala, tex vid västra och östra Stadionparken vid sidan av Stadionområdet. (Pildammsstråket söderifrån med Stadionområdet i förgrunden)

Förlängning mot Västra Hamnen

Pildammsstråket förlängs mot norr med en grön esplanad genom Västra Hamnen och knyts samman med Kuststråket i Scaniaparken. I anslutning till esplanaden planeras en ny stadsdelspark¹.

Tydligare länk mellan Slottsparken och Pildammsparken

I Pildammsstråket behöver nuvarande cykelförbindelse mellan Slottsparken och Pildammsparken förbättras så att den kan fungera som grön länk och tydliggöra sambandet mellan parkerna.

Förlängning mot kusten i söder

Pildammsstråkets förlängning mot kusten, det så kallade Ekostråket, har länge funnits med i Malmös översiktliga planering. Motiven till förlängningen är att bl a att skapa ett större rekreationsområde för stadsdelen Hyllie, att skapa en förbindelse mellan kusten och Pildammsstråket, att öka den biologiska mångfalden samt att skapa en resurs för kretsloppsteknik (omhändertagande av dagvatten mm) i anslutning till stora utbyggnadsområden i Malmö. Som en del i förverkligandet av stråkets förlängning har en ekopassage anlagts under Yttre Ringvägen.

Norr om Yttre Ringvägen korsas det föreslagna stråket av Lorensborgsgatans förlängning, Citytunneln samt ett flertal mindre vägar. Barriäreffekterna och andra störningar av både små och stora vägar bör minimeras för att grönytornas kvalitet skall bli så god som möjligt. En förutsättning för att stråket skall bli attraktivt ur rekreationssynpunkt är också att bullerstörningarna från Yttre Ringvägen begränsas. Det program för Pildammsstråkets förlängning som togs fram av Gatukontoret 1996² föreslås utgöra ett underlag för det vidare arbetet med utformningen av stråket.

En förlängning av Pildammsstråket mot kusten i sydväst (Ekostråket) möjliggörs genom den ekopassage som anlagts under Yttre Ringvägen.

Pildammsstråket förlängs i norr med en grön esplanad och en stadsdelspark i Västra Hamnen där det finns en koppling vidare till Kuststråket vid Scaniaparken. (Scaniaparken)

Pildammsstråkets förlängning söderut (Ekostråket) kan bli en mycket viktig förbindelse mellan staden och havet. I stråket ligger flera föreslagna större gröna områden som kan få stor betydelse för rekreationsmöjligheterna i den nya bebyggelse som planeras på Hyllievång. (Pildammsstråket söderifrån med Kroksbäcksparken i förgrunden)

¹ Översiktsplan för Västra Hamnen, Öp2013

² Program för Ekostråket i Brostaden, december 1996. Gatukontoret Malmö, Scandiakonsult.

Tygelsjöstigen

Befintliga, säkerställda större områden

Heleneholmsparken, Kullavången

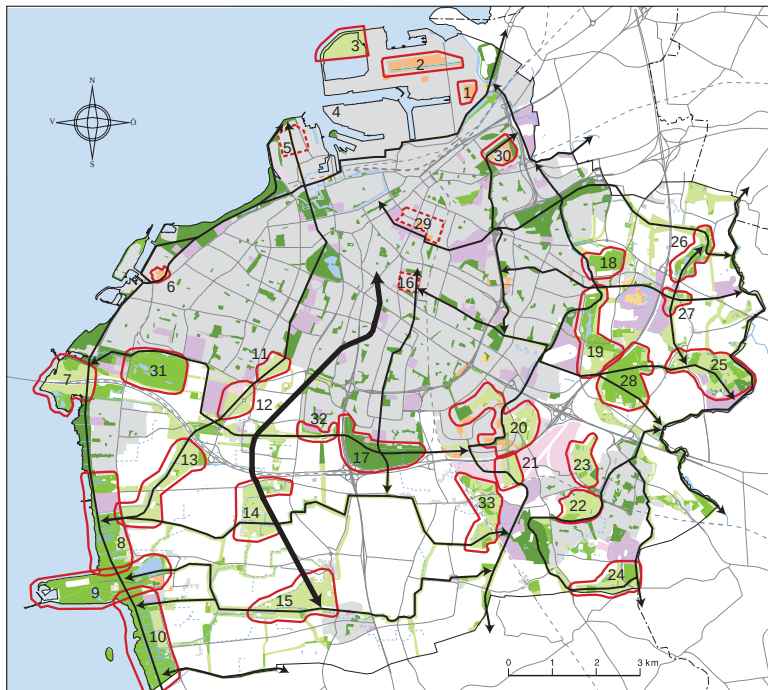
Föreslagna större områden

Område kring Skumparps by(14), Område vid Tygelsjö(15)

Kopplingar till andra stråk

Lernackestråket, Skumparpsstråket, Tygelsjöstråket

Tygelsjöstigen

Tygelsjöstigen har mycket stort värde genom att den binder ihop staden med landsbygden och gör jordbrukslandskapet mer tillgängligt. Stråket kan utvecklas med mer vegetation kring cykelvägen. (Tygelsjöstigen)

För boende i Tygelsjö samt i byarna Bunkeflo och Vintrie är Tygelsjöstigen ett viktigt rekreationsstråk. Ett större naturområde föreslås utvecklas vid cykelstigens slut i Tygelsjö. (Bild från Hästhagen, Tygelsjö)

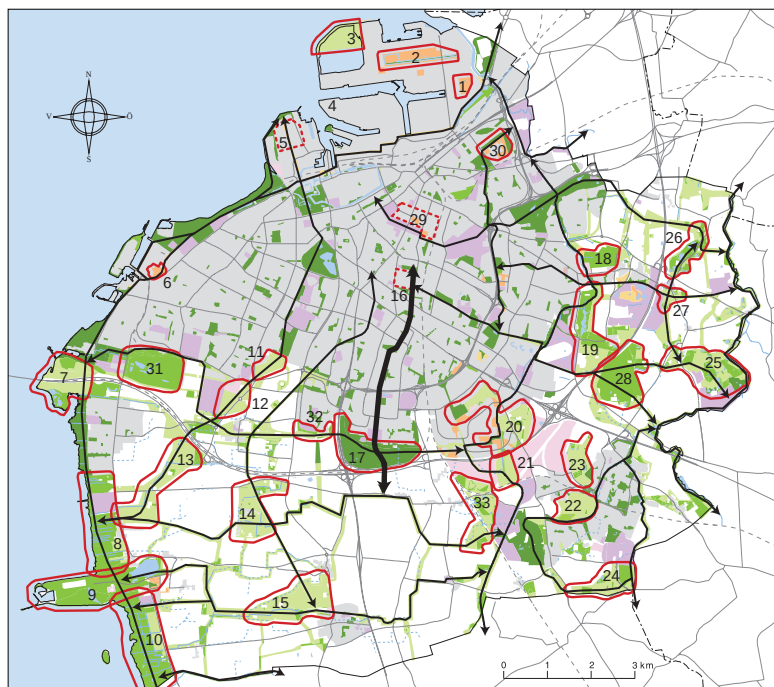
Tygelsjöstigen är ett viktigt grönt cykelstråk som förbinder Malmös centrala delar med Västra Klagstorp och Tygelsjö. Stråket är anlagt på en gammal banvall med början vid Nobelvägen, nära Södervärn, och slut i Tygelsjö. Det löper genom bostadsområden med skilda karaktärer och genom det öppna jordbrukslandskapet. Stråket har stort värde genom att det förbinder staden med landsbygden och gör jordbrukslandskapet tillgängligt.

Tygelsjöstigen passerar de mindre parkerna Heleneholmsparken och Kullavången, men berör annars få befintliga gröna områden. Två större trafikbarriärer korsar Tygelsjöstigen, i övrigt är större delen av stråket väl sammanhållet och trafiksäkert. Tygelsjöstigen korsar tre föreslagna östvästliga gröna stråk: Lernackestråket, Skumparpsstråket och Tygelsjöstråket.

Mer vegetation och förbättrad trafiksäkerhet

Tygelsjöstigen föreslås få större dignitet som grönt stråk med mer vegetation kring cykelvägen. Detta är viktigt inte minst där cykelvägen passerar genom bebyggelse i staden. Tygelsjöstigen kommer att påverkas av utbyggnaden av Hyllievång. I samband med att Hyllievång planeras och bebyggs finns det möjligheter att skapa nya gröna områden i anslutning till stråket. Skumparps by är en intressant målpunkt som föreslås utvecklas där Tygelsjöstigen och Skumparpsstråket möts. Tygelsjöstigens korsning med Ystadvägen är ej trafiksäker och bör ses över.

Lindängestråket

Lindängestråket

Befintliga, säkerställda större områden
Gullängen, Augustenborgsparken, Nydalaparken, Hermodsdalsparken, Lindängen

Föreslagna större områden

Grannskapspark i Sofielund (16), Lindängelunds rekreativområde (17)

Kopplingar till andra stråk

Lernackestråket, Skumparpsstråket, (Rosen-
gårdsstråket)

Lindängestråket är ett väl sammanhängande grönt stråk som leder från Nydalaparken via Hermodsdalsparken och Lindängen till ett av Malmös nya rekreativområden – Lindängelund, där det korsar Lernackestråket. Hela sträckan är grön och trafiksäker med planskilda korsningar. En nybyggd bro över Yttre Ringvägen möjliggör en förlängning söderut i landskapet. Stora barriärer begränsar idag stråket i norr. Förslaget innefattar åtgärder för att förlänga stråket in mot staden i norr samt för att knyta samman Lindängestråket med Skumparpsstråket i söder.

Förlängning mot Sofielund

Möjligheterna att förlänga Lindängestråket norrut är begränsade men om barriärverkan av Ystadvägen och Eriksfältsgatan minskas kan stråket förlängas från Nydalaparken till Augustenborgsparken och vidare mot Gullängen i Sofielund. Vid en framtida omvandling av Sofielunds industriområde bör man i planeringen beakta möjligheten att knyta samman Augustenborgsparken och Gullängen med Enskifteshagen genom att anlägga en ny grannskapspark. Ett sätt att knyta samman parkerna kan också vara att arbeta med förnyelse av gaturummet längs Norra Grängesbergsgatan.

Förlängning mot Skumparpsstråket i söder

Söder om cykelbron över Yttre Ringvägen från Lindängelund föreslås en grön länk som an knyter till det öst-västra Skumparpsstråket.

En nybyggd bro över Yttre Ringvägen vid det planerade rekreativområdet Lindängelund möjliggör en förlängning av Lindängestråket ut mot landskapet i söder. (Lindängelund med gångbron i förgrunden)

Ett sätt att förbättra Lindängestråket i norr kan vara att knyta samman Augustenborgsparken och Gullängen med Enskifteshagen genom att anlägga en grannskapspark i Sofielunds industriområde och arbeta med en förnyelse av gaturummet längs Norra Grängesbergsgatan. (Enskifteshagen)

Risebergastråket**Befintliga, säkerställda större områden**

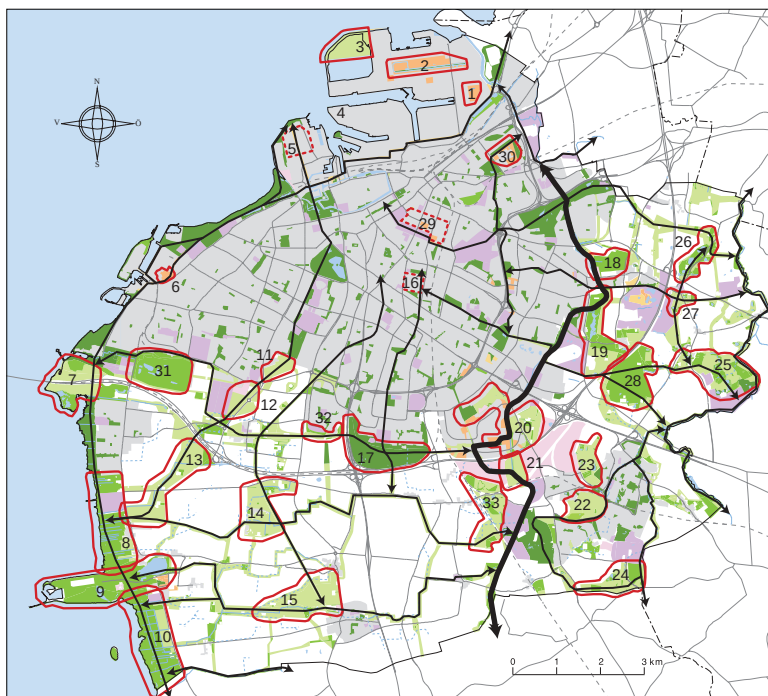
Bulltofta rekreativområde, Käglinge naturområde

Föreslagna större områden

Gyllins trädgård (18), Husie Mosse och Östra fältet (19), Naturmark i Fosie industriområde (20), Del av Lunnebjär (21)

Kopplingar till andra stråk

Segeåstråket, Bulltoftastråket, Utflyktsstigen, Rosengårdsstråket, Lernackestråket, Skumparpsstråket, Tygelsjöstråket

Risebergastråket

Risebergastråket följer Risebergabäcken som passerar bl a Bulltofta rekreativområde, Gyllins trädgård, Husie mosse och Käglinge. (Risebergastråket söderifrån med Husie mosse i förgrunden).

Gyllins trädgård är en nedlagd handelsträdgård som förvildats och utvecklats till ett spännande naturområde. Det är viktigt att områdets kontakt med det gröna stråket längs Risebergabäcken bevaras. (Gyllins trädgård västerifrån med Virentofta och Risebergabäcken i förgrunden)

Risebergastråket är ett långt nord-sydligt grönt stråk som följer Risebergabäckens sträckning från Segeå i norr till kommungränsen i söder. Stråket passerar såväl bostads- som industrimiljöer och binder samman olika parker och natur- och rekreativområden, bl a Bulltofta naturområde, Gyllins trädgård, Husie Mosse och Käglinge naturområde. Stråket möter Segeåstråket i norr och korsar Bulltoftastråket, Utflyktsstigen, Rosengårdsstråket, Lernackestråket, Skumparpsstråket och Tygelsjöstråket.

Risebergastråket har flera bristande länkar och bryts av ett antal större barriärer, bl a Ystadvägen/ E65 och kontinentalbanan. Stråkets fortsättning söderut i landskapet är otydlig. Förslaget innefattar ett antal nya gröna områden och länkar som tillsammans bidrar till att göra Risebergastråket attraktivt och tillgängligt längs hela sin sträckning.

Grön förbindelse mellan Bulltofta och Spillepengen

Norr om Bulltofta rekreativområde bör stråkets fortsättning mot Malmö golfbana/Segeå utvecklas. I Valdemarsro kan den del av bäcken som ligger i kulvert restaureras. Tillgängligheten och rekreativvärdena längs Segeå på Malmö Golfbana kan förbättras. En förbättring av rekreativmöjligheterna i området är nödvändig för att kompensera den brist på gröningar och grannskapsparker som finns i Valdemarsro.

Förbättrad tillgänglighet i koloniområde

I Jägershills koloniområde, som bäcken passerar igenom, behöver den allmänna tillgängligheten förbättras.

Stråket utvecklas i Fosie industriområde

Från Fosie industriområde söderut behöver stråket tydliggöras och utvecklas för rekreation och naturvård. Det finns goda förutsättningar för detta i och med att Risebergabäcken är öppen och att det finns obebyggd mark i anslutning till bäcken.

Oxiestråket

Oxiestråket

Befintliga, säkerställda större områden

Käglinge naturområde, Byåkersparken, Oshögaparken,

Föreslagna större områden

Kristinebergsparken (22), Oxiebackar/ Kungshögarna (23), Norra Risebjär (24)

Kopplingar till andra stråk

Segeåstråket, Risebergastråket

Oxiestråket är ett nytt ringformat grönt stråk som föreslås vid Oxie. Syftet med stråket är att knyta samman några av de värdefulla natur- och rekreative miljöer som finns kring Oxie och förbättra tillgängligheten i jordbrukslandskapet. I området finns flera värdefulla naturmiljöer som föreslås utvecklas till delar av det gröna stråket. Oxiestråket knyter an till Oxie backar / Kungshögarna i norr, Segeåstråket i öster samt Risebergastråket via Käglinge naturområde i väster.

Naturstråk längs Oxiebäcken

Oxiestråket följer delvis den gren av Oxiediket som passerar genom Oxies östra delar. Bäckens föreslås öppnas och utvecklas till ett naturstråk genom jordbrukslandskapet i de delar där den idag är kulverterad. Därigenom skapas en förbindelse mellan Oshögaparken i öster och Rönnebäcks golfbana i söder. Från golfbanan föreslås en grön koppling vidare söderut mot Risebjärs natur- och rekreationsområde i Vellinge kommun.

Stärkt koppling mellan Käglinge och Risebjär

Nya grönytor föreslås längs Törtingevägen och Käglingevägen söder om Oxie för att stärka kopplingen mellan Käglinge rekreationsområde och Risebjär samt för att skydda de många småbiotoper som ligger inom området. Området föreslås huvudsakligen ha oförändrad markanvändning, dvs fortsatt jordbruk. Kopplingen mellan Käglinge rekreationsområde och Kristinebergsparken i centrala Oxie sker via Galgebacksvägen.

Förbättrade förbindelser mellan Oxie och Segeås dalgång

Förbindelserna mellan Oxie samhälle och Segeås dalgång är idag bristfälliga. Det är angeläget att dessa förbättras så att Oxieborna får tillgång till det natur- och rekreationslandskap som planeras längs ån.

Kring Oxie ligger flera större naturområden. Dessa områden kan bli mer tillgängliga med tydligare förbindelser från samhället. Viktigt är t ex att förbindelserna mellan Oxie och Segeås dalgång förbättras. Ett annat viktigt område är Risebjär i Vellinge kommun. (Risebjär)

Det småbiotoprika landskapet kring Törtingevägen och Käglingevägen i södra Oxie är en viktig utvecklingsbar grön länk mellan Käglinge naturområde och Risebjär. (Törtingevägen)

Segeåstråket

Segeåstråket

Befintliga, säkerställda större områden

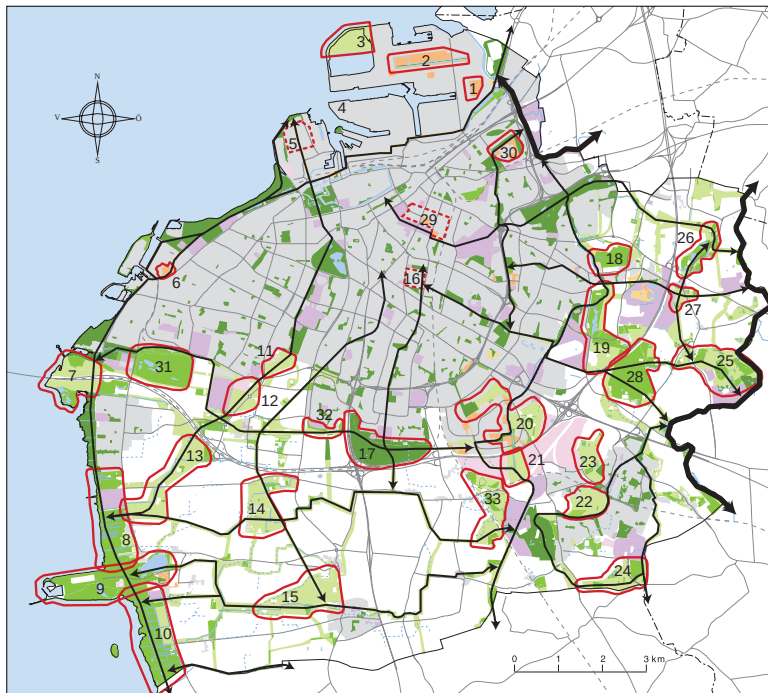
Spillepengen, Område vid Almåsa fritidsby

Föreslagna större områden

Almåsa natur- och rekreationsområde (25)

Kopplingar till andra stråk

Kuststråket, Kirsebergsstråket, Risebergastråket, Bulltoftastråket, Utflyktsstigen, Rosengårdsstråket och Oxiestråket

Segeå är idag kraftigt igenvuxen på många ställen. Det har länge funnits planer på att utveckla en regional vandringsled längs ån. En sådan led skulle kunna bli en stor tillgång för malmöborna samt för boende i flera intilliggande kommuner. (Segeå)

Segeåstråket är ett delvis nytt grönt stråk som föreslås utvecklas längs Segeå i östra Malmö. Det har sedan länge funnits idéer om att utveckla en regional vandringsled i naturmiljö längs Segeå. Ån rinner längs kommungränsen i öster samt genom Malmö golfbana och Spillepengen i norra delen av kommunen. Ån knyter samman flera kommuner och förbinder många intressanta naturmiljöer.

Segeåstråket har förutsättningar att utvecklas till en attraktion av regionalt intresse och projektet kräver samarbete mellan flera berörda kommuner. Många intressen måste samverka i samband med att stråket utvecklas: rekreation, naturvård, fiskevård mm. Segeåstråket får kopplingar till Kuststråket, Kirsebergsstråket, Risebergastråket, Bulltoftastråket, Utflyktsstigen, Rosengårdsstråket och Oxiestråket.

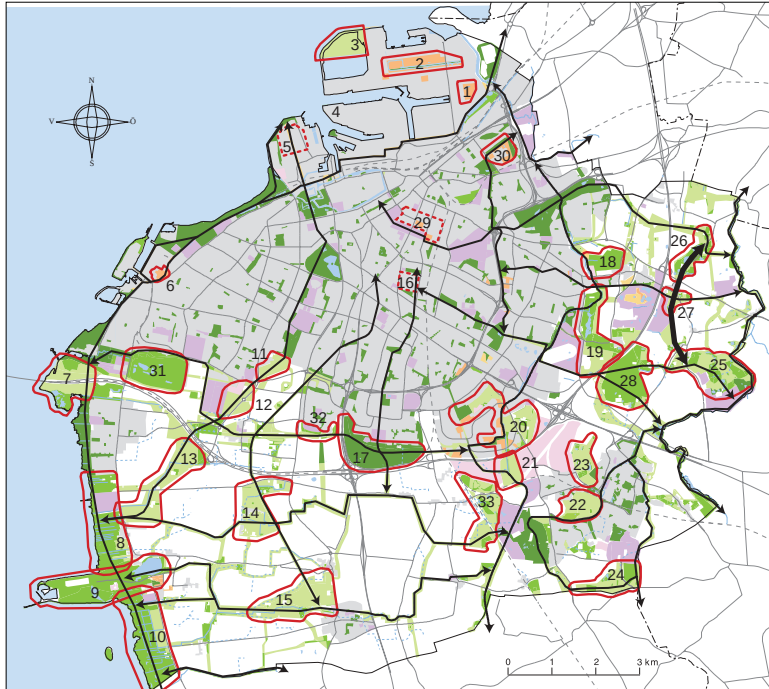
Förbättrad tillgänglighet

Det finns idag få tillgängliga ytor längs Segeå. På många ställen längs ån brukas marken ända ned till vattnet. Stråket föreslås göras mer attraktivt och tillgängligt för friluftsliv genom att mark avsätts längs ån och en planskildhet åstadkoms vid Ystadvägen. I stråkets norra del, där Segeå passerar genom Malmö golfbana, behöver rekreationsmöjligheterna förbättras.

Framkomlighet och tillgänglighet längs Segeå behöver förbättras genom att mark avsätts längs ån. (Bilder från Höje å, Lund)

Sallerupsstråket

Sallerupsstråket

Befintliga, säkerställda större områden

-

Föreslagna större områden

Sallerupsdammarna (26), Område kring Södra Sallerups by (27), Almåsa natur- och rekreationsområde (25)

Kopplingar till andra stråk

Bulltoftastråket, Utflyktsstigen, Rosengårdstråket

Sallerupsstråket är ett föreslaget nytt nord-sydligt grönt stråk på landsbygden i östra Malmö. Förutsättningarna är goda för att skapa ett grönt stråk från Sallerupsdammarna i norr via Södra Sallerups by, längs östra kanten av Kvarnby golfbana vidare mot Almåsa koloniområde i söder. Sallerupsstråket binder ihop Bulltoftastråket, Utflyktsstigen och Rosengårdsstråket. Förslaget innefattar nya områden och länkar som bidrar till att stråket blir tillgängligt och attraktivt längs hela sin sträckning.

Sallerupsstråket binder samman Bulltoftastråket, Utflyktsstigen och Rosengårdsstråket och kan därigenom förbättra tillgängligheten avsevärt när det gäller rekreationsmiljöer på landsbygden i östra Malmö. (Caféverksamhet i Wowragården, Södra Sallerup)

Sallerupsdammarna, Södra Sallerups by och området kring Almåsa koloniområde kan utvecklas till attraktiva och tillgängliga rekreationsområden i Sallerupsstråket. (Fiskedamm i Sallerup)

Damm, Södra Sallerups prästgård

Rosengårdsstråket

Befintliga, säkerställda större områden

Rosengårdsfältet, Ögårdsparken, Remonthagen, Grönt område i Almåsa

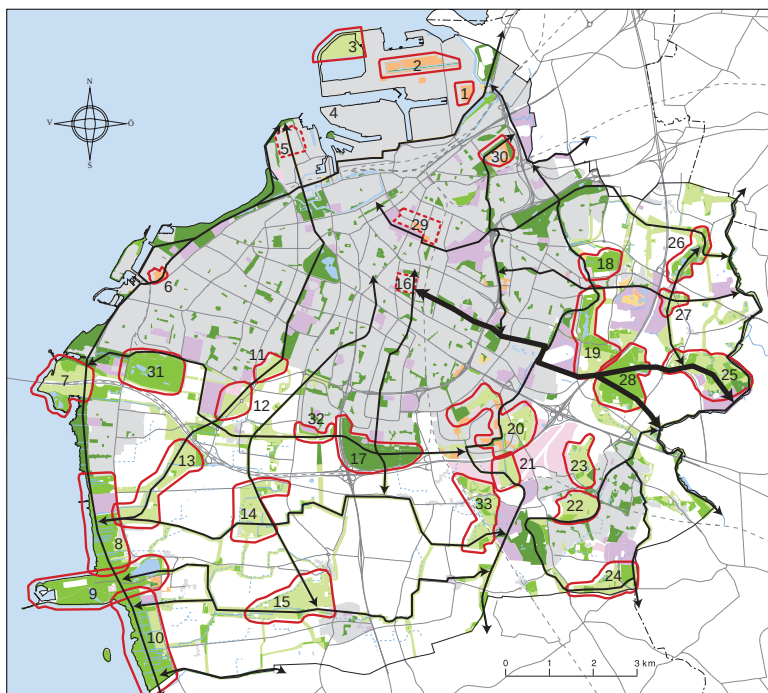
Föreslagna större områden

Husie mosse och Östra fältet (19), Robotfältet (28), Almåsa natur- och rekreationsområde (25), Grannskapspark i Sofielund (16)

Kopplingar till andra stråk

Kirsebergsstråket, Risebergastråket, Segeåstråket, Sallerupsstråket, (Lindängestråket)

Rosengårdsstråket

Rosengårdsstråket kan utvecklas österut tack vare stora befintliga naturområden (Husie mosse, Östra fältet, Robotfältet och Almåsa) och Minnesdals ekopassage under Yttre Ringvägen. (Området kring Almåsa koloniområde)

Rosengårdsstråket kan få en naturlig fortsättning in mot staden genom att nya grönytor anläggs i Sofielund. I samband med att industriområdet omvandlas på sikt föreslås en ny grannskapspark samt en förnyelse av gaturummet längs Norra Grängesbergsgatan. (Bild från Regementsgatan)

Rosengårdsstråket är ett väl sammanhållet öst-västligt grönt stråk som leder från Rosengårdsfältet i väster, via Ögårdsparken till Remonthagen vid Jägersro i öster. Hela sträckan är grön och trafiksäker med planskilda korsningar, bland annat finns en undergång vid Inre Ringvägen. Stråket saknar idag förlängning mot centrala staden och ut i landskapet. Förslaget innefattar bland annat ett antal nya områden och länkar som möjliggör en förlängning av stråket genom Minnesdals ekopassage under Yttre Ringvägen mot Almåsa och Segeå i öster. Med föreslagna förbättringar får Rosengårdsstråket kopplingar till Segeåstråket, Sallerupsstråket, Risebergastråket, Kirsebergsstråket och Lindängestråket.

Förlängning mot Sofielund

Det finns idag en undergång vid Kontinentalbanan i västra delen av stråket. Vid en framtida omvandling av Sofielunds industriområde är det angeläget att den gröna strukturen i området ses över och att nya grönytor anläggs så att Rosengårdsstråket får en naturlig koppling in mot staden. Bland annat föreslås en förnyelse av gaturummet längs Norra Grängesbergsgatan och en ny grannskapspark i Sofielund.

Ny grön länk vid Jägersro

En ny länk i form av t ex en grön gång- och cykelväg söder om Jägersros träningsområde behövs för att knyta ihop Remonthagen med det föreslagna Östra fältet.

Förlängning mot Robotfältet, Almåsa och Segeå

Det finns goda möjligheter att utveckla Rosengårdsstråket österut fram till Segeå (Segeåstråket) tack vare stora befintliga naturområden i Husie (Östra fältet, Robotfältet och Almåsa) och Minnesdals ekopassage under Yttre Ringvägen. Det är angeläget att denna förlängning kommer till stånd så att de befintliga naturmiljöerna ute i landskapet blir tillgängliga för rekreation.

Utflyktsstigen

Utflyktsstigen

Befintliga, säkerställda större områden

Videdalsparken

Föreslagna större områden

Husie mosse och Östra fältet (19), Område kring Södra Sallerups by (27)

Kopplingar till andra stråk

Kirsebergsstråket, Risebergastråket, Sallerupsstråket, Segeåstråket

Utflyktsstigen är ett viktigt grönt cykelstråk som förbinder Malmö med Bokskogen i Torup. Cykelstigen, som är anlagd på en gammal banvall, löper som ett smalt men frodigt grönt stråk genom det öppna jordbrukslandskapet i östra Malmö. Stråket är väl sammanhållet utom där Videdalsvägen skär igenom det och delar Videdalsparken i två delar. Utflyktsstigen knyter an till Kirsebergsstråket i väster och korsar Risebergastråket och de föreslagna stråken Sallerupsstråket och Segeåstråket i öster. Stråket saknar idag en tydlig startpunkt i väster.

Tydligare stråk genom Videdal

Utflyktsstigen föreslås förtydligas som grönt stråk västerut, där det möter Kirsebergsstråket. I Virentofta kan en större park skapas genom att mark frigörs vid den lilla parken Lövängen och gröningarna Södra och Norra Toftängen slås ihop och utökas med Husieplanen. Därigenom reduceras den brist på större parker som berör bland annat Östra Skrävlinge. En viktig åtgärd blir också att begränsa hastigheten på Videdalsvägen så att denna inte upplevs som en barriär.

Utflyktsstigen löper som ett smalt men frodigt grönt cykelstråk genom det kuperade jordbrukslandskapet i östra Malmö mot bokskogen i Torup.

På vägen till Torup passerar Utflyktsstigen flera gröna miljöer, bland annat Husie mosse, Södra Sallerups by och Kölnans fritidsby. (Prästgården, Södra Sallerup)

Utflyktsstigen kan förtydligas som grönt stråk i västra delen, där den löper genom bostadsbebyggelse.

Bulltoftastråket

Bulltoftastråket

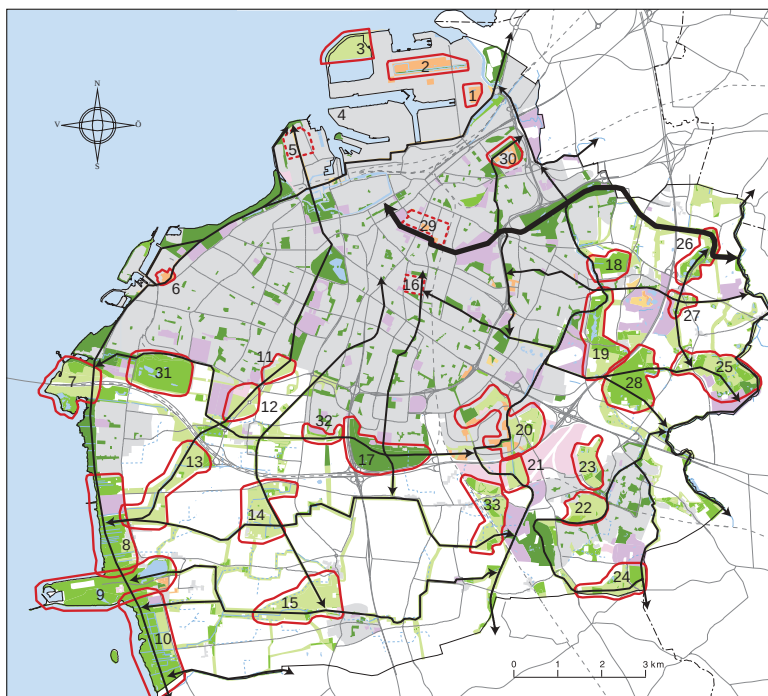
Befintliga, säkerställda större områden
Granbackshagen, Flygfältsparken, Bulltofta rekreativområde

Föreslagna större områden

Stadsdelspark i Sorgenfri industriområde (29),
Sallerupsdammarna (26)

Kopplingar till andra stråk

Kirsebergsstråket, Risebergastråket,
Sallerupsstråket, Segeåstråket

Det är angeläget att förbättra möjligheterna att ta sig till Bulltofta rekreativområde från innerstaden, eftersom det råder brist på större grönytor där.
(Bulltofta rekreativområde)

Bulltoftastråket börjar idag vid Granbackshagen och fortsätter via Flygfältsparken till Bulltofta rekreativområde. En fortsättning mot centrala staden saknas, liksom en fortsättning mot landskapet österut. En ekopassage planeras under Yttre Ringvägen (norra ekopassagen), vilken möjliggör en förlängning ut i backlandskapet. Det är möjligt att med ganska enkla medel förlänga stråket via Östra kyrkogården och S:t Pauli kyrkogårdar in mot den gröna Kungsgatan i Rörslöjstaden. Med de föreslagna förlängningarna får Bulltoftastråket, förutom en koppling till Risebergastråket, som passerar genom Bulltofta rekreativområde, även kopplingar till Kirsebergsstråket Sallerupsstråket, Segeåstråket.

Bulltoftastråket bryts av flera barriärer, bland annat Föreningsgatan, Nobelvägen, Sorgenfri industriområde och Kontinentalbanan. Kopplingen mellan Flygfältsparken och Bulltofta rekreativområde är idag otidlig. Det är angeläget att förbättra möjligheterna att ta sig Bulltofta från innerstaden, eftersom det råder brist på större gröna områden där.

(Bulltofta rekreativområde)

Förbättrat rekreativsvärde på kyrkogårdar

För att S:t Pauli kyrkogårdar skall kunna fungera som delar i ett sammanhängande grönt stråk mellan innerstaden och Bulltofta behöver tillgängligheten och framkomligheten förbättras. Kyrkogårdarnas rekreativsvärde kan förbättras genom att entréer, gångpassager och sittplatser anordnas i lämpliga lägen.

Minskade barriäreffekter

Sorgenfri industriområde och Kontinentalbanan utgör idag kraftiga barriärer mellan S:t Pauli Södra kyrkogård och Östra kyrkogården. En förutsättning för att stråket skall vara fullt fungerande i denna del är att barriäreffekterna minskas. Vid en framtida omvandling av industriområdet behöver en grön förbindelse åstadkommas. En stadsdelspark samt gröna gång- och cykelförbindelser föreslås anläggas i området. Det är också angeläget att minska barriäreffekterna från kontinentalbanan, så att möjligheterna att nå Bulltofta rekreativsområde från bristområdet Södra Innerstaden förbättras.

Förstärkt samband mellan Flygfältsparken och Bulltofta

Det gröna sambandet mellan Flygfältsparken och Bulltofta rekreativsområde kan förstärkas bl a genom att utformningen av Bulltoftas infart och entré ses över i syfte att förtydliga den gröna kopplingen.

Förlängning mot Toftanäs, Sallerup och Segeå

Bulltoftastråket föreslås förlängas österut genom landskapet från Bulltofta rekreativsområde via Toftanäs våtmark och Tullstorp under Yttre Ringvägen vidare via Sallerupsdammarna till Segeå.

Norra ekopassagen

En förutsättning för att Bulltoftastråket skall kunna förlängas ut i landskapet och knytas samman med Segeås dalgång i öster, är att den planerade norra ekopassagen under Yttre Ringvägen anläggs. Passagen är nödvändig för att stråket skall fungera såväl rekreativt som biologiskt. För de boende innanför Yttre Ringvägen är den norra ekopassagen avgörande för att det närbelägna landskapet öster om vägen skall bli tillgängligt.

En förutsättning för att Bulltoftastråket skall kunna förlängas ut i landskapet och knytas samman med Segeås dalgång i öster, är att den planerade norra ekopassagen under Yttre Ringvägen anläggs. För de boende innanför Yttre Ringvägen är den norra ekopassagen avgörande för att det närbelägna landskapet öster om vägen skall bli tillgängligt.

Kyrkogårdarnas rekreativsvärden kan förbättras genom att entréer, gångpassager och sittplatser anordnas i lämpliga lägen. Det är också viktigt att förbindelserna mellan de olika kyrkogårdarna förbättras. (S:t Pauli mellersta kyrkogård)

Sorgenfri industriområde och kontinentalbanan utgör idag kraftiga barriärer mellan S:t Pauli Södra kyrkogård och Östra kyrkogården. Vid en framtida omvandling av industriområdet behöver en grön förbindelse åstadkommas. Bland annat föreslås en ny stadsdelspark i Sorgenfri industriområde. (Sorgenfri industriområde och kontinentalbanan med Östra kyrkogården överst till vänster och S:t Pauli Södra kyrkogård till höger).

Kirsebergsstråket

Kirsebergsstråket

Befintliga, säkerställda större områden

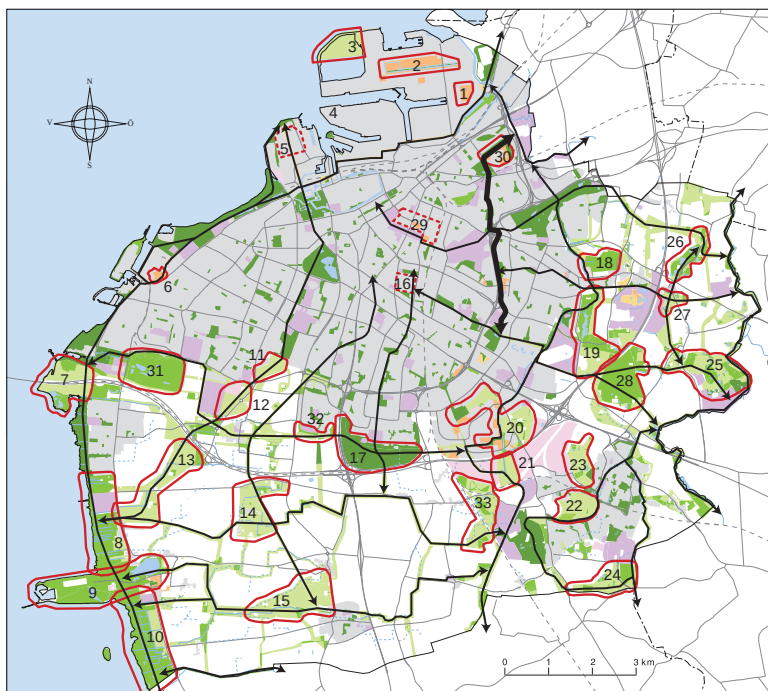
Östra sjukhusets park (yttre delen), Beijers park, Flygfältparken, Ögårdsparken

Föreslagna större områden

Östra sjukhusets park (inre delen) (30)

Kopplingar till andra stråk

Segeåstråket, Bulltoftastråket, Utflyktsstigen, Rosengårdsstråket

Kirsebergsstråket binder samman tre större parker: Östra sjukhusets park, Beijers park och Flygfältparken, och fortsätter söderut längs Inre ringvägen mot Ögårdsparken. (Ögårdsparken)

Kirsebergsstråket kan förlängas mot Malmö Golfbana och Segeå via den planskilda korsningen under Inre Ringvägen. Trädplantering längs cykelvägen kan bidra till att kopplingen känns mer naturlig och intressant. (Beijers park)

Kirsebergsstråket binder samman tre större parker: Östra sjukhusets park, Beijers park och Flygfältparken, och fortsätter söderut längs Inre ringvägen mot Ögårdsparken. Planskilda korsningar finns vid de två största barriärerna, men kring Beijers park korsas stråket av flera mindre trafikbarriärer. Kopplingen mellan Östra sjukhusets park, Beijers park och Flygfältparken är idag otydlig. Förslaget innefattar åtgärder som bidrar till att stråket får en naturlig förlängning mot Malmö golfbana/ Segeåstråket i norr och att framkomligheten och rekreationsvärdet förbättras längs hela stråket.

Förlängning mot Malmö golfbana och Segeå

Från Östra Sjukhuset kan Kirsebergsstråket förlängas mot Malmö Golfbana och Sege å via den planskilda korsningen under Inre Ringvägen. Åtgärder behöver vidtagas för att förlängningen skall kännas naturlig och intressant. Trädplantering längs gång- och cykelvägen kan vara ett exempel. Åtgärder behöver även vidtagas på golfbanan vid Sege å för att öka tillgängligheten och rekreationsvärdena.

Förbättrad framkomlighet och minskat buller

Kirsebergsstråket behöver förtydligas och göras framkomligt och trafiksäkert längs hela sin sträckning. Det är också angeläget att minska bullerstörningarna från Inre Ringvägen där så är möjligt.

Lernackestråket

Lernackestråket

Befintliga, säkerställda större områden

Sibbarp, Hammars park

Föreslagna större områden

Lernacken (7), Limhamns kalkbrott (31), Område öster om Elinelund och Mossängen (12), Område söder om Lindeborg (32), Lindängelunds rekreationsområde (17), Ångsmark i Fosie industriområde (20)

Kopplingar till andra stråk

Kuststråket, Pildammsstråket, Tygelsjöstigen, Lindängestråket, Risebergastråket

Lernackestråket är ett föreslaget nytt öst- västligt stråk från Lernacken i väster till Fosie i öster. Stråket kommer att binda samman Kuststråket, Pildammsstråket, Tygelsjöstigen, Lindängestråket och Risebergastråket med varandra. I Lernackestråket ingår flera befintliga områden, som Hammars park och koloniområdena Mossängen och Elinelund. Dessutom ingår flera detaljplanlagda grönytor, bland annat Lernacken, området söder om Lindeborg, Lindängelund samt ett grönt cykelstråk genom Fosieby industriområde. Lernackestråket får stor betydelse för de planerade grönyternas tillgänglighet.

Förbindelse mellan Hammars park och Mossängen/Elinelund

En grön förbindelse föreslås norr om Kalkbrottet mellan Hammars park och Mossängen/ Elinelund. Förbindelsen är avgörande för att stråket skall bli sammanhängande och det är viktigt att den görs så bred som möjligt. Den gröna förbindelsen har ett stort värde för möjligheterna att ta sig till Kalkbrottet från intilliggande områden.

Koppling mellan Lindängelund och Risebergastråket

Det är viktigt att kopplingen mellan Lindängelunds rekreationsområde och Fosie industriområde/ Risebergastråket blir tydlig och attraktiv så att Lindängelund blir tillgängligt för dem som kommer österifrån. Planskilda korsningar planeras vid Lockarpsvägen samt vid järnvägen mot Trelleborg. Den cykelväg som leder genom Fosieby industriområde behöver ses över och göras mer grön och attraktiv för cyklister.

Planskilda korsningar

Lernackestråket korsas av ett flertal stora befintliga och tillkommande fysiska barriärer. Flera planskilda korsningar har redan anlagts. Några ytterligare planskildheter planeras.

Nya grönytor längs stråket

I den fortsatta planeringen av bland annat Hyllievång och Pildammsstråkets förlängning kommer fler grönytor i anslutning till Lernackestråket att planläggas. Det är viktigt att områdena ges tillräcklig storlek och dignitet och att de hänger väl samman utan avskärande barriärer.

För att Lernackestråket skall bli sammanhängande är det viktigt att det finns en grön förbindelse mellan Hammars park och Mossängen/Elinelund. Denna kan anläggas norr om Limhamns kalkbrott. (Limhamns kalkbrott)

Det är viktigt att nya områden som planeras i anslutning till Lernackestråket (i bl a Hyllievång) får tillräcklig storlek och dignitet. (Hammars park)

Skumparpsstråket

Skumparpsstråket

Befintliga, säkerställda större områden

Käglinge naturområde

Föreslagna större områden

Bunkeflo strandängar (södra delen) (8), Område öster om Bunkeflostrand (13), Område kring Skumparps by (14), Område kring Lockarp-Sofiedal (33)

Kopplingar till andra stråk

Kuststråket, Pildammsstråket, Tygelsjöstigen, Lindängestråket, Risebergastråket

Skumparpsdiket, som idag delvis är kulverterat, kan öppnas upp och utvecklas till ett grönt, framkomligt stråk genom jordbrukslandskapet. (Höje å, Lund)

Skumparpsstråket gör det lättare för de boende på slätten att promenera till större natur- och rekreationsområden, tex strandängarna och Käglinge naturområde. (Strandängarna)

Skumparpsstråket är ett nytt grönt stråk på slätten som föreslås byggas upp kring Skumparpsdiket, vilket idag delvis är kulverterat. Syftet med stråket är bl a att förbättra rekreationsmöjligheterna på landsbygden och berika slättlandskapet med nya kvaliteter. Skumparpsstråket förbinder Kuststråket (strandängarna), Pildammsstråket, Tygelsjöstigen, Skumparps by och Käglinge rekreationsområde och får via gröna länkar även förbindelser till området söder om Lindeborg och Lindängestråket. Det i översiktsplanen³ föreslagna Glostorps industriområde vid Kontinentalbanan söder om Lockarp kommer att utgöra en barriär mellan Käglinge rekreationsområde och slättlandskapet väster därom.

Förbättrad tillgänglighet i jordbrukslandskapet

Skumparpsdiket öppnas upp och utvecklas till ett grönt, framkomligt stråk. Därigenom förbättras tillgängligheten i jordbrukslandskapet samtidigt som intressanta natur- och rekreationsmiljöer skapas längs vattendraget. Det nya stråket bidrar till att såväl strandängarna i väster, som Käglinge naturområde i öster blir mer tillgängliga för de boende på slätten.

Skumparpsstråket kan via så kallade beträddor, obrukade zoner i åkerkanten, få kopplingar till flera andra gröna stråk och områden. (Beträda vid Kalebörs mosse, Staffanstorps)

³ Översiktsplan för Malmö 2000

Tygelsjöstråket

Tygelsjöstråket

Befintliga, säkerställda större områden

-

Föreslagna större områden

Klagshamnshalvön (9), Strandängarna söder om Klagshamn (10), område vid Tygelsjö (15)

Kopplingar till andra stråk

Kuststråket, Tygelsjöstigen, Risebergastråket

Tygelsjöstråket är ett nytt grönt stråk på slätten, vilket föreslås byggas upp längs den idag delvis kulverterade Tygelsjöbäcken. Syftet med stråket är att förbättra rekreationsmöjligheterna för tygelsjöborna, att sammanbinda Tygelsjö med kusten, samt att berika slättlandskapet med nya kvaliteter. Nya naturområden föreslås skapas längs Tygelsjöbäcken i hela dess sträckning, såväl väster som öster om Tygelsjö. Det nya stråket får kopplingar till Kuststråket, Tygelsjöstigen och Risebergastråket.

Förbättrad tillgänglighet i jordbrukslandskapet

De delar av Tygelsjöbäcken som är kulverterade öppnas upp och bäcken utvecklas till ett grönt, framkomligt stråk. Därigenom förbättras tillgängligheten i jordbrukslandskapet samtidigt som intressanta natur- och rekreationsmiljöer skapas längs vattendraget. Det nya stråket bidrar till att strandängarna och Klagshamn blir mer tillgängliga för de boende i Tygelsjö.

Planskild korsning i Tygelsjö

Där Tygelsjöbäcken korsar Trelleborgsvägen i Tygelsjö föreslås en planskild korsning. För Tygelsjöborna vore det en stor kvalitet att kunna röra sig längs Tygelsjöbäcken direkt från bykärnan österut i landskapet mot Glostorp och Käglinge, istället för att behöva utnyttja Glostorpsvägens planskilda korsning med Trelleborgsvägen.

Tygelsjöbäckens kulverterade avsnitt kan öppnas upp och landskapet kring bäcken kan utvecklas till ett grönt, framkomligt stråk av stort värde för människor, växter och djur. Särskilt stor betydelse får stråket i Tygelsjö, där det är stor brist på mark för rekreation. (Bild från Falsterbo)

Väster om Tygelsjö finns goda möjligheter att utveckla ett större naturområde i anslutning till Tygelsjöbäcken som rinner genom byn. Området kan reducera den stora brist på tillgänglig rekreationsmark som finns i byn. (Klagshamn)

Gessiestråket

Gessiestråket

Befintliga, säkerställda större områden

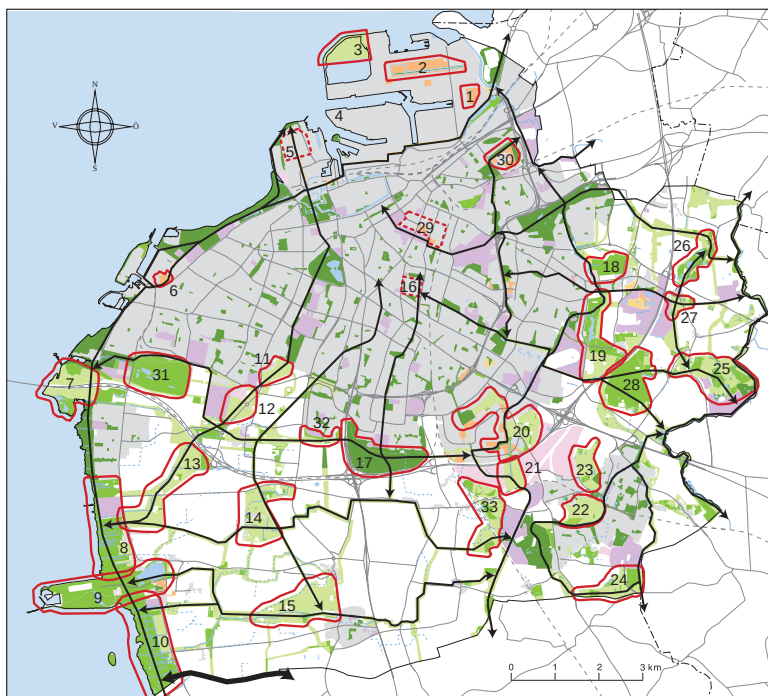
-

Föreslagna större områden

Strandängarna söder om Klagshamn (10)

Kopplingar till andra stråk

Kuststråket

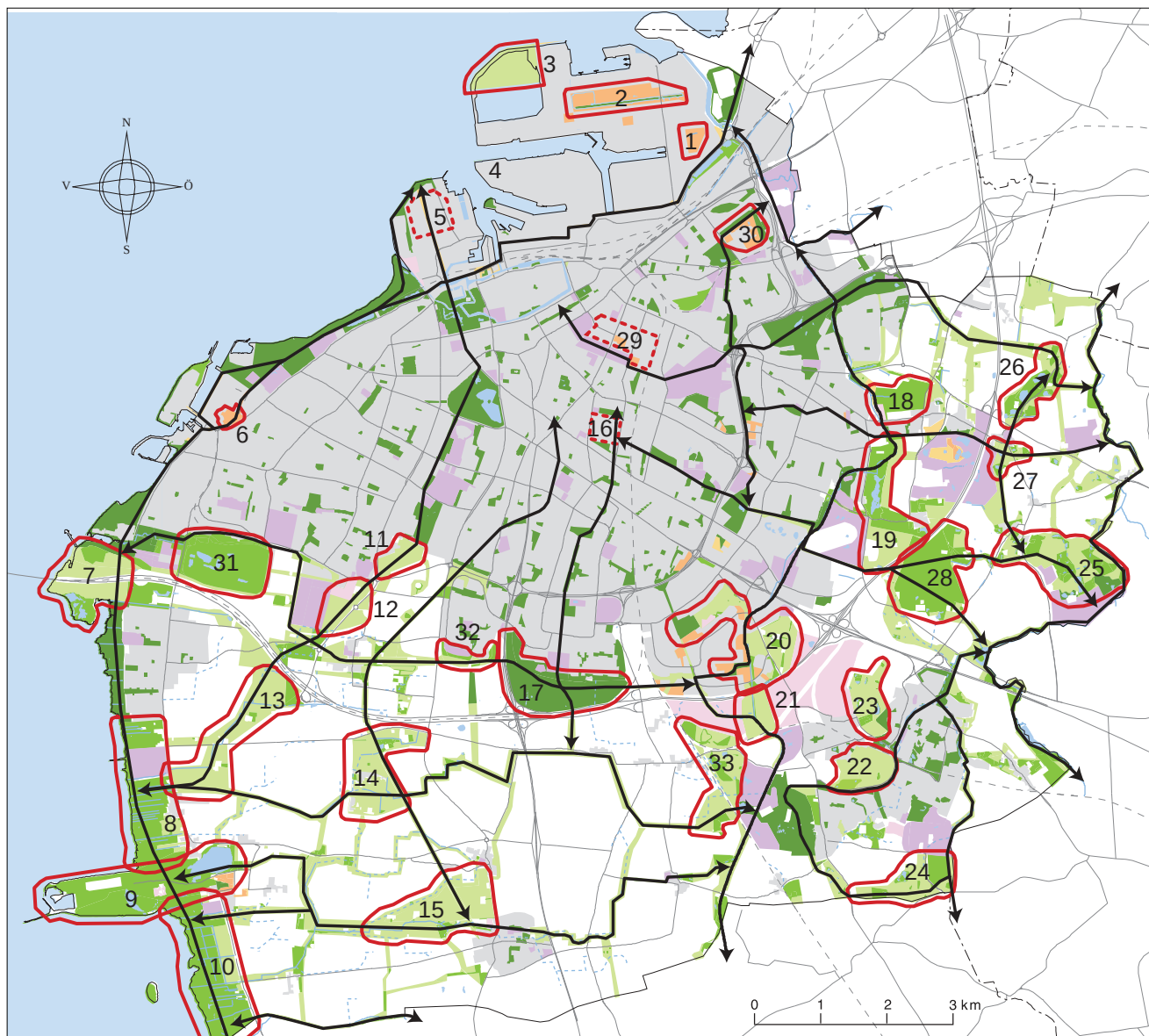
Gessiebäcken föreslås utvecklas i samarbete med Vellinge kommun till ett stråk som förbinder Hököpinge stationssamhälle med strandängarna. (Bild från Skanör)

Gessiestråket är ett nytt grönt stråk som föreslås byggas upp kring Gessiebäcken som rinner i den södra kommungränsen. Bäckens föreslås utvecklas i samarbete med Vellinge kommun till en del i ett stråk som förbinder Hököpinge stationssamhälle i Vellinge med strandängarna.

Bild från Skanör

Större gröna områden

Nedan beskrivs de större gröna områden som föreslås i grönplanen. I faktarutan till varje område redovisas områdets storlek, markägare och planeringsstatus. Av redovisningen framgår att grönplanens förslag i vissa fall skiljer sig från gällande detaljplan eller översiktsplan. När det blir aktuellt att genomföra eller förändra planerna, bebygga eller på annat sätt förändra markanvändningen kommer den fortsatta planeringsprocessen att visa om det är möjligt att helt eller delvis ta tillvara de gröna värdena i dessa områden.

1 Sydkrafts gasverk

Vid Sydkrafts gasverk finns ett större område med så kallad ruderatmark samt ett större vatten. Området har en varierad ruderatmarksflora och har stor betydelse för bl a fågellivet. Förutom att området har stora naturvärden är det en viktig del i hamnområdets gröna infrastruktur med rekreativa potentialer för t ex naturpedagogik och fågelskådning. (Se sidan 97)

10:7 Föreslagna större gröna områden

1 Sydkrafts gasverk

Storlek: 8 hektar

Markägare: Privat (+ Malmö kommun)

Översiktsplan: Industri

Detaljplan: Industri

Naturvårdsprogram: Klass 3, högt naturvärde

2 Oljesjön**Storlek:** 42 hektar**Markägare:** Malmö kommun**Översiktsplan:** Industri (+ Trafik + Vatten)**Detaljplan:** Storindustri + Vatten**Naturvårdsprogram:** Klass 2, mycket högt naturvärde**2 Oljesjön**

Oljesjön är ett långsmalt område med öppet vatten och ett stort våtmarks- och ruderatmarksområde. Oljesjön är ett biologisk mycket rikt område med en av kommunens viktigaste fågelhäckningslokaler där flera sällsynta arter förekommer. Med en skötsel som håller området öppet bevaras dagens naturvärden och området kan utvecklas till en intressant och spännande målpunkt i hamnen. (Se sidan 97)

3 Norra hamnen**Storlek:** 50 hektar**Markägare:** Malmö kommun**Översiktsplan:** Hamn (+ Industri)**Detaljplan:** Industri + Hamn (stor del av området)**Naturvårdsprogram:** Klass 3, högt naturvärde**3 Norra hamnen**

I norra hamnen finns ett stort område som idag är invallad lagun med stor betydelse för huvudsakligen övervintrande havsfågel. Genom att till stora delar fylla upp bassängen kan ett öppet och kustnära ruderatmarksområde med stora vattenytor skapas. Tillsammans med Oljesjön kan detta bli ett av kommunens största och mest spektakulära naturområden, med potential att utveckla en intressant flora och ett fågeledorado. En fågelstation skulle öka det rekreativa värdet ytterligare.

5 Stadsdelspark i Västra hamnen**Storlek:** ca 5 hektar**Markägare:** Malmö kommun**Översiktsplan:** Bostäder och service + Bostäder (+ Park)**Detaljplan:** Industri + Park**Naturvårdsprogram:** Klass 3, högt naturvärde (delar av området) (dessa värden finns inte längre)**4 Mellersta hamnen utgår****5 Stadsdelspark i Västra hamnen**

Det är angeläget att en stadsdelspark utvecklas i Västra hamnen i samband med att området byggs ut med nya bostäder och verksamheter. Delar av området har idag brist på närliggande parker (gröningar och grannskapsparker). Exakt läge för parken kan preciseras i samband med att området detaljplaneras. Det är viktigt att minst 5 hektar, gärna mer, avsätts för parken.

6 Naturpark i Limhamns industriområde**Storlek:** ca 6 hektar**Markägare:** Privat**Översiktsplan:** Industri + Trafik**Detaljplan:** Industri + Trafik (planarbete pågår)**Naturvårdsprogram:** –**6 Naturpark i Limhamns industriområde**

I Limhamns industriområde finns ett värdefullt ruderatmarksområde som har goda förutsättningar att utvecklas till ett intressant och annorlunda komplement till Malmös befintliga parkutbud. I samband med att industriområdet omvandlas skulle ruderatmarken kunna tas till vara och utvecklas till en naturpark på ca 3-6 hektar. Naturparken skulle bidra till att reducera bristen på gröning och grannskapspark i delar av Limhamn. Dessutom skulle den bli ett mycket viktigt grönt område i Kuststråket, där den utgör en viktig förbindelse mellan Ribersborgsstranden och Strandparken.

7 Lernacken**Storlek:** 85 hektar**Markägare:** Malmö kommun**Översiktsplan:** Natur- och rekreationsområde (+ Trafik)**Detaljplan:** Natur (+ Trafik) i pågående planarbete**Naturvårdsprogram:** Klass 1 och 3, högsta naturvärde och högt naturvärde (delar av området)**7 Lernacken**

I samband med planeringen av broanslutningarna har ett större natur- och rekreationsområde avsatts på Lernacken. Området, som är under anläggning, kommer bland annat att innehålla ett vegetationsbälte bestående av ekblandskog. En gång- och cykelväg löper längs kusten under broanslutningarna.

8 Bunkeflo strandängar**Storlek:** 124 hektar**Markägare:** Privat + Malmö kommun**Översiktsplan:** Natur- och rekreationsområde**Detaljplan:** –**Naturvårdsprogram:** Klass 1, högsta naturvärde**8 Bunkeflo strandängar (södra delen)**

Bunkeflo strandängar har mycket höga naturvärden och ingår i ett större riksintresseområde för naturvården. Dessutom är strandängarna av stort rekreativt intresse med goda förutsättningar att bli ett mycket attraktivt och intressant strövområde. Det är angeläget att strandängarna avsätts som naturreservat så att de får ett långsiktigt skydd. I samband med detta behöver naturvårdsintressen och rekreationsintressen samordnas och skötseln ses över.

9 Klagshamnshalvön**Storlek:** 153 hektar**Markägare:** Privat**Översiktsplan:** Natur- och rekreationsområde (+Bostäder + Särskilt fritidsområde)**Detaljplan:** Natur i pågående planarbete (Bostäder + Idrott söder som kalkbrottssjön)**Naturvårdsprogram:** Klass 1, högsta naturvärde**9 Klagshamnshalvön**

Klagshamnshalvön är ett mycket omtyckt natur- och rekreationsområde med för Malmö unika vegetationstyper och varierad natur. (Se sidan 97) Arbete pågår med att upprätta en detaljplan för halvön, där området avsätts som naturområde. Klagshamnshalvön ingår även i ett större område längs Malmös kust där arbete pågår med att inrätta ett naturreservat (se område 10).

10 Strandängarna söder om Klagshamn

Strandängarna längs kuststräckan söder om Klagshamnshalvön ned till kommungränsen i söder har mycket höga naturvärden och ingår i ett större riksintresseområde för naturvården. Dessutom är strandängarna av stort rekreativt intresse med goda förutsättningar att bli ett mycket attraktivt och intressant strövområde. Arbete pågår mer att inrätta naturreservat på strandängarna så att de får ett långsiktigt skydd. I samband med detta samordnas naturvårdsintressen och rekreationsintressen och skötseln ses över.

11 Område söder om Kroksbäcksparken

Söder om Kroksbäcksparken finns förutsättningar att skapa ett större grönt område. Det är viktigt att området ges tillräcklig storlek och att det hänger väl samman med intilliggande områden. Kopplingen till Kroksbäcksparken i norr bör vara så bred som möjligt och fri från barriärer. Området blir en del i Pildammsstråkets förlängning mot kusten. En förutsättning för att området skall bli intressant från rekreationssynpunkt är att bullerstörningar från Yttre Ringvägen kan minimeras.

12 Område öster om Elinelund och Mossängen

Det har länge funnits planer på att skapa ett större grönt område öster om koloniområdena Elinelund och Mossängen: Elinelundsparken. En detaljplan har upprättats i vilken området utvecklas som en del i Pildammsstråkets förlängning med gång- och cykelvägar, ridstigar, ängsmark, skog, vattendrag och dammar.

13 Område öster om Bunkeflostrand

Söder om Yttre Ringvägen finns alla förutsättningar för att Pildammsstråket skall få den bredd som ett ekostråk kräver. Det är angeläget att stora sammanhängande områden skapas och att inga nya vägar eller andra avskärande barriärer dras genom stråket. Det öppna odlingslandskapet kan även fortsättningsvis prägla området, men med ett större inslag av ängs- och betesmarker samt våtmark.

14 Område kring Skumparps by

Skumparps by är en kulturhistoriskt intressant målpunkt i slättlandskapet som ligger i anslutning till Tygelsjöstigen. Byn omfattar ett mindre antal gårdar samt en tät småhusbebyggelse med en del uppvuxna träd. Skumparpsdiken rinner genom byn. Genom att berika jordbrukslandskapet kring byn med bl a betesmark och översilningsmark intill bäcken, kan byns gröna värden utvecklas.

15 Område kring Tygelsjö

Tygelsjö har idag brist på samtliga parkkategorier, framförallt på de större typerna. Tygelsjö är det enda området i Malmö som har brist på natur- och rekreationsområden. Väster om Tygelsjö finns goda möjligheter att till skapa ett natur- och rekreationsområde, om minst 35 ha i anslutning till Tygelsjöbäcken som rinner genom byn. Området utgörs idag mest av åkermark. I anslutning till bäcken finns idag inga ytor tillgängliga för rekreation.

16 Grannskapspark i Sofielund

Området kring Sofielund är ett av de områden som har störst brist på grönytor. I samband med att Sofielunds industriområde omvandlas är det önskvärt att ca 3 ha avsätts för en ny grannskapspark. En park i detta läge bidrar till att reducera bristen på grön mark och blir en viktig grön koppling i Lindängestråket och Rosengårdsstråket.

10 Strandängarna söder om Klagshamn

Storlek: 140 hektar

Markägare: Privat (+Malmö kommun)

Översiktsplan: Natur- och rekreationsområde (+ Särskilt fritidsområde)

Detaljplan: –

Naturvårdsprogram: Klass 1, högsta naturvärde

11 Område söder om Kroksbäcksparken

Storlek: 22 hektar

Markägare: Malmö kommun

Översiktsplan: Natur- och rekreationsområde (+ Bostäder och service)

Detaljplan: Fritidsändamål + Teknisk anläggning i mindre del av området

Naturvårdsprogram: –

12 Område öster om Elinelund/ Mossängen

Storlek: 41 hektar

Markägare: Malmö kommun

Översiktsplan: Natur- och rekreationsområde + Särskilt fritidsområde

Detaljplan: Natur

Naturvårdsprogram: Klass 3, högt naturvärde (delar av området)

13 Område öster om Bunkeflostrand

Storlek: 111 hektar

Markägare: Privat + Malmö kommun

Översiktsplan: Odlingslandskap + Natur- och rekreationsområde

Detaljplan: –

Naturvårdsprogram: Klass 3, högt naturvärde (liten del av området)

14 Område kring Skumparps by

Storlek: 84 hektar

Markägare: Malmö kommun + Privat

Översiktsplan: Odlingslandskap

Detaljplan: –

Naturvårdsprogram: –

15 Område kring Tygelsjö

Storlek: 116 hektar

Markägare: Privat + Malmö kommun

Översiktsplan: Odlingslandskap (+ Bostäder + Natur- och rekreationsområde)

Detaljplan: –

Naturvårdsprogram: Klass 3, högt naturvärde (liten del av området)

16 Grannskapspark i Sofielund

Storlek: ca 3 hektar

Markägare: Privat

Översiktsplan: Service och småindustri

Detaljplan: Industri + Småindustri

Naturvårdsprogram: –

17 Lindängelunds rekreatiomsområde**Storlek:** 95 hektar**Markägare:** Malmö kommun**Översiktsplan:** Natur- och rekreatiomsområde (+ Park + Särskilt fritidsområde)**Detaljplan:** Natur + Kulturresevat**Naturvårdsprogram:** Klass 3, högt naturvärde (liten del av området)**18 Gyllins trädgård****Storlek:** 40 hektar**Markägare:** Malmö kommun**Översiktsplan:** Natur- och rekreatiomsområde + Bostäder och service (+ Skola + Bostäder)**Detaljplan:** Naturpark i pågående planarbete**Naturvårdsprogram:** Klass 2, mycket högt naturvärde**19 Husie mosse och Östra fältet****Storlek:** 95 hektar**Markägare:** Malmö kommun (+ Fortifikationsverket)**Översiktsplan:** Natur- och rekreatiomsområde (+ Särskilt fritidsområde + Bostäder)**Detaljplan:** –**Naturvårdsprogram:** Klass 2, mycket högt naturvärde**20 Naturmark i Fosie industriområde****Storlek:** 96 hektar**Markägare:** Malmö kommun (+ Privat)**Översiktsplan:** Industri + Särskilt fritidsområde + Natur- och rekreatiomsområde (+ Park + Service och småindustri + Service)**Detaljplan:** Park + Industri + Handelsträdgård + Natur**Naturvårdsprogram:** Klass 3, högt naturvärde (delar av området)**21 Del av Lunnebjär****Storlek:** 28 hektar**Markägare:** Malmö kommun**Översiktsplan:** Särskilt fritidsområde (+Trafik)**Detaljplan:** Fritidsområde (delar av området)**Naturvårdsprogram:** –**22 Kristinebergsparken****Storlek:** 40 hektar**Markägare:** Malmö kommun**Översiktsplan:** Natur- och rekreatiomsområde (+ Park)**Detaljplan:** –**Naturvårdsprogram:** –**17 Lindängelunds rekreatiomsområde**

Lindängelund är ett planerat större rekreatiomsområde mellan Lindängen och Yttre Ringvägen. I områdets västra del ligger den restaurerade herrgårdsanläggningen Katrinetorp, som är öppen för allmänheten. Sammanhållande tema i området blir det öppna kulturlandskapet. Även områden med dammar och skog planeras. Lindängelunds rekreatiomsområde kommer att ge ett välbehövligt tillskott av grönytor i Fosie stadsdel. Området är under anläggning. (Se sidan 97)

18 Gyllins trädgård

Gyllins trädgård är en före detta handelsträdgård som spontant har utvecklats till ett rikt och varierat naturområde med stora rekreativvärden. Läget intill Risebergabäcken ger området ytterligare kvaliteter. Gyllins trädgård ligger i anslutning till bebyggelse som saknar såväl grannskapspark, stadsdelspark och stadspark. I samband med planläggning av området kommer stora delar av den före detta handelsträdgården avsättas som naturområde. Gyllins trädgård blir en viktig målpunkt i Risebergastråket och det är angeläget att områdets koppling till Risebergabäcken bevaras. (Se sidan 97)

19 Husie mosse och Östra fältet

Husie mosse är en återskapad sjö med meandrande vattendrag, översvämningssmarker och små öar. Området kring sjön är ett före detta militärt övningsområde som utvecklats till ett mycket populärt rekreatiomsområde med stora natur- och upplevelsevärden. Där finns bl a värdefulla ängsmarker och ett orkidékärr. Området är befintligt men saknar skydd i detaljplan. Östra fältet, beläget öster om Jägersro träningsområde, omfattar betesmark och åker. Området utgör en del av ett tidigare militärt övningsområde. Östra fältet har direkt förbindelse med Robotfältet genom ekopassagen vid Minnesdal. (Se sidan 97)

20 Naturmark i Fosie industriområde

I Fosie industriområde kantas Risebergabäcken av halvöppna gräsmarker med spontant etablerad gräs-, busk- och trädvegetation. Området har höga naturvärden, inte minst de fuktigare partierna nära bäcken och den äldre alsumpskogen. Det är angeläget att marken längs bäcken avsätts som naturmark och utvecklas till en mer tillgänglig del av Risebergastråket. Även åkermarken i området, vilken idag delvis är planlagd som park, bör utvecklas till grön mark med öppen till halvöppen gräsmark.

21 Del av Lunnebjär

I Lunnebjär, söder om Yttre Ringvägen, rinner Risebergabäcken genom ett vackert, öppet och kuperat landskap. Detaljplan har upprättats för delar av Lunnebjär, som avsätts som fritidsområde (golfträningsanläggning). Den del av området som ligger närmast Risebergabäcken har förutsättningar att utvecklas till ett attraktivt och tillgängligt naturområde. Eventuellt kommer en sjö att anläggas för fördröjning av dräneringsvatten från landskapet. I området ligger en kulle med naturlig torrängsvegetation med ovanliga, hotade och sällsynta arter. Ett eventuellt parallellspår för gods genom området kommer att få stora negativa konsekvenser på områdets natur- och rekreativvärden.

22 Kristinebergsparken

Kullen vid observatoriet i Oxie är strategiskt belägen och har goda förutsättningar att, tillsammans med mark vid den planerade bebyggelsen i Kristineberg, utvecklas till ett park- och naturområde. Området kan bli den stadspark som saknas i Oxie idag.

23 Oxie backar/ Kungshögarna

Nordväst om Oxie ligger en höjdsträckning med storslagen utsikt över landskapet. På toppen finns två bronsåldershögar som kallas för Kungshögarna. I området finns också flera dammar (dödisgröpar). Området har höga naturvärden och stor potential att utvecklas till ett värdefullt rekreativt område genom sin närhet till Oxie och cykelvägen till Malmö. Området kan lätt nås från Oxie via gång- och cykelvägar.

24 Norra Risebjär

Området söder om Rönnebäcksgolfbana utgör en nordlig del av det större naturområdet Risebjär som ligger i Vellinge kommun. Området, som har mycket stora naturvärden, omfattar kuperade torrängsbackar med artrik flora samt en del åkermark och dammar med uppväxt vegetation. Området har goda förutsättningar att utvecklas till en attraktiv och tillgänglig del av det större naturområdet Risebjär.

25 Almåsa natur- och rekreationsområde

I anslutning till Almåsa Fritidsby, vid Sege å, ligger ett kuperat landskap med en blandning av öppna gräsmarker, uppvuxen lövskogsvegetation, våtmarker och småvatten. Området har stora naturvärden men är idag relativt svårt att nå för allmänheten. Det är angeläget att stora delar av landskapsavsnittet avsätts och utvecklas som ett tillgängligt naturområde vid Segeåsdalgång. En mindre del av området i fritidsbyn är redan idag planlagd som allmän grönyta.

26 Sallerupsdammarna

På båda sidor om Särslövsvägen i Södra Sallerup finns krittäktssdammar, varav en används som fiskedamm. Mellan dammarna finns ett område med underjordiska flintgruvor från stenåldern. Här finns goda möjligheter att utveckla ett naturområde präglad av dammarna.

27 Område kring Södra Sallerups by

Kyrkbyn Södra Sallerup är en kulturhistoriskt intressant målpunkt i det kuperade backlandskapet öster om Malmö. Byn omfattar ett mindre antal gårdar samt den gamla bykärnan vid kyrkan med uppvuxna träd och trädgångar. I anslutning till Utflyktsstigen ligger den nyligen restaurerade Wowragården, en korsvirkesgård, som idag används bl a för caféverksamhet. Söder om byn ligger Prydesholms gård med högt uppvuxen vegetation och en större damm med högt naturvärde.

28 Robotfältet

Robotfältet är ett militärt övningsområde som utvecklats till ett av Malmös få stora naturområden. Det kuperade området är högt beläget med fin utsikt mot Malmö samt ut mot landskapet i öster. Robotfältet består till största delen av öppen betesmark med gles buskvegetation och enstaka träd. I området finns många fornlämningar från skilda epoker. Robotfältets höga natur- och rekreationsvärden och tilltalande landskapsbild har stor potential att utvecklas. Det är angeläget att området avsätts som naturområde och görs mer tillgängligt för rekreation än det är idag. Robotfältet används delvis fortfarande som militärt övningsfält.

29 Stadsdelspark i Sorgenfri industriområde

Stora delar av området kring Sorgenfri har brist på grönytor. I samband med att delar av Sorgenfri industriområde omvandlas till ett mer blandat stadsområde är det angeläget att mark avsätts för en park på minst 5 ha, gärna 10 ha, i området. En ny park i detta läge kommer att vara nödvändig för att reducera bristen på grannskapspark och stadsdelspark vid såväl befintliga som planerade bostäder.

23 Oxie backar/Kungshögarna

Storlek: 43 hektar

Markägare: Malmö kommun

Översiktsplan: Särskilt fritidsområde + Natur- och rekreationsområde

Detaljplan: –

Naturvårdsprogram: Klass 3, högt naturvärde (delar av området)

24 Norra Risebjär

Storlek: 61 hektar

Markägare: Privat

Översiktsplan: Natur- och rekreationsområde + Odlingsskapslandskap

Detaljplan: –

Naturvårdsprogram: Klass 2, mycket högt naturvärde (delar av området)

25 Almåsa natur- och rekreationsområde

Storlek: 109 hektar

Markägare: Malmö kommun

Översiktsplan: Natur + Odlingsskapslandskap (+Särskilt fritidsområde)

Detaljplan: –

Naturvårdsprogram: Klass 3, högt naturvärde (delar av området)

26 Sallerupsdammarna

Storlek: 51 hektar

Markägare: Malmö kommun

Översiktsplan: Natur (+ Odlingsskapslandskap)

Detaljplan: –

Naturvårdsprogram: Klass 3, högt naturvärde

27 Område kring Södra Sallerups by

Storlek: 17 hektar

Markägare: Malmö kommun (+ Kyrkan)

Översiktsplan: Odlingsskapslandskap

Detaljplan: –

Naturvårdsprogram: Klass 3, högt naturvärde

28 Robotfältet

Storlek: 110 hektar

Markägare: Malmö kommun + Fortifikationsverket

Översiktsplan: Natur- och rekreationsområde + Odlingsskapslandskap

Detaljplan: –

Naturvårdsprogram: Klass 2, mycket högt naturvärde

29 Stadsdelspark Sorgenfri

Storlek: 5-10 hektar

Markägare: Privat (+ Malmö kommun)

Översiktsplan: Industri + Bostäder och service (+ Service)

Detaljplan: Industri + Kontor + Allmänt ändamål

Naturvårdsprogram: –

30 Östra sjukhusets park

Storlek: 18 hektar

Markägare: Malmö kommun

Översiktsplan: Bostäder och service + Park

Detaljplan: Bostäder och Handel + Vård
(planarbete pågår)

Naturvårdsprogram: Klass 3, högt naturvärde
(delar av området)

31 Limhamns kalkbrott

Storlek: 108 hektar

Markägare: Privat

Översiktsplan: Utredningsområde (+
Bostäder och service + Service och
småindustri)

Detaljplan: –

Naturvårdsprogram: Klass 1, högsta
naturvärde

32 Område söder om Lindeborg

Storlek: 15 hektar

Markägare: Malmö kommun

Översiktsplan: Natur- och rekreationsområde
+ Särskilt fritidsområde

Detaljplan: Park + Koloniträdgårdar

Naturvårdsprogram: –

33 Område kring Lockarp – Sofiedal

Storlek: 75 hektar

Markägare: Privat + Kyrkan + Malmö
kommun

Översiktsplan: Särskilt fritidsområde + Natur-
och rekreationsområde + Trafik + Industri
(+ Odlingslandskap)

Detaljplan: –

Naturvårdsprogram: Klass 2, mycket högt
naturvärde (delar av området)
Särskilda fritidsområden

30 Östra sjukhusets park

Östra sjukhusets park är en stor och trädrik park med stort rekreativt och biologiskt värde. Parken ligger i en del av staden som annars har ett relativt begränsat utbud av gröna miljöer. Det är därför angeläget att området bevaras. (Se sidan 97)

31 Limhamns kalkbrott

Limhamns kalkbrott har mycket stora naturvärden och kulturhistoriska värden. De branta sluttningarna ger ett dramatiskt landskap och speciella förutsättningar för växt- och djurliv genom kalkstenen och kritan. I botten på det ca 65 meter djupa brottet finns våtmarker med en av få svenska lokaler för grönfläckig padda (*Bufo viridis*). Den sällsynta kalkkrassingens finns också i brottet, vilket är orsaken till att östra delen föreslagits som Natura 2000-område. Kalkbrottet har förutsättningar att bli ett unikt och spännande natur- och rekreationsområde. (Se sidan 97)

32 Område söder om Lindeborg

Mellan Lindeborg och Svågertorps industriområde ligger ett planerat parkområde. Det långsträckta området kommer att fungera som ett varierat rekreationsstråk mellan Hyllievång i väster och Lindängelund i öster. Rekreationsområdet blir ett viktigt nytt område för de boende i bland annat Lindeborg. Planskilda korsningar anläggs vid Pildammsvägen och Trelleborgsvägen.

33 Område kring Lockarp - Sofiedal

Det kuperade och variationsrika området kring Lockarps by och Sofiedals golfbana har goda förutsättningar att utvecklas som naturområde med betad halvöppen gräsmark och småvatten. Våtmarkerna i området kan bli en värdefull biotop för de grodor som idag finns i Käglinge naturområde.

Några föreslagna större gröna områden

1 Sydkrafts gasverk

2 Oljesjön

9 Klagshamnshalvön (Kalkbrottssjön)

17 Lindängelunds rekreationsområde (Katrinetorp)

18 Gyllins trädgård

30 Östra sjukhusets park

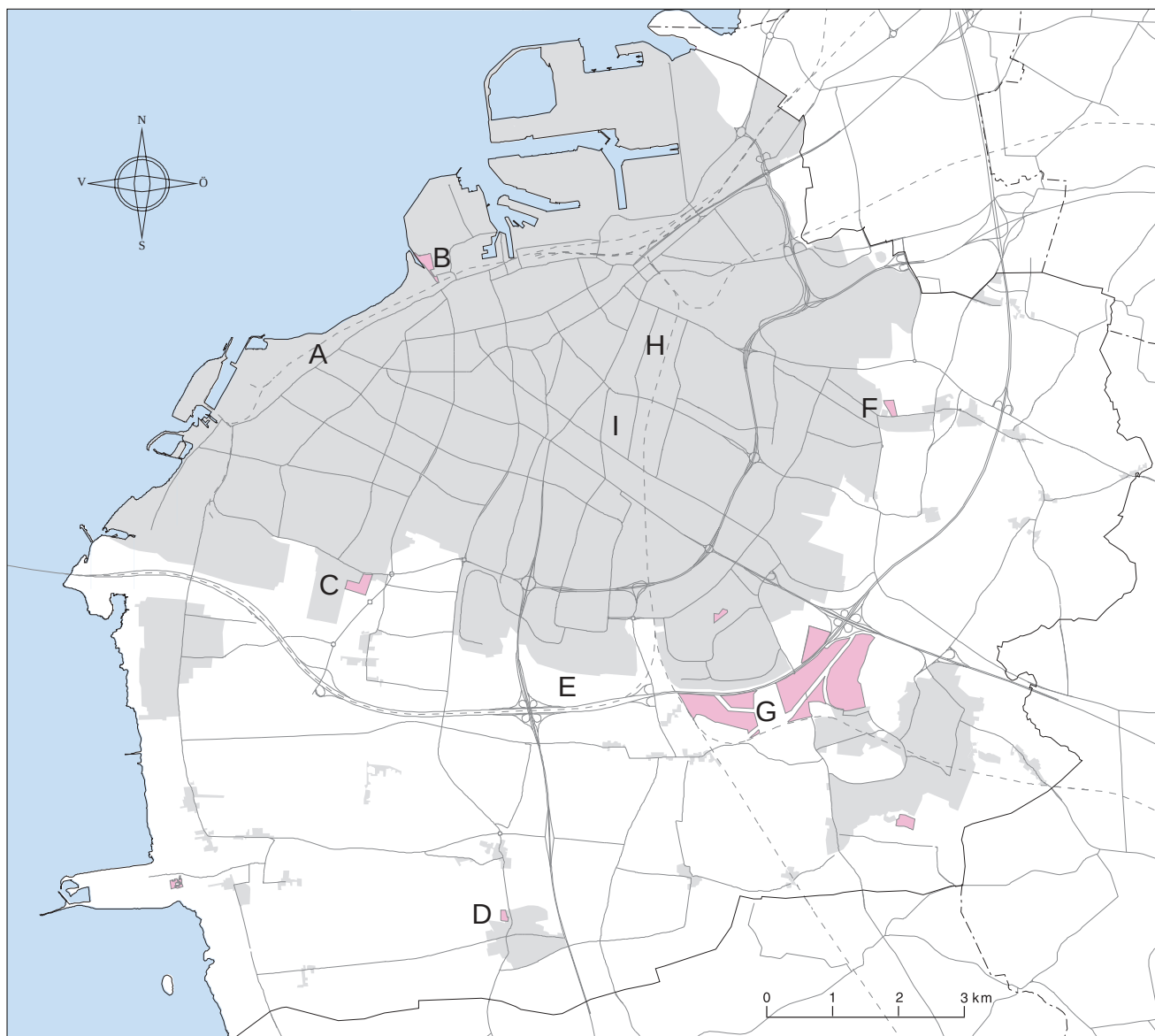

19 Husie mosse

31 Limhamns kalkbrott

Särskilda fritidsområden

10:8 Föreslagna särskilda fritidsområden enligt Översiktsplan för Malmö 2000

I figur 10:8 redovisas föreslagna särskilda fritidsområden enligt Översiktsplan för Malmö 2000. Bokstavsmarkeringarna motsvaras av föreslagna särskilda fritidsområden som beskrivs nedan. På kartan redovisas inte en eventuell skolidrottsplats i Limhamns industriområde.

Stadsdelsidrottsplats på Limhamnsfältet och skolidrottsplats i Västra hamnen (A+B)

På grund av bostadsutbyggnaden i Västra Hamnen, på potatisåkern och på Ön i Limhamn, samt en befintlig brist på idrottsplatser i västra Malmö, föreslås ett par av bollplanerna på Limhamnsfältet omvandlas till en stadsdelsidrottsplats (A). En skolidrottsplats vid Kockum Fritid eller på annan plats i Västra Hamnen föreslås för att tillgodose behovet från de planerade skolorna där (B). En motsvarande anläggning kan även bli aktuell vid omvandlingen av Limhamns norra hamn till bostadsområde.

Stadsdelsidrottsplats vid Hylliegård (C)

Vintrie idrottsplats tas i anspråk för en anslutning av Ystad-Trelleborgsbanan till Öresundsförbindelsen. Som ersättning planeras en ny stadsdelsidrottsplats vid Hylliegård – Hyllie idrottsplats (C). Idrottsplatsen får ett strategiskt läge i anslutning till den omfattande planerade utbyggnaden i västra Malmö.

Flyttad idrottsplats i Tygelsjö (D)

I Tygelsjö föreslås den befintliga idrottsplatsen flyttas till ett bättre läge i anslutning till en planerad grundskola i det föreslagna gröna stråket längs Tygelsjöbäcken (D). Idrottsplatsen får där en strategisk placering såväl i förhållande till utbyggnadsområdena i Tygelsjö som i Västra Klagstorp.

Motionsslinga och bollplan i Lindängelund (E)

I Fösie föreslås motionsslingan från Lindängens idrottsplats kompletteras i det planerade rekreatiomsområdet Lindängelund (E). I rekreatiomsområdet föreslås även några reservat för framtida bollfält motsvarande dem på Limhamnsfältet och i Bulltofta rekreatiomsområde.

Idrottsplats i Östra Skrävlinge (F)

Till följd av den planerade bostadsutbyggnaden i Husie och utbyggnaden av Östra Skrävlingeskolan kommer det att behövas idrottsplats för såväl skolan som föreningsidrotten. Detaljplan för en större idrottsplats har upprättats i anslutning till skolan i Gyllins trädgård (F).

Nytt särskilt fritidsområde – Lunnebjär (G)

Söder om Yttre Ringvägen planeras ett större område för särskilda fritidsverksamheter: Lunnebjär (G). Områdets östra och västra del kommer att användas för icke störande aktiviteter av typen ridsport, hundsport och frisbee-golf, vilka vinner på att utövas i en vacker naturmiljö. Möjlig lokalisering av mer svårplacerade, ytkrävande eller trafikallstrande anläggningar, t ex skjutbanor och motorbanor, finns i den del av området som ligger närmast öster om Käglingevägen. Hit kan en ny skjutbana lokaliseras när de befintliga banorna behöver ersättas i samband med att staden expanderar.

Stadsdelsidrottsplats i Sofielunds industriområde (H)

I södra innerstaden finns idag ett behov av en ny idrottsplats. En ny stadsdelsidrottsplats föreslås därför anläggas i Sofielunds industriområde i samband med att området omvandlas (H). Den nya stadsdelsidrottsplatsen placeras lämpligen i anslutning till en ny stadsdelspark (se område 16).

Stadsdelsidrottsplats i Sorgenfri industriområde (I)

Norra innerstaden har idag brist på idrottsplats och stor brist på skolidrottsytor. En ny stadsdelsidrottsplats föreslås därför anläggas i västra delen av Sorgenfri industriområde i samband med att området omvandlas (I). Den nya stadsdelsidrottsplatsen placeras lämpligen i anslutning till en ny stadsdelspark (se område 29).

I översiktsplan för Malmö 2000 redovisas flera nya idrottsplatser.

11 Biotopsammansättning – landskapstyper och karaktärsområden

Grönplanens biotopinventeringar har gett en bild av kommunens biologiska uppbyggnad och kvalitet. Analysen av det inventerade materialet har visat vilka biotoper som finns, hur de är fördelade och vilken täckningsgrad de har i olika delar av kommunen. Nedan presenteras ett förslag till biotopinnehåll i kommunens gröna miljöer (befintliga och föreslagna nya) med en beskrivning av föreslagen biotopsammansättning och uppbyggnad. De viktigaste underlagen för förslaget har utgjorts av tätortsinventeringen (kapitel 7) och landsbygdsinventeringen (kapitel 8). Även kommunens naturvårdsprogram har varit ett viktigt underlag. Till förslaget hör grönplanens förslagskarta (utvikskarta) samt tabellbilaga 1 och 2.

Att öka den biologiska kvaliteten

Det finns flera olika strategier möjliga att arbeta utifrån i syfte att öka en kommuns biologiska kvalitet. Vanligt är till exempel att restaurera befintliga naturområden, att anlägga nya parker och naturområden samt att arbeta med så kallade ekologiska korridorer för att förbättra möjligheterna för djur och växter att etablera sig, sprida sig och hålla livskraftiga populationer. I grönplanen tillämpas alla dessa metoder. En stor del av kommunens befintliga naturområden föreslås säkerställas och restaureras och omfattande nya arealer grön mark föreslås anläggas i form av gröna områden och korridorer (gröna stråk och länkar).

Landskapstyper

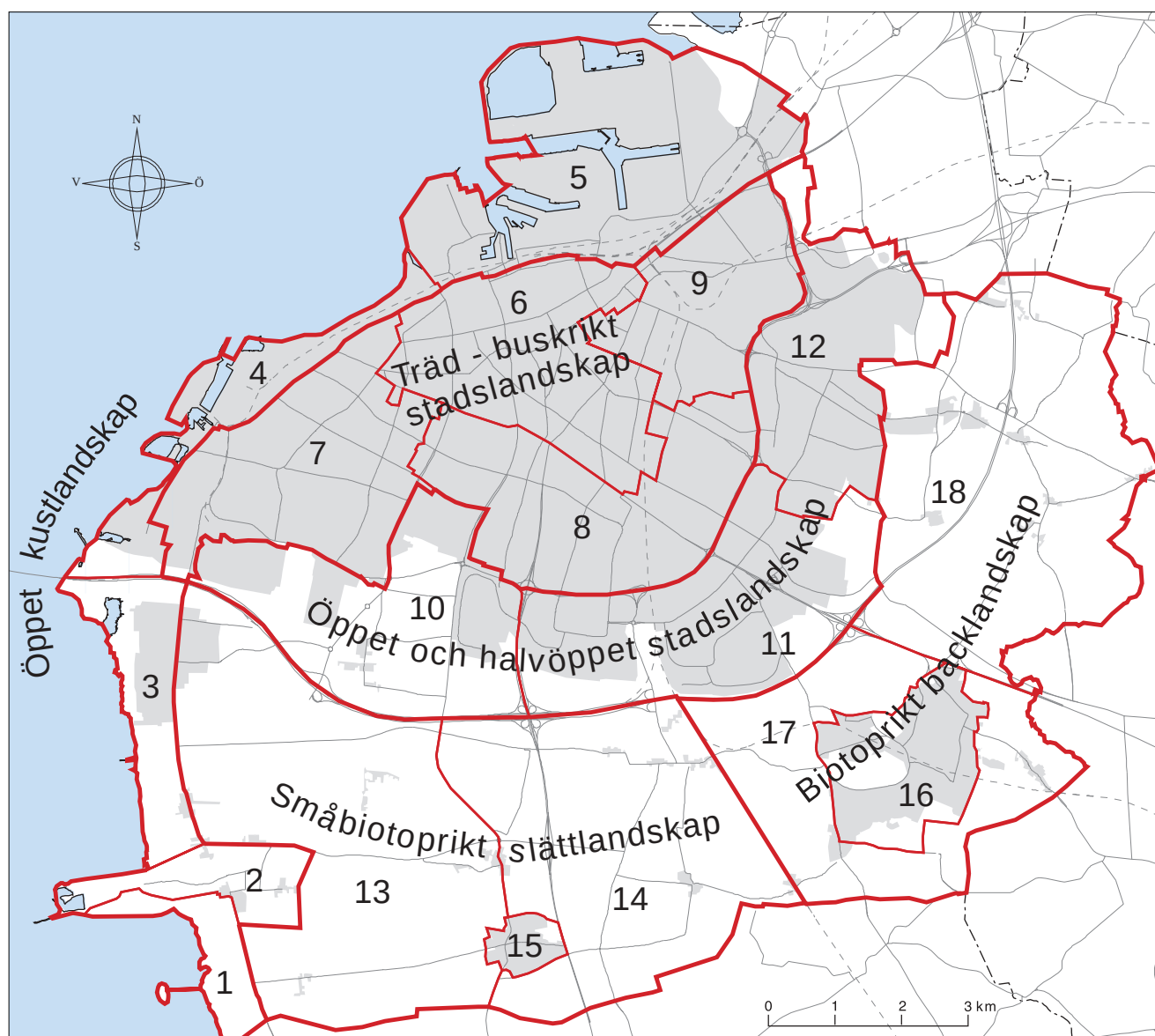
När det gäller de gröna miljöernas biotopinnehåll går grönplanens strategi ut på att inom kommunen utveckla större, sammanhängande delområden med likartad biotopsammansättning och struktur (se vidare kapitel 9). Den kommuntäckande biotopkarteringen visar att det i Malmö går att urskilja några större landskapsavsnitt med likartad karaktär och uppbyggnad. Med beaktande av avsnittens nuvarande karaktär och deras potential att utvecklas, har fem större landskapstyper avgränsats: öppet kustlandskap, träd- och buskrikt stadslandskap, öppet och halvöppet stadslandskap, småbiotoprikt slättlandskap och biotoprikt backlandskap (figur 11:1). De slutna, träd- och buskrika biotoperna är framförallt koncentrerade till stadens centrala delar, de halvöppna till öppna biotoperna ligger i tätortens utkant, och de öppna biotoperna finns på landsbygden. Ju längre ut från staden, desto öppnare blir landskapet.

Karaktärsområden

De avgränsade landskapstyperna har delats in i sammanlagt 18 olika karaktärsområden – områden som har, eller kan utveckla, en likartad biotopsammansättning och struktur (figur 11:1). Genom att arbeta utifrån avgränsade områden och däri förädla en biotopsammansättning skapas förutsättningar för en rikare flora och fauna (se kapitel 9). Förslaget bygger på att skapa en enhetlig/specifik sammansättning inom varje enskilt karaktärsområde samt en stor variation mellan olika karaktärsområden.

Med hänsyn till landskapets nuvarande karaktär samt dess potential att utvecklas har fem större **landskapstyper** avgränsats: öppet kustlandskap, träd- och buskrikt stadslandskap, öppet- och halvöppet stadslandskap, småbiotoprikt slättlandskap samt biotoprikt backlandskap.

Kommunens landskapstyper delas in i 18 **karaktärsområden** – områden som har, eller kan utveckla, en specifik/ likartad biotopsammansättning.

11:1 Föreslagna landskapstyper och karaktärsområden

	Sida		
Öppet kustlandskap	103	Småbiotoprikt slättlandskap	118
1 Södra strandängarna	104	13 Västra slättlandskapet	119
2 Klagshamn	105	14 Östra slättlandskapet	120
3 Norra strandängarna	106	15 Tygelsjö	121
4 Sibbarp – Ribersborgsstranden	107		
5 Hamnen	108	Biotoprikt backlandskap	122
		16 Oxie	123
Träd- och buskrikt stadslandskap	109	17 Södra backlandskapet	124
6 Innerstaden centrum	110	18 Norra backlandskapet	125
7 Innerstaden väster	111		
8 Innerstaden söder	112		
9 Innerstaden öster	113		
Öppet och halvöppet stadslandskap	114		
10 Ytterstaden väster	115		
11 Ytterstaden söder	116		
12 Ytterstaden öster	117		

För varje avgränsat karaktärsområde finns en föreslagen biotopfördelning samt ett förändringsförslag som anger vilka öknings/minskningar och kompletteringar av biotoper som krävs för att den föreslagna karaktären skall uppnås.

Tanken med grönplanens karaktärsområden och förändringsförslag är att de skall vara en utgångspunkt vid såväl skötsel och utveckling av befintliga biotoper som vid anläggning av nya grönytor.

Biotopförändringsförslaget – en utgångspunkt

För varje avgränsat karaktärsområde redovisas ett biotopförändringsförslag. Av förslaget framgår vilka biotoper som behöver öka och vilka som bör minska för att karaktärsområdet skall få den önskade biotopsammansättningen. Biotopbeteckningarna är i de flesta fall desamma som i tätorts- och landsbygdsinventeringen, men vissa biotoper har grupperats. Större buskage, trädbestånd och träd- och buskdungar har slagits samman till träd- och buskbestånd; koloniområde ingår i biotopen trädgård; större väg och järnväg samt gråyta ingår under beteckningen hårdgjord yta. Biotoptypen park-blandtyp benämns i biotopförändringsförslagen park.

Till beskrivningen av respektive karaktärsområde finns bifogat en tabell (tabellbilaga 1) som redovisar hur stor del av marken som är grön idag (uppgifter från inventering 1999-2000), hur mycket mark som föreslås bli säkerställd som grön och hur mycket mark som föreslås utvecklas till grön mark med rekreativa och biologiska värden. När det gäller förändringar som berör ”särskilt värdefulla naturområden”, hänvisas även till kommunens naturvårdsprogram, där dessa är mer noggrant beskrivna.

Tanken med grönplanens karaktärsområden är att biotopförändringsförslagen skall vara en generell utgångspunkt vid allt arbete med det gröna i kommunen, såväl vid skötsel och utveckling av befintliga grönytor som vid nyanläggning. Det gäller allt från enskilda småtytor, som t ex ”gröna” refuger, till stora park- och naturområden.

Utbyggnadsområden

Runt Malmö planeras stora utbyggnadsområden, bland annat i Hyllie, i Husie, i hamnen samt vid Tygelsjö och Klagshamn. När dessa områden bebyggs förändras förutsättningarna drastiskt. Det som varit ett öppet odlings- eller industrilandskap blir bebyggelseområde, med inslag av parker, naturområden och stråk. Grönplanens karaktärsområden har tagits fram utifrån den situation som råder idag, med hänsyn till att staden kommer att växa. Karaktärsområdena skall fungera som utgångspunkt även när staden bebyggs. Grönplanens förslag innebär ett större inslag av icke traditionellt använda biotoper, såsom våtmarker och öppen och halvöppen gräsmark, även i urbana sammanhang. Sannolikt kommer det i-bland att vara nödvändigt att frångå grönplanens föreslagna karaktärer och ta större hänsyn till skalan och karaktären på bebyggelsen, samt till det utbud av parker/naturmiljöer som redan finns.

Ett långsiktigt förslag

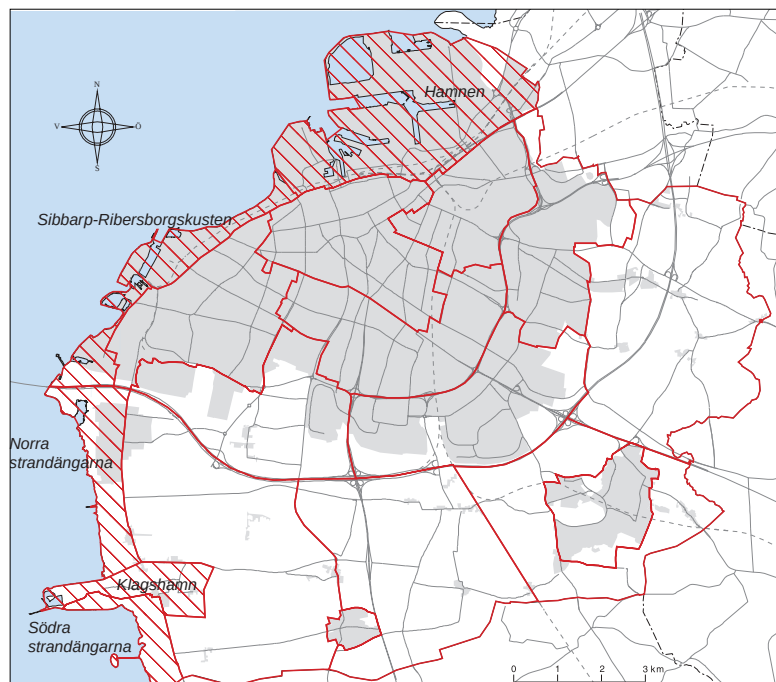
Biotopförändringar är relativt långsamma processer. Det tar ofta lång tid att utveckla biologiska värden i områden där det inte finns befintliga värden att bygga på. Förslagen har tagits fram för att fungera på lång sikt, men det är angeläget att förändringarna påbörjas så snabbt som möjligt.

Biotopförändringsförslagen på landsbygden går i många fall ut på att omvandla åker till ängs- och betesmark. Det råder idag brist på betesdjur i kommunen. I de fall beteshävd inte är möjlig, får de föreslagna gräsmarksarealerna istället hållas öppna genom slätter.

Biotopförändringar är långsamma processer. Gylins trädgård är en före detta handelsträdgård som lämnats för fåfot. På trettio år har området utvecklats till ett spännande naturområde.

Öppet kustlandskap

I landskapstypen *Öppet kustlandskap*, som sträcker sig längs hela Malmös kuststräcka, ingår karaktärsområdena *Södra strandängarna*, *Klagshamn*, *Norra strandängarna*, *Sibbarp- Ribersborgskusten* samt *Hamnen*. Dessa karaktärsområden upptar tillsammans ca 17% av kommunens landareal och innehåller en mängd olika biotoper, allt från strandängar i söder till hårdgjorda arealer med insprängda större ruderatmarker i hamnområdet. De kustnära marina miljöerna i Öresund, vilka inte behandlas närmare i grönplanen, har stor betydelse för hela kustlandskapets biologiska kvalitet och ekosystem.

Förändringssförslagen för karaktärsområdena i det öppna kustlandskapet följer i stort dagens biotoppuppbyggnad med stora öppna gräs- och ruderatmarker. En mycket stor del av den icke bebyggda marken inom det Öppna kustlandskapet har stora bevarandevärden genom sin speciella natur och föreslås därför skyddas i detaljplan eller som naturreservat. Arbete pågår med att inrätta ett naturreservat på strandängarna samt på Klagshamnsudden (se kartbilaga B).

Strandäng (Bunkeflostrand)

Strand (Söder om Bunkeflostrand)

Strandäng-betad (Bunkeflostrand)

Halvöppen gräsmark samt vatten (Klagshamn)

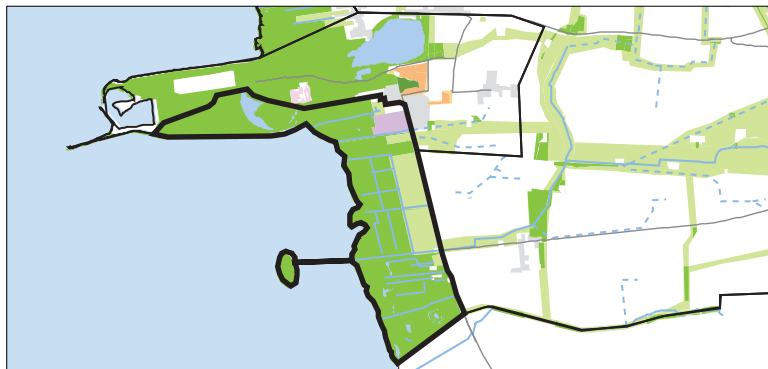

Ruderatmark, vatten och våtmark (Norra hamnen)

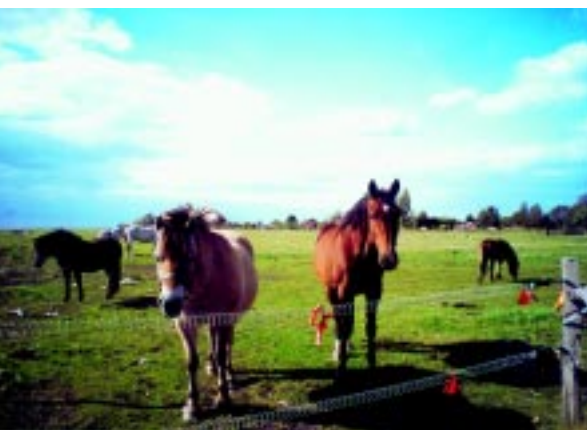
1 Södra strandängarna

Södra strandängarna

Andelen öppen gräsmark föreslås öka genom omvandling av befintlig åkermark och vall.

0 1km

Betesmark (Strandängarna, Klagshamn)

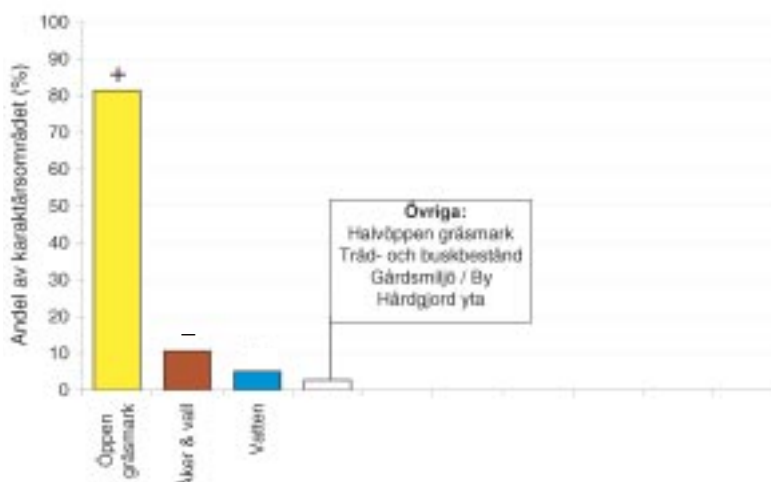
Våt gräsmark (Norra strandängarna)

Karaktärsområdet *Södra strandängarna* är ett kustnära område som inbegriper södra Klagshamnsudden och söder därom liggande strandängar samt Malmös enda ö, Dynan. Området domineras av öppna gräsmarker (81%) bestående av huvudsakligen vall, betesmark och översvåmningsmark. Avsevärt mindre andelar men ändå relativt vanliga biotoper utgör åkermarken och inslagen av vatten i form av diken, småvatten på strandängarna och den stora dammen på udden. Området har redan idag en tydlig och bevarandevärd karaktär med sina fina strandängar. Större delen av karaktärsområdet föreslås säkerställas som naturmark (95%). I denna mark ingår ca 24 hektar, huvudsakligen åker och vall, som för att ge området ytterligare ängsmark föreslås omvandlas till mark för bete och slåtter. Arbete pågår med att inrätta ett naturreservat på strandängarna (se kartbilaga B).

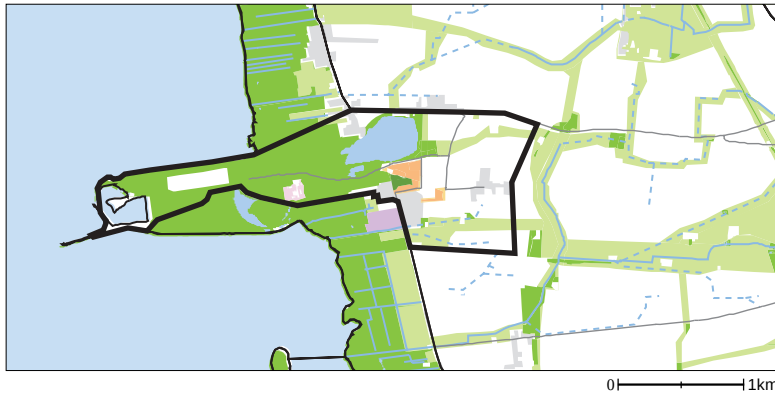
11:2 Biotopfördelning

och förändringsförslag, Södra strandängarna

Diagrammet visar fördelningen av all mark inom området (195 hektar). "Övriga" är de biotoper som utgör mindre än 3% av ytan. Föreslagna förändringar markeras med plus och minus. Ökning av biototypen '+' och minskning av biototypen '-'.

2 Klagshamn

Klagshamn

Bibehållen diversitet och stor andel slutna träd- och buskbiotoper är utgångspunkten i förslaget. En omvandling av åkermark till halvöppen gräsmark med öppna vatten och våtmark föreslås. Andelen ruderalmark på Klagshamnsudden föreslås öka.

Karaktärsområdet *Klagshamn* innefattar Klagshamnsuddens norra del, kalkbrottssjön, bebyggelsen söder om sjön samt en bit av det södra slättlandskapet. Området är ett av de mest variationsrika i Malmö med ett par dominerande biotoper och flera som var och en utgör relativt stora andelar av området. Åker och vall, som framförallt förekommer i den östra delen av området, utgör cirka en tredjedel av ytan. Ungefär en femtedel består av slutna träd- och buskbestånd, vilket i jämförelse med övriga karaktärsområden i landskapstypen är den klart högsta andelen av denna biototyp. Andra betydande biotoper är gräsmarkstyperna och kalkbrottssjöns vatten.

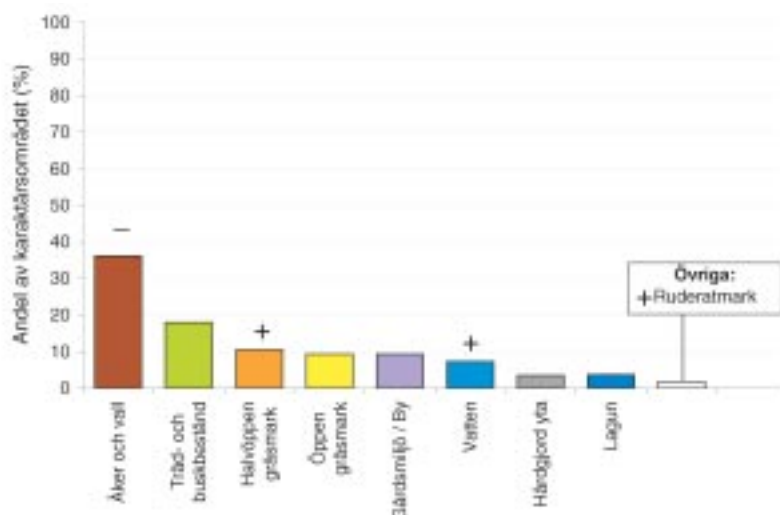
Diversiteten av biotoper tillsammans med den stora andelen slutna träd- och buskbiotoper utgör områdets karaktär vilket är utgångspunkten i förändringsförslaget. En relativt stor del av åkermarken (24 ha) föreslås omvandlas till grön mark. För att ytterligare öka diversiteten föreslås att den avsatta åkermarken omvandlas till halvöppna gräsmarker med öppna vatten och våtmarker. I samma syfte bör mängden ruderalmarker öka ute på udden. Givetvis förordas att de föreslagna 142 hektaren grön mark säkerställs. En stor del av arealen har befintliga gröna värden och sex hektar av dessa är redan detaljplanerade för icke gröna ändamål. Detaljplanearbete pågår med syfte att säkerställa Klagshamnsudden för natur och rekreation. Området ingår även i det blivande naturreservatet (se kartbilaga B).

Buskage (Klagshamn)

Halvöppen gräsmark samt vatten (Klagshamn)

11:3 Biotopfördelning

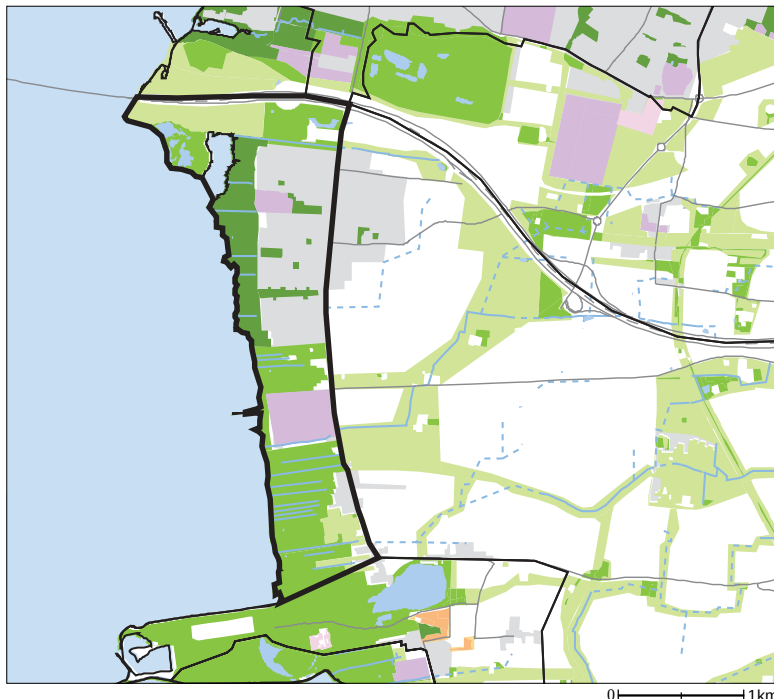
och förändringsförslag, Klagshamn

Diagrammet visar fördelningen av all mark inom området (265 hektar). "Övriga" är de biotoper som utgör mindre än 3% av ytan. Föreslagna förändringar markeras med plus och minus. Ökning av biototypen '+' och minskning av biototypen '-'.

3 Norra strandängarna

Norra strandängarna

En ökning av andelen halvöppen gräsmark i östra delen av karaktärsområdet föreslås. Strandängarna bevaras.

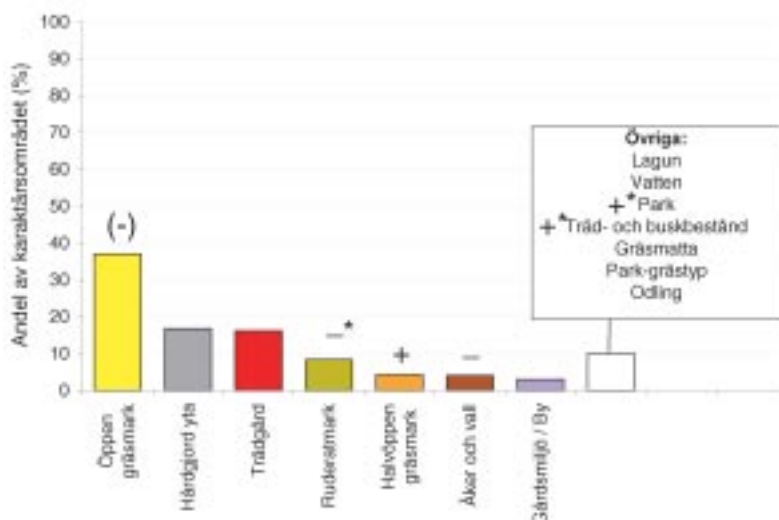
Halvöppen gräsmark (Klagshamn)

I karaktärsområdet *Norra strandängarna* ingår området väster om Kalkbrottsgatan mellan broanslutningen på Lernacken i norr och Klagshamnsudden i söder. Norra strandängarna är ett av de karaktärsområden som idag har flest antal förekommande biotoper, 14 stycken, där flertalet dock utgör en mycket liten andel av den totala ytan. Strandängarnas öppna gräsmarker dominerar (38%) tillsammans med trädgårdsbiotoperna (16%) samt de hårdgjorda ytorna (17%) inom huvudsakligen Bunkeflostrands bebyggelse och Strandhems koloniområde. Den södra delen av Lernacken, som är definierad som ruderatmark, står idag i förändring och kommer i framtiden till stor del att bestå av park- och trädbeståndsbiotoper. En av de mest betydande karaktärerna i området är de bevarandevärda öppna strandängarna och gräsmarkerna. Dessa ingår i det område där naturreservatsbildning pågår (se kartbilaga B). Mindre biotopförändringar föreslås genom ökning av andelen halvöppen mark, som till skillnad från på de södra strandängarna här förekommer fläckvis. Denna förändring är endast lämplig intill den östra gränsen av karaktärsområdet.

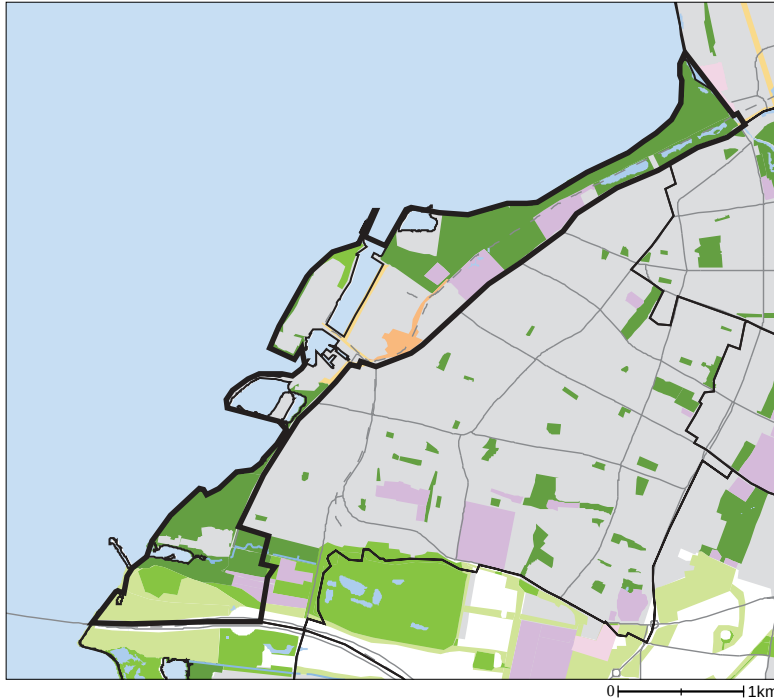
11:4 Biotopfördelning

och förändringsförslag, Norra strandängarna

Diagrammet visar fördelningen av all mark inom området (391 hektar). "Övriga" är de biotoper som utgör mindre än 3% av ytan. Pågående och föreslagna förändringar markeras med plus och minus. Ökning av biototypen '+' och minskning av biototypen '-'. *Pågående förändringar. Föreslagna förändringar med parentes '()' indikerar restriktivitet. Park = Park-blandtyp.

4 Sibbarp – Ribersborgskusten

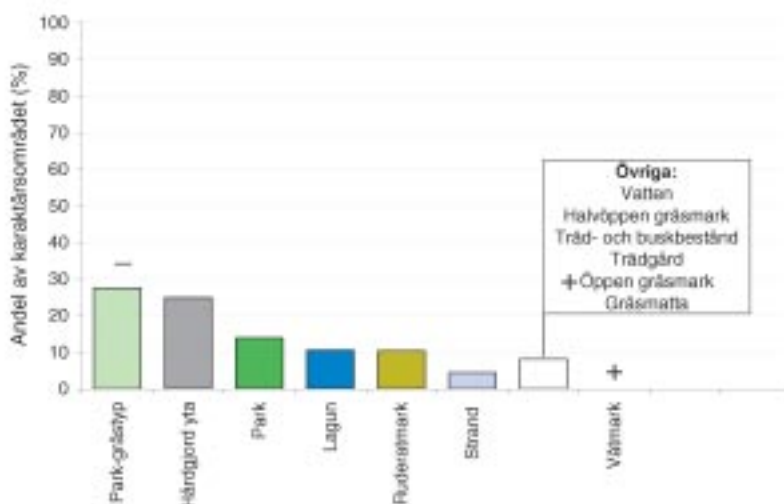
Sibbarp – Ribersborgskusten

En omvandling av vissa parkområden med dominerande gräsmark till äng (öppen gräsmark) och våtmark föreslås, samt bevarande av värdefulla ruderatmarker i Limhamns industriområde.

Karaktärsområdet *Sibbarp–Ribersborgskusten* sträcker sig från Lernacken norr om Yttre Ringvägen, längs kusten till och med Ribersborgsstranden och Öresundsparken intill Västra hamnen. Området karaktäriseras av en blandning av öppna och halvöppna park- och naturmiljöer på Ribersborgsstranden och i Sibbarp, vilka upptar drygt hälften av områdets yta, samt stora andelar hårdgjord yta, ruderatmark och laguner i det däremellan liggande Limhamns industriområde. Denna biotopkombination finns inte i något annat karaktärsområde. Den största andelen av kommunens sandstränder ligger inom Sibbarp – Ribersborgskusten. Områdets stränder och ruderatmark är viktiga biotoper för kommunens sammantagna biologiska kvalitet och utbud genom sin idag sparsamma förekomst. Stränderna har dessutom ett stort rekreativt värde. De bevaransvärda ruderatmarkerna i industriområdet och på Ön hotas av exploatering och är till stor del redan planlagda för icke gröna ändamål. Större delen av områdets befintliga gröna miljöer är säkerställda (167 hektar) och av de 40 hektar som är under anläggning på Lernacken kommer huvuddelen bli grön mark. Ruderatmarkerna, som inte är skyddade, föreslås bli säkerställda som natur. Relativt stora delar av områdena med gräsmatta föreslås omvandlas till äng och våtmark.

Våtmark (Strandängarna)

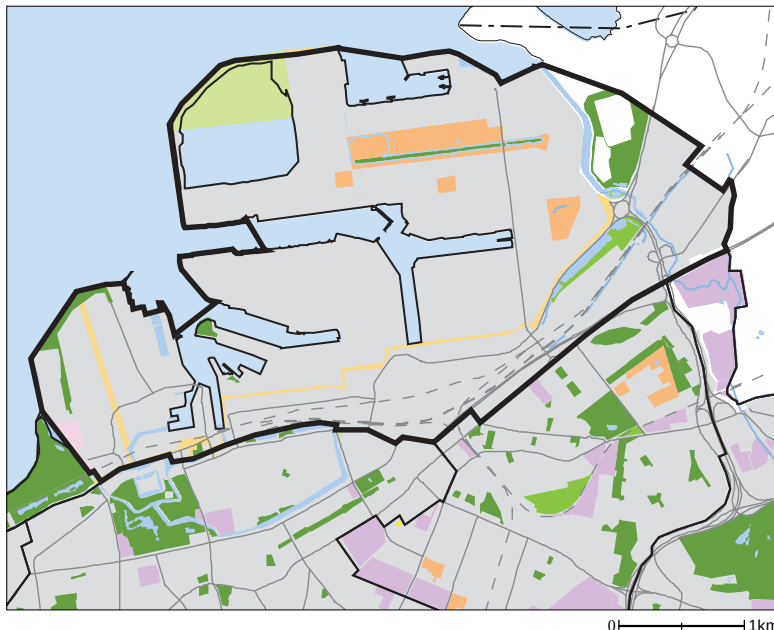
11:5 Biotopfördelning och förändringsförslag, Sibbarp – Ribersborgskusten

Diagrammet visar fördelningen av all mark inom området (415 hektar). "Övriga" är de biotoper som utgör mindre än 3% av ytan. Pågående och föreslagna förändringar markeras med plus och minus. Ökning av biototypen '+' och minskning av biototypen '-'. Park = Park-blandtyp.

5 Hamnen

Hamnen

Ökning av andelen ruderatmark och våtmark föreslås i samband med att andelen hårdgjorda ytor reduceras och delar av den norra hamnbassängen fylls ut.

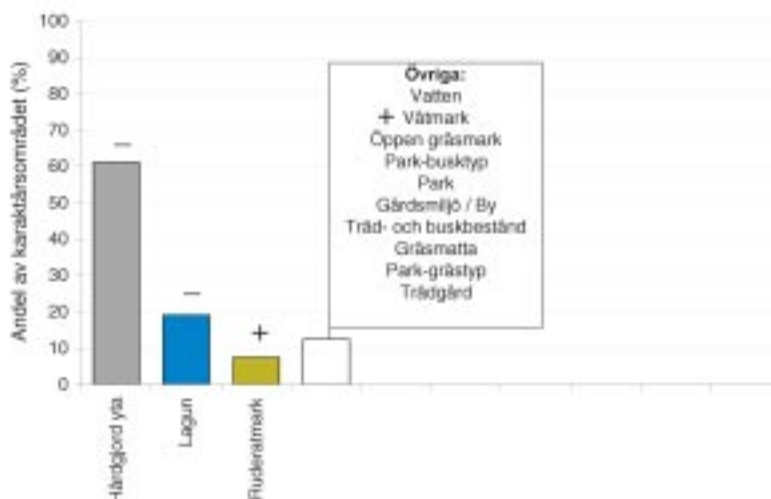

Ruderatmark och damm (Oljehamnen)

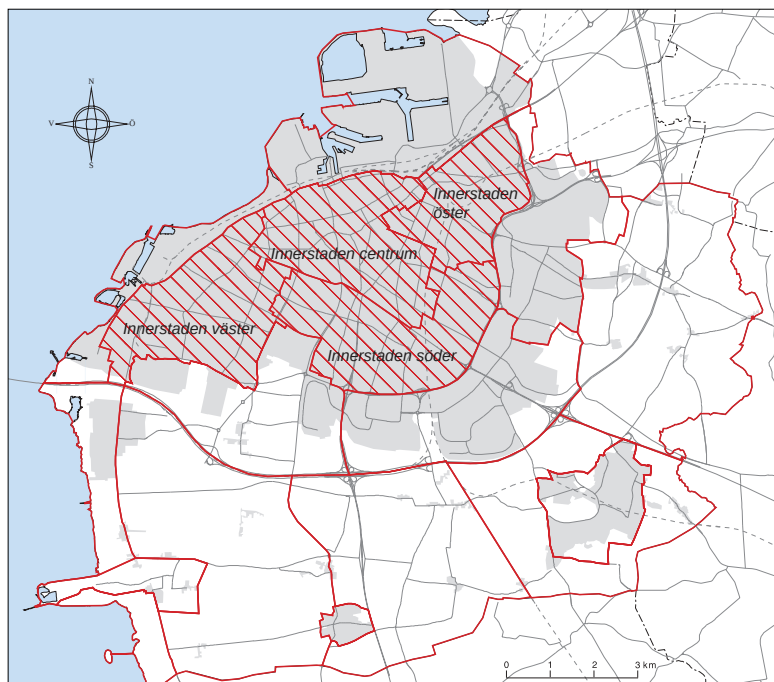
Karaktärsområdet *Hamnen* innefattar industri- och hamnområdena norr om Stockholmsvägen, Norra Vallgatan och Citadellsvägen. Trots att Hamnen inte är lika långsträckt och därmed inte har samma kontakt med Öresund som övriga områden inom det Öppna kustlandskapet har det kustprägel, genom hamnbassängerna och områdets speciella biotopuppbyggnad. Hamnen innehåller ett stort antal olika biotoper, men sammantaget dominerar de hårdgjorda ytorna (62%). Av de "gröna" landbiotoperna dominerar ruderatmarken, som endast upptar 7 %. Den tredje karaktärs-givande biotopen består av de konstgjorda lagunerna (hamnkanaler och invallade bassänger), som upptar ungefär 20% av karaktärsområdet. Oljehamnen två våtmarker och Sjölundadammarna upptar ingen större andel av ytan men har i denna hårdgjorda miljö stora biologiska värden. Grönplanen föreslår att befintliga, lite större ruderatmarker, våtmarker och vatten skyddas och bevaras. Dessa områden, som tillsammans upptar lite över 100 hektar, är till stor del redan detaljplanlagda för icke gröna ändamål. Ytterligare cirka 160 hektar av karaktärsområdet föreslås omvandlas till ruderat- och våtmark. Förändringarna föreslås gälla huvudsakligen inom den norra hamnens senaste invallning samt i anslutning till de föreslagna stråken i hamnen. Hamnens karaktär bibehålls men med en högre biologisk kvalitet än i dagsläget.

11:6 Biotopfördelning och förändringsförslag, Hamnen

Diagrammet visar fördelningen av all mark inom området (1415 hektar). "Övriga" är de biotoper som utgör mindre än 3% av ytan. Pågående och föreslagna förändringar markeras med plus och minus. Ökning av biototypen '+' och minskning av biototypen '-'. Park = Park-blandtyp.

Träd- och buskrikt stadslandskap

Landskapstypen *Träd- och buskrikt stadslandskap* innefattar fyra karaktärsområden inom tätorten: *Innerstaden centrum*, *väster*, *söder* och *öster*. Områdena omringas i stort sett av Limhamnsvägen, Inre ringvägen och Västkustvägen. I denna landskapstyp, som upptar totalt cirka 20% av kommunens landareal, domineras de gröna ytorna av parker och bostadsgårdar innehållande olika parkbiotoper samt äldre trädgårdar med ofta uppvuxna träd och buskage. En annan utmärkande karaktär är den höga andelen icke grön mark. Cirka 50% är hårdgjord yta. Andelen av olika biotoper skiljer sig mellan de fyra karaktärsområdena. I Innerstaden väster är andelen sammanhängande trädgård stor. I Innerstaden söder dominerar trädgårds- och parkbiotoper den gröna marken. Karaktärgivande för Innerstaden centrum är den höga andelen hårdgjord yta tillsammans med förekomsten av biotoptypen park-blandtyp. I Innerstaden öster finns en tydligare mosaik av gröna biotoper där bl a kyrkogård och halvöppen gräsmark är representerade i andelar större än 3%.

Eftersom Träd- och buskrikt stadslandskap ligger inom den inre tätorten finns det få hårdgjorda ytor, restytor eller åker som kan omvandlas till grön mark. Vid förändringar i markanvändning rekommenderas emellertid att stor vikt läggs vid att skapa grön mark för att öka den urbana miljöns biologiska och rekreativa kvalitet. Stadslandskapet kan också utvecklas genom förändringar i befintliga gröna miljöer. För att utveckla landskapstypen föreslås att busk- och trädskiktet förstärks i befintliga parker och på bostadsgårdar genom kompletteringar samt nyanläggning av träd- och buskrika biotoper. Trädgårdsägarna rekommenderas vara rädda om den befintliga högre vegetation.

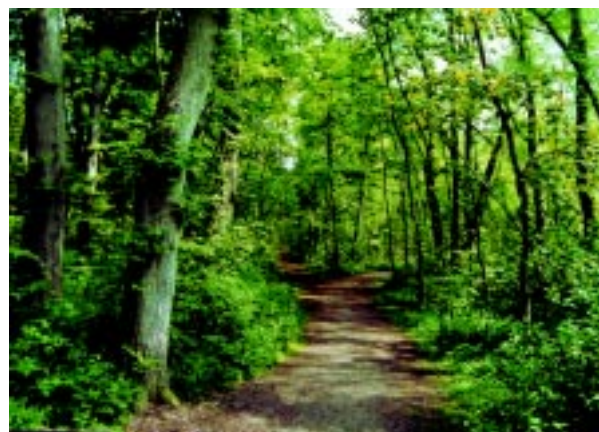
Under de senaste 40 åren har många träd försvunnit i denna del av staden, i samband med vägbreddningar, exploatering, stormskador och nu senast almsjukan. Utvecklingsförslagen syftar till stor del till att återfå träd- och buskrikedomen men även till att ytterligare utveckla karaktären. Detta kommer bl a innebära förbättrande av luftkvalitet och förbättrade möjligheter för många skogsarter att trivas i staden. För att ytterligare berika stadsmiljön föreslås att marken och fältskiktet, i framförallt parkbiotoper och trädbestånd, förbättras.

Äldre träd

Träd- och buskrik trädgård (Johanneslust)

Träd- och buskrik park (Falsterbo)

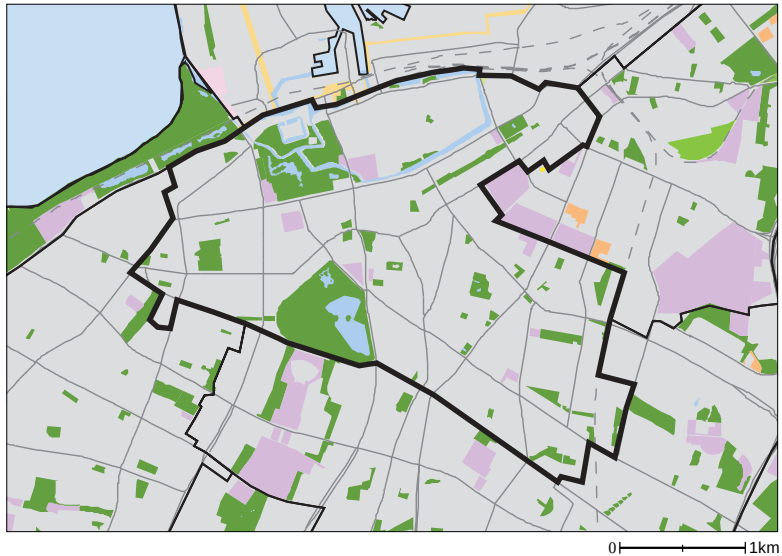

Träd- och buskrik park med vatten (Slottsparken)

6 Innerstaden centrum

Innerstaden centrum

En ökning av andelen träd och buskar föreslås i park- och gräsbiotoper på bostadsgårdar, på grönytor mellan hus samt i gatumiljö. Ett mer skogligt markskikt föreslås utvecklas för att förbättra träd- och buskbeståndens biologiska kvalitet.

Skogligt markskikt (Alnarpsparken)

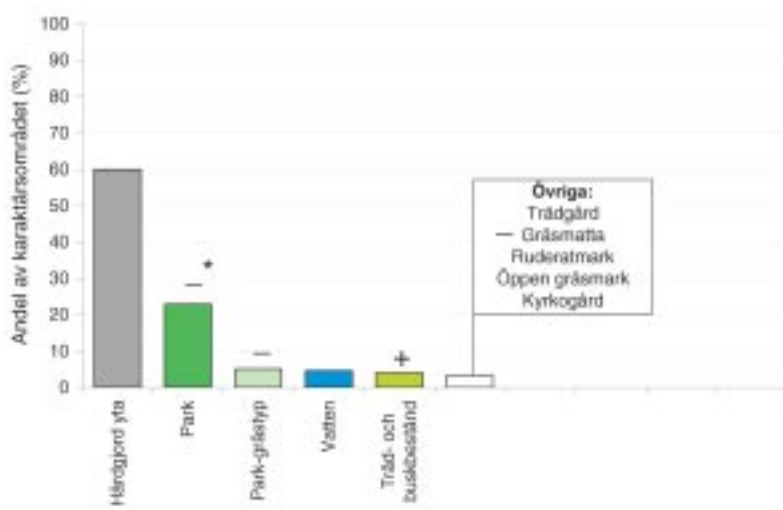
Trädrik park (Rönneholmsparken)

11:7 Biotopfördelning och förändringsförslag, Innerstaden centrum

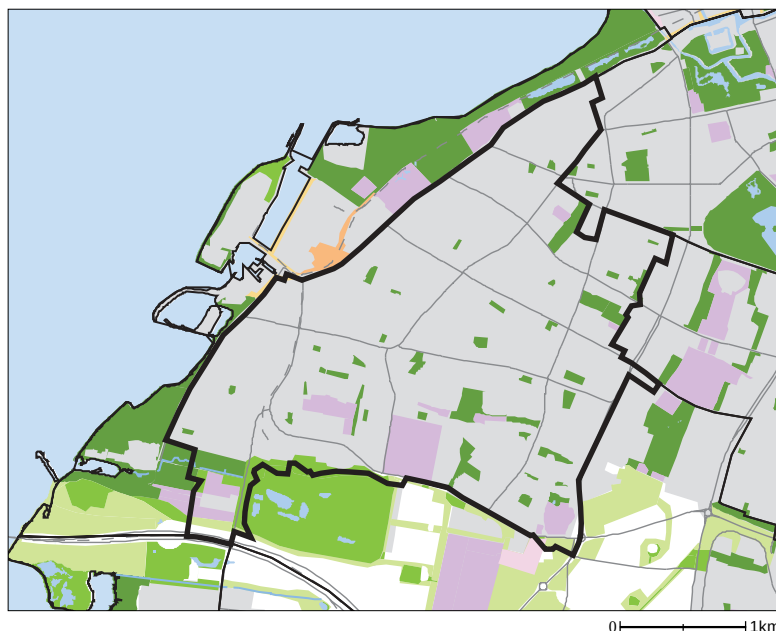
Diagrammet visar fördelningen av all mark inom området (890 hektar). "Övriga" är de biotoper som utgör mindre än 3% av ytan. Pågående och föreslagna förändringar markeras med plus och minus. Ökning av biototypen '+' och minskning av biototypen '-'. Inom bostadsområdena '*'. Park = Park-blandtyp.

Karaktärsområdet *Innerstaden centrum* innefattar bl a Gamla staden, Slotts-staden, Möllevången, Sorgenfri samt Pildammsparken, Kungs- och Slottsparken och Rönneholmsparken. Förutom hamnen är detta karaktärsområde det med störst andel hårdgjord yta (60%). De gröna ytorna utgörs främst av stora och medelstora parker innehållande olika parkbiotoper och träd- och buskbestånd samt merparten av karaktärsområdets vatten. För övrigt utgörs de gröna miljöerna av små fragment i den täta bebyggelsen.

Som biotopförändring föreslås en ökning av andelen träd och buskar, företrädesvis så att de bildar sammanhängande bestånd. Dessa förändringar gäller främst kompletteringar i park- och gräsbiotoper som ligger inom bostadsgårdar och i grönområden mellan husen samt i gatumiljö. För att förbättra träd- och buskbeståndens biologiska kvalitet föreslås att markskiktet blir mer skogligt genom kompletteringar och skötsel förändringar. Det ges inte några konkreta förslag på områden som önskas säkerställas inom detta karaktärsområde. Det är emellertid angeläget att den övergripande strävan skall vara att aldrig minska, utan helst öka, andelen grön mark vid förändringar i markanvändning.

7 Innerstaden väster

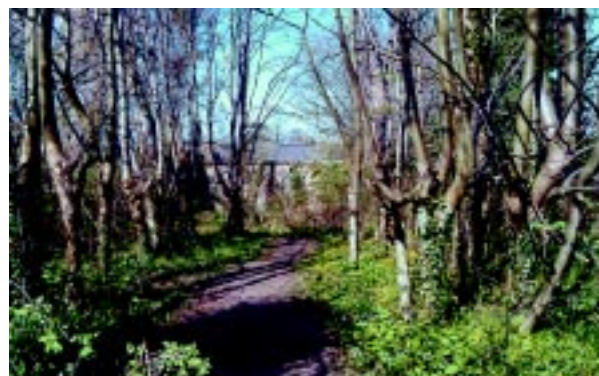
Innerstaden väster

Den träd- och buskrika karaktären föreslås bibehållas. Andelen träd och buskar i områden med biotoperna park-grästyp, gräsmatta, åker och vall, öppen gräsmark och ruderalmark föreslås ökas.

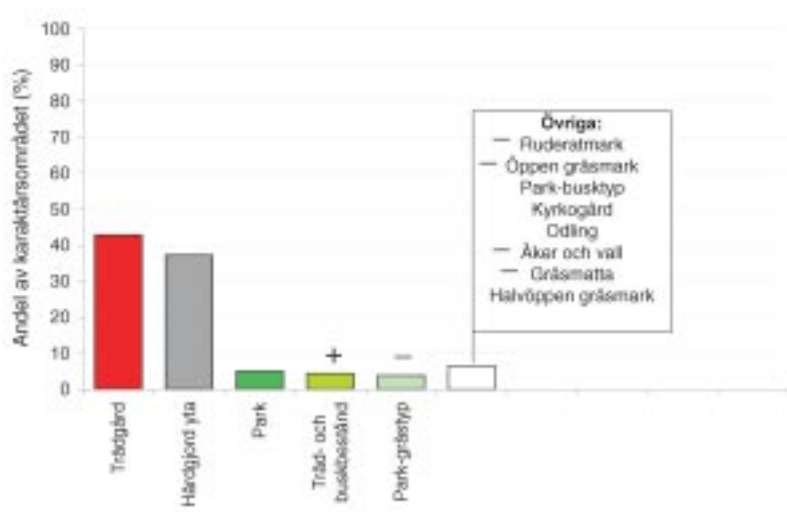
Karaktärsområdet *Innerstaden väster* utgörs huvudsakligen av villaområden, från Fridhem och Solbacken i norr till Limhamn och Hyllie i söder. Av de 12 gröna biotoperna i området, vilka tillsammans upptar 63%, är den klart dominerande biotopen trädgård (43%). Villaområdena ger karaktären i Innerstaden väster. I dag finns relativt mycket träd och buskar inom karaktärsområdet, men för att stärka ett träd- och buskrikt stadslandskap föreslås att flera av de mindre frekventa biotoperna (park-grästyp, gräsmatta, åker och vall, öppen gräsmark och ruderalmark) berikas med träd och buskar eller omvandlas till träd- och buskbestånd. Även villaägarna uppmanas att vara rädda om de befintliga träden och uppmuntras till att berika sina trädgårdar med mer träd och buskar. En del värdefulla, icke detaljplanlagda områden kring kalkbrottet föreslås bli säkerställda som grön mark.

Trädgård med träd- och buskbestånd (magnolia)

Träd- och buskbestånd (Bellevue)

11:8 Biotopfördelning och förändringsförslag, Innerstaden väster

Diagrammet visar fördelningen av all mark inom området (929 hektar). "Övriga" är de biotoper som utgör mindre än 3% av ytan. Pågående och föreslagna förändringar markeras med plus och minus. Ökning av biototypen '+' och minskning av biototypen '-'. Park = Park-blandtyp.

8 Innerstaden söder

Innerstaden söder

Ökning av andelen träd och buskar i storskaliga bostadsområden och parkområden.
Minskning av mängden hårdgjorda ytor.

Trädbestånd (rödek)

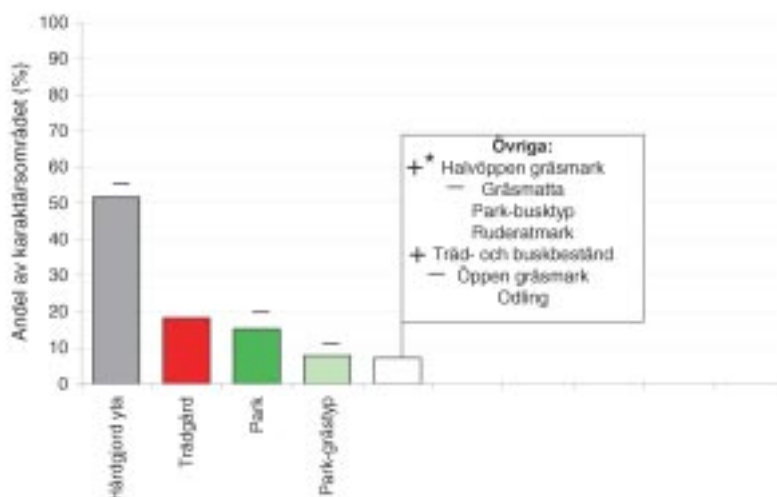
Karaktärsområdet *Innerstaden söder* sträcker sig från Lorensborg längs Inre ringvägen till Rosengård. Karaktärsområdet utgörs till stor del av större villaområden och storskaliga bostadsområden. Detta avspeglar också de dominerande biotoperna som är villaområdenas trädgårdar (18%) och bostadsområdenas park- och gräsparksbiotoper (23%). Ett betydande inslag i karaktärsområdet är andelen hårdgjord yta, som överstiger 50%. Precis som i de övriga karaktärsområdena inom det träd- och buskrika stadslandskapet föreslås att mängden träd, buskar och dungar ökas. Det är framför allt inom de storskaliga bostadsområdena och i parkområdena som denna ökning bör ske. Villaägarna uppmanas till att bevara sina gamla träd och uppmuntras att plantera mer träd och buskar. Dessutom föreslås en minskning av mängden hårdgjord yta inom området.

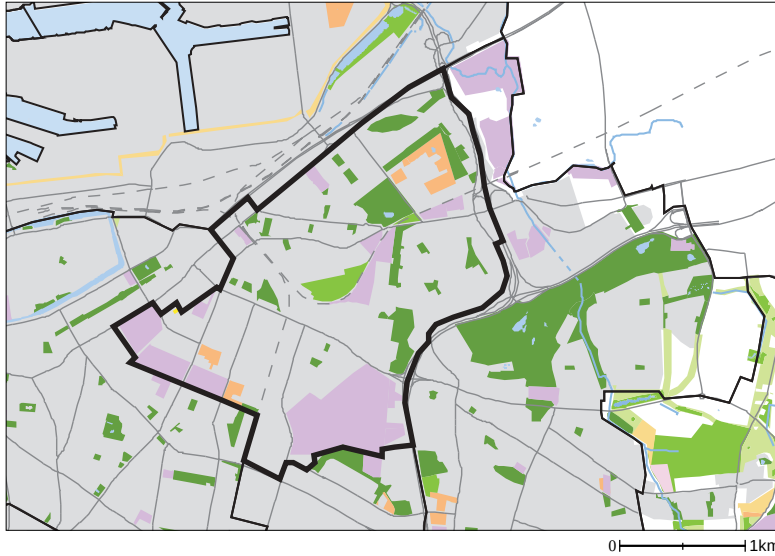
Träd- och buskrik park (Slottsparken)

11:9 Biotopfördelning och förändringsförslag, Innerstaden söder

Diagrammet visar fördelningen av all mark inom området (972 hektar). "Övriga" är de biotoper som utgör mindre än 3% av ytan. Pågående och föreslagna förändringar markeras med plus och minus. Ökning av biotoptypen '+' och minskning av biotoptypen '-'. Intill Inre ringvägen '*'. Park = Parkblandtyp.

9 Innerstaden öster

Karaktärsområdet *Innerstaden östers* gränser följer Inre Ringvägen i öster, Lundavägen i norr samt S:t Pauli och Östra kyrkogårdarna i söder. Innerstaden öster skiljer sig från de övriga innerstadsområdena, som alla har höga andelar hårdgjord yta, genom en hög variation och diversitet i de gröna biotoperna. Totalt upptar de gröna biotoperna 48%. Av de sex biotoper som har över 3% yttäckning är biotopen park-blandtyp den mest förekommande (14%) och därefter följer trädgård och park-grästyp. Andra betydande biotoper är kyrkogård, halvöppna gräsmarker samt träd- och buskbestånd.

Dagens karaktär av hög biotopdiversitet i området föreslås förändras tillsammans med en ökning av mängden träd och buskar. Förändringsförslaget innebär att andelen hårdgjord yta, park-blandtyp och park-grästyp minskar medan biotoperna träd- och buskbestånd, halvöppna och öppna gräsmarker samt ruderalmark ökar. Ökningen av ruderalmark i industriområdena innebär både att befintliga områden sparas och att nya tillkommer genom reduktion av hårdgjorda ytor. Idag finns det cirka 23 hektar mark med befintliga gröna värden vilken inte är säkerställd som grön mark i detaljplan. I förslaget ingår att dessa områden sparas och säkerställs för att ingå bland stadens gröna miljöer. Mer än hälften av karaktärsområdets gröna ytor har begränsad tillgänglighet eftersom de är kyrkogårdar och koloniområden.

Innerstaden öster

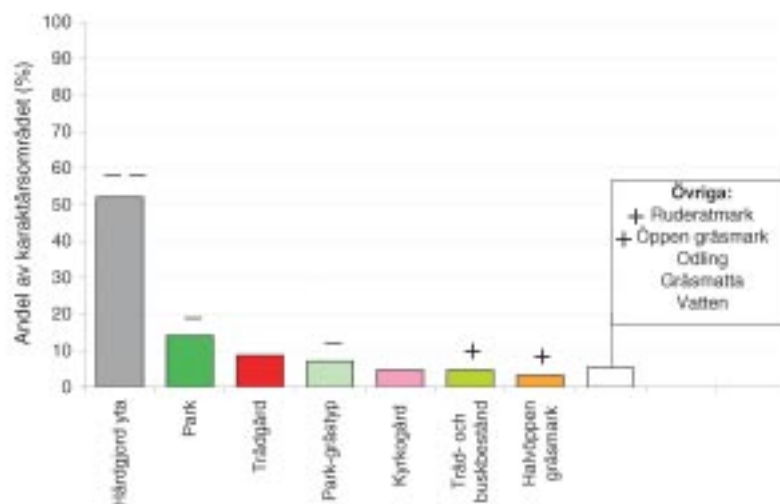
Områdets höga biotopdiversitet föreslås förändras. Biotoperna träd- och buskbestånd samt halvöppen och öppen gräsmark föreslås ökas genom omvandling av hårdgjorda ytor i industriområden samt till viss del genom omvandling av biotoperna park-blandtyp och park-grästyp.

Trädbestånd, kastanj (Gyllins trädgård)

Buskbestånd, hägg

11:10 Biotopfördelning och förändringsförslag, Innerstaden öster

Diagrammet visar fördelningen av all mark inom området (607 hektar). "Övriga" är de biotoper som utgör mindre än 3% av ytan. Pågående och föreslagna förändringar markeras med plus och minus. Ökning av biotoptypen '+' och minskning av biotoptypen '-'. Dubbelbeteckning anger huvudförändring. Park = Park-blandtyp.

Halvöppen gräsmark (tistel)

Halvöppen gräsmark (Robotfältet)

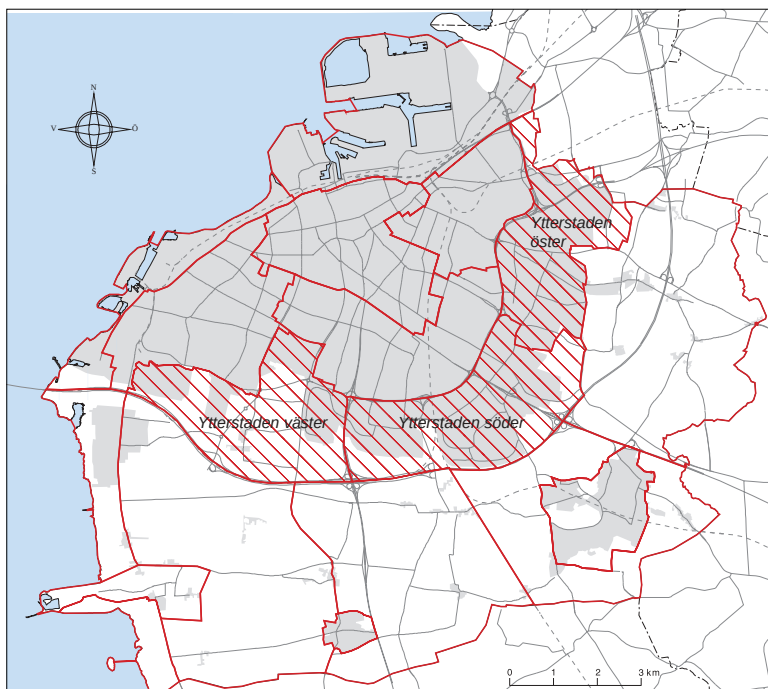

Ruderatmark (Limhamns kalkbrott)

Öppen gräsmark (Gyllins trädgård)

Öppet och halvöppet stadslandskap

Landskapstypen *Öppet och halvöppet stadslandskap* följer Malmös tätorts ytterområden och ligger i stort sett mellan Inre och Yttre Ringvägen, förutom i den nordöstliga delen där gränsen följer dagens tätortsrand. Avsnittet innehåller tre karaktärsområden – *Ytterstaden väster*, *söder* och *öster*, och upptar cirka 20 procent (3008 hektar) av kommunens landyta. Idag utgör de hårdgjorda ytorna tillsammans med åker och vall över 50 procent av markarealen i landskapstypen. Trädgård och öppna och halvöppna gräsmarker är andra mer påtagliga biotoper med andelar på mellan 5 och 10 procent. Skillnaden mellan karaktärsområdena i det öppna och halvöppna stadslandskapet är stor. Ytterstaden väster har avsevärt mindre andel hårdgjord yta än de övriga två och nästan 50 procent åkermark i jämförelse med de andra områdenas 17 respektive 6 procent. Ytterstaden öster innehåller en stor andel trädgårdsbiotoper (24%), medan de två övriga i stort sett saknar denna biotop.

Inom framför allt Ytterstaden väster och i delar av Ytterstaden söder finns stora möjligheter att avsätta och omvandla åkermark till grön mark. Förutom de konkreta förslag på områden att säkerställa som denna grönplan visar på, rekommenderas att man i samband med exploatering och omvandling av områden anlägger så mycket gröna miljöer som möjligt. Önskad karaktär är det öppna och halvöppna stadslandskapet vilket innebär att en stor del av de gröna miljöerna utvecklas till öppna och halvöppna gräsmarker samt ruderatmarker i form av t.ex. ruderatängar, slåtterängar och hagmarker. Detta landskapsområde ligger i gränslandet mellan den täta, träd- och buskrika innerstaden och den öppna landsbygden. Av de önskade biotoptyperna är det därför de halvöppna gräs- och ruderatmarkerna som bör vara mer frekventa än de öppna. I dag finns redan Limhamns kalkbrott, som är en stor och speciell ruderatmark, samt en betydande del halvöppna gräsmarker och ruderatmark inom Fosie i den Södra ytterstaden. Dessa biotoper är biologiskt rika och överensstämmer med den önskade karaktären och är därför viktiga att bevara.

10 Ytterstaden väster

Ytterstaden väster

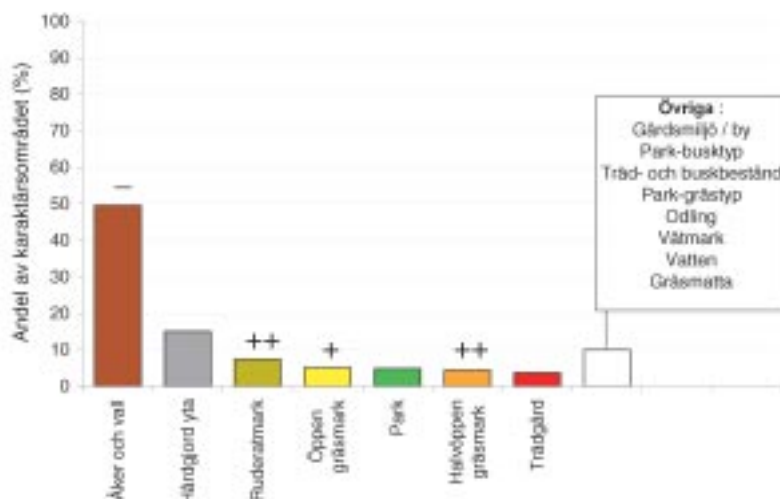
Områdets nuvarande biotoputbud föreslås förändras radikalt i samband med att området omvandlas och bebyggs. Framtidens gröna miljöer i området föreslås domineras av halvöppen och öppen gräsmark samt ruderatmark (Limhamns kalkbrott).

Karaktärsområdet *Ytterstaden väster* sträcker sig från Limhamns kalkbrott till Lindeborg, norr om Yttre Ringvägen. I området ingår även Holma och delar av Kroksbäck. Den största delen av området ligger utanför tätorten och består huvudsakligen av åkermark (50%). Andra betydande biotoper och områden är Limhamns kalkbrott med sin unika skyddsvärda ruderatmark, park- och gräsmarksbiotoperna i Kroksbäck och Lindeborg samt trädgårdsbiotopen i Elinelunds koloniområde. Förutom dessa sex biotoper finns ytterligare åtta som har under tre procents täckning, varav gårdsmiljö/by är den mest frekventa.

Större delen av karaktärsområdets rurala del är under omvandling och kommer på sikt att utgöra en del av Malmö tätort. I samband med omvandlingen föreslås att betydande delar av marken säkerställs som grön mark (sammanlagt ca 320 hektar). I dag finns endast 39 hektar (4%) fritt tillgänglig och detaljplanerad grönyta. Dessutom föreslås att nuvarande biotoputbud i och med omvandlingen förändras radikalt och att framtidens gröna miljöer domineras av framförallt halvöppen gräsmark och större ruderatområden (tex Limhamns kalkbrott), men även av en del öppna gräsmarker.

Halvöppen/öppen gräsmark (Öland)

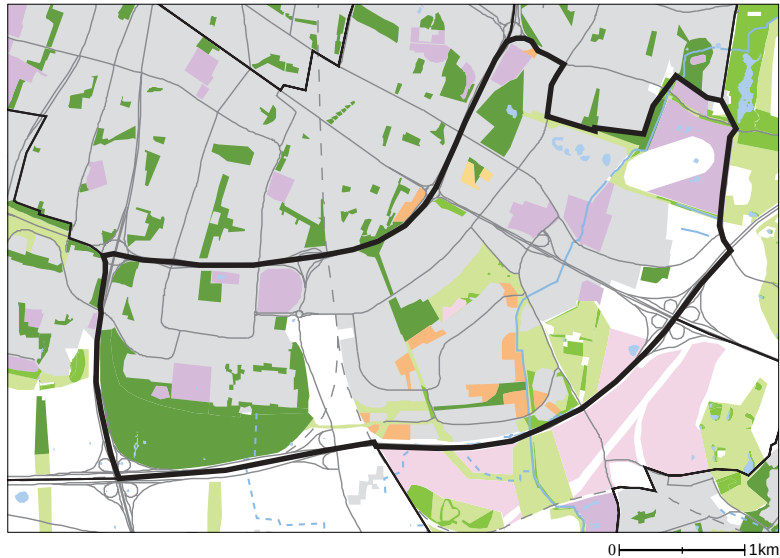
11:11 Biotopfördelning och förändringsförslag, Ytterstaden väster

Diagrammet visar fördelningen av all mark inom området (1015 hektar). "Övriga" är de biotoper som utgör mindre än 3% av ytan. Pågående och föreslagna förändringar markeras med plus och minus. Ökning av biotoptypen '+' och minskning av biotoptypen '-'. Dubbelbeteckning anger huvudförändring. Park = Park-blandtyp.

11 Ytterstaden söder

Ytterstaden söder

En ökning av i första hand halvöppen gräsmark på åkermark föreslås. En reducering av mängden hårdgjorda ytor och en ökning av mängden ruderatmark och öppen gräsmark föreslås också inom karaktärsområdet.

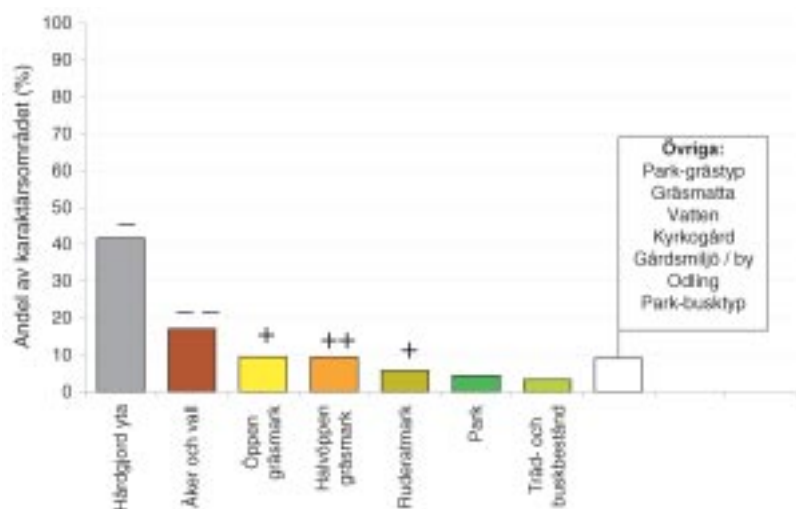
Ruderatmark (Naturpark, Berlin)

Karaktärsområdet *Ytterstaden söder* avgränsas av Yttre och Inre ringvägen och består av Lindängen, med blandade bebyggelse typer, Fosie med huvudsakligen industri samt Jägersro med en blandning av industribebyggelse och koloniområden. Inom Ytterstaden söder finns flera stora obebyggda områden. En stor del av karaktärsområdet består av hårdgjord mark (42%). Av de övriga 13 identifierade biototyperna dominerar åker och vall, öppen gräsmark, halvöppen gräsmark samt ruderatmark, vilka var och en upptar mellan 17 och 6 procent.

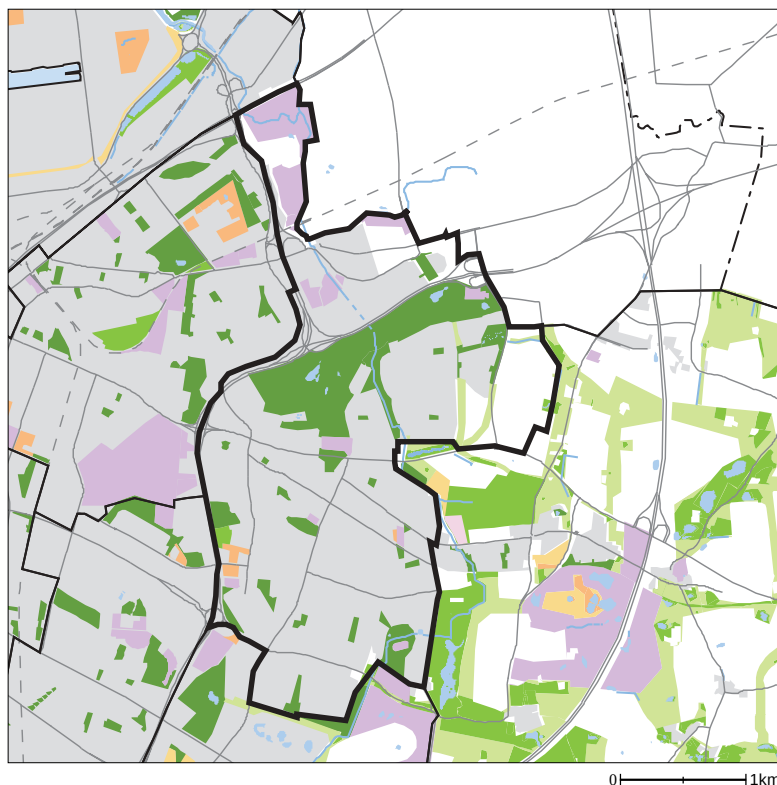
Dagens biotoputbud har stora likheter med det som föreslås för landskapstypen som helhet, bortsett från den stora andelen åkermark. Genom framförallt natur- och rekreationsområdet Lindängelund har Ytterstaden söder en förhållandevis stor andel säkerställd och tillgänglig grön mark (15%), dock koncentrerad till ett enda område. I Fosie industriområde finns flera värdefulla områden med halvöppna och öppna gräsmarker, av vilket flertalet är planlagda för icke gröna ändamål. I Fosie ligger också Malmös enda alkärr. Dessa områden föreslås bli säkerställda som grön mark tillsammans med ytterligare mark i och intill industriområdet, vilken behöver utveckla biologiska och rekreativa värden. De naturområden som ligger intill Jägersro föreslås bli mer tillgängliga för allmänheten. Förändringsförslagen gällande biotopfördelningen följer strategin för landskapstypen, vilket innebär en ökning av i första hand mängden halvöppna biotoper och i andra hand ruderatmarker och öppna gräsmarker. Hårdgjorda ytor föreslås omvandlas till olika ruderatmarker.

11:12 Biotopfördelning och förändringsförslag, Ytterstaden söder

Diagrammet visar fördelningen av all mark inom området (1138 hektar). "Övriga" är de biotoper som utgör mindre än 3% av ytan. Pågående och föreslagna förändringar markeras med plus och minus. Ökning av biototypen '+' och minskning av biototypen '-'. Dubbelbeteckning anger huvudförändring. Park = Park-blandtyp.

12 Ytterstaden öster

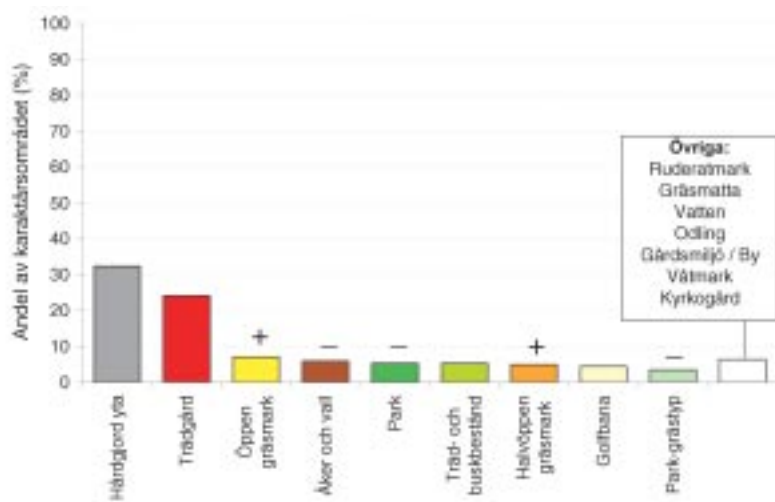
Ytterstaden öster

En ökning av biotoperna halvöppen gräsmark och öppen gräsmark föreslås genom förändringar av befintliga miljöer. Tex kan ängsmark anläggas i parkbiotoper och buskar och träd planteras på gräsytor och golfbanor.

Öppen gräsmark (Östra Husie)

Karaktärsområdet Ytterstaden öster ligger till största del inom Malmö tätort. Området börjar i söder med Jägersro villastad och avslutas med Valdemarsro och Segemölla golfbana i norr. Ytterstaden öster skiljer sig från de andra två karaktärsområdena inom det Öppna och halvöppna stadslandskapet genom att trädgård är den klart dominerande gröna biotopen. Området är dessutom mer variationsrikt med en jämnare fördelning av de övriga 13 gröna biotoperna. Bulltofta rekreationsområde är den största sammanhängande grönytan i området och innehåller större träd- och buskbestånd, öppna gräsytor, gräsmattor och vatten. Genom att nästan all mark i Ytterstaden öster är planlagd och utnyttjad förslås att endast en mindre del säkerställs som ny grön mark (20ha). Möjligheten att förändra biotopsammansättningen till landskapstypens huvudkaraktär, med dominans av halvöppna gräsmarker, är därmed begränsad. Emellertid föreslås att andelen halvöppna biotoper och öppna gräsmarker ökar betydligt i omfattning genom förändringar i befintliga miljöer. Exempelvis kan ängar anläggas i rena parkbiotoper och solitära buskar och mindre träd planteras på befintliga gräsytor och golfbanor.

11:13 Biotopfördelning och förändringsförslag, Ytterstaden öster

Diagrammet visar fördelningen av all mark inom området (851 hektar). "Övriga" är de biotoper som utgör mindre än 3% av ytan. Pågående och föreslagna förändringar markeras med plus och minus. Ökning av biototypen '+' och minskning av biototypen '-'. Park = Park-blandtyp.

Öppen gräsmark (vallmo)

Öppen gräsmark/betesmark (Tågarp)

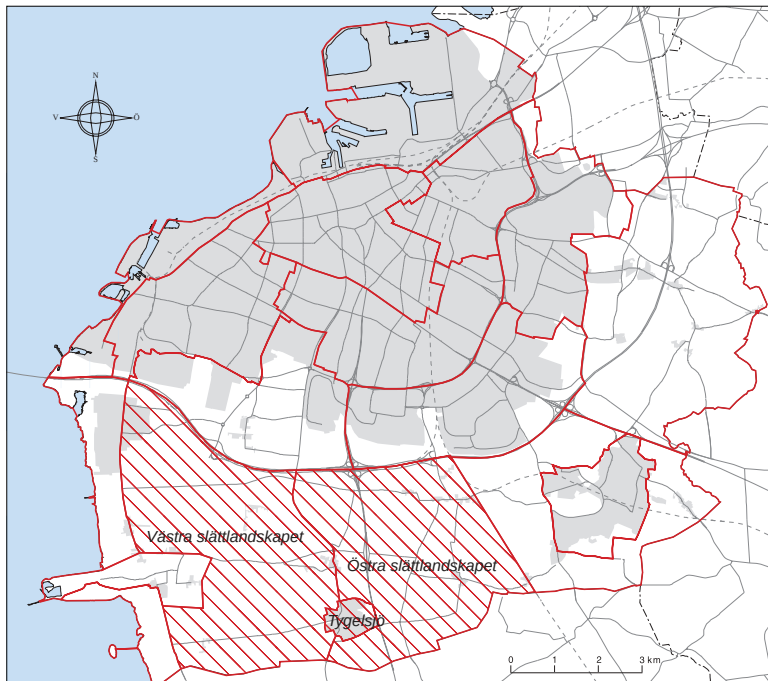

Gårdsmiljö/by (Häckeberga)

Öppen gräsmark/våtäng (Vomb)

Småbiotoprikt slättlandskap

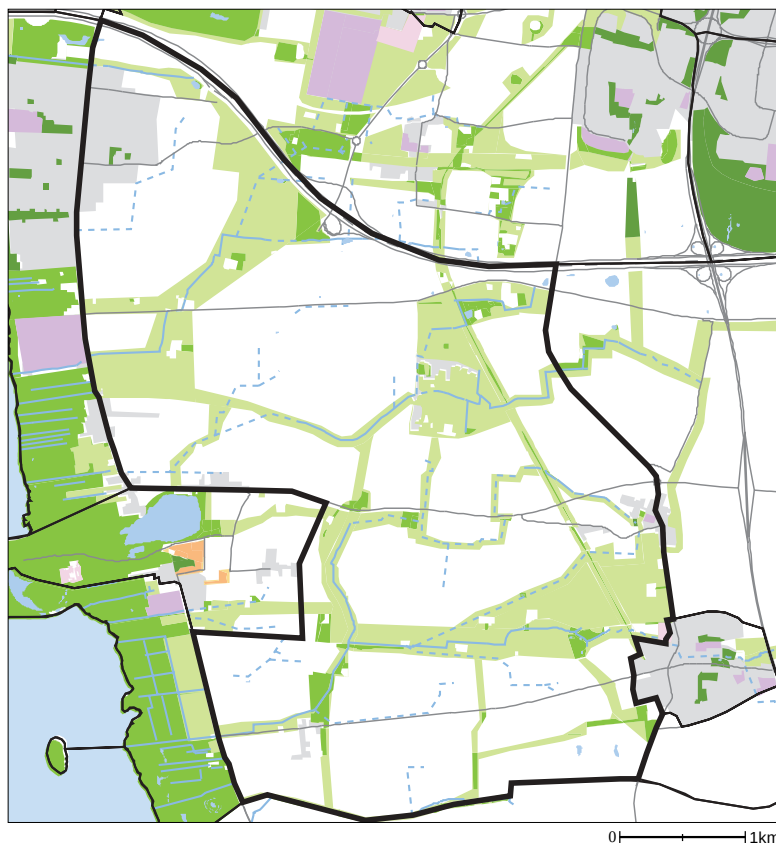

Landskapstypen *Småbiotoprikt slättlandskap* omfattar kommunens södra delar med jordbruksslätten, uppdelad i *Östra* och *Västra slättlandskapet*, och två tätortsområden, östra Bunkeflostrand och Tygelsjö, där Tygelsjö utgör ett eget karaktärsområde. Den totala ytan är ca 3650 hektar vilket motsvarar ungefär 23 procent av kommunens landareal. Jordbruksslätten, som upptar större delen av landskapsavsnittet (96%), innehåller förutom den klart dominerande åkermarken en rad småbyar och gårdar men har för övrigt en relativt liten andel andra småbiotoper. Tygelsjö och östra Bunkeflostrand, som är två mindre tätortsområden i landskapsavsnittet vilka endast utgör 4 procent av markarealen, har en annan uppbyggnad med hårdgjorda ytor och trädgård som dominerande biotoper och med en del parkmiljöer.

Slättlandskapet har mycket stor potential att utvecklas, både biologiskt och rekreativt. Utvecklingsförslagen syftar till att berika landskapet med småbiotoper samtidigt som den öppna och storslagna karaktären, typisk för det sydvästska slättlandskapet, bibehålls. Detta kan åstadkommas genom restaurering och nyanläggning av t ex alléer, beträddor¹ och pilevallar samt restaurering av kulverterade vattendrag som tas upp och utvecklas tillsammans med befintliga vatten till gröna stråk i det öppna landskapet. Ett annat viktigt syfte i förslagen är att göra slätten mer tillgänglig för rekreation och att strategiskt säkerställa mark för natur och park inför eventuella framtida exploateringar. Förutom småbiotoperna är den öppna gräsmarken, i form av exempelvis betesmark, slätterängar och översilningsmark längs vattendrag, en viktig biotop för landskapstypen.

¹ Med beträddor avses obrukade remsor runt åkrar där det är tillåtet att gå, rida och cykla. Att anlägga beträddor är ett sätt att göra jordbruksmarken mer tillgänglig för rekreation. Beträdorna kan också utvecklas till viktiga biotoper i jordbrukslandskapet.

13 Västra slättlandskapet

Västra slättlandskapet

I karaktärsområdet föreslås en omvandling av åkermark till öppen gräsmark i form av slätterängar, betesmarker och beträddor. En ökning av andelen småbiotoper – vatten (kulverterat öppnas upp), översilningsmark, åkerholmar, pilevallar och alléer – föreslås också.

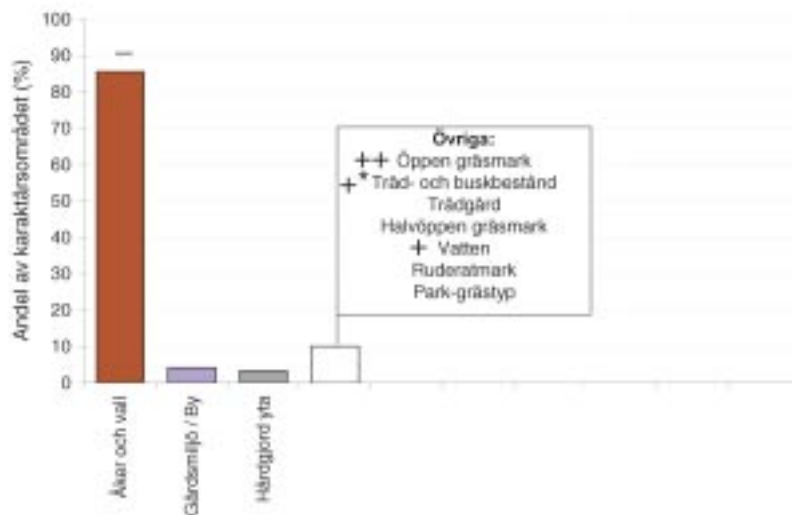

Betesmark (Dalby)

Beträda (Kalebörs mosse, Staffanstorp)

Karaktärsområdet *Västra slättlandskapet* är det största i Malmö. Området inringas i stort sett av vägar – Gessievägen, Klagshamnsvägen, Yttre Ringvägen, Pildammsvägen, Tygelsjövägen och kommungränsen. Området domineras av åkermark (83%). Gårdsmiljöer och byar samt hårdgjorda ytor har därefter störst andelar, dock med endast 3 respektive 4 procent. Öppna och halvöppna gräsmarker, träd- och buskbestånd och vatten (diken) är småbiotoper som förekommer sparsamt i området. På jordbrukslätten är ingen mark säkerställd. Grönplanen föreslår att tre större områden i karaktärsområdet säkerställs som grön mark tillsammans med ett antal länkar och stråk. Den föreslagna ytan utgör lite mindre än 30 procent av Västra slättlandskapets mark. En stor biotopförändring som föreslås är omvandling av åkermark till öppen gräsmark i form av slätterängar, betesmarker och beträddor. En viktig biotop i Västra slättlandskapet är rinnande vatten – dels det befintliga som finns i öppna diken och dels det som idag ligger kulverterat, vilket föreslås tas upp i dagen. Andra viktiga småbiotoper som föreslås öka är översilningsmark intill vattendragen, små åkerholmar, pilevallar och alléer.

11:14 Biotopfördelning

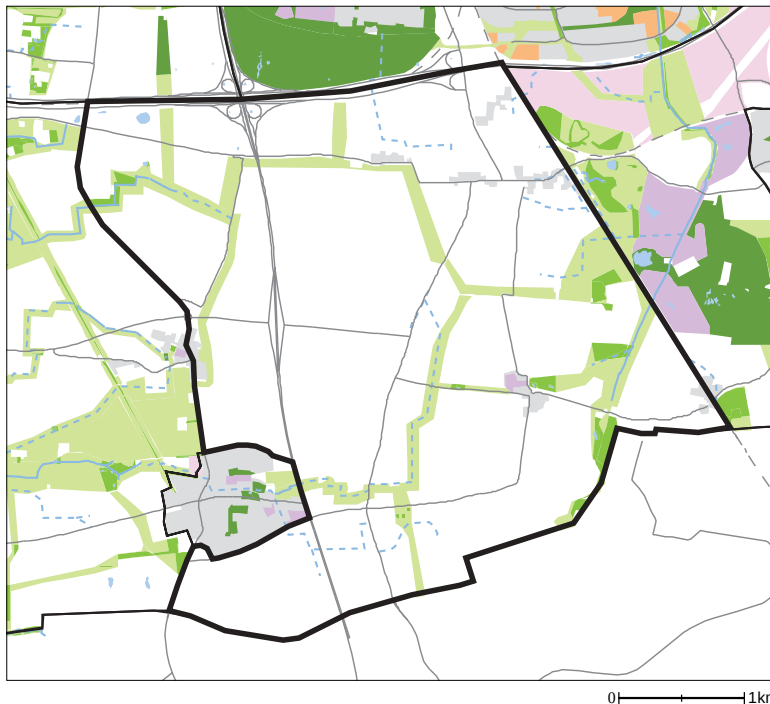
och förändringsförslag, Västra slättlandskapet

Diagrammet visar fördelningen av all mark inom området (1968 hektar). "Övriga" är de biotoper som utgör mindre än 3% av ytan. Pågående och föreslagna förändringar markeras med plus och minus. Ökning av biototypen '+' och minskning av biototypen '-'. Dubbelbeteckning anger huvudförändring. *Små bestånd och solitärer.

14 Östra slättlandskapet

Östra slättlandskapet

Storskaligt odlingslandskap. En ökning av andelen öppen gräsmark, pilevallar, alléer och öppna diken (vatten) föreslås genom omvandling av delar av åkermarken.

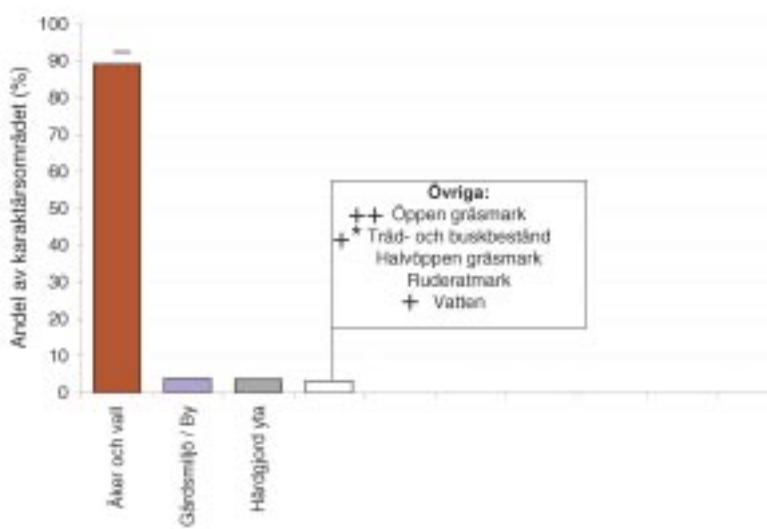
Vatten och öppen gräsmark (Falsterbo)

Karaktärsområdet *Östra slättlandskapet* gränsar till Västra slättlandskapet, Tygelsjö, Yttre Ringvägen, kontinentalbanan och delar av kommungränsen. Området utgörs till 89 procent av åkermark. De övriga procenten består främst av gårdsmiljö/by och hårdgjorda ytor. I jämförelse med Västra slättlandskapet har det östra en mindre andel småbiotoper. Mängden öppna och kulverterade diken är heller inte lika omfattande. Befintliga gröna miljöer som föreslås säkerställas ligger i karaktärsområdets östra del, i närheten av Glostorp. Där föreslås också att markarealer som sammanbinder befintliga områden omvandlas. Förutom denna mark ligger de önskade grönyrtorna som stråk och förbindelser. Totalt gäller säkerställandet cirka 11 procent av marken (129 hektar). Biotopförändringsförslagen är inte lika omfattande som i den västra delen. Karaktären bygger på att det storskaliga jordbruket dominerar. På de grönytor som omvandlas, vilka utgörs av åker idag, förordas öppen gräsmark, pilevallar, alléer och öppna vattendrag. Grönytor med gröna värden (25 hektar) föreslås skyddas.

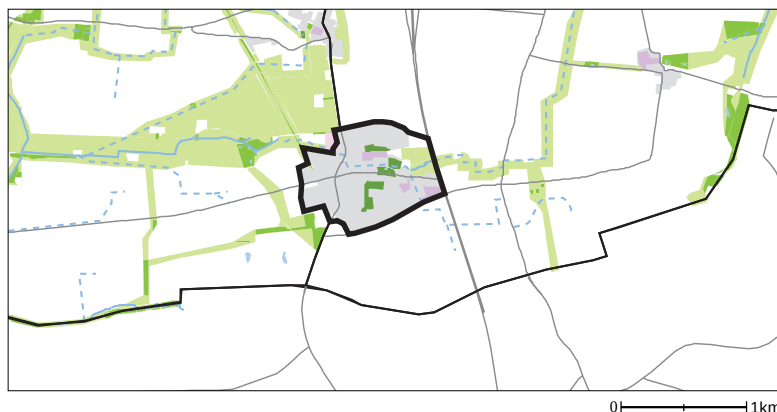
11:15 Biotopfördelning

och förändringsförslag, Östra slättlandskapet

Diagrammet visar fördelningen av all mark inom området (1602 hektar). "Övriga" är de biotoper som utgör mindre än 3% av ytan. Pågående och föreslagna förändringar markeras med plus och minus. Ökning av biototypen '+' och minskning av biototypen '-'. Dubbelbeteckning anger huvudförändring. *Pilevallar och alléer.

15 Tygelsjö

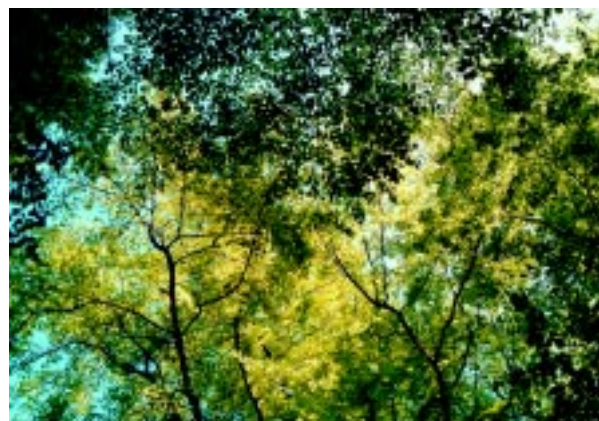

Tygelsjö, som är det minsta karaktärsområdet, är omgärdad av jordbruksmark och liknar i biotoppuppbyggnad Södra innerstaden förutom att här också finns 9 procent åker och vall. Tygelsjö har en mycket stor andel hårdgjord yta (50%) och trädgård (24%) samt en mindre sammanlagd andel parkbiotop (10%) och åtta biotoper som har andelar som understiger 3% av karaktärsområdets yta.

Karaktärsområdet skiljer sig avsevärt från den omkringliggande jordbruksmarken genom främst de gröna biotoperna trädgård och park som med sina träd och buskar givit riktlinjerna till biotopförändringsförslagen. Förslaget innebär att befintliga parker ytterligare berikas med högre vegetation och att åkermarken som ligger inom området omvandlas till biotopstypen träd- och buskbestånd. Trädgårdsinnehavare uppmuntras också att bidra till att Tygelsjö får en grön och lummig karaktär.

Tygelsjö

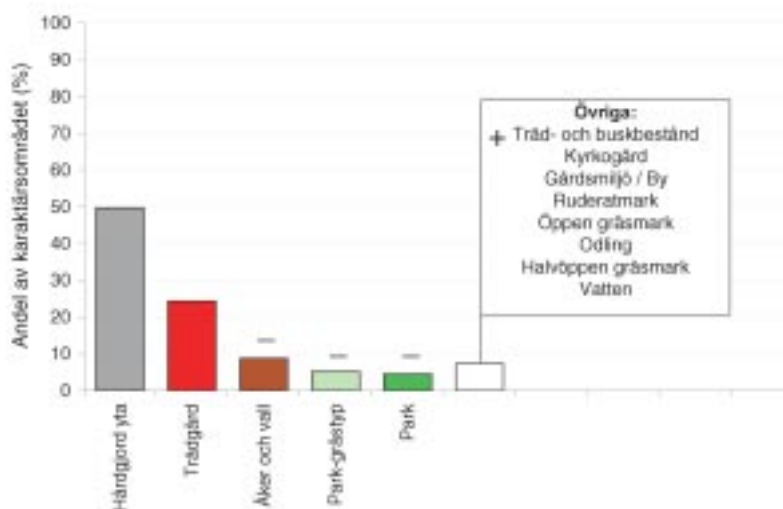
För karaktärsområdet föreslås en ökning av andelen högre vegetation (träd och buskar) i befintliga parker samt en omvandling av åkermark till busk- och trädrika biotoper.

Trädbestånd (bok)

Buskbestånd (syren)

11:16 Biotopfördelning och förändringsförslag, Tygelsjö

Diagrammet visar fördelningen av all mark inom området (83 hektar). "Övriga" är de biotoper som utgör mindre än 3% av ytan. Pågående och föreslagna förändringar markeras med plus och minus. Ökning av biotopstypen '+' och minskning av biotopstypen '-'. Park = Park-blandtyp.

Ruderatmark (cikoria)

Öppen gräsmark/bete samt bymiljö (Vomb)

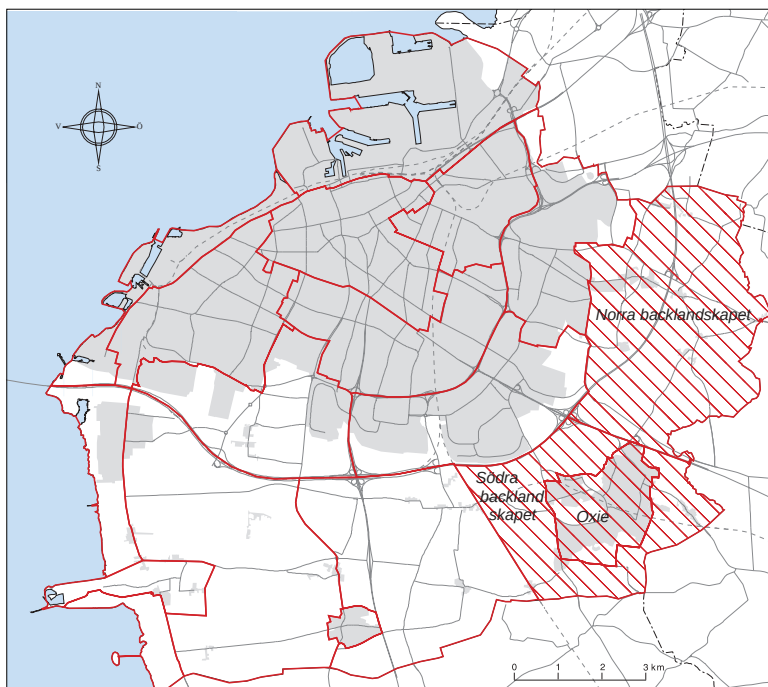

Öppen gräsmark/betesmark (Strandängarna)

Småvatten, öppen gräsmark (Bönnarps backar)

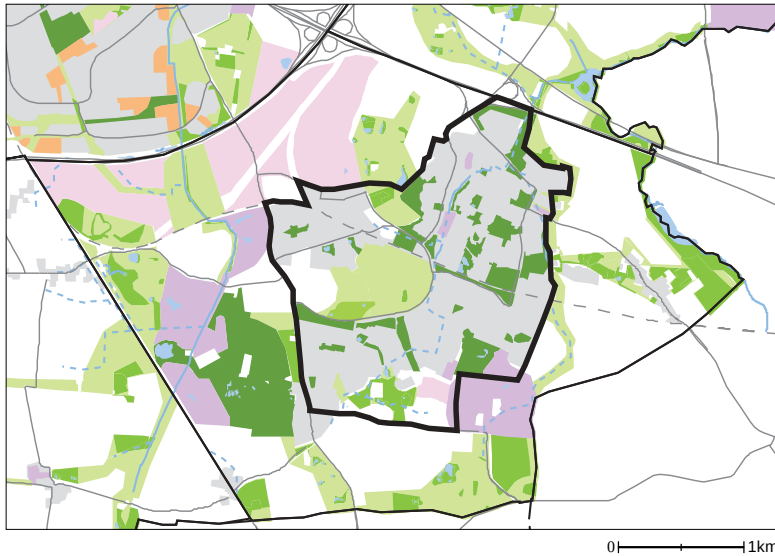
Biotoprikt backlandskap

Landskapstypen *Biotoprikt backlandskap* omfattar kommunens östra delar och gränsar i väster intill Risebergabäckens norra del, ett parti av Yttre Ringvägen samt kontinentalbanan. Området är uppdelat i tre karaktärsområden, de rurala *Södra* respektive *Norra backlandskapet* samt *Oxie*, som till stor del utgörs av tätort. Totalt omfattar landskapsavsnittet 3400 hektar vilket motsvarar ungefär 20% av kommunens landareal. Landskapet är kuperat och biotopvariationen är påtagligt större än i det södra slättlandskapet med en blandning av större mer eller mindre tillgängliga naturområden (främst öppna och halvöppna gräsmarker med olika skötsel samt en del större trädbestånd) och en stor mängd småbiotoper (småvatten, träddungar, gårdsmiljöer...). Vattenförekomsten domineras av stillastående vatten (olikstora sjöar, mangelgravar och dammar) till skillnad från slättbygdens rinnande vattendrag. Lite mer än 60 procent av områdets landsbygdsdel utgörs av åkermark. Tätortsområdena i Oxie och Östra Skrävlinge skiljer sig givetvis från det rurala miljöerna och har en dominans av hårdgjord yta, trädgårds- och parkbiotoper.

I denna landskapstyp finns stora bevarande- och utvecklingsmöjligheter för de gröna miljöerna. En stor del av de befintliga naturvärdena är viktiga att spara och skydda och en hel del av denna värdefulla mark kan berikas ytterligare och göras mer tillgänglig. Landskapstypen kan utvecklas och förstärkas genom restaurering och nyanläggning av småbiotoper i form av småvatten, träddungar, beträddor, våtmarker mm. Det föreslås dessutom att stora delar av åkermarken säkerställs som grön mark och utvecklas i syfte att framförallt öka de biologiska, rekreativa och pedagogiska värdena. Den övergripande karaktären som föreslås är ett landskap av större sammanhängande områden som sinsemellan har olika biotopuppbyggnad, allt ifrån öppna gräsmarker till områden med större träd- och buskbestånd.

16 Oxie

Karaktärsområdet Oxie är omgärdat av jordbruks- och naturmark. Karaktärsområdet består inte bara av tätort utan innefattar även en del åkermark (19%). Oxie har en varierad biotopsammansättning med 16 olika biotoper representerade varav trädgård, öppen och halvöppen gräsmark, park-blandtyp, träd- och buskbestånd samt park-grästyp upptar en större andel, vardera mer än 3%.

Förslagen på biotopförändringar i Oxie bygger på rådande variation av biotoper och strukturer. Flera befintliga biotoper såsom halvöppen gräsmark, träd- och buskbestånd samt vatten föreslås öka på bekostnad av en del av åkermarken och förändringar inom de olika parkbiotoperna. I södra delen finns möjlighet att öppna ett kulverterat vattendrag. Förslaget innebär att cirka 60 hektar mark säkerställs som natur eller park.

Oxie

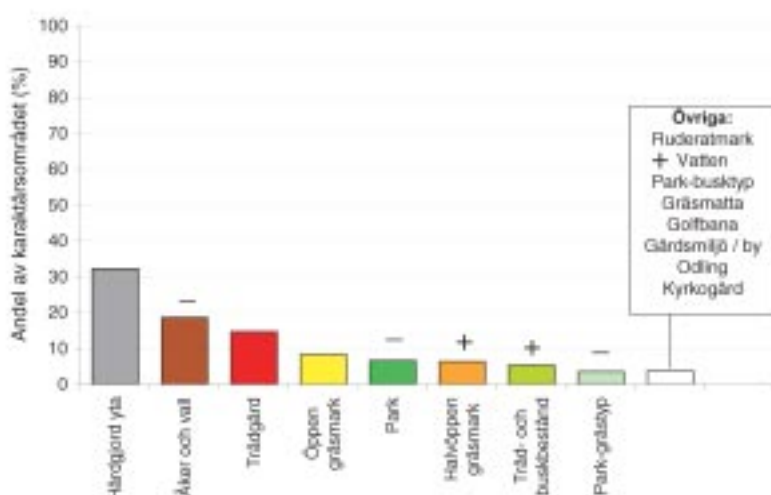
En ökning av andelen halvöppen gräsmark, träd- och buskbestånd och vatten föreslås genom förändring av parkbiotoper och omvandling av åkermark.

Halvöppen gräsmark (Risebjär)

Vatten samt träd- och buskbestånd (Bulltofta rekreatiomsområde)

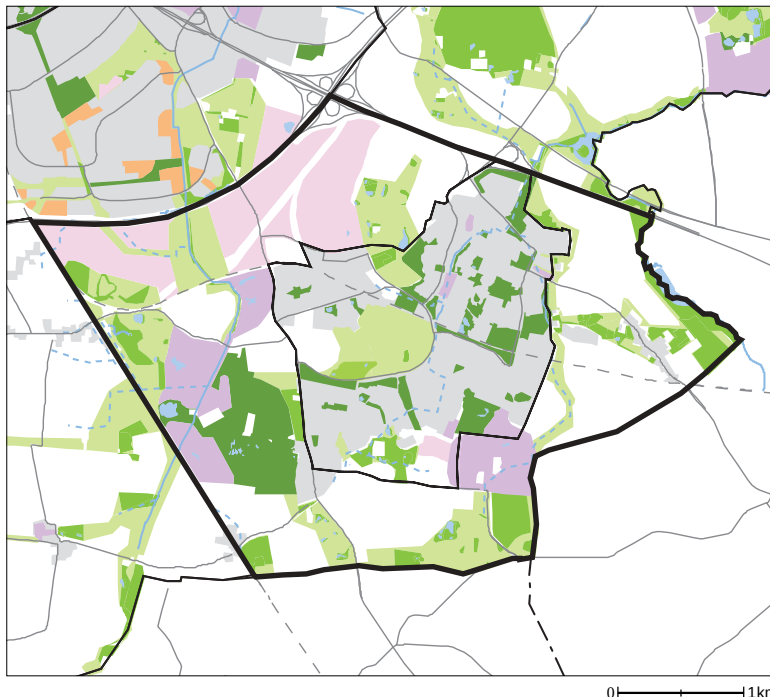
11:17 Biotopfördelning och förändringsförslag, Oxie

Diagrammet visar fördelningen av all mark inom området (470 hektar). "Övriga" är de biotoper som utgör mindre än 3% av ytan. Pågående och föreslagna förändringar markeras med plus och minus. Ökning av biototypen '+' och minskning av biototypen '-'. Park = Park-blandtyp.

17 Södra backlandskapet

Södra backlandskapet

Större gröna områden innehållande endast en eller ett par olika större sammanhängande biotoper föreslås utvecklas. Andelen öppna och halvöppna gräsmarker, ruderatmark (sandområden), vattenrika områden, träd- och buskbestånd samt trädgård (koloniområde) föreslås öka genom omvandling av huvudsakligen åkermark.

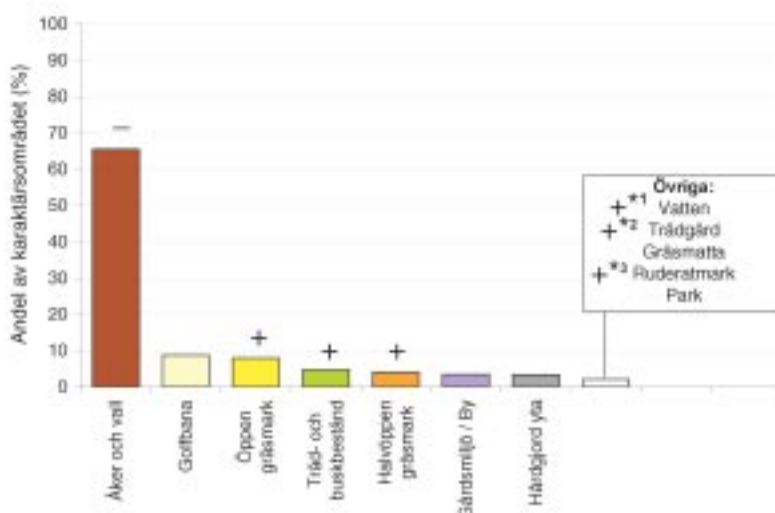
Trädgård/koloniområde (Östra sommarstaden)

Karaktärsområdet *Södra backlandskapet* avgränsas av kontinentalbanan, Yttre Ringvägen, Ystadvägen och av kommungränsen i sydöst. Dessutom omgärdar det karaktärsområdet Oxie. Södra backlandskapet är inte lika kuperat som det Norra backlandskapet, det har ett mindre antal småvatten och fler vattendrag. Den dominerande biotopen i karaktärsområdet är åker och vall (65%). Två större sammanhängande gröna områden är Käglinge naturområde / Sofiedals golfbana i väster och området mellan Oxie och Risebjär i sydöst. En stor del av karaktärsområdets gräsmarker, golfbanor och träd- och buskbestånd ligger inom dessa två områden. Mycket av de friliggande skyddsvärda småbiotoperna inbegrips i de nya områden som föreslås (235ha). Som övergripande karaktär föreslås större gröna områden innehållande endast en eller ett par olika större sammanhängande biotoper. Biotoper som föreslås öka är öppna och halvöppna gräsmarker, ruderatmark (sandområden), vattenrika områden, träd- och buskbestånd samt trädgård (koloniområde).

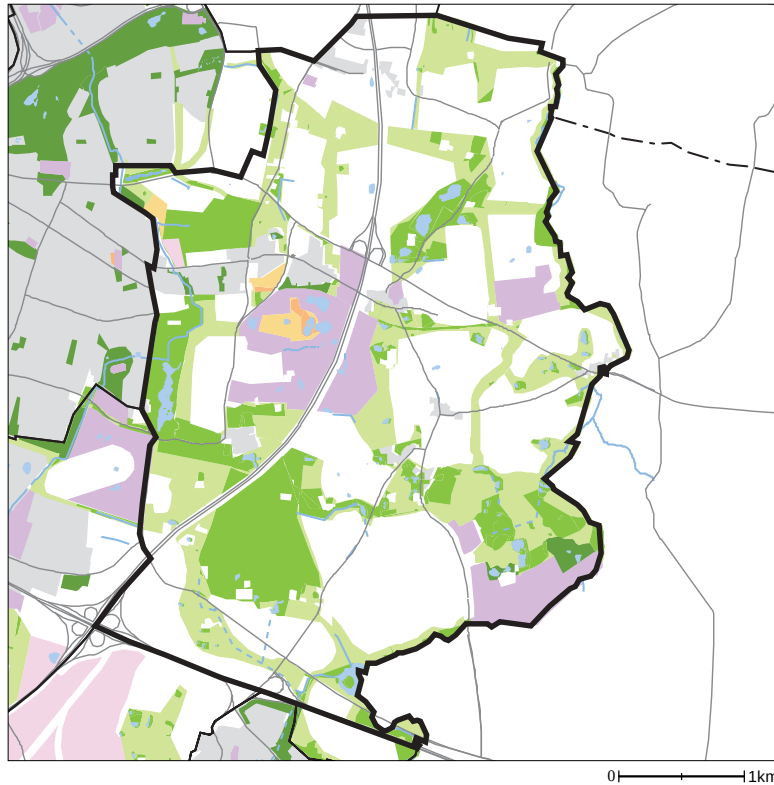
11:18 Biotopfördelning

och förändringsförslag, Södra backlandskapet

Diagrammet visar fördelningen av all mark inom området (1015 hektar). "Övriga" är de biotoper som utgör mindre än 3% av ytan. Pågående och föreslagna förändringar markeras med plus och minus. Ökning av biototypen '+' och minskning av biototypen '-'. *¹ Våtmark, småvatten/sjö. *² Koloniområde. *³ Sandområde. Park = Parkblandtyp.

18 Norra backlandskapet

Norra backlandskapet

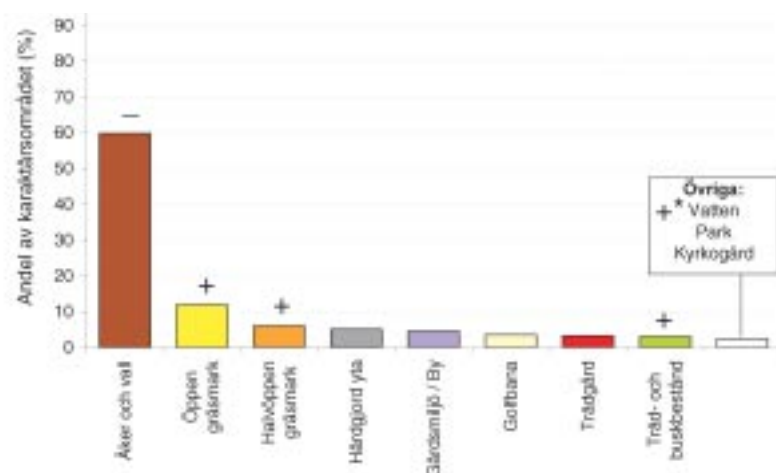
Andelen öppen och halvöppen gräsmark (t ex betesmark och slåtteräng), vatten (våtmark, småvatten, sjö) och större träd- och buskbestånd föreslås öka genom omvandling av åkermark.

Våtmark samt träd- och buskbestånd (Krankesjön)

Karaktärsområdet *Norra backlandskapet* ligger öster om Malmö tätort, norr om Ystadvägen och genomkorsas av Yttre Ringvägen. Karaktärsområdet ligger i den mest kuperade delen av kommunen och har därför inte odlats lika intensivt som de andra landsbygdsdelarna. Segeå, i områdets östra del, är det enda egentliga vattendraget annars utgörs vattnen av sjöar och dammar. Åkermark upptar 59% och resterande yta utgörs till stor del av gröna biotoper, där den öppna gräsmarken dominerar (12%). Andra biotyper med relativt stora andelar är halvöppen gräsmark, gårdsmiljö, golfbana, trädgård samt träd- och buskbestånd (3-6%).

En stor del av de befintliga gröna miljöerna är idag inte säkerställda (311 ha). Av säkerställda ytor har en stor del (153 ha) begränsad tillgänglighet (ridområde/golfbana). Oskyddade områden föreslås säkerställas och flera nya större områden (sammanlagt 400 ha) med förbindelser sinsemellan föreslås avsättas som grön mark. Genom att renodla en eller ett par biotyper inom de olika gröna områdena, kan en sammantaget stor biotopvariation utvecklas. Viktiga miljöer att skapa är olika typer av gräsmark (tex betesmark, slåtteräng), vattenmiljöer samt större träd- och buskbestånd. Kulverterade diken i området föreslås öppnas.

11:19 Biotopfördelning och förändringsförslag, Norra backlandskapet

Diagrammet visar fördelningen av all mark inom området (1916 hektar). "Övriga" är de biotoper som utgör mindre än 3 % av ytan. Pågående och föreslagna förändringar markeras med plus och minus. Ökning av biototypen '+' och minskning av biototypen '-'. *Våtmark, småvatten/sjö. Park = Parkbiantyp.

Ytsammanställning karaktärsområden

Föreslagen och befintlig grön mark inom Malmö kommun samt inom respektive karaktärsområde

Denna bilaga är kopplad till kapitel 10 ”Grönstruktur – stråk och områden” och till kapitel 11 ”Biotopsammansättning - landskapstyper och karaktärsområden”. Tabellerna anger mängden föreslagen och befintlig grönmark inom Malmö kommun samt inom respektive karaktärsområde. Mängden anges i hektar och de procentuella värdena visar andelen yta i förhållande till karaktärsområdets totala landareal.

Malmö kommun

Status	Tätort		Landsbygd		Totalt	
	hektar	(%)	hektar	(%)	hektar	(%)
Föreslagen grön mark, där rekreativa och biologiska värden finns:						
ej planlagd	148	(2,0)	989	(11,7)	1137	(7,2)
planlagd för annat ändamål	102	(1,4)	10	(0,1)	112	(0,7)
Föreslagen grön mark, där rekreativa och biologiska värden behöver utvecklas:						
ej planlagd	127	(1,7)	1619	(19,1)	1746	(11,0)
planlagd för annat ändamål	34	(0,5)	15	(0,2)	49	(0,3)
Delsumma:	411	(5,6)	2633	(31,1)	3044	(19,2)
Grön mark, säkerställd genom detaljplan:						
Parker och natur- & rekreationsområden	901	(12,2)	180	(2,1)	1081	(6,8)
Särskilda fritidsområden (koloniområden, ej kringbyggda idrottsplatser, golfbanor o.dyl.) samt begravningsplatser	261	(3,5)	459	(5,4)	720	(4,5)
Delsumma:	1162	(15,7)	639	(7,6)	1801	(11,4)
totalsumma:	1573	(21,3)	3271	(38,7)	4845	(30,6)
Total landareal i Malmö kommun:	7385 hektar		8455 hektar		15840 hektar	

Karaktärsområde

Södra strandängarna

<i>Status</i>	<i>hektar</i>	<i>%</i>
Föreslagen grön mark, där rekreativa och biologiska värden finns:		
ej planlagd	162	83,3
planlagd för annat ändamål	0	0
Föreslagen grön mark, där rekreativa och biologiska värden behöver utvecklas:		
ej planlagd	24	12,1
planlagd för annat ändamål	0	0
<i>delsumma:</i>	186	95,4
Grön mark, säkerställd genom detaljplan:		
Parker och natur- & rekreationsområden	0	0
Särskilda fritidsområden (koloniområden, ej kringbyggda idrottsplatser, golfbanor o.dyl.) samt begravningsplatser	0	0
<i>delsumma:</i>	0	0
<i>totalsumma:</i>	186	95,4

Klagshamn

<i>Status</i>	<i>hektar</i>	<i>%</i>
Föreslagen grön mark, där rekreativa och biologiska värden finns:		
ej planlagd	111	42,0
planlagd för annat ändamål	6	2,1
Föreslagen grön mark, där rekreativa och biologiska värden behöver utvecklas:		
ej planlagd	24	9,0
planlagd för annat ändamål	1	0,4
<i>delsumma:</i>	142	53,5
Grön mark, säkerställd genom detaljplan:		
Parker och natur- & rekreationsområden	2	0,6
Särskilda fritidsområden (koloniområden, ej kringbyggda idrottsplatser, golfbanor o.dyl.) samt begravningsplatser	0	0
<i>delsumma:</i>	2	0,6
<i>totalsumma:</i>	143	54,1

Norra strandängarna

<i>Status</i>	<i>hektar</i>	<i>%</i>
Föreslagen grön mark, där rekreativa och biologiska värden finns:		
ej planlagd	137	34,9
planlagd för annat ändamål	0	0
Föreslagen grön mark, där rekreativa och biologiska värden behöver utvecklas:		
ej planlagd	37	9,5
planlagd för annat ändamål	0	0
<i>delsumma:</i>	174	44,4
Grön mark, säkerställd genom detaljplan:		
Parker och natur- & rekreationsområden	57	14,6
Särskilda fritidsområden (koloniområden, ej kringbyggda idrottsplatser, golfbanor o.dyl.) samt begravningsplatser	0	0
<i>delsumma:</i>	57	14,6
<i>totalsumma:</i>	231	59,0

Sibbarp-Ribersborgskusten

<i>Status</i>	<i>hektar</i>	<i>%</i>
Föreslagen grön mark, där rekreativa och biologiska värden finns:		
ej planlagd	17	4,0
planlagd för annat ändamål	7	1,8
Föreslagen grön mark, där rekreativa och biologiska värden behöver utvecklas:		
ej planlagd	40	9,7
planlagd för annat ändamål	6	1,5
<i>delsumma:</i>	70	17,0
Grön mark, säkerställd genom detaljplan:		
Parker och natur- & rekreationsområden	163	39,3
Särskilda fritidsområden (koloniområden, ej kringbyggda idrottsplatser, golfbanor o.dyl.) samt begravningsplatser	5	1,1
<i>delsumma:</i>	167	40,4
<i>totalsumma:</i>	238	57,3

Hamnen

<i>Status</i>	<i>hektar</i>	<i>%</i>
Föreslagen grön mark, där rekreativa och biologiska värden finns:		
ej planlagd	14	1,0
planlagd för annat ändamål	48	3,4
Föreslagen grön mark, där rekreativa och biologiska värden behöver utvecklas:		
ej planlagd	50	3,5
planlagd för annat ändamål	24	1,7
<i>delsumma:</i>	136	9,6
Grön mark, säkerställd genom detaljplan:		
Parker och natur- & rekreationsområden	37	2,6
Särskilda fritidsområden (koloniområden, ej kringbyggda idrottsplatser, golfbanor o.dyl.) samt begravningsplatser	0	0
<i>delsumma:</i>	37	2,6
<i>totalsumma:</i>	173	12,2

Centrala innerstaden

<i>Status</i>	<i>hektar</i>	<i>%</i>
Föreslagen grön mark, där rekreativa och biologiska värden finns:		
ej planlagd	0	0
planlagd för annat ändamål	0	0
Föreslagen grön mark, där rekreativa och biologiska värden behöver utvecklas:		
ej planlagd	0	0
planlagd för annat ändamål	0	0
<i>delsumma:</i>	0	0
Grön mark, säkerställd genom detaljplan:		
Parker och natur- & rekreationsområden	127	14,3
Särskilda fritidsområden (koloniområden, ej kringbyggda idrottsplatser, golfbanor o.dyl.) samt begravningsplatser	6	0,6
<i>delsumma:</i>	133	14,9
<i>totalsumma:</i>	134	15,0

Västra innerstaden

<i>Status</i>	<i>hektar</i>	<i>%</i>
Föreslagen grön mark, där rekreativa och biologiska värden finns:		
ej planlagd	21	2,3
planlagd för annat ändamål	0	0
Föreslagen grön mark, där rekreativa och biologiska värden behöver utvecklas:		
ej planlagd	9	1,0
planlagd för annat ändamål	0	0
<i>delsumma:</i>	31	3,3
Grön mark, säkerställd genom detaljplan:		
Parker och natur- & rekreationsområden	53	5,7
Särskilda fritidsområden (koloniområden, ej kringbyggda idrottsplatser, golfbanor o.dyl.) samt begravningsplatser	35	3,8
<i>delsumma:</i>	88	9,4
<i>totalsumma:</i>	118	12,7

Södra innerstaden

<i>Status</i>	<i>hektar</i>	<i>%</i>
Föreslagen grön mark, där rekreativa och biologiska värden finns:		
ej planlagd	0	0
planlagd för annat ändamål	4	0,4
Föreslagen grön mark, där rekreativa och biologiska värden behöver utvecklas:		
ej planlagd	0	0
planlagd för annat ändamål	0	0
<i>delsumma:</i>	4	0,4
Grön mark, säkerställd genom detaljplan:		
Parker och natur- & rekreationsområden	87	9,0
Särskilda fritidsområden (koloniområden, ej kringbyggda idrottsplatser, golfbanor o.dyl.) samt begravningsplatser	22	2,3
<i>delsumma:</i>	109	11,2
<i>totalsumma:</i>	113	11,6

Östra innerstaden

<i>Status</i>	<i>hektar</i>	<i>%</i>
Föreslagen grön mark, där rekreativa och biologiska värden finns:		
ej planlagd	10	1,6
planlagd för annat ändamål	14	2,2
Föreslagen grön mark, där rekreativa och biologiska värden behöver utvecklas:		
ej planlagd	0	0
planlagd för annat ändamål	0	0
<i>delsumma:</i>	23	3,8
Grön mark, säkerställd genom detaljplan:		
Parker och natur- & rekreationsområden	55	9,0
Särskilda fritidsområden (koloniområden, ej kringbyggda idrottsplatser, golfbanor o.dyl.) samt begravningsplatser	90	14,9
<i>delsumma:</i>	145	23,9
<i>totalsumma:</i>	168	27,7

Västra ytterstaden

<i>Status</i>	<i>hektar</i>	<i>%</i>
Föreslagen grön mark, där rekreativa och biologiska värden finns:		
ej planlagd	132	13,0
planlagd för annat ändamål	0	0
Föreslagen grön mark, där rekreativa och biologiska värden behöver utvecklas:		
ej planlagd	184	18,1
planlagd för annat ändamål	0	0
<i>delsumma:</i>	316	31,2
Grön mark, säkerställd genom detaljplan:		
Parker och natur- & rekreationsområden	39	3,9
Särskilda fritidsområden (koloniområden, ej kringbyggda idrottsplatser, golfbanor o.dyl.) samt begravningsplatser	43	4,2
<i>delsumma:</i>	82	8,1
<i>totalsumma:</i>	398	39,2

Södra ytterstaden

<i>Status</i>	<i>hektar</i>	<i>%</i>
Föreslagen grön mark, där rekreativa och biologiska värden finns:		
ej planlagd	22	1,9
planlagd för annat ändamål	25	2,2
Föreslagen grön mark, där rekreativa och biologiska värden behöver utvecklas:		
ej planlagd	69	6,1
planlagd för annat ändamål	3	0,2
<i>delsumma:</i>	119	10,5
Grön mark, säkerställd genom detaljplan:		
Parker och natur- & rekreationsområden	175	15,4
Särskilda fritidsområden (koloniområden, ej kringbyggda idrottsplatser, golfbanor o.dyl.) samt begravningsplatser	82	7,2
<i>delsumma:</i>	257	22,5
<i>totalsumma:</i>	376	32,0

Östra ytterstaden

<i>Status</i>	<i>hektar</i>	<i>%</i>
Föreslagen grön mark, där rekreativa och biologiska värden finns:		
ej planlagd	4	0,5
planlagd för annat ändamål	4	0,5
Föreslagen grön mark, där rekreativa och biologiska värden behöver utvecklas:		
ej planlagd	11	1,3
planlagd för annat ändamål	0	0
<i>delsumma:</i>	20	2,3
Grön mark, säkerställd genom detaljplan:		
Parker och natur- & rekreationsområden	133	15,6
Särskilda fritidsområden (koloniområden, ej kringbyggda idrottsplatser, golfbanor o.dyl.) samt begravningsplatser	48	5,7
<i>delsumma:</i>	181	21,3
<i>totalsumma:</i>	201	23,6

Västra slättlandskapet

<i>Status</i>	<i>hektar</i>	<i>%</i>
Föreslagen grön mark, där rekreativa och biologiska värden finns:		
ej planlagd	52	2,7
planlagd för annat ändamål	0	0
Föreslagen grön mark, där rekreativa och biologiska värden behöver utvecklas:		
ej planlagd	490	24,9
planlagd för annat ändamål	0	0
<i>delsumma:</i>	543	27,6
Grön mark, säkerställd genom detaljplan:		
Parker och natur- & rekreationsområden	1	<0,1
Särskilda fritidsområden (koloniområden, ej kringbyggda idrottsplatser, golfbanor o.dyl.) samt begravningsplatser	1	<0,1
<i>delsumma:</i>	2	0,1
<i>totalsumma:</i>	545	27,7

Östra innerstaden

<i>Status</i>	<i>hektar</i>	<i>%</i>
Föreslagen grön mark, där rekreativa och biologiska värden finns:		
ej planlagd	25	1,5
planlagd för annat ändamål	0	0
Föreslagen grön mark, där rekreativa och biologiska värden behöver utvecklas:		
ej planlagd	157	9,8
planlagd för annat ändamål	0	0
<i>delsumma:</i>	181	11,3
Grön mark, säkerställd genom detaljplan:		
Parker och natur- & rekreationsområden	0	0
Särskilda fritidsområden (koloniområden, ej kringbyggda idrottsplatser, golfbanor o.dyl.) samt begravningsplatser	2	0,1
<i>delsumma:</i>	2	0,1
<i>totalsumma:</i>	183	11,4

Tygelsjö

<i>Status</i>	<i>hektar</i>	<i>%</i>
Föreslagen grön mark, där rekreativa och biologiska värden finns:		
ej planlagd	<0,5	0,1
planlagd för annat ändamål	0	0
Föreslagen grön mark, där rekreativa och biologiska värden behöver utvecklas:		
ej planlagd	6	6,9
planlagd för annat ändamål	0	0
<i>delsumma:</i>	6	7,0
Grön mark, säkerställd genom detaljplan:		
Parker och natur- & rekreationsområden	5	6,0
Särskilda fritidsområden (koloniområden, ej kringbyggda idrottsplatser, golfbanor o.dyl.) samt begravningsplatser	2	2,4
<i>delsumma:</i>	7	8,4
<i>totalsumma:</i>	13	15,4

Oxie

<i>Status</i>	<i>hektar</i>	<i>%</i>
Föreslagen grön mark, där rekreativa och biologiska värden finns:		
ej planlagd	13	2,8
planlagd för annat ändamål	0	0
Föreslagen grön mark, där rekreativa och biologiska värden behöver utvecklas:		
ej planlagd	51	10,8
planlagd för annat ändamål	0	0
<i>delsumma:</i>	64	13,5
Grön mark, säkerställd genom detaljplan:		
Parker och natur- & rekreationsområden	65	13,8
Särskilda fritidsområden (koloniområden, ej kringbyggda idrottsplatser, golfbanor o.dyl.) samt begravningsplatser	12	2,5
<i>delsumma:</i>	76	16,2
<i>totalsumma:</i>	140	29,8

Södra backlandskapet

<i>Status</i>	<i>hektar</i>	<i>%</i>
Föreslagen grön mark, där rekreativa och biologiska värden finns:		
ej planlagd	94	9,2
planlagd för annat ändamål	0	0
Föreslagen grön mark, där rekreativa och biologiska värden behöver utvecklas:		
ej planlagd	182	18,0
planlagd för annat ändamål	0	0
<i>delsumma:</i>	276	27,2
Grön mark, säkerställd genom detaljplan:		
Parker och natur- & rekreationsområden	66	6,5
Särskilda fritidsområden (koloniområden, ej kringbyggda idrottsplatser, golfbanor o.dyl.) samt begravningsplatser	95	9,3
<i>delsumma:</i>	161	15,9
<i>totalsumma:</i>	437	43,0

Norra backlandskapet

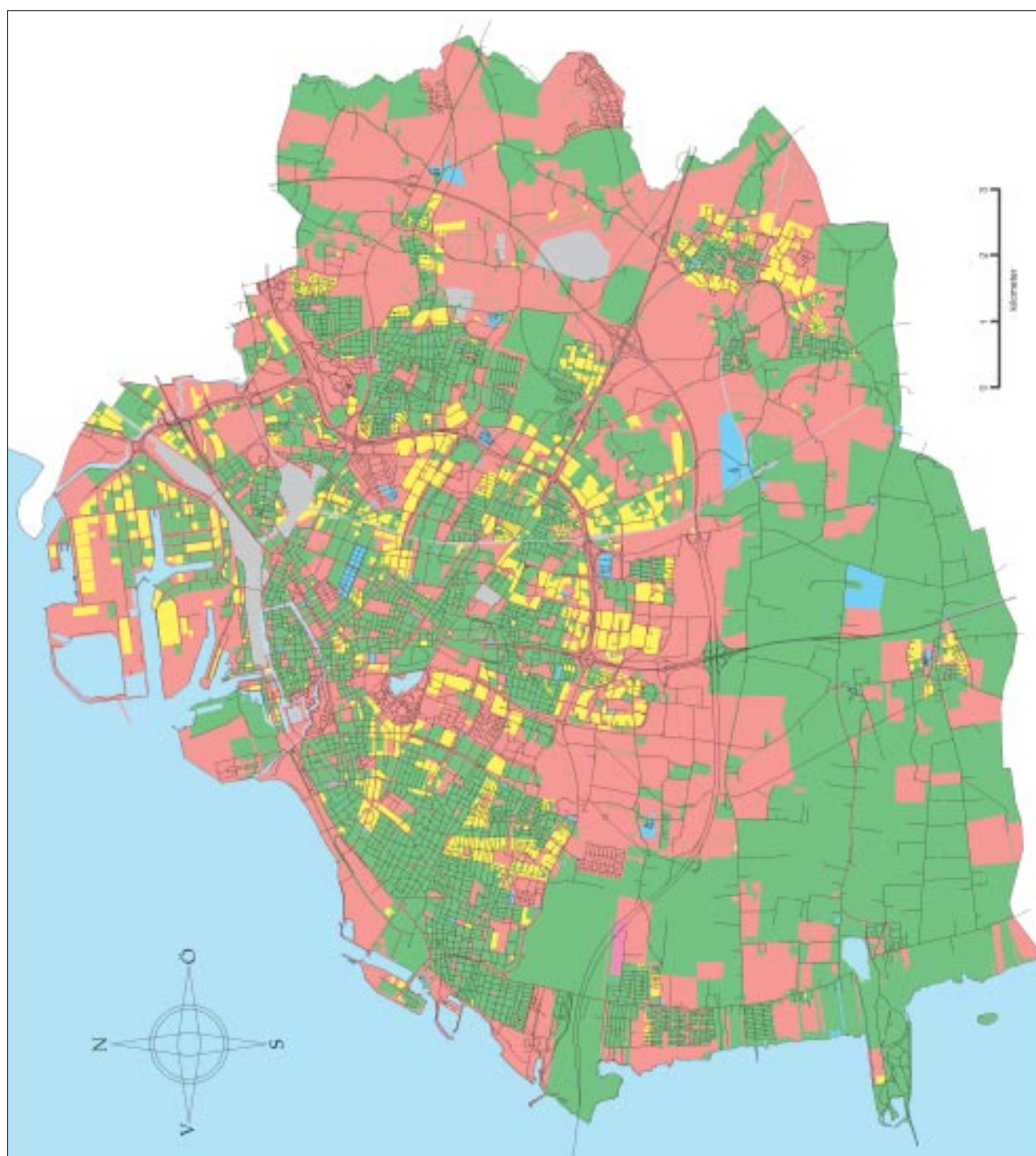
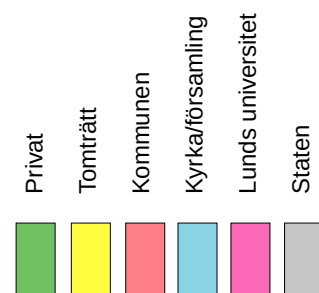
<i>Status</i>	<i>hektar</i>	<i>%</i>
Föreslagen grön mark, där rekreativa och biologiska värden finns:		
ej planlagd	324	16,9
planlagd för annat ändamål	4	0,2
Föreslagen grön mark, där rekreativa och biologiska värden behöver utvecklas:		
ej planlagd	411	21,5
planlagd för annat ändamål	14	0,7
<i>delsumma:</i>	753	39,3
Grön mark, säkerställd genom detaljplan:		
Parker och natur- & rekreationsområden	16	0,9
Särskilda fritidsområden (koloniområden, ej kringbyggda idrottsplatser, golfbanor o.dyl.) samt begravningsplatser	153	8,0
<i>delsumma:</i>	169	8,8
<i>totalsumma:</i>	922	48,1

Biotoptyp	Öppet kustlandskap				Träd- & buskrikt stadslandskap			Öppet & halvöppet stadslandskap			Småbiotoprikt slättlandskap		Biotoprikt backlandskap		Biotoptyp					
	Karaktärsområden	Södra strandängarna	Klagshamn	Norra strandängarna	Sibarp- Ribersborgskusten	Hamnen	Innestaden centrum	Innestaden väster	Innestaden söder	Innestaden öster	Ytterstaden väster	Ytterstaden söder	Ytterstaden öster	Västra slättlandskapet		Östra slättlandskapet	Tygelsjö	Oxie	Södra backlandskapet	Norra backlandskapet
gräsmatta																				
park-grästyp																				
park-busktyp																				
park-blåntyp																				
träd- buskbestånd																				
våtmark																				
vatten																				
lagun																				
strand																				
ruderatmark																				
öppen gräsmark																				
golfbana																				
halvöppen gräsmark																				
gårdsmiljö/ by																				
kyrkogård																				
trädgård																				
odling																				
åker och vall																				
hårdgjord yta																				
Simsons																				
diversitetsindex																				

TABELLBILAGA 2: Sammanställning biotopförändringar

Sammanfattande tabell över procentuell fördelningen av olika biotyper inom Malmö kommun och fördelningen inom respektive karaktärsområden samt föreslagna förändringar. Grön markering visar på föreslagen ökning av biotypen och röd markering visar på föreslagen minskning. Förändringsförslagets omfattning skiljer sig mellan biotop och område. För mer detaljerad information se kapitel 11. Diversitetsindexet visar ett värde för utbudet av olika biotyper. Höga värden visar på jämnare fördelning mellan ett större antal biotyper.

Markägoförhållanden (Lagfaren ägare december 2000)

**Riksintressen, Natura 2000,
strandsskydd mm**

	Riksintresse naturvård
	Riksintresse kulturmiljövärd
	Föreslagna Natura 2000-områden
	CW-område
	Strandsskydd
	Landskapsbildsskydd
	Område som utreds för naturreservatsbildning

